

สัญญาเลขที่ RDG5840024

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

Course Development in English Communication Course
for Community-Based Tourism in Chumphon Province

คณะผู้วิจัย สังกัด

1. นางสาวจุฑามาส เฟื่องโคนา	หัวหน้าโครงการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์เบญจมาศ ณ ทองแก้ว	ทีมวิจัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อำนาจ รักษาพล	ทีมวิจัย
4. นางเทพินทร์ ภพทวี	ทีมวิจัย

สนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

(ความคิดเห็นในรายงานนี้เป็นของผู้วิจัย วช.-สกว.ไม่จำเป็นต้องเห็นด้วยเสมอไป)

บทสรุปย่อสำหรับผู้บริหาร

โครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังนี้ 1) การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การท่องเที่ยวโดยชุมชนและอื่นๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการกำหนดร่าง โครงสร้าง วัตถุประสงค์ และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ และการประเมินผลการเรียนรู้ 3) การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม และการวิพากษ์ 4) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 พื้นที่ ระยะเวลา 36 ชั่วโมง และ 5) ประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ

จากผลการศึกษาผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ผลการสำรวจพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด และมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับน้อย ซึ่งอาจมีผลมาจากปัจจัยสำคัญ โดยเฉพาะ อายุ อาชีพและการศึกษา

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งพัฒนาบนพื้นฐานของข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง โดยหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 1) เป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมฯ 2) บทเรียนจำนวน 10 บท ประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการประเมินผล และ 3) การประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ

3. ร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ดำเนินการประเมินก่อนการนำไปทดลองใช้โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีประเด็นสาระสอดคล้อง (1.00) ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และร่าง

หลักสูตรฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด จึงถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ได้

4. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 23 คน โดยดำเนินการฝึกอบรมจำนวน 8 ครั้ง ระยะเวลา 36 ชั่วโมง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มิถุนายน 2559 และผู้วิจัยดำเนินการประเมินความรู้และความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยแบ่งการทดสอบออกเป็นก่อนและหลังการฝึกอบรม ด้วยแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบ Rubric Scoring) และแบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมจากการประเมินความรู้และความสามารถแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้

5. การประเมินผล โดยการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยรวม และในด้านต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านกระบวนการฝึกอบรม และด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่าผู้เข้าร่วมฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 4 ด้านคือ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการฝึกอบรม และอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ

จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการทดลองใช้และการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคล ความต้องการ ความพร้อม และเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) กระบวนการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมฯ คิดเป็นร้อยละ 10 ของกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสืบค้นจากตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกระบวนการเรียนรู้ และ 3) ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (ความสำเร็จ)

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
จังหวัดชุมพร

Curriculum Development in English Communication Course for Community-
Based Tourism in Chumphon Province

ผู้วิจัย นางสาวจุฑามาส เฟื่องโคนา และคณะ

หน่วยงานสังกัด สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร มหาวิทยาลัยแม่โจ้

การวิจัยการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 2) พัฒนา
หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และ 3)
สร้างรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ดำเนินการวิจัย
ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพรจำนวน 13 แหล่ง กลุ่มตัวอย่างแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
คือ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อ
การสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว จำนวน 80 คน และกลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อศึกษาผล
การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน
จังหวัดชุมพร จำนวน 23 คน จากศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนอง
ใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง และชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดย
ดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือขั้นตอน 1) การศึกษา
สำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม 2) การพัฒนา
หลักสูตรฝึกอบรมฯ 3) การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ 4) การทดลองใช้
หลักสูตรฝึกอบรมฯ กับกลุ่มตัวอย่าง ระยะเวลา 36 ชั่วโมง และ 5) ประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัด
ชุมพร ได้นำข้อมูลจากการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการมาวิเคราะห์ และ
ออกแบบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งประกอบด้วย 1 เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของ
หลักสูตรฝึกอบรมฯ 2) บทเรียน จำนวน 10 บท ซึ่งภายใน 1 บทเรียนประกอบด้วย จุดประสงค์การ
เรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล และ 3) การ
ประเมินผลหลักสูตรฯ

2. ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมฯ พบว่า หลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้และความสามารถมากขึ้น โดยคะแนนหลังฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ ในระดับมากที่สุด

3. รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคล ความต้องการ ความพร้อม และเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) กระบวนการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 10 ของกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสืบค้นจากตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกระบวนการเรียนรู้ และ 3) ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (ความสำเร็จ)

Abstract

Research Title Curriculum Development in English Communication Course for Community-Based Tourism in Chumphon Province

Name Miss Jutamas Phengkona and others

Institute Tourism Development Department, Maejo University at Chumphon
Maejo University

This study aimed to 1) study the basic requirements for developing the training curriculum of English communication course for community-based tourism in Chumphon province, 2) develop the training curriculum and 3) initiate an English communication learning model for community-based tourism. This study was conducted in 13 community-based tourism sites with 2 sample groups which were as the following: 80 people were selected for need assessment and 23 people from the Sufficiency Economy Learning Center of His Majesty the King, Meaung district and Phitak Island, Langsuan district, Chumphon province were selected to participate and evaluate the training curriculum. This study conducted in the form of research and development, divided in 5 steps which were 1) studying the basic requirements and need assessment for developing the training curriculum, 2) developing the training curriculum, 3) evaluating the training curriculum, 4) implementing the training curriculum with the sample groups for 36 hours and 5) evaluating the training curriculum in order to find out curriculum efficiency.

Results of the study classified into three parts;

1. The training curriculum of English communication course for community-based tourism in Chumphon province consists of 1) goals and objectives of the training curriculum, 2) ten chapters and each chapter consists of objectives, contents, teaching materials, activities and evaluation, and 3) evaluation of the training curriculum.

2. The results of the evaluation on curriculum efficiency found that, after the experiment the participants had enriched their knowledge and increased their understanding ability about English communication for community-based tourism at a significant level, which was below 0.05. However, the participants were very satisfied with the training course.

3. The English communication learning model for community-based tourism consists of 3 parts which are as following: 1) basic information of a person as well as need, readiness and goal, 2) learning process which is divided into 2 parts: learning through the training course (10 percent) and self-study (90 percent), and 3) learning output (achievement).

กิตติกรรมประกาศ

โครงการการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร สำเร็จสมบูรณ์ด้วยความอนุเคราะห์ และกรุณาอย่างสูงจากเจ้าหน้าที่ภายในศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง และชาวชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ทุกท่าน ขอบพระคุณ ดร.ปรัชญากร ไชยคช ดร.กนกกาญจน์ กิตติชาติเชาวลิต นางพัชรินทร์ พืชผล นางสาวกรศิริภักษ์ ชูเสียงแจ้ว และนางสาวจุฑามาศ สำฤทธิ์ ที่ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะตลอดการดำเนินการโครงการครั้งนี้ และขอบพระคุณสนับสนุนโดยสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ที่ให้ทุนอุดหนุนโครงการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยชิ้นนี้จะช่วยพัฒนาความสามารถของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพรให้มีความสามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ และเป็นแนวทางหน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน นำไปใช้พัฒนาหลักสูตรและชุดฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

จุฑามาศ เฟิง โคโนะ และคณะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหาในการวิจัย	1
วัตถุประสงค์	4
คำถามวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับ	6
บทที่ 2 เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	7
แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม	29
แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้	36
แนวคิดเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	43
พื้นที่ศึกษา	61
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	71
กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย	77
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย	78
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	78
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	79
การเก็บรวบรวมข้อมูล	82
การวิเคราะห์ข้อมูล	85
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	85
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	86
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	87
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม	93
ขั้นตอนที่ 3 การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ	96
ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ	98
ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล	102
สรุปผลการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์	102

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
บทที่ 5	สรุปผลและข้อเสนอแนะ	105
	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย	105
	รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน	112
	แนวทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยตนเอง	114
	ข้อเสนอแนะ	115
	กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์	116
บรรณานุกรม		118
ภาคผนวก		
	ภาคผนวก ก หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร	
	ภาคผนวก ข แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม ความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	
	ภาคผนวก ค แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร	
	ภาคผนวก ง แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม และเฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม	
	ภาคผนวก จ แบบประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม	
	ภาคผนวก ฉ แบบประเมินความพึงพอใจโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร	
	ภาคผนวก ช ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการวิจัย	
	ภาคผนวก ซ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์	

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร	87
2 ความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร	88
3 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษ	89
4 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ จำแนกรายด้าน	90
5 รูปแบบลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของท่าน	92
6 หัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ	93
7 คำดัชนีความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ	97
8 คะแนน (ค่าเฉลี่ย $\pm$ S.D.) ก่อนและหลังฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ด้านความรู้	98
9 คะแนน (ค่าเฉลี่ย $\pm$ S.D.) ก่อนและหลังฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ด้านความสามารถ	99
10 ผลของอายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับคะแนน หลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร	100
11 ผลของอายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับคะแนน หลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ พื้นที่ชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร	101
12 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร โดยภาพรวม	102

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง		หน้า
13	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร จำแนกรายด้าน	103

สารบัญภาพ

ภาพ		หน้า
1	กรอบแนวคิดของโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร	77
2	รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน	114

บทที่ 1

บทนำ

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้กลายมาเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อระบบเศรษฐกิจของโลก เป็นที่ยอมรับกันเกือบจะทุกประเทศในโลกนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวได้เจริญเติบโตจนกลายมาเป็นสินค้าหลักในระบบการค้าระหว่างประเทศอย่างรวดเร็ว และในหลายประเทศอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญอยู่ในระดับที่ 1-3 ของ 10 อันดับแรกในอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศนั้นๆ อีกด้วย

ประเทศไทยจัดได้ว่าการท่องเที่ยวเป็นแหล่งรายได้หลักที่สำคัญของประเทศ โดยในปี 2551 รายรับจากการท่องเที่ยวของไทยจัดอยู่ในอันดับ 1 ของภูมิภาคอาเซียน ภาคการท่องเที่ยวสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยร้อยละ 9 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศทั้งหมดและมีการจ้างงานกว่า 1.9 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 5 ของจำนวนแรงงานทั้งหมดภายในประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, มปป. : 2) หากพิจารณาสถิตินักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมายังประเทศไทย พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2556 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจำนวน 26,735,583 คน มีรายได้จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ 1,171,651.42 ล้านบาท และในไตรมาส 1 ถึง 3 ของปี 2557 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวจำนวน 19,739,600 คน ทำให้มีรายได้ 905,107 ล้านบาท (กรมการท่องเที่ยว, 2557: 7 : 2556 : 1)

จากข้อมูลเศรษฐกิจดังกล่าว จึงทำให้การท่องเที่ยวเป็นนโยบายหลักในการพัฒนาประเทศของทุกรัฐบาลเรื่อยมา มีการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวจากทั้งภายนอกและภายในประเทศ จัดให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้งหลักประกันความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ รวมทั้งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เชิงวัฒนธรรม เชิงสุขภาพและสปา ที่มีคุณภาพและมูลค่าเพิ่มสูงเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประเทศชาติ

จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดที่เรียกว่า ประตูสู่ภาคใต้ ซึ่งมีพื้นที่ถึง 6,000 ตารางกิโลเมตรหรือมีพื้นที่ถึง 3.75 ล้านไร่ มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 38 ของประเทศและขนาดใหญ่เป็นลำดับที่ 4 ของภาคใต้ ระยะห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 500 กิโลเมตร ทางด้านชายฝั่งตะวันออกอยู่ในเส้นทางเชื่อมโยงไปยังอุทยานแห่งชาติหมู่เกาะอ่างทอง เกาะเต่า เกาะพะงัน เกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี และทิศตะวันตกสามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันที่สวยงาม เช่น ธารน้ำร้อน พังงา กระบี่ ภูเก็ต ได้อีกด้วย

ด้วยศักยภาพของจังหวัดชุมพรที่มีขนาดพื้นที่และภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพการเกษตรกรรม ประชาชนของจังหวัดจึงประกอบอาชีพเกษตรกรรมสร้างผลผลิตมวลรวมให้จังหวัด ในแต่ละปีเป็นจำนวนมากเพียงพอต่อการดำรงชีวิตของประชาชน โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจของจังหวัดที่ประกอบไปด้วย ปาล์มน้ำมัน ยางพารา กาแฟ และผลไม้ ประเภทมังคุด ทุเรียน ลองกอง ให้ผลผลิตในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก จังหวัดชุมพรมีชายฝั่งทะเลยาวถึง 222 กิโลเมตร มีความหลากหลายของสภาพภูมิประเทศ ที่มีทั้งภูเขา ที่ราบชายฝั่งทะเล และเกาะต่างๆ มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติหลากหลายประเภท เช่น หาดทราย ทะเล เกาะ ปะการัง วนอุทยานและถ้ำต่างๆ ที่สวยงาม นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวแบบ Home Stay ที่มีที่พักอยู่ในชุมชน หมู่บ้าน ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และสัมผัสกับ คุณค่าของการดำเนินชีวิตและคัมภีร์กับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของชุมชนตามลักษณะภูมิศาสตร์ ที่เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและเป็นฐานเศรษฐกิจของชุมชนที่หล่อเลี้ยงเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ดำรงอยู่ได้อย่างยั่งยืน

แผนยุทธศาสตร์ จังหวัดชุมพร พ.ศ. 2554 – 2556 ได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดชุมพร คือ “ชุมพรน่าอยู่ ผู้เกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ซึ่งจากรายงานสถิตินักท่องเที่ยวในประเทศ (รายจังหวัด) ของฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2554 พบว่า จังหวัดชุมพรมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 62,868 คน โดยนักท่องเที่ยวแต่ละคนเข้ามาพักผ่อนเป็นประมาณ 3 วัน มีค่าใช้จ่าย 2,273.70 บาท / คน / วัน ทำให้จังหวัดชุมพรมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวน 392.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 42.32% จากปี 2553 ที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 292.44 ล้านบาท

จากมูลค่าเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดชุมพร ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประกอบกับ ในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าร่วมประชาคมอาเซียนกับประเทศในอาเซียนอีก 9 ประเทศ จากข้อตกลงกฎบัตรอาเซียนข้อที่ 34 ได้ระบุให้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารของอาเซียน ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นไม่ สามารถหลีกเลี่ยงได้ การจัดการด้านการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต้องตระหนักและหาวิธีการที่จะลดช่องว่างของการสื่อสารดังกล่าว ซึ่งภาษาเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ (Houses and Guests) รู้สึกอึดอัดซับซ้อนใจมาก ดังนั้นในการให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เกิดความประทับใจนั้น ผู้ประกอบการควรจะสามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้ แต่จากการสำรวจความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดชุมพร พบว่า

ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับต่ำ ทำให้เป็นอุปสรรคในการบริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ ครั้นในอดีตก็มีอาชีพเกษตรกรรม ประมง และไม่เคยสื่อสารภาษาอังกฤษเลย ทำให้ขาดโอกาสในการบริการแก่นักท่องเที่ยวต่างชาติที่ต้องการเข้ามาท่องเที่ยว เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจต่อชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร

ดังนั้น ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน และจากผลการศึกษาความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวของชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร พบว่าชุมชนมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับน้อย ทั้งนี้ชุมชนมีความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษโดยเฉพาะด้านการฟังและการพูดในระดับมาก ในประเด็นที่มีความสอดคล้องกับการท่องเที่ยว เพื่อให้สามารถสื่อสารและให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยวได้ (จุฑามาส, 2555) ทั้งนี้มหาวิทยาลัย แม่โจ้ – ชุมพร ซึ่งเป็นสถาบัน การศึกษาจัดการเรียนการสอน โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อขยายโอกาสทางการศึกษา วิจัย บริการทางวิชาการ และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ภายในขอบเขต และศักยภาพของสถาบันการศึกษาของรัฐ ไปยังพื้นที่ภาคใต้ตอนบน ดังนั้นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร จึงมีหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาและให้บริการวิชาการ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร ซึ่งสาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยว ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาและเลขาสมาคมการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และประสานงานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในการสนับสนุนการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่จังหวัดชุมพร อาทิเช่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยสำนักงานจังหวัดชุมพร หอการค้าจังหวัดชุมพร และภาคีเครือข่ายอื่นๆ เป็นต้น

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ความจำเป็นและความต้องการดังกล่าว จึงมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรใช้เป็นเครื่องมือในการให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหลักสูตร คือ โครงสร้างของเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ต่างๆ ที่กำหนดให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวได้ศึกษาหาความรู้ทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติและการมีส่วนร่วมกิจกรรมสร้างเสริมประสบการณ์ตนเองให้สามารถนำความรู้และความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษไปใช้ในการประกอบอาชีพได้เต็มศักยภาพ (สุจิตรา ภักดีสงคราม, 2553 : 1) สามารถ

ตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้อย่างตรงจุด ทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจ นำไปสู่การท่องเที่ยวซ้ำหรือขยายระยะเวลาพักผ่อนให้นานขึ้น หรือชักชวน แนะนำบุคคลอื่นให้เข้ามาท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อระบบเศรษฐกิจในชุมชนและสามารถยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนได้อย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร
3. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

คำถามวิจัย

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ที่สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้กับชุมชน จนสามารถสื่อสารกับชาวต่างชาติได้ ควรเป็นอย่างไร

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ศึกษา ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร จำนวน 13 แหล่งท่องเที่ยว คือ 1) บ้านคลองเรือ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ 2) ชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อำเภอพะโต๊ะ 3) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านก้านเค็ด อำเภอหลังสวน 4) ชุมชนทุ่งหงส์ อำเภอเมือง 5) ศูนย์เรียนรู้วิถีชีวิตชุมชนชาบบ้านลุงนิล อำเภอทุ่งตะโก 6) ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม อำเภอละแม 7) บ้านโนไร่ ตำบลด่านสวี อำเภอสวี 8) บ้านท้องตมใหญ่ อำเภอสวี 9) บ้านเกาะพิทักษ์ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน 10) ชุมพรคาบาน่า รีสอร์ท อำเภอปะทิว 11) บ้านทุ่งมหา ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว 12) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ 13) ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริ อำเภอเมือง

2. ขอบเขตด้านประชากร / กลุ่มตัวอย่าง

ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และผู้ที่สนใจเข้าร่วมพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จำนวน 80 คน

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยการศึกษาวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาสร้างและพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร โดยทำการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมและหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้มีระยะเวลาในการดำเนินการตามกระบวนการวิจัยระหว่าง เดือนกรกฎาคม 2558 – มิถุนายน 2559

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง กระบวนการวางแผนและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนวางแผนการประเมินเพื่อทราบการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรในครั้งนี้คือการพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นฐาน

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการส่งเสริมองค์ความรู้โดยให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อเพิ่มพูนทักษะความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติ ของบุคลากร ซึ่งช่วยปรับปรุงให้สามารถปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคม โดยเฉพาะการฟังและการพูดซึ่งถือว่าเป็นความสามารถด้านภาษาที่สำคัญ ผู้พูดควรเข้าใจในสิ่งที่ฟัง และสร้างความสัมพันธ์กับการพูด แม้การพูดนั้นจะไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่สามารถสื่อความหมายได้และเหมาะสมกับสถานการณ์

การท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง การท่องเที่ยวที่คำนึงถึงความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม สังคมและวัฒนธรรม การวางแผนและกำหนดทิศทาง จัดการโดยชุมชนเพื่อชุมชน และชุมชนมีบทบาทเป็นเจ้าของมีสิทธิในการจัดการดูแลให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้มาเยือน

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน หมายถึง ภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งผู้ประกอบการการท่องเที่ยวจำเป็นต้องใช้เพื่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ โดยเฉพาะด้านการพูด ซึ่งการพูดนั้นอาจไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์แต่สื่อความหมายและเข้าใจกันได้ตามสถานการณ์นั้นๆ

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. สามารถนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ดำเนินการฝึกอบรมผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ให้มีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้
2. เป็นแนวทางให้แก่ชุมชน ผู้ประกอบการ หน่วยงานและองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน นำไปใช้พัฒนาหลักสูตรและชุดฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารหรืองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีแนวคิดและบทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งได้ทำการค้นคว้า และศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร
2. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม
3. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้
4. แนวคิดเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
5. พื้นที่ศึกษา
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

1. แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

ความหมายของหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 12) เสนอแนวคิดว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ทั้งปวงที่จัดให้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ครบถ้วนตามมาตรฐานคุณภาพสากล มาตรฐานความเป็นชาติไทยและ มาตรฐานที่ชุมชนท้องถิ่นต้องการ

มงคล หวังสถิตวงศ์ (2546 : 11) ได้กล่าวว่า หลักสูตรหมายถึงแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ธำรง บัวศรี (2542 : 7) ได้ให้ความหมาย หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อ แสดงจุดมุ่งหมายการจัดเนื้อหาสาระกิจกรรมและมวลประสบการณ์ในแต่ละโปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

สมนึก ธาตุทอง (2548 : 4) ได้กล่าวว่าหลักสูตรคือการบูรณาการศิลปะการเรียนรู้และมวล ประสบการณ์ต่างๆเข้าด้วยกันซึ่งสามารถนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามสิ่งที่สังคมคาดหวังและมีการกำหนดแผนงานไว้ล่วงหน้าโดยสามารถปรับปรุงพัฒนาให้ เอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนได้มีความรู้ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

จากความหมายข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตร คือ มวลประสบการณ์ที่ถูกจัดเรียบ เรียงไว้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถสูงสุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ความสำคัญของหลักสูตร

สมนึก ธาตุทอง (2548 : 5) กล่าวว่าหลักสูตรมีความสำคัญต่อการพัฒนาคนในสังคมให้มีคุณลักษณะที่สังคมคาดหวังหลักสูตรเป็นเครื่องมือที่จะทำให้การจัดการศึกษาบรรลุผลตามจุดหมายที่กำหนดไว้โดยหลักสูตรมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความเจริญงอกงามของบุคคลสามารถปลูกฝังพฤติกรรมคุณธรรมจริยธรรมวางรากฐานความคิดที่เป็นการสนับสนุนและสอดคล้องกับสภาพสังคมเศรษฐกิจการเมืองการปกครองเพื่อให้ผู้เรียนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมสามารถทำให้ผู้เรียนค้นพบความสามารถความสนใจความถนัดที่แท้จริงของตนเองและพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ

ไอทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตรดังนี้

1. ความสำคัญของหลักสูตรต่อการศึกษาศึกษาเป็นกระบวนการพัฒนาคนให้มีคุณธรรมความรู้และประสบการณ์อย่างต่อเนื่องช่วยทำให้คนมีการพัฒนาชีวิตไปในทางที่ดีขึ้นเพื่อนำความเจริญและคุณประโยชน์สู่ตนเองสังคมและประเทศชาติ

2. ความสำคัญของหลักสูตรต่อการสอนหลักสูตรเป็นแม่บทสำคัญต่อการจัดการศึกษาในทุกระดับและทุกสาขาวิชาหลักสูตรจะระบุสิ่งที่คาดหวังจะให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนและแนวทางในการจัดให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ต่างๆตามต้องการหลักสูตรจึงเปรียบเสมือนเป็นพิมพ์เขียวของแปลนบ้านที่ใช้ในการสร้างบ้านส่วนการสอนเป็นกระบวนการหรือวิธีการที่ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้และเนื้อหาวิชาซึ่งจะทำให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายหรือจุดประสงค์ตามที่หลักสูตรระบุไว้ผู้สอนผู้สอนต้องอาศัยหลักสูตรเพื่อช่วยในการสอนโดยศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจแล้วนำไปดัดแปลงเป็นภาคปฏิบัติหรือการสอนเพื่อให้ได้ผลการเรียนรู้ตามที่คาดหวังไว้

จากความสำคัญของหลักสูตรข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า หลักสูตรมีความสำคัญต่อการศึกษ เป็นกรอบในการศึกษา ให้คนในสังคมได้เรียนรู้ไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้เมื่อนุชย์ศึกษา เรียนรู้ ก่อเกิดองค์ความรู้และสามารถพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตตามประสบการณ์ที่ได้รับ เป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ ทั้งนี้ยังรวมถึงการนำองค์ความรู้ไปพัฒนาประเทศ และถ่ายทอดต่อผู้อื่นได้อีกด้วย เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดการจัดการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร หมายถึง โครงสร้างของหลักสูตรว่ามีส่วนประกอบอะไรบ้างนับว่าเป็นส่วนสำคัญ สามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และพัฒนาหลักสูตร

Taba (1962 : 10) ได้กล่าวถึงความหมายของหลักสูตรสรุปได้ว่า หลักสูตรเป็นเอกสารที่เขียนขึ้น โดยประกอบด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ เนื้อหาสาระกิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลการเรียนรู้

องค์ประกอบของหลักสูตรประกอบด้วยส่วนสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ (Objective) คือ ผลที่หวังจะสำเร็จ
2. เนื้อหา (Content) คือ หัวใจสำคัญ ข้อสำคัญ และสาระสำคัญ
3. การนำหลักสูตรไปใช้หรือกระบวนการเรียนการสอน (Curriculum implementation)
4. การประเมินผล (Evaluation) คือ การพิจารณา และวัดคุณค่าของกิจการใดๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ทางการศึกษา หมายถึง วัดคุณค่าหรือผลความก้าวหน้าทางการศึกษา เช่น การสอบไล่ การสอบย่อย เป็นต้น (สมิทร คุณานุกร, 2523 : 9)

ธำรง บัวศรี (2542 : 7-8) กล่าวว่า หลักสูตรประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร 2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ 4) วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน 5) ประเมินผล

องค์ประกอบของหลักสูตร โดยทั่วไปมี 4 องค์ประกอบ

1. ความมุ่งหมาย (Objectives) คือ การกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนได้พัฒนาไปในลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคมนั้น การกำหนดความมุ่งหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของสังคม เพื่อประโยชน์ในการแก้ปัญหา และสนองความต้องการของสังคมและผู้เรียน และต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติด้วย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ กำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรส่วนนี้ เป็น 2 ลักษณะ คือ “หลักการของหลักสูตร” หมายถึง แนวทางหรือทิศทางในการจัดการศึกษาซึ่งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการจัดการศึกษาระดับนั้นๆ จะได้ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ “จุดหมายของหลักสูตร” หมายถึง พฤติกรรมต่างๆ หรือคุณสมบัติต่างๆ ที่ต้องการให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน เมื่อผ่านกระบวนการต่างๆ ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรนั้นแล้ว

2. เนื้อหาวิชา (Content) เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระที่ได้กำหนดไว้ต้องสมบูรณ์ ต้องผนวกความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยม แนวคิด และทัศนคติเข้าด้วยกัน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทั้งในด้านความรู้ ความทัศนคติ และพฤติกรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์

3. การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementation) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมนั้นมีหลายลักษณะ แต่กิจกรรมที่สำคัญที่สุด คือ กิจกรรมการเรียนการสอน หรือ อาจกล่าวได้ว่า “การสอนเป็นหัวใจของการนำหลักสูตร

ไปใช้” ดังนั้น ผู้สอนผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในฐานะเป็นผู้จัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร ประกอบด้วย

3.1 วิธีการจัดการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้หลักสูตรจะเน้นแบบยึดผู้สอนเป็นสำคัญหรือยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปรัชญาการศึกษา หรือแนวความคิด ความเชื่อในการจัดการศึกษาที่พึงประสงค์ และขึ้นอยู่กับจุดหมายของหลักสูตรนั้นเป็นสำคัญ สำหรับวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรในปัจจุบันเน้นแบบยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือเน้น “การสอนคนมากกว่าการสอนหนังสือ” โดยมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ เช่น กระบวนการเรียนหรือวิธีการเรียนสำคัญพอๆ กับเนื้อหาวิชาให้ผู้เรียนเป็นผู้แสดงและผู้สอนเป็นผู้กำกับการแสดงชี้แนะแนวทาง ผู้เรียนค้นหาความรู้ สรุป และ ตัดสินใจเอง สอนปฏิบัติควบคู่ไปกับทฤษฎี เป็นต้น

3.2 วัสดุประกอบหลักสูตร หมายถึง วัสดุ เอกสาร รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้สอนใช้หลักสูตรได้โดยง่าย สะดวก และมีประสิทธิภาพสูงขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.2.1 วัสดุประกอบหลักสูตรสำหรับผู้สอน เช่น แผนการจัดการเรียนรู้ คู่มือผู้สอน คู่มือการใช้หลักสูตร คู่มือการประเมินผล คู่มือการแนะแนว คู่มือการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เป็นต้น

3.2.2 วัสดุประกอบหลักสูตรสำหรับนักเรียน เช่น หนังสือเรียน หนังสือแบบฝึกหัด บัตรงาน หนังสืออ่านเพิ่มเติม แบบคัดลายมือ เป็นต้น

4 การประเมินผล (Evaluation) เป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตร แปลงไปสู่การปฏิบัติ นั้น บรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินผลนี้จะเป็นแนวทางไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป

การพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตร คือกระบวนการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ตลอดจนวางแผนการประเมินผลเพื่อทราบการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ซึ่งการพัฒนาหลักสูตรนั้น สามารถจำแนกได้ 2 ลักษณะคือ การพัฒนาหลักสูตรใหม่ที่ไม่มียุทธศาสตร์เดิมเป็นพื้นฐาน และการปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 25) ได้เสนอแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร อย่างเป็นระบบซึ่งมีขั้นตอนสำคัญสรุปได้ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน เพื่อวิเคราะห์ปัญหาและความต้องการ ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาหลักสูตร

2. การกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ หลังจากได้วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานแล้ว จะพิจารณาและกำหนดเป้าหมายและจุดประสงค์ของการพัฒนาหลักสูตร

3. การเลือกและการจัดเนื้อหา จะต้องมีความถูกต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร มีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้เรียน มีความยากง่ายสอดคล้องเหมาะสมกับช่วงอายุ เนื้อหาต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และเนื้อหานั้นเป็นสิ่งที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ ในแง่ของความพร้อมด้านเวลา ผู้สอน และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ

4. การเลือกและการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมต่างๆ ต้องสามารถทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เร็ว รวมไปถึงยุทธวิธีการสอน การเลือกใช้สื่อการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และการจัดสภาพแวดล้อมต้องเอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้

5. การกำหนดอัตราเวลาเรียน หลักเกณฑ์ในการวัดประเมินผลการเรียน กำหนดเวลาเรียน การสอน โดยจัดเนื้อหาวิชาตามลำดับก่อนหลังให้สัมพันธ์กับจำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ส่วนการวัดผลประเมินผล ควรกำหนดวิธีการเกณฑ์การจบหลักสูตร

6. การนำหลักสูตรไปใช้ หลังจากร่างหลักสูตรแล้วต้องมีการตรวจสอบข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

7. การประเมินผลหลักสูตร เมื่อใช้หลักสูตรไปได้สักระยะหนึ่ง ควรมีการประเมินผลหลักสูตรในด้านต่างๆ ว่ามีข้อบกพร่องที่ควรแก้ไขปรับปรุงหรือเพิ่มเติมอะไรบ้าง

8. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร หลังจากที่ได้รับข้อบกพร่องของหลักสูตร อาจจะต้องมีการศึกษาปัญหาเพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องให้หลักสูตรเหมาะสมยิ่งขึ้น

Tyler (1949 : 99) นำเสนอแนวคิดในการวางโครงสร้างหลักสูตร หลักสูตร โดยใช้วิธี Means - Ends Approach ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน
2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

จากคำถามทั้ง 4 ข้อ สรุปได้ว่า การสร้างหรือพัฒนาหลักสูตร ต้องคำนึงถึงการกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดประสบการณ์ทางการศึกษา การจัดประสบการณ์ทางการศึกษาให้แก่ผู้เรียน

และการประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ทั้งนี้ ไทเลอร์เน้นว่าคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ต้องเรียงลำดับกันลงมา เพราะฉะนั้นการกำหนดจุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะคำตอบอีก 3 ข้อที่เหลืออยู่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (ชมพันธ์ คุญชร ณ อยุธยา, 2540 : 8)

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เป็นไปตามลำดับขั้น โดยอาศัยข้อมูลจากแหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ

1. ศึกษาจากสังคม
2. ศึกษาจากผู้เรียน
3. ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

Taba (1962 : 12) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่เรียกว่า “Grass roots approach” หรือวิธีการจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน ซึ่งทาบาเชื่อว่าผู้ที่ทำหน้าที่สอนในหลักสูตรควรได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย วิธีการพัฒนาหลักสูตรของทาบานี้มีขั้นตอนคล้ายคลึงกับไทเลอร์แต่ต่างกันตรงที่วิธีการที่ ไทเลอร์เสนอนั้นค่อนข้างเป็นวิธีการแบบ “Top-down” คือ การพัฒนาหลักสูตรที่มาจากข้อเสนอแนะของนักวิชาการ ให้ครูปฏิบัติและผู้บริหารสั่งการมายังครูผู้สอนอีกทีหนึ่ง สำหรับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทาบา มีดังนี้

1. การสำรวจความต้องการ ผู้ร่างหลักสูตรเริ่มกระบวนการ ด้วยการสำรวจความต้องการของผู้เรียนที่หลักสูตรได้กำหนดไว้
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย หลังจากผู้ร่างหลักสูตรได้ทราบความต้องการของผู้เรียนแล้ว ผู้ร่างหลักสูตรกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้บรรลุผล
3. การเลือกเนื้อหา จุดมุ่งหมายที่เลือกไว้หรือที่สร้างขึ้นเป็นตัวชี้แนะแนวทางในการเลือกรายวิชาหรือเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรงและสำคัญ ตรงตามความต้องการของผู้เรียน
4. การจัดเนื้อหา เมื่อผู้ร่างหลักสูตรเลือกเนื้อหาได้แล้ว ต้องจัดเนื้อหาโดยเรียงลำดับขั้นตอนให้ถูกต้อง คำนึงถึงวุฒิภาวะของผู้เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของผู้เรียน
5. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ เมื่อได้เนื้อหาแล้วผู้ร่างหลักสูตรคัดเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน
6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้ กิจกรรมการเรียนการสอนควรได้รับการจัดเรียงลำดับขั้นตอนเช่นเดียวกับเนื้อหา แต่ผู้ร่างหลักสูตรต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน
7. การประเมินผลและวิธีการประเมินผล ผู้ที่วางแผนหลักสูตรต้องประเมินว่าจุดมุ่งหมายใดบรรลุผลสำเร็จ และทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรร่วมกันกำหนดวิธีการประเมินผล

การประเมินความต้องการจำเป็น (Needs assessment)

การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ควรจะเป็นและสิ่งที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หากมีความขัดแย้งระหว่าง ความแตกต่างที่พบก็จะชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546 : 6)

สุวิมล ว่องวาณิช (2548 : 62) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็นคือกระบวนการประเมินความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันและสภาพที่ควรจะเป็น หลังจากนั้นนำผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อหาสิ่งที่ควรเปลี่ยนแปลง และสร้างการพัฒนาต่อไป

จากความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็นข้างต้น สรุปได้ว่า การประเมินความต้องการจำเป็นเป็นกระบวนการศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อให้ทราบปัญหา และนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นจากปัจจุบัน

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนของการประเมินความต้องการจำเป็น ซึ่งนำมาใช้ในการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสรุปได้เป็น 3 ตอนดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2546: 18-21)

ขั้นที่ 1 ขั้นก่อนการประเมิน (Pre-assessment) ในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการสำรวจ (exploration) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1. วางแผนสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
2. นิยามหรือกำหนดจุดประสงค์ทั่วไปสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็น
3. กำหนดขอบเขตของการประเมินความต้องการจำเป็นหลักและ/หรือประเด็นที่ต้องการประเมิน
4. กำหนดรายละเอียดและข้อมูลความต้องการตามขอบเขตที่จะประเมินซึ่งรวมถึงกลุ่มเป้าหมายในการประเมิน
5. ตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูล วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และการใช้ประโยชน์จากข้อมูล

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ แผนเบื้องต้นสำหรับการประเมินความต้องการจำเป็นและการนำไปใช้ในขั้นที่ 2 และ 3

ขั้นที่ 2 ขั้นการประเมิน (Assessment) หลังจากการสำรวจความต้องการจำเป็นต่างๆ แล้วในขั้นนี้เป็นขั้นตอนของการเก็บรวบรวมข้อมูล (data gathering) ประกอบด้วยขั้นตอนย่อยๆ ดังนี้

1. สรุปตัดสินใจกำหนดเกี่ยวกับบริบท ขอบเขต และสิ่งที่เกี่ยวข้องในการประเมินความต้องการจำเป็น
2. เก็บรวบรวมข้อมูลของความต้องการ ซึ่งในขั้นตอนนี้ย่อมทำให้ทราบความต้องการของ

ผู้รับบริการหรือกลุ่มเป้าหมาย

3. หลังจากเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำข้อมูลที่ได้มาจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในเบื้องต้นระยะแรก

4. วิเคราะห์สาเหตุของความต้องการหรือประเด็นปัญหา

5. วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด

ผลที่ได้จากขั้นตอนนี้ คือ ความต้องการจำเป็นหรือปัญหาที่ต้องการการแก้ไขตามลำดับความสำคัญในระยะแรก

ขั้นที่ 3 ขั้นหลังการประเมิน (Post Assessment) เมื่อได้ผลการประเมินความต้องการจำเป็นแล้วในขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนสำคัญขั้นตอนหนึ่ง คือ การนำผลการประเมินไปใช้ (utilization) ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้

1. จัดเรียงลำดับ (Set priority) ความสำคัญของความต้องการจำเป็น เทคนิคที่ใช้ในการจัดเรียงลำดับ เช่น การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (mean difference analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลหลายมิติ (multi component data analysis) การกำหนดดัชนีความต้องการจำเป็นที่มีการถ่วงน้ำหนัก (weighted needs index)

2. พิจารณาหาทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหา จากข้อที่ 1 การจัดเรียงลำดับทำให้ทราบปัญหาที่สำคัญเร่งด่วนที่สุด ถ้าหากไม่นำมาแก้ปัญหาก็จะสูญเปล่าในการทำการประเมิน ดังนั้นจึงต้องช่วยกันพิจารณาหาทางเลือกในการแก้ปัญหา

3. พัฒนาแผนการปฏิบัติ เพื่อใช้ในการดำเนินการต่อไป

4. ประเมินผล ของการประเมินความต้องการจำเป็น

5. รายงานผล การประเมินความต้องการจำเป็น

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นขั้นตอนที่กระทำจากการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ขั้นตอนนี้เป็นการตั้งเป้าหมายว่าปัญหาและความต้องการต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมและของผู้เรียน ซึ่งจำเป็นจะต้องแก้ไขหรือตอบสนองต่อความต้องการเหล่านั้น จะทำอย่างไร เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรนักพัฒนาหลักสูตรควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสามารถแบ่งย่อยได้เป็น 2 ระดับ คือ

1.1 ระดับหลักสูตร จุดมุ่งหมายระดับหลักสูตรมักจะใช้คำว่า “จุดมุ่งหมายทั่วไป” (General objective) ซึ่งจะมีความหมายกว้างที่สุด จุดมุ่งหมายทั่วไปส่วนมากจะเขียนไว้อย่างกว้างๆ และค่อนข้างจะเป็นปรัชญา ซึ่งจะเน้นคุณค่ามากกว่าทางจิตวิทยาหรือการเรียนการสอน

1.2 จุดมุ่งหมายระดับหมวดวิชาหรือรายวิชา มักจะใช้คำว่า จุดมุ่งหมายเฉพาะ (Specific objective) ปกติจุดมุ่งหมายเฉพาะที่ใช้กับหมวดวิชาหรือรายวิชา มักจะเน้นการประยุกต์หรือนำไปใช้เป็นประการสำคัญ ดังนั้นจึงมักเน้นความสำคัญด้านจิตวิทยาหรือการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก

2. ความสำคัญของจุดมุ่งหมาย

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นส่วนที่มีความสำคัญมาก เพราะจุดมุ่งหมายจะบอกถึงทิศทางของหลักสูตรว่าจะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรส่วนมากมักจะกระทำหลังจากที่ทราบลักษณะสภาพการต่างๆของข้อมูลพื้นฐานแล้ว ว่าควรดำเนินการแก้ปัญหาและสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมอย่างไร เมื่อกำหนดทิศทางของหลักสูตรโดยเขียนเป็นจุดมุ่งหมายแล้ว จุดมุ่งหมายของหลักสูตรก็จะเป็นเครื่องชี้แนะต่อการจัดหลักสูตร ตลอดจนการจัดการเรียนการสอนดังนี้คือ 1) จุดมุ่งหมายของหลักสูตรจะเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาสาระที่นำมาบรรจุไว้ในหลักสูตรได้อย่างเหมาะสม 2) จะเป็นแนวทางให้ครูได้จัดประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับผู้เรียน 3) จะบอกให้ผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนจะได้เรียนรู้อะไรบ้าง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเตรียมตัวล่วงหน้าได้ 4) เป็นแนวทางในการกำหนดวิธีวัดและประเมินการเรียนการสอน 5) จะบอกให้สาธารณชนได้ทราบว่า หลักสูตรนั้นๆมีความต้องการให้ผู้เรียนเกี่ยวข้อง หรือดำเนินการอย่างไรบ้างกับทรัพยากรภายในชุมชน 6) เป็นแนวทางในการบริหารของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาว่าควรจะมีจุดมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปในลักษณะใด

3. การจัดประเภทจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

นอกจากจะจัดประเภทจุดมุ่งหมายของหลักสูตรออกเป็นระดับต่างๆแล้ว เพื่อความสมดุลในการพัฒนาผู้เรียน จึงสมควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดประเภทของหลักสูตรตามลักษณะการจัดประเภทที่เสนอไว้โดย Bloom ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ประเภทคือ 1) ทางด้านพุทธิพิสัย (Cognitive domain) 2) จิตพิสัย (Affective domain) 3) ทักษะพิสัย (Psychomotor domain)

3.1 พุทธิพิสัย พุทธิพิสัยเป็นจุดมุ่งหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิด และการแก้ปัญหา ซึ่งแบ่งตามลำดับความซับซ้อนจากน้อยไปมากดังนี้

3.1.1 ความรู้ ได้แก่ ให้ความหมายได้ บอกเรื่องราวได้ บอกชื่อได้ ตั้งชื่อเรื่องได้ จับคู่ได้ เขียนเรื่องราวได้ กล่าวเป็นข้อความหรือถ้อยคำได้ เลือกได้ เขียนโครงร่างได้ เป็นต้น

3.1.2 ความเข้าใจ ได้แก่ แยกแยะได้ อธิบายได้ แปลความได้ เปลี่ยนข้อความได้ ให้เหตุผลได้ ขยายความได้ คาดคะเนได้ สรุปความได้ ย่อความได้ อ้างอิงได้ ยกตัวอย่างได้ ทำนายได้ เขียนข้อความใหม่ได้

3.1.3 การนำไปใช้ ได้แก่ ปฏิบัติได้ แสดงได้ เตรียมการได้ ผลลัพธ์ได้ เปลี่ยนแปลงได้ สารคดีได้ คำนวณได้ ใช้สิ่งต่างๆได้ สัมพันธ์เรื่องราวได้ คิดค้นได้ ทำให้ดูได้

3.1.4 วิเคราะห์ ได้แก่ แยกแยะได้ แบ่งกลุ่มได้ อ้างอิงได้ แสดงเป็นแผนภาพได้

3.1.5 สังเคราะห์ ได้แก่ รวบรวมได้ จัดกลุ่มได้ รวมกันได้ ประกอบสิ่งต่างๆได้ สร้างสรรค์ได้ ออกรูปแบบได้ อธิบายได้ จัดระเบียบใหม่ได้ ร่างแผนการได้ สร้างใหม่ได้ เขียนใหม่ได้ ย่อความได้ เขียนได้

3.1.6 ประเมิน ได้แก่ เกิดความซึ่งเห็นความแตกต่าง เปรียบเทียบได้ สรุปความได้ วิเคราะห์ได้ แยกแยะได้ ตัดสินใจได้ แปลความได้ สัมพันธ์เรื่องราวได้ สรุปย่อได้

3.2 จิตพิสัย จิตพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ด้านเจตคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง ขบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคลดังกล่าว แยกออกเป็นลำดับขั้นต่างๆ ดังนี้คือ

3.2.1 การรับ ได้แก่ สอบถาม ทำตาม ให้ ขีดถือ เลือก บรรยาย ชี้ บอกตำแหน่งที่ตั้ง บอกชื่อ ตอบ

3.2.2 การมีปฏิกิริยาโต้ตอบ ได้แก่ ช่วยเหลือ ทำตาม อภิปราย ปฏิบัติ เสนอ อ่าน รายงาน เลือกเขียน (ทำด้วยความอยากทำเอง)

3.2.3 การสร้างค่านิยม ได้แก่ ทำให้เสร็จ อภิปราย ทำตาม เริ่ม ร่วมกระทำ เชื่อเชิญ ให้ข้อเสนอ อ่านรายงาน มีส่วนร่วม ศึกษา (ทำโดยความรู้สึกรักใคร่ของตนเอง)

3.2.4 การจัดระเบียบ ได้แก่ จัด รวม เปรียบเทียบ ชี้ ผสมผสาน สั่งการ เปลี่ยนแปลง จัดระเบียบ เตรียมการ สัมพันธ์ สังเคราะห์

3.3 ทักษะพิสัย ทักษะพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางด้านทักษะในการเคลื่อนไหวการใช้วัชระต่างๆของร่างกาย ลำดับของทักษะจากง่ายไปสู่ความซับซ้อนในการพัฒนามีดังต่อไปนี้

3.3.1 ทักษะในการเคลื่อนไหวทางร่างกาย ได้แก่การเคลื่อนไหวอย่างไม่ซับซ้อนของอวัยวะต่างๆในร่างกาย

3.3.2 การเคลื่อนไหวที่ต้องใช้ประสานรวมๆกัน หมายถึง การประสานงานกันระหว่างประสาทสัมผัส เช่น การเห็น การได้ยิน กับการเคลื่อนไหวร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นแขนหรือขา เพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวร่างกาย ไม่ว่าจะเป็นแขนหรือขาเพื่อให้เกิดการเคลื่อนไหวตามที่ต้องการ เช่น การรับลูกบอล การเล่นเกม

3.3.3 การสื่อสารโดยใช้ท่าทาง ได้แก่ การเคลื่อนไหวร่างกาย ใช้สีหน้า ภาษาใบ้

3.3.4 พฤติกรรมทางด้านภาษา แยกออกจากการพัฒนาจากง่ายไปหายากดังนี้ การออกเสียง การสร้างเสียงและคำ การเปล่งเสียง การประสานระหว่างเสียงและท่าทาง

4. หลักในการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ธำรง บัวศรี (อ้างใน สมชาย รัตนทองคำ, 2550) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์ในการกำหนด จุดมุ่งหมายไว้ 5 ประการดังนี้

1. มีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม การจัดทำหลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่ง ควร บิดเอาสภาพและความต้องการของสังคม เป็นรากฐานในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เช่น ในปัจจุบัน เป็นยุคของข่าวสารสนเทศและอินเทอร์เน็ต ซึ่งบุคคลที่อยู่ในสังคมต้องสามารถประมวลผลและ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นความรู้ ดังนั้นทักษะพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และภาษาอังกฤษจึงมี ความสำคัญและกลายไปเป็นความจำเป็น การศึกษาภาษาอังกฤษจึงเป็นเรื่องของการจัดการศึกษาให้ คนหนุ่มมาก เพื่อเป็นเครื่องมือติดต่อกันกับโลกภายนอกและในด้านอื่นๆ เป็นต้น
2. ความสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ความต้องการพื้นฐานของวัยต่างๆของ ผู้เรียน
3. สอดคล้องกับหลักการปกครองประเทศ ผู้กำหนดจุดมุ่งหมายหลักสูตรจะต้องเข้าใจ ความหมายของระบบปกครองเหล่านั้นให้ดีก่อนกำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษา เพื่อให้เกิดความเป็น ประชาธิปไตยกับบุคคลในสังคม
4. ความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายข้ออื่น การกำหนดจุดมุ่งหมายนั้นจะต้องให้จุดมุ่งหมายมี ความสอดคล้องต่อกันและกันทุกข้อ ไม่มีข้อใดที่มีความขัดกัน และถ้าจะให้ดีแล้วจะต้องมุ่งให้มีการส่งเสริมสิ่งใดสิ่งหนึ่งร่วมกันด้วย
5. สามารถนำมาปฏิบัติได้จริง การที่ต้องจัดเรื่องสามารถปฏิบัติได้จริงเป็นหัวข้อ ก็ เนื่องจาก การตีความหมายของจุดมุ่งหมายที่ตั้งขึ้นอาจเป็นไปได้หลายแนว เป็นต้นว่า จุดมุ่งหมาย เรื่องการเป็นพลเมืองดี ผู้ตีความหมายอาจหมายถึงการปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง การเป็นผู้ สัมมาอาชีวะและการเป็นผู้อยู่ในศีลในธรรม หรืออาจหมายถึงการรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์อยู่เสมอ การหมั่นศึกษาหาความรู้ และการร่วมมือในการสร้างเสริมพัฒนาให้แก่ท้องถิ่น เป็นต้น

การกำหนดเนื้อหาหลักสูตร

การตัดสินใจเลือกเนื้อหา มาบรรจุไว้ในหลักสูตรนั้น ได้มีนักการศึกษาได้ศึกษารูปแบบใน การกำหนดเนื้อหาที่ไว้ ดังเช่น คลาร์ก (Clark, 1997: 401-405) ได้เสนอไว้ว่า การเริ่มต้นวางแผนการ พัฒนาหลักสูตร ควรเริ่มจากการสร้างหัวเรื่อง (Theme) เนื่องจากการสร้าง หัวเรื่องเป็นหน่วยที่มี ขอบข่ายกว้างกว่าหัวข้อ (Topic) จึงสามารถที่จะตอบสนองต่อความสนใจที่หลากหลาย ความสามารถในการสรุปอ้างอิง และการมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาในขอบข่ายของผู้เรียน ได้มากกว่า คลาร์กเชื่อว่าการพัฒนาทักษะต่างๆ มีปฏิสัมพันธ์กับการรับเนื้อหา ซึ่งทั้ง 2 อย่าง มี ความสำคัญต่อการวางแผนบทเรียน โดยหลักในการเลือกเนื้อหา มีดังนี้

1. เนื้อหานั้นสามารถอ้างอิง ไปสู่หัวข้อเรื่องได้

2. เนื้อหาต้องมีลักษณะเป็นสหวิทยาการ
3. เนื้อหาจะต้องประมวลข้อมูล ที่ผู้เรียนทั้งหมดคาดหวังที่จะเรียนรู้
4. เนื้อหาจะต้องสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน รวมทั้งมีความสำคัญหรือสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียนเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม
5. เนื้อหาสามารถที่บูรณาการกับขอบข่ายสาระอื่นๆ
6. เนื้อหาสามารถทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของเหตุการณ์ ตั้งแต่อดีต ปัจจุบันและอนาคต

จากหลักดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าการกำหนดเนื้อหาหลักสูตรควรเริ่มจากการกำหนดหัวเรื่องก่อน เนื่องจากหัวเรื่องเป็นหน่วยที่มีขอบข่ายกว้างกว่าหัวข้ออื่น ซึ่งสามารถตอบสนองต่อความสนใจที่หลากหลาย และความสามารถในการสรุปอ้างอิงของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนมองเห็นความสัมพันธ์ของเนื้อหาได้มากกว่า นอกจากนี้ นิรมล ศตวุฒิ (2543: 64-70) ยังได้กล่าวถึงการจัดเนื้อหาหลักสูตร (Curriculum content) ที่ดีจะประกอบไปด้วย

1. เนื้อหาความรู้ หรือเนื้อหาวิชา (Subject matter)
2. ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning experience)
3. กิจกรรมการเรียนรู้ (Learning activities)

เนื้อหาความรู้ ได้แก่เนื้อหาหลักสูตรส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง ทฤษฎี หลักการ ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง และอื่นๆที่จะตอบคำถามว่าเรียน “อะไร” ประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นเนื้อหาหลักสูตรส่วนที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติหรือการลงมือกระทำ ซึ่งอาจมิได้เรียนรู้จากในห้องเรียนแต่เพียงอย่างเดียว อาจจะเรียนรู้จากกิจกรรมนอกห้องเรียน หรือเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมในชั้นเรียน และในโรงเรียน และสิ่งแวดล้อม

กิจกรรมการเรียนรู้ คือ เนื้อหาหลักสูตรในส่วนที่ผู้สอนจัดให้ผู้เรียน เป็นสื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เนื้อหาความรู้ หรือเนื้อหาวิชา และได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้เขียนได้ลงมือทำ และเรียนรู้จากการกระทำหรือการปฏิบัติ

ในการจัดเนื้อหาหลักสูตร ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาประเภทใด ใน 3 ประเภทดังกล่าวข้างต้น จะต้องคำนึงถึงขอบเขต (Scope) ความต่อเนื่อง (Continuity) ความเป็นลำดับ (Sequence) การบูรณาการ (Intergration)

1. ขอบเขต หมายถึง ความกว้างของหลักสูตร ขอบเขตของความคิดหรือแนวคิดที่สำคัญที่จะบรรจุไว้ในหลักสูตร เนื้อหาในแต่ละวิชา กระบวนการและเนื้อหาด้านเจตคติ ความหลากหลายของเนื้อหาที่จะรวมไว้ในหลักสูตร เป็นการจัดเนื้อหาหลักสูตรในแนวนราบ เช่น ผู้เรียนจะต้องเรียนรู้

อะไรบ้างเมื่อจบมัธยมศึกษา เด็กประถมศึกษาปีที่ 2 จะเรียนรู้อะไรบ้าง ผู้ที่จะจบมัธยมศึกษาต้องเรียนรศคณิตศาสตร์แค่ไหนถึงจะไปเรียนต่อมหาวิทยาลัยได้

2. ความต่อเนื่อง หมายถึง การจัดเนื้อหาหลักสูตรจากระดับหนึ่งไปอีกระดับหนึ่ง จากเนื้อหาหนึ่งไปอีกเนื้อหาหนึ่งโดยไม่ขาดตอน ทำให้ผู้เรียนได้มีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ไปเรื่อยๆ เน้นความคิดประเด็นสำคัญ และทักษะที่ทำซ้ำในหลักสูตร เพื่อให้มั่นใจว่าผู้เรียนได้ประสบการณ์ เช่น นักเรียนฝึกเขียนเรื่อง เริ่มตั้งแต่เขียนเป็นย่อหน้าในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และฝึกเขียนในชั้นต่อไปด้วยจนนักเรียนเขียนได้ดี จนสามารถเขียนได้หลายย่อหน้า เป็นการจัดหลักสูตรในแนวตั้ง

3. ความเป็นลำดับ หมายถึง ลำดับของเนื้อหาความรู้ วิชา แนวคิด และประสบการณ์ ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสิ่งที่เป็นพื้นฐานไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนขึ้น เนื้อหาความรู้หรือประสบการณ์ในระดับสูงขึ้นไป อาจจะเป็นเรื่องเดียวกันกับในระดับที่ต่ำกว่าที่ผู้เรียนเคยเรียนมาแล้ว แต่แนวคิดและเนื้อหาจะมีความกว้างขึ้น ลึกมากขึ้น ยากขึ้น และซับซ้อนขึ้น การจัดลำดับ อาจจะลำดับจากสิ่งที่คุ้นเคยไปสู่สิ่งที่ไม่คุ้นเคย จากสิ่งที่เป็นรูปธรรมไปหานามธรรม จากส่วนย่อยไปหาส่วนรวม จากส่วนรวมไปหาส่วนย่อยหรือเรียงตามลำดับเวลา

4. การบูรณาการ หมายถึง การที่เนื้อหาความรู้หรือเนื้อหาวิชากับประสบการณ์ มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันอย่างดี แนวคิด ทักษะ และคุณค่าต่างๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด จนสามารถกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ไว้อย่างซึมซับ และผู้เรียนเข้าใจแนวคิดที่เรียนจากวิชาหนึ่งสามารถนำไปเชื่อมโยงและทำความเข้าใจกับอีกวิชาหนึ่งได้ ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้ดีเมื่อเกิดบูรณาการ

เกณฑ์การเลือกเนื้อหาของหลักสูตร

ในการเลือกเนื้อหาเพื่อจัดหลักสูตรนั้น มีเกณฑ์การเลือกหลายแนวทาง ซึ่งครอบคลุมประเด็นเหล่านี้ (Doll, 1992 : 147-148)

1. ความเที่ยงตรงและมีนัยสำคัญของเนื้อหาที่เป็นความรู้ เนื้อหาที่มีค่าสำหรับผู้เรียน
2. ความสมดุลระหว่างเนื้อหาที่เรียนในลักษณะสำรวจอย่างกว้างขวาง กับเนื้อหาที่ต้องเรียนอย่างลึกซึ้ง ผู้เรียนจะเริ่มเรียนจากขอบเขตเนื้อหากว้างๆ ก่อน เมื่อถึงระยะหนึ่งต้องเรียนให้ลึกซึ้ง
3. ความสอดคล้องของเนื้อหากับความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน ซึ่งต้องศึกษาให้ลึกถึงความสนใจและความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน
4. เน้นคุณภาพที่ยั่งยืนและสาระสำคัญของเนื้อหา ต้องพิจารณาว่าเนื้อหานั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วแค่ไหน ต้องบรรจุเนื้อหาที่ทันสมัยอยู่เสมอในหลักสูตร

5. ความสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาหลักและเนื้อหาย่อย กับความคิดและแนวคิดหลักที่เชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาความรู้ก็คือความคิดและแนวคิดที่สำคัญ เนื้อหาทุกเนื้อหาต้องสัมพันธ์กับความคิดหลัก

6. ความสามารถในการเรียนรู้เนื้อหาได้ ต้องสอนในสิ่งที่ผู้เรียนรู้สามารถเรียนรู้ได้และนำไปใช้ได้ ในสังคมของผู้เรียน

7. ความเป็นไปได้ในการทำเนื้อหากระจำด้วยการใช้ข้อมูลจากความรู้ในสาขาอื่น คือการสัมพันธ์เนื้อหาระหว่างวิชา เช่น การศึกษาเนื้อหาในเวศวิทยาสัมพันธ์กับวิชาสังคมศึกษา และต้องอาศัยพื้นฐานทางจิตวิทยา ศีลธรรมและจรรยา เนื้อหาที่สัมพันธ์กันเช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงประสบการณ์เดิมและสัมพันธ์กับประสบการณ์ใหม่

ข้อคำนึงถึงในการจัดเนื้อหาหลักสูตร

1. การสอนเนื้อหาความรู้ไม่เพียงแต่สอนให้ผู้เรียนรู้และเข้าใจเท่านั้น ต้องสอนให้ผู้เรียนทำสิ่งต่างๆได้ รวมถึงช่วยให้ผู้เรียนทำความเข้าใจได้ว่าเขารู้สึกอย่างไร และรู้ซึ่งคุณค่าต่างๆ ดังนั้น นอกจากจะสอนสิ่งที่เป็ใจความของเนื้อหาแล้ว ยังต้องสอนกระบวนการด้วย เช่น เนื้อหาวิชาประวัติศาสตร์เป็นใจความ เป็นเรื่องราว แต่สามารถสอนให้ผู้เรียนได้ใช้กระบวนการในการพิสูจน์ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

2. เนื้อหาของหลักสูตรต้องครอบคลุมพฤติกรรมทางการศึกษา 3 กลุ่ม คือ พุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

3. การจัดเนื้อหาในหลักสูตรไม่ใช่จัดเฉพาะเนื้อหาความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริงและกระบวนการเท่านั้น จะต้องจัดให้ครอบคลุมความรู้ทั้ง 4 ระดับ คือนอกจากระดับข้อเท็จจริง และกระบวนการแล้ว ยังจะต้องมีเนื้อหาความรู้ที่เป็นความคิดและหลักการ แนวคิดและระบบการคิดด้วย

4. การจัดเนื้อหาหลักสูตรต้องคำนึงถึงผลที่คาดหวัง หรือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและระดับวิชาด้วย

5. การเลือกเนื้อหาต้องคำนึงถึงขอบเขตต่อไปนี้

5.1 การศึกษาพื้นฐาน หมายถึง ความรู้และทักษะพื้นฐานที่ผู้เรียนต้องมี เช่น การอ่าน การเขียน การคิดเลข วิทยาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ เป็นต้น

5.2 การเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ได้ ในสถานการณ์จริง คือผู้เรียนไม่เพียงแต่รู้อะไรเท่านั้น ต้องทำและใช้ได้ด้วย

5.3 การศึกษาด้านคุณค่าและคุณธรรม รวมถึงการพัฒนาด้านความรู้สึก อารมณ์ ค่านิยม ความรู้สึกเป็นเจ้าของ การมองตนเอง

5.4 การมองอนาคต หมายถึงการสอนเรื่องที่ทันสมัย ให้แนวคิดใหม่ เตรียมผู้เรียนสู่สังคมในอนาคต ใช้เครื่องมือและสื่อการสอนที่ก้าวหน้าอยู่เสมอ

การประเมินหลักสูตร

การประเมินผลหลักสูตร เป็นการพิจารณาหลักสูตรโดยอาศัยการรวบรวมข้อมูลจากการวัดในแง่ต่างๆ ของสิ่งที่ประเมิน เพื่อนำมาพิจารณาร่วมกันและสรุปว่าหลักสูตรที่สร้างขึ้นมานั้นมีคุณภาพดีหรือไม่เพียงใด หรือได้รับผลตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้หรือมีส่วนใดที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป หรือ การประเมินผลหลักสูตร หมายถึง กระบวนการในการศึกษาส่วนประกอบต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรม สื่อการเรียนการสอน วิธีสอนและการวัดผลจะสัมพันธ์กันหรือไม่

จุดประสงค์ของการประเมินผลหลักสูตร

1. เพื่อดูว่าหลักสูตร เมื่อนำไปปฏิบัติจริงได้ผลเพียงใด บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่
2. เพื่อหาทางปรับปรุงหลักสูตร ถ้าพบสิ่งบกพร่อง
3. เพื่อหาข้อดีข้อเสียในวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้
4. เพื่อช่วยการตัดสินใจของฝ่ายบริหารว่าควรจะใช้หลักสูตรต่อไปหรือไม่

การประเมินผลหลักสูตรแบ่งเป็นระบบการประเมินย่อยได้ ดังนี้ คือ การประเมินเอกสารหลักสูตร การประเมินระบบหลักสูตร การประเมินระบบการบริหารหลักสูตร

การประเมินผลตามวัตถุประสงค์

ทนายเลอว์ได้พัฒนาวิธีการประเมินขึ้น เพื่อใช้ในการศึกษาความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในระดับต่างๆ ซึ่งเรียกโครงการนี้ว่า The Eight Year Study ทนายเลอว์ได้นิยามการประเมินผลไว้ว่า หมายถึง กระบวนการตัดสินใจว่าการเรียนการสอนทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ได้เพียงใด โดยมีกระบวนการประเมิน 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป
2. จัดจำแนกจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป
3. เขียนวัตถุประสงค์โดยใช้คำกริยาแสดงพฤติกรรมอย่างชัดเจน
4. ระบุสถานการณ์ที่แสดงถึงการบรรลุวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. พัฒนาหรือคัดเลือกเทคนิคการวัดผล
6. รวบรวมข้อมูลที่เป็นผลประกอบการ (Performance) ที่เกิดขึ้น

7. เปรียบเทียบข้อมูลผลประกอบการกับวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

ผลการเปรียบเทียบในขั้นตอนที่ 7 ถ้าพบความแตกต่างระหว่างผลประกอบการจากการปฏิบัติกับวัตถุประสงค์ ก็จะนำไปปรับปรุงกระบวนการต่างๆ เพื่อลดช่องว่างระหว่างผลการปฏิบัติกับผลที่คาดหวังตามวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน แล้วก็กลับเข้าวงจรการประเมินผลตามขั้นตอนทั้ง 7 ต่อไป

ข้อเสนอของทนายเลอร์มีความสมเหตุสมผลและยอมรับได้ นักประเมินผลการศึกษาที่พร้อมที่จะรับแนวคิดนี้ไปสู่การปฏิบัติ ข้อเสนอของทนายเลอร์พ้องกับรูปแบบการวิจัยการทดสอบก่อนและทดสอบหลัง ทนายเลอร์ได้ย้ำความสำคัญของการเริ่มต้นกำหนดจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปก่อนที่จะกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนหรือวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม ทนายเลอร์เชื่อว่าสิ่งแรกที่จำเป็นยิ่งที่นักการศึกษาจะต้องกระทำคือ การทำความเข้าใจ และถกเถียงกันถึงความสำคัญของจุดหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปของศึกษา ถ้าไม่ทำเช่นนี้แล้วก็จะนำไปสู่การกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ไร้เหตุผล อยู่ในวงจำกัดและเป็นวัตถุประสงค์ที่ไม่สมประกอบตามภาระหน้าที่ของวัตถุประสงค์ที่ดีทนายเลอร์ย้ำว่าจะต้องมีวิธีการกลั่นกรองจุดหมาย หรือวัตถุประสงค์ทั่วไปก่อนที่จะใช้เป็นเกณฑ์สำหรับประเมินกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง จุดหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปที่ดีจะต้องครอบคลุมถึงคำถามในเชิงคุณค่าที่มาจากสามแหล่งคือ เชิงปรัชญา (ธรรมชาติของความรู้) เชิงสังคม (ธรรมชาติของสังคม) และเชิงการศึกษา (ธรรมชาติของผู้เรียน และกระบวนการเรียนรู้) สกริฟเวน (Scriven: 1967) ได้เสริมย้ำว่ามีความจำเป็นต้องประเมินวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเสมอ โดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินกิจกรรมและประเมินผลที่สืบเนื่องของกิจกรรมนั้นๆ

ในการประเมินจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป ตามหลักประจักษ์มี 4 ขั้นตอน คือ

1. สืบหาข้อมูล ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าของจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปในแต่ละข้อ
2. ขอความเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิหรือทำประชาพิจารณ์ (Public hearings) เพื่อทบทวนและประเมินจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปแต่ละข้อ
3. ทำการวิเคราะห์เนื้อหาสาระของเอกสารหรือบันทึกต่างๆ เช่น คำบรรยาย รายงานการประชุม บทบรรณาธิการ หรือจดหมายข่าวต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะนำไปสู่การค้นพบคุณค่าที่อาจจะขัดแย้งหรือสนับสนุนคุณค่าของจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไป
4. ทำการศึกษานำร่อง (A pilot study) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของการบรรลุวัตถุประสงค์ อีกทั้งได้ทราบถึงวิธีการที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นๆ ถ้ายังไม่มีประสบการณ์

หรือข้อมูลในขณะประเมินวัตถุประสงค์ ก็ควรที่จะเลื่อนการตัดสินใจก่อนจนกระทั่งมี ประสพการณ์หรือข้อมูลพอเพียงที่จะประเมินได้ เมื่อได้กำหนดนิยามปฏิบัติการหรือนิยามเฉพาะ สำหรับจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ทั่วไปที่กว้างแต่ละข้อแล้ว หรือได้กำหนดกิจกรรมและได้ ดำเนินตามกิจกรรมที่มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว เราก็อาจเกิดความเข้าใจใหม่ที่แตกต่างตาม กิจกรรมที่มุ่งบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว เราก็อาจเกิดความเข้าใจใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมว่า วัตถุประสงค์ทั่วไปที่เริ่มต้น

โดยทั่วไปวัตถุประสงค์ที่ดีมีคุณลักษณะ 5 ประการคือ SMART

- S ย่อมาจาก Specific คือ มีความเฉพาะเจาะจง
- M ย่อมาจาก Measurable คือ สามารถวัดผลได้
- A ย่อมาจาก Attainable คือ สามารถบรรลุได้
- R ย่อมาจาก Related To Plan หรือ Relevancy to the need คือ ตรงกับความจำเป็นหรือ สอดคล้องกับแผนที่กำหนด
- T ย่อมาจาก Time Frame คือ มีการกำหนดขอบเขตระยะเวลาที่สามารถจะทำให้ บรรลุวัตถุประสงค์ได้

ทนายเลอว์ ได้รับการยกย่องให้เป็นบิดาของการประเมินผลการศึกษา และเป็นผู้ให้ มโนทัศน์ของวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมมี ลักษณะที่สำคัญ คือ ABCD

A ย่อมาจาก Audience ซึ่งหมายถึง ผู้เรียนหรือผู้รับการอบรม การเขียนวัตถุประสงค์เชิง พฤติกรรมต้องเขียนในรูปผลที่เกิดแก่ผู้เรียน

B ย่อมาจาก Behavioral ซึ่งหมายถึง การเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม โดยเขียนในรูป ของพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออกมาเมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว

C ย่อมาจาก Conditions ซึ่งหมายถึง เงื่อนไขหรือสภาวะการณ์ที่ผู้เรียนจะแสดงพฤติกรรมที่ ชัดแจ้ง อันบ่งบอกถึงว่าได้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์แล้ว

D ย่อมาจาก Degrees to be accepted ซึ่งหมายถึง ระดับปริมาณและคุณภาพของพฤติกรรม ที่แสดงออกตามเงื่อนไขที่กำหนดอันจักบ่งบอกถึงการบรรลุวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมนั้นๆ

การวัดและประเมินก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน

ก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน 3 คำนี้มีความเกี่ยวเนื่องกัน แต่ต่างกันที่ระยะเวลาและจุดประสงค์ของการวัดและประเมิน 3 คำนี้มีความหมายทั้งในมิติที่กว้างและแคบ ดังนี้

1. ก่อนเรียน

การวัดและประเมินก่อนเรียนมีจุดประสงค์เพื่อมทราบสภาพของผู้เรียน ณ เวลาก่อนที่จะเรียน เช่น ความรู้พื้นฐานในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่างๆ ก่อนเรียนอาจจะหมายถึง

1.1 ก่อนเข้าเรียน ซึ่งอาจจะตั้งแต่มก่อนเรียนระดับปฐมวัย หรือก่อนจะเริ่มเรียนหลักสูตรสถานศึกษานั้น เช่น สถานศึกษาที่เปิดสอนในช่วงชั้นที่ 1 และ 2 ก่อนเรียนในที่นี้หมายถึงหมายถึงก่อนเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้น

1.2 ก่อนเรียนช่วงชั้น หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ความสำคัญกับช่วงชั้น ให้มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเมื่อจบแต่ละช่วงชั้น ก่อนเรียนในที่นี้จึงหมายถึงก่อนจะเริ่มเรียนช่วงชั้นใดช่วงชั้นหนึ่ง เช่น ก่อนเรียนช่วงชั้นที่ 2 คือ ก่อนเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 เป็นต้น

1.3 ก่อนเรียนแต่ละชั้น ถึงแม้จะมีการกำหนดเป็นช่วงชั้น แต่ชั้นเรียนหรือการเรียนแต่ละปีก็ยังคงมีความสำคัญ โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษา การเรียนแต่ละชั้น/ปี อาจจะหมายถึงการเรียนกับครูคนใดคนหนึ่ง (กรณีที่ครูคนเดียวสอนนักเรียนทั้งชั้นทุกวิชาหรือเกือบทุกวิชา โดยทั่วไปจะเป็นครูประจำชั้น) หรือเรียนครูกลุ่มหนึ่ง (สอนแยกรายวิชา) การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละชั้นจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนตลอดทั้งปี

1.4 ก่อนเรียนแต่ละรายวิชา มีลักษณะเช่นเดียวกับก่อนเรียนแต่ละชั้น การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละชั้นอาจจะวัดและประเมินในภาพรวมหลายๆ วิชา แต่การวัดและประเมินนี้แยกวัดและประเมินแต่ละรายวิชา โดยทั่วไปจะสอนโดยครูแต่ละคน สำหรับระดับมัธยมศึกษา รายวิชาส่วนใหญ่จัดการเรียนรู้เป็นรายภาคเรียน

1.5 ก่อนเรียนแต่ละหน่วยการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้เป็นการจัดหมวดหมู่เนื้อหาในสาระการเรียนรู้เดียวกัน โดยจัดเนื้อหาเรื่องเดียวกันหรือสัมพันธ์กันไว้ในหน่วยเดียวกัน การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละหน่วย เพื่อให้ได้ข้อมูลความรู้พื้นฐานของผู้เรียนในเรื่องหรือหน่วยนั้น ซึ่งทั้งผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการเรียนรู้และจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยนั้นได้อย่างเหมาะสม

1.6 ก่อนเรียนแต่ละแผนจัดการเรียนรู้ คือ การวัดและประเมินก่อนเรียนแต่ละครั้ง ในหนึ่งหน่วยการเรียนรู้มักจะมีสาระที่จะเรียนรู้แยกย่อยสำหรับการสอนมากกว่า 1 ครั้ง แต่ละครั้งจะมีแผนการจัดการเรียนรู้

2. ระหว่างเรียน

จุดประสงค์ของการวัดและประเมินระหว่างเรียน เพื่อตรวจสอบความก้าวหน้าหรือพัฒนาการของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการเรียนรู้ และการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยเทียบกับผลการวัดและประเมินก่อนเรียน การวัดและประเมินระหว่างเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ในขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ข้อมูลจากการวัดและประเมินระหว่างเรียนจะเป็นประโยชน์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งผู้เรียน ครูผู้สอน สถานศึกษา และผู้ปกครอง สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่แตกย่อยมาจากมาตรฐานการเรียนรู้ และเป็นข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน

3. หลังเรียน

จุดประสงค์ของการวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบผลการเรียนของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ จากการเรียนรู้และการร่วมกิจกรรมของผู้เรียน โดยเทียบกับผลการวัดและประเมินก่อนเรียนและระหว่างเรียน การวัดและประเมินหลังเรียนจะทำให้ได้ข้อมูลที่บ่งบอกถึงพัฒนาการการเรียนรู้ของผู้เรียน ในขณะเดียวกันยังสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย ข้อมูลจากการวัดและประเมินหลังเรียนมีจุดประสงค์หลักคือใช้ในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ การวัดและประเมินผลหลังเรียนอาจจะเป็นข้อมูลก่อนการเรียนในระดับต่อไป จึงเป็นประโยชน์ทั้งผู้เรียน และครูผู้สอน สามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปพัฒนาและปรับปรุงการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนหรือกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและสถานการณ์

การประเมินแบบ Rubrics

Rubrics คือ เครื่องมือสำหรับการประเมินผล โดยการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง พิจารณาร่วมกันระหว่างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring criteria) และมาตราประมาณค่าหรือระดับคะแนน (Rating scale) เพื่ออธิบายความแตกต่างของผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

ชนิดของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) มีอยู่ 3 ชนิดคือ

1. Holistic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนผลงานหรือกระบวนการที่ไม่ได้แยกส่วนหรือแยกองค์ประกอบการให้คะแนน คือจะประเมินในภาพรวมของผลงานหรือกระบวนการนั้น

2. Analytic Rubrics เป็นเกณฑ์การให้คะแนนที่แยกส่วนหรือองค์ประกอบคุณลักษณะของผลงานหรือกระบวนการ แล้วนำแต่ละส่วนหรือองค์ประกอบของคุณลักษณะมารวมกันเป็นคะแนนรวม

3. Annotated Holistic Rubrics ผู้ประเมินจะประเมินแบบ Holistic Rubrics ก่อนแล้วจึงประเมินแยกส่วนอีกบางคุณลักษณะที่เด่นๆ เพื่อใช้เป็นผลสะท้อนในบางคุณลักษณะของผู้เรียน

การให้คะแนนแบบ Holistic Rubrics ใช้ได้ง่ายและใช้เพียงไม่กี่ครั้งต่อผู้เรียน 1 คน จะเป็นการประเมินในภาพรวมของทุกคุณลักษณะในการปฏิบัติงาน ส่วนการให้คะแนนแบบ Analytic Rubrics จะใช้บ่อยครั้ง โดยจะประเมินแยกในแต่ละคุณลักษณะของงาน ซึ่งการประเมินแบบนี้จะมีประโยชน์เมื่อสนใจจะวินิจฉัยหรือช่วยเหลือผู้เรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจในแต่ละส่วนหรือแต่ละคุณลักษณะของการปฏิบัติงานนั้นๆ หรือไม่ ซึ่งจะมีส่วนให้ครูได้ช่วยเสริมสร้างหรือพัฒนาการเรียนรู้ในแต่ละคุณลักษณะของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

ส่วนแบบ Annotated Rubrics จะรวมข้อจำกัดของ Holistic และ Analytic ไว้ด้วยกัน เริ่มด้วยการประเมินในภาพรวมของการปฏิบัติงานด้วย Holistic แล้วผู้ประเมินเลือกประเมินอีกเพียงบางคุณลักษณะของงานแบบ Analytic ซึ่งการประเมินเพียงบางคุณลักษณะนี้จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงคะแนนที่ประเมินแบบ Holistic ประโยชน์ก็คือจะมีความรวดเร็วในการประเมินและเป็นการให้ผู้ประเมินได้เลือกประเมินเฉพาะบางคุณลักษณะที่โดดเด่นเพียงไม่กี่องค์ประกอบเพื่อเป็นผลสะท้อน (Feedback) ให้แก่ผู้เรียน แต่ไม่มีประโยชน์ในการวินิจฉัยผู้เรียนว่าบกพร่องในคุณลักษณะใด เพราะหลาย ๆ คุณลักษณะไม่ได้ถูกประเมิน

องค์ประกอบของเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ

1. ประเด็นที่จะประเมิน (Criteria) คือ สิ่งสะท้อนผลการเรียนรู้หลักๆ หรือมาตรฐานการเรียนรู้ที่เป็นเป้าหมายของแต่ละภาระงาน

2. ระดับความสามารถ (Performance level) ส่วนใหญ่จะกำหนดเป็นเลขที่มากกว่าเลขคู่ ทั้งนี้เพื่อป้องกันการให้คะแนนที่ตกอยู่ตรงกลาง ทำให้จำแนกความสามารถได้ยาก และแต่ละระดับอาจกำหนดเป็นตัวเลขหรือคำแสดงคุณภาพต่างๆ เช่น ดีมาก ดี พอใช้ ปรับปรุง เป็นต้น

3. คำอธิบายคุณภาพของแต่ละระดับความสามารถ (Quality description) ว่าคุณภาพของความสามารถแต่ละระดับที่คาดหวังนั้นเป็นอย่างไร คำบรรยายเหล่านี้จะต้องมีความชัดเจนในการใช้ภาษาที่กะทัดรัด เข้าใจง่าย และเห็นความแตกต่างระหว่างระดับความชัดเจน

แนวทางการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics)

1. ต้องแน่ใจว่าเกณฑ์การให้คะแนนได้เน้นประเด็นที่สำคัญของงาน
2. มีความสอดคล้องระหว่างระดับคะแนนกับจุดมุ่งหมายของการประเมิน ถ้าจุดมุ่งหมายของการประเมินกว้างและต้องใช้การตัดสินทุกๆ ส่วนของชิ้นงาน ควรจะใช้การประเมินแบบภาพรวม (Holistic scale) แต่ถ้าการประเมินต้องการสะท้อนกลับให้เห็นความแตกต่างของประเด็นต่างๆ ของงาน ควรใช้การประเมินแบบแยกเป็นรายด้าน (Annotated approach)
3. ข้อความที่ใช้อธิบายในแต่ละระดับคะแนน ต้องเป็นข้อความที่สามารถประเมินหรือสังเกตได้
4. ควรให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผู้เชี่ยวชาญ ได้ร่วมกันสร้างเกณฑ์ การเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมกันสร้างเกณฑ์การปฏิบัตินั้นๆ จะเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนสนใจงานและจะทำให้นักเรียนนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานนั้นๆ
5. คุณลักษณะ หรือสิ่งที่จะวัดควรนิยามให้ชัดเจน
6. แสดงขั้นตอนหรือลำดับขั้นที่เหมาะสมของคะแนนในแต่ละระดับเพื่อให้เกิดความคลาดเคลื่อนน้อยที่สุด เช่น หลีกเลี่ยงการให้คะแนนที่สูงมากเกินไป การให้คะแนนต่ำเกินไป การให้คะแนนส่วนใหญ่อยู่ตรงกลางและการให้คะแนนที่เกิดจากความพอใจส่วนตัวของครูที่มีต่อนักเรียนคนนั้นๆ
7. ระบบของการให้คะแนนต้องมีความเป็นไปได้ กล่าวคือการให้คะแนนนิยมแบ่งเป็น 3-8 ระดับ ดังนั้นในแต่ละระดับคะแนนต้องมีความชัดเจนและแยกจากกันได้

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่าการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน ต้องคำนึงถึงงานที่ให้อำนาจมีความสำคัญ มีความสอดคล้องระหว่างคะแนนกับจุดมุ่งหมายการประเมินเกณฑ์ที่สร้างต้องมีความเป็นรูปธรรม มีความชัดเจนเหมาะสมกับระดับชั้น และควรให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการสร้างเกณฑ์การประเมินด้วย

ขั้นตอนการสร้างเกณฑ์การให้คะแนน

เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เน้นการประเมินให้ดำเนินควบคู่กันไปในกิจกรรมการเรียน ดังนั้นการสร้างและพัฒนาเกณฑ์การให้คะแนนสามารถทำได้ดังนี้

1. เนื้อหา หน่วยการเรียนรู้ หรือภาระงานที่กำหนดขึ้นนั้นตรงกับมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใด
2. ประเด็นที่จะนำมาประเมินภาระงานนั้นสามารถบอกได้ว่าเป็นคุณภาพของผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้ข้อใดบ้าง
3. จัดทำกรอบการประเมินที่ครอบคลุมประเด็นที่จะนำมาประเมิน
4. อธิบายการแสดงออกถึงระดับความสามารถตามประเด็นที่กำหนดเป็นลำดับ

5. ทดลองหาความชัดเจนของเกณฑ์โดยให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
6. หลังจากนำเกณฑ์ไปใช้ประเมินผู้เรียนแล้วให้หาข้อดี ข้อควรปรับปรุงแก้ไขด้านต่างๆ เช่น ความชัดเจน ความสะดวกในการนำไปใช้
7. ทบทวนและปรับปรุงเกณฑ์ที่ยังมีข้อบกพร่องหรือพัฒนาเกณฑ์อื่นๆ ให้ดียิ่งขึ้น

การเขียน Rubrics

ในการเขียน Rubrics จะเป็นแบบการประเมินภาพรวม หรือประเมินแยกเป็นด้านๆ ขึ้นอยู่กับความถนัดของผู้สอน โดยให้ยึดแนวทางของคุณลักษณะที่ดีของ Rubrics ดังที่กล่าวมาแล้ว เทคนิคการเขียน Rubrics จะเริ่มจากด้านดีที่สุด กับด้านที่แย่ที่สุด ให้ตรงข้ามกันก่อน เพื่อให้ง่ายต่อการเขียนในระดับอื่นๆ หรืออาจเขียนด้านดีที่สุดก่อน (เขียนเหมือนกับแบบประเมินภาพรวม) และระดับด้านลบ และด้านไม่ดีในระดับคะแนนที่ต่ำลงมา หรืออาจเขียนด้านที่แย่ที่สุดก่อน เป็นด้านลบทั้งหมดซึ่งเป็นคะแนนต่ำสุด และในระดับที่คะแนนและในระดับคะแนนที่สูงขึ้นให้เพิ่มด้านบวกหรือด้านดีไปเรื่อยๆ

ลักษณะของหลักสูตรที่ดี

หลักสูตรที่ดีย่อมส่งผลดีต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน กล่าวคือหลักสูตรที่ดีจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหาร โรงเรียนนำไปปฏิบัติได้ดี มีประสิทธิภาพทางด้านผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัว และสามารถปรับปรุงและยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่างๆ ที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี
2. หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนได้บรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. หลักสูตรควรได้รับการจัดทำหรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย
4. หลักสูตรจะต้องจัดทำโดยตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ
5. หลักสูตรควรมีกิจกรรมกระบวนการและเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และพัฒนาการเรียนผู้เรียนในทุกๆ ด้าน
6. หลักสูตรควรบอกแนวทาง ด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
7. หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการและความสนใจ ทั้งของนักเรียนและสังคม

8. หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

9. หลักสูตรควรชี้แนะแนวทางการบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติได้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ ที่อยู่รอบตัว

10. หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆ อย่างรอบคอบ

11. เป็นหลักสูตรที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ เนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมกับธรรมชาติ

12. เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน ประสบการณ์ต้องเป็นสิ่งที่ใกล้ตัว และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

2. แนวคิดเกี่ยวกับการฝึกอบรม

ความหมายของการฝึกอบรม

การฝึกอบรม หมายถึง กระบวนการต่างๆ ที่ใช้เพื่อช่วยให้ข้าราชการมีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน ในหน้าที่ และเพื่อให้เกิดความร่วมมือกันระหว่างข้าราชการในการปฏิบัติงานร่วมกันในองค์กร

การฝึกอบรม คือ การถ่ายทอดความรู้เพื่อเพิ่มพูนทักษะ ความชำนาญ ความสามารถ และทัศนคติในทางที่ถูกที่ควร เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานและภาระหน้าที่ต่างๆ ในปัจจุบันและอนาคตเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การฝึกอบรม (Training) คือ กระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างหรือเพิ่มพูนความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ความสามารถ (Ability) และเจตนา (Attitude) ของบุคลากร อันจะช่วยปรับปรุงให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ดังนั้น การฝึกอบรมจึงเป็นโครงการที่ถูกจัดขึ้นมาเพื่อช่วยให้พนักงานมีคุณสมบัติในการทำงานสูงขึ้น เช่น เป็นหัวหน้างานที่สามารถบริหารงานและบริหารผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดีขึ้น หรือเป็นช่างเทคนิคที่มีความสามารถในการซ่อมแซมเครื่องจักรได้ดีขึ้น เป็นต้น

โดยทั่วไปแล้ว การฝึกอบรมบุคลากรในองค์กรมีจุดประสงค์ 3 ประการดังต่อไปนี้

1. เพื่อปรับปรุงระดับความตระหนักรู้ในตนเอง (Self-awareness) ของแต่ละบุคคล ความตระหนักรู้ในตนเองคือ การเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง อันได้แก่ การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบของตนเองในองค์กร การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตนเองปฏิบัติจริงและปรัชญาที่ยึดถือ การเข้าใจถึงทัศนคติที่ผู้อื่นมีต่อตนเอง และการเรียนรู้ว่าการกระทำของตนเองมีผลกระทบต่อผู้อื่นอย่างไร เป็นต้น

2. เพื่อเพิ่มพูนทักษะการทำงาน (Job skills) ของแต่ละบุคคล โดยอาจเป็นทักษะด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านก็ได้ เช่น การใช้คอมพิวเตอร์การดูแลรักษาความปลอดภัยในการทำงาน หรือการปกครองบัญชีลูกน้อง เป็นต้น

3. เพื่อเพิ่มพูนแรงจูงใจ (Motivation) ของแต่ละบุคคล อันจะทำให้การปฏิบัติงานเกิดผลดี แม้ว่าบุคคลหนึ่ง ๆ จะมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน แต่หากขาดแรงจูงใจในการทำงานแล้ว บุคคลนั้นก็อาจจะมิได้ใช้ความรู้และความสามารถของตนเองอย่างเต็มที่ และผลงานก็ย่อมจำไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น การสร้างแรงจูงใจในการทำงานจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์การ

ประเภทของการฝึกอบรม

การฝึกอบรมบุคลากรมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท และสามารถจำแนกตามเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ดังต่อไปนี้

1. แหล่งของการฝึกอบรม เกณฑ์ประเภทนี้แบ่งถึงแหล่งของผู้รับผิดชอบการฝึกอบรม ซึ่งแบ่งได้เป็นสองลักษณะคือ

1.1 การฝึกอบรมภายในองค์กร (In-house training) การฝึกอบรมแบบนี้เป็นสิ่งที่จะต้องจัดการขึ้นภายในสถานที่ทำงาน โดยหน่วยฝึกอบรมขององค์การจะเป็นผู้ออกแบบและพัฒนาหลักสูตร กำหนดตารางเวลา และเชิญผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภายในและภายนอกองค์การมาเป็นวิทยากร การฝึกอบรมประเภทนี้มีข้อดีตรงที่ว่า องค์การสามารถกำหนดหลักสูตรการฝึกอบรม ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานขององค์การได้อย่างเต็มที่ แต่ข้อเสียก็คือ องค์การอาจจะต้องทุ่มเททรัพยากรทั้งในด้านกำลังคน และเงินทองให้แก่การฝึกอบรมประเภทนี้มีมากพอสมควร เนื่องจากจำเป็นต้องเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินการทั้งหมด ตั้งแต่การออกแบบและพัฒนาหลักสูตร การจัดหาวิทยากร การจัดการด้านต่าง ๆ รวมทั้งการประเมินผล

1.2 การซื้อการอบรมจากภายนอก การฝึกอบรมประเภทนี้มีได้เป็นสิ่งที่จะต้องการจัดขึ้นเอง แต่เป็นการจ้างองค์การฝึกอบรมภายนอกให้เป็นผู้จัดการฝึกอบรมแทน หรืออาจส่งเป็นพนักงานเข้ารับการฝึกอบรม ซึ่งจัดขึ้นโดยองค์การภายนอก องค์การที่รับจัดการฝึกอบรมให้แก่ผู้อื่นมีอยู่ด้วยกันหลายองค์การ ตัวอย่างเช่น สมาคมการจัดการงานบุคคลแห่งประเทศไทย (PMAT) ศูนย์เพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย สามคมการจัดการธุรกิจแห่งประเทศไทย สามคมการตลาดแห่งประเทศไทย สามคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) และกองฝึกอบรม กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน เป็นต้น การซื้อการฝึกอบรมจากภายนอก มักจะเป็นที่นิยมขององค์การที่มีขนาดเล็ก มีพนักงานไม่มาก และไม่มีหน่วยฝึกอบรมเป็นของตนเอง

2. การจัดประสบการณ์การฝึกอบรม เกณฑ์ข้อนี้บ่งบอกว่าการฝึกอบรมได้รับการจัดขึ้นใน ขณะที่ผู้รับการอบรมกำลังปฏิบัติงานอยู่ด้วย หรือหยุดพักการปฏิบัติงานไว้ชั่วคราว เพื่อรับการ อบรมในห้องเรียน

2.1. การฝึกอบรมในงาน (On-the-job training) การฝึกอบรมประเภทนี้จะกระทำโดย การ ให้ผู้รับการฝึกอบรมลงมือปฏิบัติงานจริง ๆ ในสถานที่ทำงานจริง ภายใต้การดูแลเอาใจใส่ของ พนักงานซึ่งทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยง โดยการแสดงวิธีการปฏิบัติงานพร้อมทั้งอธิบายประกอบ จากนั้น จึงให้ผู้รับการอบรมปฏิบัติตาม พี่เลี้ยงจะคอยดูแลให้คำแนะนำและช่วยเหลือหากมีปัญหาเกิดขึ้น

2.2 การฝึกอบรมนอกงาน (Off-the-job training) ผู้รับการฝึกอบรมประเภทนี้จะเรียนรู้สิ่ง ต่าง ๆ ในสถานที่ฝึกอบรมโดยเฉพาะ และต้องหยุดพักการปฏิบัติงานภายในองค์กรไว้เป็นเวลา ชั่วคราว จนกว่าการฝึกอบรมจะเสร็จสิ้น

3. ทักษะที่ต้องการฝึก หมายถึง สิ่งที่ต้องการฝึกอบรมต้องการเพิ่มพูนหรือสร้างขึ้นในตัวผู้รับ การอบรม

3.1 การฝึกอบรมทักษะด้านเทคนิค (Technical skills training) คือ การฝึกอบรมที่มุ่งเน้น การพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานด้านเทคนิค เช่น การบำรุงรักษาเครื่องจักร การ วิเคราะห์สินค้า การซ่อมแซมรถยนต์ เป็นต้น

3.2 การฝึกอบรมทักษะด้านการจัดการ (Managerial skills training) คือ การฝึกอบรมเพื่อ เพิ่มพูนความรู้ และทักษะด้านการจัดการและบริหารงานโดยส่วนใหญ่แล้ว ผู้รับการฝึกอบรมมักจะ มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการหรือหัวหน้างานขององค์กร

3.3 การฝึกอบรมทักษะด้านการติดต่อสัมพันธ์ (Interpersonal skills training) การฝึกอบรม ประเภทนี้มุ่งเน้นให้ผู้รับการฝึกอบรม มีการพัฒนาทักษะในด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการ มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน

4. ระดับชั้นของพนักงานที่เข้ารับการฝึกอบรม หมายถึง ระดับความรับผิดชอบในงานของ ผู้เข้ารับการอบรม

4.1 การฝึกอบรมระดับพนักงาน ปฏิบัติการ (Employee training) คือ การฝึกอบรมที่จัด ให้แก่พนักงานระดับปฏิบัติการ ซึ่งทำหน้าที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการแก่ลูกค้าโดยตรง โดยมักจะ เป็นการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับลักษณะและขั้นตอนของการปฏิบัติงาน เช่น การซ่อมแซมและการ บำรุงรักษาเครื่องจักร การโต้ตอบทางโทรศัพท์ หรือ เทคนิคการขาย เป็นต้น

4.2 การฝึกอบรมระดับหัวหน้างาน (Supervisory training) คือ การฝึกอบรมที่มุ่งเน้นกลุ่ม พนักงานที่ดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับต้นขององค์กร โดยส่วนใหญ่แล้ว การฝึกอบรม ประเภทนี้มักจะมีหลักสูตรที่ให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารงาน

4.3 การฝึกอบรมระดับผู้จัดการ (Managerial training) กลุ่มเป้าหมายของการฝึกอบรมประเภทนี้คือ กลุ่มพนักงานระดับผู้จัดการฝ่ายหรือผู้จัดการระดับกลางขององค์กร เนื้อหาของการฝึกอบรมแบบนี้ก็จะมุ่งเน้นให้ผู้รับการฝึกอบรม มีความรู้ความเข้าใจในหลักการจัดการและบริหารงานที่ลึกซึ้งมากขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้สามารถบริหารงานและจัดการคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.4 การฝึกอบรมระดับผู้บริหารชั้นสูง (Executive training) การฝึกอบรมประเภทนี้มุ่งเน้นให้ผู้รับการอบรมซึ่งเป็นผู้บริหารระดับสูงขององค์กร ผู้อำนวยการฝ่าย กรรมการบริหาร ประธานและรองประธานบริษัท มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับการบริหารองค์กร เช่น การวางแผนและการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ (Strategic planning and decision-making) หรือ การพัฒนาองค์กร (Organizational development)

กระบวนการของการจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ 1 : วิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม

การวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม (Need's assessment) เป็นขั้นตอนแรกของการจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ การวิเคราะห์ดังกล่าวจะช่วยให้ทราบข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการออกแบบและพัฒนาโครงการฝึกอบรม เพื่อให้การฝึกอบรมสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร และเกิดประโยชน์สูงสุด อย่างไรก็ตามในความเป็นจริง นักจัดการฝึกอบรมบางส่วนมุ่งสนใจแต่จะจัดการฝึกอบรมโดยละเลยการวิเคราะห์ความต้องการขององค์กร ดังนั้นการฝึกอบรมหลายๆ โครงการจึงมิได้สร้างสรรค์ประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่องค์กรแต่ประการใด การละเลยดังกล่าวมีสาเหตุหลายๆประการด้วยกัน ประการแรกคือ การเห่อตามแฟชั่นหรือความนิยมซึ่งเกิดขึ้นในขณะนั้น เป็นต้นว่า ขณะนั้นในวงการบริหารธุรกิจและการทรัพยากรมนุษย์ อาจจะมีคามสนใจเกี่ยวกับกลุ่มควบคุมคุณภาพ (Quality Control Circle) เป็นอย่างมาก ทำให้มีการจัดการฝึกอบรมเช่นนั้นขึ้นมาบ้าง โดยมีได้ค่านึงว่าองค์กรมีความต้องการเช่นนั้น และจะนำวิธีการทำงานแบบนั้นมาใช้จริงหรือไม่ ประการที่สอง นักจัดการการฝึกอบรมคิดว่าการวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรม เป็นสิ่งที่ไม่จำเป็น และเสียเวลาทำไปโดยใช่เหตุ ทั้งนี้เพราะคิดว่าตนเองมีข้อมูลทุกอย่างอยู่หัวของตนอยู่ในหัวตนอยู่แล้ว ประการที่สาม การจัดการฝึกอบรมขององค์กรบางแห่ง มีลักษณะของการกระทำไปตามประเพณี หรือดำเนินไปตามระเบียบแบบแผนที่เคยเป็นมา

การวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรมประกอบด้วย การวิเคราะห์ 3 ประการ คือ การวิเคราะห์องค์กร การวิเคราะห์ภารกิจและคุณสมบัติ และการวิเคราะห์บุคคล

การวิเคราะห์องค์กร (Organization analysis) เป็นการวิเคราะห์ที่เริ่มต้นด้วยตรวจสอบเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร รวมทั้งแนวโน้มต่างๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายเหล่านี้ ข้อมูลเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กรจะเป็นสิ่งกำหนดทิศทางและการวางแผนการ

อบรม การวิเคราะห์องค์การยังเป็นการตรวจสอบบรรยากาศการทำงานภายในองค์การ (Organization climate) การฝึกอบรมไม่อาจจะก่อให้เกิดประโยชน์ใดๆได้ หากผู้บังคับบัญชาไม่สนับสนุนให้ผู้รับการอบรมนำสิ่งที่เรียนรู้มาให้ผู้รับการอบรมนำสิ่งที่เรียนรู้มาใช้ในการทำงานจริง นอกจากนี้การวิเคราะห์องค์การยังเป็นการสำรวจทรัพยากรที่มีอยู่ภายในองค์การ ซึ่งจำเป็นต่อการจัดโครงการฝึกอบรมให้บรรลุผลสำเร็จ

การวิเคราะห์ภารกิจและคุณ สมบัติ (Task and knowledge, skill, and ability analysis) ขั้นตอนที่สองของการวิเคราะห์ความต้องการในการฝึกอบรมคือการวิเคราะห์ภารกิจ ซึ่งผู้รับการฝึกอบรมจะต้องปฏิบัติภายหลังการฝึกอบรม การวิเคราะห์นี้จะบ่งบอกว่าผู้ปฏิบัติงานจะต้องทำอะไร อย่างไร และเพราะเหตุใด นอกจากนั้นยังบ่งบอกอีกด้วยว่าผู้ปฏิบัติงานนั้นๆจะต้องมีความรู้ ทักษะ และความสามารถอะไรบ้าง สำหรับการปฏิบัติงานนั้นๆ ข้อมูลจากการวิเคราะห์นี้จะช่วยให้นักจัดการฝึกอบรมทราบว่าหลักสูตรและเนื้อหาของการฝึกอบรมควรจะประกอบด้วยสิ่งใดบ้าง

การวิเคราะห์บุคคล (Person analysis) การวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ จะช่วยให้ทราบว่าผู้ปฏิบัติงานแต่ละคนมีความรู้ ทักษะ และความสามารถที่จำเป็นสำหรับการทำงานอยู่ในระดับใด การวิเคราะห์บุคคลจึงมีความสำคัญเกี่ยวกับการวิเคราะห์ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น แต่การวิเคราะห์บุคคลจะมุ่งเน้นไปที่ระดับความดีเลวของการปฏิบัติงานของพนักงานแต่ละคน เพื่อพิจารณาว่าพนักงานคนนั้นๆจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมหรือไม่

ขั้นตอนที่ 2 : กำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม

ข้อมูลต่างๆที่ได้จากการวิเคราะห์ความต้องการในขั้นตอนแรก จะเป็นสิ่งที่จะนำมาใช้ในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม ซึ่งเป็นเสมือนเข็มทิศสำหรับการออกแบบและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมต่อไป และยังเป็นสิ่งที่กำหนดแนวทางการประเมินผลโครงการฝึกอบรมอีกด้วย วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ดีนั้น ควรจะเป็นแบบที่เรียกว่า วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (Behavioral objectives) ซึ่งจะได้กล่าวถึงรายละเอียดในบทต่อไป

ขั้นตอนที่ 3 : คัดเลือกและออกแบบการฝึกอบรม

เมื่อทราบแล้วว่าวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมคืออะไร ขั้นตอนนี้ก็จะเป็นการคัดเลือกและออกแบบโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ กระบวนการในขั้นตอนนี้จำเป็นต้องมีความละเอียดอ่อน และต้องอาศัยการพิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบเป็นอย่างมาก นักจัดการฝึกอบรมจะต้องมีความรู้ทั้งในด้านหลักการเรียนรู้ และการเลือกสรรสื่อการสอนที่เหมาะสมกับผู้รับการอบรม เพื่อให้พวกเขามีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะเป็นในด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถตามที่ได้มุ่งหวังไว้ ดังนั้นจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่นักจัดการการฝึกอบรมจะต้องรู้ว่า ภารกิจและความรู้ทักษะ และความสามารถสำหรับภารกิจนั้นคืออะไร และการฝึกอบรมแบบ

ใดที่จะช่วยให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้ และพัฒนาตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ การออกแบบ และพัฒนาโครงการฝึกอบรมจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นหัวข้อวิชา เนื้อหา รูปแบบและวิธีการอบรม สื่อการสอน วิทยากร และเวลาสำหรับการฝึกอบรม เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 4 : สร้างเกณฑ์สำหรับการประเมินผล

การสร้างเกณฑ์ (Criteria) สำหรับการประเมินผลควรที่จะได้กระทำควบคู่ไปกับการคัดเลือกและออกแบบโครงการฝึกอบรมโดยเกณฑ์ที่สร้างขึ้นจะต้องอิงหรือสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมที่ได้กำหนดไว้ เนื่องจากเกณฑ์สำหรับการประเมินผลคือมาตรฐานที่ใช้วัดพฤติกรรม ดังนั้นเกณฑ์จึงควรระบุว่า พฤติกรรมอะไรที่ผู้รับการอบรมจะต้องมีการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นความรู้ หรือทักษะ หรือความสามารถ ระดับต่ำสุดของพฤติกรรมที่จัดว่าผ่านเกณฑ์อยู่ที่ตรงไหนและ พฤติกรรมนั้นแสดงออกมากายได้สภาวะการณ์อย่างไร สำหรับประเภทของเกณฑ์ที่ใช้สำหรับการประเมินผลจะได้กล่าวถึงในตอนต่อไป

ขั้นตอนที่ 5 : จัดการฝึกอบรม

หลังจากการวางแผนและเตรียมการฝึกอบรมเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อมาก็คือ การดำเนินการฝึกอบรมตามแผนที่ได้กำหนดไว้ นักจัดการฝึกอบรมจะต้องดำเนินการเกี่ยวกับสถานที่ ของการฝึกอบรมให้เรียบร้อย ไม่ว่าจะเป็นในด้านของโต๊ะ เก้าอี้ อุปกรณ์และสื่อการสอนต่างๆ แสงสว่าง อุณหภูมิ อาหาร หรือที่พักสำหรับผู้รับการอบรม นอกจากนั้นยังต้องคอยดูแลและประสานงานกับวิทยากรของการฝึกอบรมด้วย ในระหว่างการฝึก นักจัดการการฝึกอบรมอาจจะต้องประสบกับปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า ดังนั้นจึงควรที่จะได้มีการเตรียมการแก้ไขปัญหานั้นไว้ด้วยเช่นกัน

ขั้นตอนที่ 6 : ประเมินผลการฝึกอบรม

กระบวนการของการประเมินผลการฝึกอบรม ประกอบด้วยกระบวนการสองชนิดด้วยกัน คือ การสร้างเกณฑ์สำหรับการประเมินผล (ขั้นตอนที่ 4) และการวัดผลโดยใช้วิธีการทดลอง (Experimental) หรือวิธีการที่ไม่ใช่การทดลอง (Non-experimental) เพื่อตรวจสอบว่ามีความเปลี่ยนแปลงใดๆเกิดขึ้นหรือไม่ ภายหลังจากการฝึกอบรม

การประเมินจะบ่งชี้ว่าผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมนั้นมีความตรง (Validity) มากน้อยเพียงไร กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ผลที่ได้รับนั้นตรงกับความต้องการและวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมหรือไม่ การฝึกอบรมที่จัดว่าประสบความสำเร็จนั้น จะต้องให้ประโยชน์และคุณค่าตรงตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หากผลที่ได้รับไม่ตรงและต่ำกว่าความคาดหวังขององค์กร นักจัดการ ฝึกอบรมจะต้องนำข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับจากการประเมินผล ไปใช้ประกอบการวิเคราะห์และการวางแผน

แผนการฝึกอบรมในอนาคตต่อไป ผลของการประเมินจึงเป็นเสมือนข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งจะไปปรับเปลี่ยนการลงทุนเพื่อการฝึกอบรม (Inputs) ให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จของการฝึกอบรม

ความสำเร็จและประสิทธิผลของโครงการฝึกอบรม ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการดังต่อไปนี้

1. องค์การจะต้องถือว่าการฝึกอบรมเป็นหนทาง (Means) ที่จะนำไปสู่เป้าหมาย (End) การฝึกอบรมโดยตัวของมันเองมิได้เป็นจุดสุดท้ายที่วาดหวังไว้แต่ประการใด หากผู้บริหารขององค์การคิดว่าหน่วยฝึกอบรมได้รับการจัดตั้งขึ้นเพื่อฝึกอบรมพนักงานเท่านั้น โดยมีได้มีจุดประสงค์ใดมากไปกว่านั้นแล้ว การฝึกอบรมก็เป็นเพียงจุดสุดท้ายเท่านั้น ซึ่งที่จริงแล้ว หน่วยฝึกอบรมก็มีวัตถุประสงค์ของการทำงานเช่นเดียวกับหน่วยอื่นๆ ขององค์การ เช่น หน่วยวิจัยและพัฒนา (Research & development unit) เป็นต้น นั่นก็คือ การปรับปรุงประกันเท่านั้นเอง กล่าวคือ หน่วยฝึกอบรมกระทำโดยการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และความสามารถของพนักงาน แต่หน่วยวิจัยและพัฒนากระทำโดยการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ ขึ้นมา ดังนั้น คราวใดที่ผู้บริหารยังไม่มองว่า การฝึกอบรมเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งของการเพิ่มพูนประสิทธิภาพขององค์การแล้ว การฝึกอบรมก็อาจจะเป็นเพียงของเล่นชิ้นหนึ่งที่จำเป็นต้องมีไว้ชั่วคราวเท่านั้น

2. ฝ่ายบริหารขององค์การจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการโครงการฝึกอบรม ถึงแม้ว่าพนักงานจะสามารถเรียนรู้งานได้เองจากการได้ปฏิบัติงานจริง แต่ประสิทธิภาพของการเรียนรู้แบบนี้จะไม่ดีเท่ากับการที่พวกเขาได้รับการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบ ดังนั้น ฝ่ายบริหารขององค์การจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดการและพัฒนากิจกรรมฝึกอบรมขึ้นมา

3. ฝ่ายบริหารขององค์การจะต้องมีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาและการจัดการโครงการฝึกอบรม ถ้าหากไม่มีผู้ใดที่มีความสามารถในการจัดการฝึกอบรมใดๆ หากผู้ที่ปฏิบัติงานดีมิได้รับผลตอบแทนและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานที่ดีกว่าผู้ที่ปฏิบัติงานไม่ดี ดังนั้น ฝ่ายบริหารจะต้องจัดโครงสร้างและระบบขององค์การเพื่อให้พนักงานรู้สึกว่าการฝึกอบรมมีความหมายต่อความก้าวหน้าในอาชีพการงานของพวกเขา

กล่าวโดยสรุป จะเห็นได้ว่าปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนความสำเร็จของการฝึกอบรมทั้งสี่ประการที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ล้วนแต่มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับบทบาทของฝ่ายบริหารขององค์การทั้งสิ้น กล่าวคือ ฝ่ายบริหารจะต้องให้ความสำคัญและมีความมุ่งมั่นต่อการสนับสนุนงานฝึกอบรม ญะจำสำคัญของความสำเร็จขององค์การคือคุณภาพของผู้ปฏิบัติงาน ฝ่ายบริหารขององค์การสามารถใช้การฝึกอบรม เป็นเครื่องมือในการเพิ่มพูนคุณภาพของบุคลากรได้เป็นอย่างดี หากมีการจัดการฝึกอบรมอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ

3. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้

ทฤษฎีการเรียนรู้ 8 ขั้น ของกาเย่ (Gagne)

1. การจูงใจ (Motivation phase) การคาดหวังของผู้เรียนเป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้
2. การรับรู้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (Apprehending phase) ผู้เรียนจะรับรู้สิ่งที่สอดคล้องกับความตั้งใจ
3. การปรุงแต่งสิ่งที่รับรู้ไว้เป็นความจำ (Acquisition phase) เพื่อให้เกิดความจำระยะสั้นและระยะยาว
4. ความสามารถในการจำ (Retention phase)
5. ความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปแล้ว (Recall phase)
6. การนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว (Generalization phase)
7. การแสดงออกพฤติกรรมที่เรียนรู้ (Performance phase)
8. การแสดงผลการเรียนรู้กลับไปยังผู้เรียน (Feedback phase) ผู้เรียนได้รับทราบผลเร็วจะทำให้มีผลดีและประสิทธิภาพสูง

ทฤษฎีการเรียนรู้ของบลูม

ทฤษฎีการเรียนรู้ (Taxonomy of educations) ทางด้านสติปัญญา (Cognitive domain) ฉบับปรับปรุงใหม่ ค.ศ. 2001 โดย Anderson และ Krathwohl จากฉบับของ Benjamin Bloom

จากปี ค.ศ. 1956 ที่เบนจามิน บลูม (Benjamin Bloom) ได้เสนอจุดมุ่งหมายทางการศึกษาด้านการพัฒนาทางสติปัญญา (Cognitive domain) โดยบลูมได้แบ่งการพัฒนาการทางด้านสติปัญญาออกเป็น 6 ขั้น จากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่ซับซ้อน ดังนี้ คือ 1. ขั้นความรู้ (Knowledge) 2. ขั้นความเข้าใจ (Comprehensive) 3. ขั้นการนำความรู้ไปใช้ (Application) 4. ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis) 5. ขั้นการสังเคราะห์ (Synthesis) 6. ขั้นการประเมินค่า (Evaluation)

แต่อย่างไรก็ตาม พบว่า การแบ่งสติปัญญาของบลูมที่เรียงจากขั้นพื้นฐานไปสู่ขั้นที่ซับซ้อนเป็น 6 ขั้นนั้น ในขั้นที่ 1-3 คือ 1. ขั้นความรู้ 2. ขั้นความเข้าใจ 3. ขั้นการนำความรู้ไปใช้ ไม่ค่อยพบปัญหา แต่ในระดับสูงขึ้นไปจากขั้นที่ 3 ไปถึงขั้นที่ 6 จะพบว่าในบางวิชา ไม่ได้เรียงลำดับของการใช้สติปัญญาตามแบบที่บลูมได้กำหนด ดังเช่น สายวิทยาศาสตร์ การเรียงลำดับความรู้อาจจะสลับกัน ดังเช่น การสังเคราะห์ตามการแบ่งของบลูมอยู่ในขั้นที่ 5 แต่ในวิทยาศาสตร์พบว่า การสังเคราะห์นั้นเป็นการคิดในขั้นที่ 2 ต่อจากความจำ และในบางเรื่อง เช่น วิชาคณิตศาสตร์ การใช้สติปัญญาในขั้นการประเมินค่าก็เป็นขั้นที่ไม่พบในการคิด

จากปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลให้แอนเดอร์สัน (Anderson) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของบลูมได้ศึกษาร่วมกับครัทวอล (Krathwohl) ในช่วงปี ค.ศ. 1995-2000 ในเรื่องจุดมุ่งหมายทางการศึกษาในด้าน

การพัฒนาการทางด้านสติปัญญา และในปี 2001 ทั้งสองคนได้เสนอจุดมุ่งหมายทางการศึกษาฉบับใหม่ปรับปรุงจากจุดมุ่งหมายการศึกษาของบลูม (Bloom) ฉบับปี 1965 โดยได้นำเสนอการจัดแบ่งใหม่ออกเป็น 6 ชั้น โดยมีรายละเอียดดังนี้

Bloom	Anderson and Krathwohl
6. ชั้นการประเมินค่า (Evaluation)	6. ชั้นการสร้างสรรค์ (Creating)
5. ชั้นการสังเคราะห์ (Synthesis)	5. ชั้นการประเมิน (Evaluating)
4. ชั้นการวิเคราะห์ (Analysis)	4. ชั้นการวิเคราะห์ (Analyzing)
3. ชั้นการนำความรู้ไปใช้ (Application)	3. ชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applying)
2. ชั้นความเข้าใจ (Comprehensive)	2. ชั้นการเข้าใจ (Understanding)
1. ชั้นความรู้ (Knowledge)	1. ชั้นความจำ (Remembering)

ตารางเปรียบเทียบ การแบ่งการพัฒนาการทางด้านสติปัญญา
ตามการแบ่งของ Bloom กับของ Anderson and Krathwohl

1. ชั้นการจำ (Remembering) ได้แก่ การเรียกข้อมูลกลับคืนมา (Retrieving) การจำได้ถึงความรู้ (Recognizing) และการสามารถนำเอาความรู้ที่จำได้นั้นออกมาใช้ได้ด้วยตนเอง (Recalling) โดยในชั้นนี้เป็นชั้นความจำที่ผู้เรียนสามารถจำความรู้ เก็บความรู้ และสามารถนำเอาความรู้ที่ได้จำไว้ นำกลับมาใช้ใหม่ได้ในระยะเวลาที่ยาวนานและมีความสัมพันธ์กับเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประเด็นหัวข้อ เรื่องที่ต้องใช้ความรู้จากการจำนั้นมาใช้ประโยชน์ ในชั้นความจำประกอบด้วยองค์ประกอบย่อย ที่เรียงจากการใช้กระบวนการการคิดที่ซับซ้อนน้อยที่สุดไปมากที่สุด
2. ชั้นการเข้าใจ (Understanding) ได้แก่ การสร้างความรู้ด้วยตนเอง (Constructing) ผ่านการพูด การเขียน การใช้ภาพสัญลักษณ์ (Graphic messages) ด้วยการตีความ (Interpreting) การทดสอบ (Exemplifying) การจัดหมวดหมู่ (Classifying) การสรุป (Summarizing) การสรุปอ้างอิง (Inferring) การเปรียบเทียบ (Comparing) และการอธิบาย (Explaining)
3. ชั้นการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ (Applying) ได้แก่ การนำเอาความรู้เดิมไปใช้ผ่านกระบวนการคิด ทั้งด้วย เมื่อประสบปัญหา สามารถนำเอาความรู้เดิมไปใช้ในการบริหารจัดการสถานการณ์ใหม่ (Executing) หรือ เอาความรู้เดิมนั้นไปปรับใช้ในสถานการณ์ใหม่ให้เกิดผล (Implementing)
4. ชั้นการวิเคราะห์ (Analyzing) ประกอบด้วย การแยกย่อยสิ่งที่ต้องศึกษาออกเป็นส่วนๆ และทำการศึกษาดังองค์ประกอบของส่วนย่อยๆ และทำการศึกษา ตัดสินใจว่าในแต่ละส่วนนั้นมี ความสัมพันธ์กันอย่างไร ในรูปแบบใด ตลอดจนศึกษาในแง่ภาพรวมของโครงสร้างของสิ่งที่ศึกษา

หรือ การศึกษาเพื่อการวิเคราะห์ถึงความเหมือนและความแตกต่าง (Differentiating) การศึกษาถึงรูปแบบของการจัดโครงสร้างรูปแบบ รูปแบบการบริหาร รูปแบบดำเนินการ (Organize) และวิเคราะห์ถึงคุณลักษณะ คุณสมบัติของสิ่งที่ศึกษา (Attribution)

5. ขั้นตอนการประเมิน (Evaluation) ประกอบด้วย การตัดสินใจจากเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น (Criteria) หรือจากมาตรฐาน (Standard) ที่สร้างขึ้นไว้แล้ว ด้วยการตรวจสอบทั้งแบบ การสำรวจรายการหรือแบบอื่นๆ (Checking) และการวิเคราะห์ (Critiquing)

6. ขั้นตอนการสร้างสรรค์ (Creating) ได้แก่ การนำองค์ความรู้ที่กล่าวไปแล้วนั้นมาบูรณาการใช้ร่วมกันทั้งในด้านความสอดคล้องของความรู้ (Coherent) สามารถนำความรู้มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Coherent) สามารถนำเอาความรู้เดิมมาจัดระบบความคิดเกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ (Reorganize) ทั้งในด้านแบบแผน (Pattern) หรือโครงสร้างของชุดความรู้ (Structure) ซึ่งผลของขั้นการสร้างสรรคอาจอยู่ทั้งในรูปของ การได้มาซึ่งชุดความรู้ใหม่ (Generate) รูปแบบการวางแผนที่แตกต่างกันไปจากเดิม (Plan) หรืออาจเป็นผลผลิตใหม่ (Product)

ทฤษฎีการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่

ที่สำคัญมีดังนี้ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2555 : 248)

1. ความต้องการความสนใจ (Need and interests) ผู้ใหญ่จะถูกชักจูงให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี ถ้าหากตรงกับความต้องการและความสนใจในประสบการณ์ที่ผ่านมา เขาก็จะเกิดความพึงพอใจ เพราะฉะนั้นจะมีการเริ่มต้นในสิ่งเหล่านี้ที่เหมาะสม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมทั้งหลาย เพื่อให้ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้นั้นจะคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วย สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่ (Life Situations) การเรียนรู้ของผู้ใหญ่จะได้ผลดีถ้าหากถือเอาตัวผู้ใหญ่เป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอน ดังนั้นการจัดหน่วยการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ ควรยึดถือสถานการณ์ทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับชีวิตผู้ใหญ่เป็นสำคัญ มิใช่ตัวเนื้อหาวิชาทั้งหลาย

2. การวิเคราะห์ประสบการณ์ (Analysis of experience) เนื่องจากประสบการณ์เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่ามากที่สุดสำหรับผู้ใหญ่ ดังนั้น วิธีการหลักสำคัญของการศึกษาผู้ใหญ่ก็คือ การวิเคราะห์ถึงประสบการณ์ของผู้ใหญ่แต่ละคนอย่างละเอียดว่ามีส่วนไหนของประสบการณ์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนได้บ้าง แล้วจึงหาทางนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

3. ผู้ใหญ่ต้องการเป็นผู้นำตนเอง (Self-Directing) ความต้องการที่อยู่ในส่วนลึกของผู้ใหญ่ก็คือ การมีความรู้ลึกต้องการที่จะสามารถนำตนเองได้ เพราะฉะนั้นบทบาทของครูจึงอยู่ในกระบวนการสืบหาหรือค้นหาคำตอบร่วมกันกับผู้เรียน (Mutual inquiry) มากกว่าการทำหน้าที่ส่งผ่านหรือเป็นสื่อสำหรับความรู้ แล้วทำหน้าที่ประเมินผลว่าเขาคล้อยตามหรือไม่เพียงเท่านั้น

4. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual difference) ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในแต่ละบุคคลเมื่ออายุเพิ่มมากขึ้น เพราะฉะนั้นการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่จะต้องจัดเตรียมการในด้านนี้อย่างดีพอ เช่น รูปแบบของการเรียนการสอน (Style) เวลาที่ได้ทำการสอน สถานที่สอน และประการสำคัญ คือ ความสามารถในการเรียนรู้ในแต่ละขั้นของผู้ใหญ่ ย่อมเป็นไปตามความสามารถของผู้ใหญ่แต่ละคน (Pace of learning)

หลักการเรียนรู้สำหรับผู้ใหญ่ 10 ประการ (Adult Learning Ten Principles)

ในฐานะนักการศึกษา เราอาจสังเกตเห็นว่า การเรียนรู้ในสถานการณ์หนึ่งๆ อาจเกิดขึ้นได้มากกว่าหรือดีกว่าในอีกสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งในเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับหลักการและทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) อันเป็นแนวทางที่นักการศึกษาและวิทยากร การฝึกอบรมควรจะได้คำนึงถึง ในที่นี้จะขอกล่าวถึงองค์ประกอบหรือหลักการ 10 ประการ ที่จะมีส่วนสนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Adult learning) จะเป็นการช่วยให้การฝึกอบรมประสบความสำเร็จด้วยดี ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เหล่านั้นมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างมากในการเรียนรู้และการฝึกอบรมผู้ใหญ่ โดยจะคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ควรพิจารณาและให้ความสำคัญกับ แรงจูงใจในการเรียน (Motivation to learn) นั่นคือบุคคลจะเรียนรู้ได้ดีถ้าหากมีความต้องการในการเรียนสิ่งนั้นๆ
2. สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ (Learning environment) ต้องมีความสะดวกสบายเหมาะสม ตลอดจนได้รับความไว้วางใจและการให้เกียรติผู้เรียน (Trust and respect)
3. ควรคำนึงถึง ความต้องการในการเรียน ของแต่ละบุคคล และรูปแบบของการเรียนรู้ (Learning style) ที่มีความหลากหลาย
4. ต้องคำนึงถึง ความรู้เดิมและประสบการณ์ (Experience) อันมีคุณค่า
5. ควรได้พิจารณาถึงการดูแลและให้ความสำคัญกับ เนื้อหาและกิจกรรมในการเรียนรู้ (Learning content and activities)
6. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับ ปัญหาที่สอดคล้องกับความจริง (Realistic problems) และนำการเรียนรู้ไปใช้ในการแก้ปัญหา
7. ต้องให้การเอาใจใส่กับการมีส่วนร่วมทั้งทางด้าน สติปัญญา และทางด้านร่างกาย ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
8. ควรให้มี เวลาอย่างพอเพียง ในการเรียนรู้ โดยเฉพาะ การเรียนรู้ข้อมูลใหม่ การฝึกทักษะใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ
9. ให้โอกาสในการ ฝึกภาคปฏิบัติจนเกิดผลดี หรือ การนำความรู้ไปประยุกต์ได้

10. ให้ผู้เรียนได้แสดงถึง ศักยภาพ หรือสมรรถภาพในการเรียนรู้ จนกระทั่ง เขาได้ถึงความก้าวหน้า สามารถบรรลุเป้าหมาย ได้

การเปลี่ยนแปลงที่มีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้

มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายบางส่วนที่มีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เช่น สมอ ง สายตา และการแลเห็น การได้ยินเสียง และการตอบสนองต่อสิ่งเร้า ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้เกิดขึ้นมากในวัยผู้ใหญ่ โดยจะได้กล่าวถึงรายละเอียดต่อไป (สุวรรณ วัฒนวงศ์, 2555 : 128-130)

1. สมอ ง (Brain) เมอร์เรย์ (H.A. Murray) ได้พูดถึงความหมายอย่างกว้างๆ ของสมอ งไว้ว่า “ถ้าหากบุคคลปราศจากสมอ งก็เสมือนไม่มีบุคลิกภาพด้วย” (No Brain No Personality) เราอาจจะให้ความหมายที่กว้างออกไปกว่าที่เมอร์เรย์พูดถึง ก็คือ ถ้าปราศจากสมอ งแล้วมนุษย์เราก็ไม่สามารถจะมีชีวิตอยู่ได้ นั้นย่อมแสดงว่า สมอ งเป็นส่วนที่มีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์มาก นอกจากนั้นก็ยังน่าสนใจว่าสมอ งมีหน้าที่อะไร เช่น ทำหน้าที่ทางด้านสติปัญญาหรือเกี่ยวข้องกับความจำของมนุษย์เท่านั้น เนื้อเยื่อ (Tissue) ในสมอ งค่อยๆ เสื่อมลง เช่นเดียวกับส่วนอื่นๆ ของร่างกายคนเราและประสิทธิภาพสมอ งก็ลดลงลงด้วยตามอายุ

2. การเปลี่ยนแปลงด้วยสายตาและการมองเห็น (Changes in Vision) การตรวจดูว่ามนุษย์มีสุขภาพอยู่ในขั้นดีขนาดไหน นอกจากสุขภาพทั่ว ๆ ไปแล้ว การมีดวงตา (Eye) ที่มีสมรรถภาพสมบูรณ์ดี นับว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก จากการศึกษาพบว่าการเปลี่ยนแปลงทางด้านสายตา เกี่ยวพันกับการมีอายุมากขึ้นมากกว่าลักษณะทางด้านอื่นๆ

ไมลส์ (Walter R. Miles) ได้กล่าวว่า การสามารถมองเห็นได้อย่างดีเป็นเครื่องวัดถึงสรีรวิทยาทางด้านอายุของบุคคล และหมายถึงการมีร่างกายเหมาะสมกับวัย สายตาจะทำหน้าที่และเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วในระยะวัยเด็กตอนต้น และเริ่มเจริญช้าลงแต่อย่างต่อเนื่องไปในช่วงอายุ 13-15 ปี หลังจากนั้นแล้วก็จะเริ่มเสื่อมถอยลงเรื่อยๆ จนกระทั่งอายุ 40 ปี หลังจากนั้นก็จะเสื่อมลงอย่างรวดเร็วมาก จนกระทั่งอายุ 55 ปี จะลดลงไปเรื่อยๆ

การเสื่อมโทรมทางด้านสายตานั้นเกิดขึ้นได้อย่างมากในช่วงอายุระหว่าง 40-50 ปี จากการศึกษาส่วนมากพบว่าถ้าอายุเกินกว่า 35 ปี ก็จะเกิดขึ้นได้มากกว่าวันต้น ๆ ด้วย นอกจากนั้นภายหลังจากอายุ 20 ปีแล้ว ความแหลมคมในการแลเห็นภาพก็มักจะลดลงเรื่อย ๆ ด้วย จากการศึกษาทางด้านสายตาของนักจิตวิทยาชื่อ ไมลส์ (Miles, 1952) ที่กระทำกับคนงานในโรงงานอุตสาหกรรม ได้พบว่าความเสื่อมด้านสายตา มีสิ่งที่น่าสนใจดังนี้ คือ

1. ในช่วงระหว่างอายุ 20 ปี เปอร์เซนต์ของการแลเห็นอยู่ในระดับดีมาก โดยสูงถึง 70%

2. ในช่วงอายุประมาณ 35 ปีนั้น เปอร์เซ็นต์ของการแลเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ ราวๆ 55-60 %

3. ในช่วงอายุประมาณ 35 ปีนั้น เปอร์เซ็นต์ของการแลเห็นมีการเสื่อมโทรมมาก และระดับของการแลเห็นค่อนข้างต่ำ คือ ราวๆ 18-25 %

3. การเปลี่ยนแปลงด้านการได้ยินเสียง (Changes in Hearing)

นอกจากการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพด้านการแลเห็นแล้ว รองลงมาที่มีการเปลี่ยนแปลงมากที่สุดก็คือ ความสามารถในการได้ยินเสียง ในคนทั่วไปนั้นระดับสูงสุดของความสามารถทางด้านนี้จะอยู่ในช่วงก่อนถึงอายุ 15 ปี แล้วจะเริ่มเสื่อมลงเรื่อยๆ จนกระทั่งอายุ 65 ปี

การไม่สามารถจะได้ยินเสียงอย่างดีพอเพียง ก่อให้เกิดความยากลำบากที่จะทำความเข้าใจในการพูดคุยนอกจากนั้นแล้วคนที่มียายุมากมักจะมีแนวโน้มว่าการตอบสนองต่อเสียงจะช้าลงด้วย ซึ่งมีใช้ความสามารถในการได้ยินเสียงเสื่อมลงเท่านั้น แต่ว่ายังช้าลงในการได้ยินและการแปลความหมายของเสียงนั้น ๆ รวมทั้งการตอบสนองต่อเสียงด้วย

ผลที่เกิดขึ้นกับพฤติกรรมของคนใดคนหนึ่งมักจะเป็นผลทางด้านจิตวิทยามากกว่าผลทางด้านร่างกายโดยตรง การได้ยินเสียงต่าง ๆ ที่ไม่ชัดเจน จะมีอิทธิพลต่อความเชื่อมั่นของบุคคลก็อาจจะเกิดความรู้สึกว่า เขาจะไม่สามารถเรียนรู้อะไรใหม่ๆ ได้อีกแล้ว ซึ่งจะทำให้เขาไม่กล้าหรือไม่แน่ใจที่จะเสี่ยงต่อสถานการณ์ในการเรียนรู้ใหม่ โดยเฉพาะในกิจกรรมที่เขาต้องกระทำต่อหน้าคนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดความรู้สึกสับสน ไม่มั่นใจและขาดความเชื่อมั่น

4. เวลาในการตอบโต้ (Reaction Time : RT)

เวลาในการตอบโต้ ก็คือ “เวลาในการที่บุคคลตอบสนองต่อสิ่งเร้าใดสิ่งเร้าหนึ่งว่าจะมีช่วงเวลายาวนานเท่าใด” ตัวอย่างเช่น ผู้ขับรถยนต์พอแลเห็นสัญญาณไฟแดงก็จะเหยียบเบรกเพื่อให้รถยนต์หยุด ในกรณีนี้เวลาในการตอบโต้ ได้แก่ ช่วงเวลาตั้งแต่คนขับเริ่มเห็นสัญญาณไฟแดงซึ่งเป็นสิ่งเร้า จนกระทั่งเวลาในการเหยียบเบรกรถยนต์ ซึ่งถือเป็นการตอบสนองโดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ผู้ใหญ่หรือบุคคลใด ๆ จะมีช่วงเวลาในการตอบโต้ไม่เท่ากัน นอกจากนี้แล้วในการวัดเวลาในการตอบโต้ยังจำเป็นต้องอาศัยเครื่องมือวัดที่ละเอียดมากพอด้วย และมักจะทำกันในห้องทดลองหรือห้องปฏิบัติการ

ส่วนมากแล้วข้อมูลที่ได้ในเรื่องเหล่านี้มักจะได้อาจจากผู้ถูกศึกษาที่ได้ทำการทดลองในห้องปฏิบัติการ เพราะว่ามีวิธีการควบคุมและการออกแบบแผนการวิจัยที่ถูกต้อง รวมทั้งสถิติที่ใช้เหมาะสมด้วย อย่างไรก็ตาม ได้พบว่าผู้ใหญ่มียายุมากขึ้นนั้น เขาจะมีการตอบสนองต่อสิ่งเร้าช้าลงด้วย ดังนั้น บางสิ่งบางอย่างที่เป็นกิจกรรมสำคัญ ๆ ของผู้ใหญ่จึงต้องได้รับการระมัดระวังเป็นพิเศษ เช่น การขับรถยนต์หรือการเล่นกีฬาบางประเภทฮอดจ์กินส์ (Hodgkin, 1962) ได้ศึกษาถึง

เวลาในการตอบโต้โดยทำกับผู้หญิงจำนวน 400 คน ที่มีอายุระหว่าง 6-84 ปี และได้พบว่าเวลาในการตอบโต้จะดีที่สุด ในช่วงเด็ก ๆ จนกระทั่งถึงอายุ 19 ปี และจะคงที่เรื่อย ๆ ไปจนกระทั่งอายุ 26 ปี และจะเริ่มเสื่อมถอยลงเรื่อย ๆ ภายหลังจากอายุ 26 ปี จนกระทั่งถึงอายุ 84 ปี

การศึกษาค้นคว้าทางด้านเวลาในการตอบโต้ ซึ่งมีส่วนสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการมีอายุมากขึ้นนั้น ในระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ.1970 จนกระทั่งปัจจุบัน ทำให้ได้รับข้อมูลใหม่ ๆ ทางด้านนี้มากมายหลายประการ จากการค้นพบนี้มีข้อสำคัญที่อาจจะสรุปได้ดังนี้ คือ

1. เวลาในการตอบโต้สามารถปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้นได้ด้วยการปฏิบัติ หรือ การฝึกหัดกระทำอยู่เสมอ ๆ
2. ในการวัดเวลาตอบโต้ ถ้าหากใช้การวัดทางด้านความเร็ว (Speed) ในการตอบสนองเพียงด้านเดียวแล้ว จากการศึกษาระหว่างผู้ใหญ่ที่หนุ่มกับผู้ใหญ่ที่แก่พบว่าพวกคนแก่จะมีความเสื่อมมากกว่าคนหนุ่ม
3. ผู้ถูกทดลองที่เป็นผู้ใหญ่ที่มีอายุส่วนมาก จะระวังเกี่ยวกับความผิดพลาดหรือให้ความสำคัญกับความถูกต้อง (Accuracy) มากกว่าความเร็ว
4. ถ้าเปรียบเทียบระหว่างเพศ จะพบได้ว่าผู้หญิงจะแสดงเวลาในการตอบโต้ได้รวดเร็วกว่าผู้ชาย
5. ทุก ๆ ครั้งที่มีการเพิ่มจำนวนความสลับซับซ้อน ความยากลำบากในการตอบสนองแก่ผู้เรียนแล้ว เวลาในการตอบโต้ก็จะยิ่งเพิ่มสูงขึ้นสำหรับผู้ใหญ่ที่มีอายุมาก
6. ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะมีผลต่อเวลาในการตอบโต้ โดยพบว่าบางครั้งคนที่มีความสามารถมากกว่าสามารถตอบสนองได้รวดเร็วและดีกว่าคนหนุ่ม

วิธีสอนผู้ใหญ่ (Teaching Methods)

จารย์วิส ได้จำแนกวิธีการสอนผู้ใหญ่ออกเป็น 3 ประเภทด้วยกัน คือ วิธีการสอนโดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง และวิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคล (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ 2555 : 260-270)

1. วิธีการสอน โดยใช้ครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher-centered method) เป็นวิธีการที่มีครูผู้สอนหรือวิทยากรทำหน้าที่เป็นผู้นำและผู้ดำเนินการ จัดเป็นวิธีการสอนที่จะพยายามให้ความรู้ ข้อมูลและข้อเท็จจริงแก่ผู้เรียนหรือผู้เข้าอบรมเป็นสำคัญ โดยอาจมีการใช้ศิลปะในการตั้งคำถามของครูหรือวิทยากร เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการตอบสนองในการเรียน อย่างไรก็ตามผู้สอนบางคนหรือในการสอนบางครั้งก็ไม่สามารถใช้เทคนิคในการตั้งคำถามได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าไม่มีเวลา หรือเป็นเพราะว่าผู้เรียนมีจำนวนมากจนไม่สามารถที่จะถามได้อย่างทั่วถึงทุกคน

2. วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลาง (Student-centered methods) เป็นวิธีการสอนที่มีลักษณะที่ผู้เรียนสามารถจะเรียนรู้ร่วมกันในระหว่างพวกเขาตนเองเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ก็จะเป็นการนำเอาความรู้จากประสบการณ์ของผู้เรียนมาสู่สถานการณ์การเรียนการสอนด้วยเพื่อน (Peer Teaching) แต่ก็ยังมีบางคนกล่าวแย้งว่าวิธีการสอนแบบนี้มีลักษณะคล้ายกับ “คนตามบอคนทางคนตามบอด้วยกัน” อย่างไรก็ตาม ความจริงแล้วก็มีหลายสิ่งหลายอย่างที่คุณเรียนเองสามารถจะเป็นแหล่งความรู้ได้อย่างดี ซึ่งกรณีนี้ครูผู้สอนก็จะทำหน้าที่เป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator)”

3. วิธีการสอนโดยใช้นักศึกษาเป็นศูนย์กลางรายบุคคล (Individual student-centered Methods) เป็นวิธีการที่มีทั้งส่วนคล้ายและแตกต่างจากแบบที่ 2 ทั้งนี้เป็นวิธีการสอน ซึ่งเน้นเฉพาะผู้เรียนแต่ละบุคคลเท่านั้น เพื่อผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้ให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมกับตนเอง โดยมีลักษณะที่หลากหลายในวิธีการเรียน จากการเลือกเรียนด้วยตนเอง (Self-selected learning) หรือการให้ผู้สอนกำหนดกิจกรรมได้

4. แนวคิดเกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปัจจุบัน

องค์ประกอบที่จำเป็นเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ภาษาได้ด้นั้นประกอบด้วยองค์ประกอบที่เรียกว่า “ESA” ซึ่งมาจากคำว่า “Engage, Study and Activate” กล่าวคือ ผู้สอนจะทำให้ผู้เรียนสนใจและอยากมีส่วนร่วมในการเรียน ต่อจากนั้นก็ในช่วงการศึกษา หลังจากนั้นจะกระตุ้นการใช้ภาษา โดยการให้ผู้เรียนนำภาษาที่ศึกษามาใช้พูดหรือเขียน

ณ ปัจจุบันมีวิธีการสอนอยู่ 5 รูปแบบซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนในห้องเรียนมาก ได้แก่ Grammar-Translation, Audio-Linguism, PPP, Task-Based Learning and Communicative Language Teaching รายละเอียดดังนี้

1. วิธีการสอนที่เน้นกฎไวยากรณ์และการแปล (โดยเทียบกับภาษาเดิมของผู้เรียน) (Grammar-Translation) วิธีการนี้เน้นผู้เรียนเรียนรู้ภาษาต่างประเทศโดยการวิเคราะห์โครงสร้างไวยากรณ์ของภาษาที่ศึกษาและนำไปเปรียบเทียบหาโครงสร้างที่เท่าเทียมกันในภาษาของตนเอง ข้อดีของการเรียนที่เน้นไวยากรณ์และแปลนี้คือการสอนให้คนรู้เกี่ยวกับภาษาแต่ไม่ได้ช่วยให้คนเรียนรู้ภาษาเท่าใดนัก

2. วิธีการสอนภาษาแบบที่เน้นการฟัง-พูด (Audio-Linguism) เป็นวิธีการสอนที่อิงกับทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาที่เน้นพฤติกรรมมนุษย์ ห้องเรียนที่เน้นการสอนวิธีนี้เน้นให้มีช่วงเวลาของการฝึกฝนภาษาแบบให้พูดซ้ำๆ ที่ยาวนาน โดยผู้สอนหวังว่าในการฝึกดังกล่าวผู้เรียนจะมีพฤติกรรม

ทางภาษาที่ดีขึ้น ผู้เรียนจะถูกสร้างเงื่อนไขให้เกิดการเรียนรู้ภาษาจากการที่ได้รับคำชมเชยเมื่อสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องระหว่างช่วงของการฝึกพูดซ้ำๆ นี้

3. วิธีการสอนแบบนำเสนอ ผีฝึกฝน และใช้ภาษา (PPP) คำว่า PPP มาจากคำว่า Presentation Practice และ Production ซึ่งในขั้นตอนการสอนแบบนี้ ผู้สอนจะให้บริบท และสถานการณ์ และจะอธิบายและสาธิตให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและรูปแบบภาษาใหม่ที่จะเรียนรู้ (เช่น can และ can't) ต่อจากนั้นผู้เรียนจะฝึกแต่งประโยคที่ใช้ can และ can't ก่อนจะไปถึงขั้นการใช้ภาษา ซึ่งเขาจะพูดอะไรก็ได้เกี่ยวกับตนเองหรือเกี่ยวกับคนอื่นๆต่อไป วิธีการสอนแบบนี้ได้ผลเป็นเกี่ยวกับการสอนภาษาที่ไม่ค่อยซับซ้อนในระดับเบื้องต้น และจะไม่ค่อยเหมาะสมมากขึ้นเรื่อยๆ เมื่อผู้เรียนรู้ภาษามากขึ้น

4. วิธีเรียนที่เน้นงานเป็นหลัก (Task-Based Learning) วิธีนี้มุ่งเน้นงานที่ผู้เรียนต้องทำมากกว่าตัวภาษา โดยเน้นการกระตุ้นการใช้ภาษาเป็นเป้าหมายหลัก ตามมาด้วยการศึกษาหากและเมื่อโอกาสเหมาะสม ตัวอย่างเช่น ผู้เรียนอาจถูกกระตุ้นให้ถามข้อมูลเกี่ยวกับตารางรถไฟและรถโดยสารและให้ได้คำตอบที่ถูก เราให้ตารางเวลาเดินรถแก่ผู้เรียน จากนั้นเราจะให้เขาพยายามทำงานจนเสร็จ เมื่อผู้เรียนทำงานเสร็จแล้ว หากจำเป็นผู้สอนอาจสอนภาษาที่เห็นว่าเป็นปัญหาที่ผู้เรียนพบขณะประกอบกิจกรรมเพื่อให้เขาเข้าใจ ผู้สอนอาจให้นักเรียนเขียนเรื่องราวเกี่ยวกับถิ่นอาศัยลงในหนังสือคู่มือแนะนำเที่ยวและการเดินทาง เมื่อผู้เรียนทำกิจกรรมเสร็จผู้สอนอาจจะอ่านผลงานของเขาและสอนภาษาเพิ่มเติม

5. การสอนแบบที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Language Teaching) การสอนที่เน้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีแนวคิดอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก ภาษามีได้หมายถึงเพียงแค่ไวยากรณ์ต่างๆ เท่านั้น แต่ยังเกี่ยวข้องกับหน้าที่ต่างๆ ของภาษาด้วย เช่น การใช้ภาษาเพื่อแสดงการเชื่อเชื่อย เพื่อแสดงการเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นต้น ซึ่งผู้เรียนควรต้องรู้ว่าจะใช้ภาษาเพื่อวัตถุประสงค์ใดและเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม และประการที่สอง การสอนแบบนี้พัฒนามาจากความคิดที่ว่า หัวใจสำคัญคือการกระตุ้นการใช้ภาษา ส่วนการศึกษจะถูกลดบทบาทลงในระดับหนึ่ง (Harmer, 1991 : 41 - 44)

ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในประเทศไทยในปัจจุบันนั้น เน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสื่อความหมายได้ ไโฮมส์ (Hymes) เสนอแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้คำว่า “ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร” (Communicative competence) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการ

ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) โดยเฉพาะการพูดถือว่ามีความสำคัญอย่างยิ่ง การพูดอาจไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่สื่อความหมายได้ และเหมาะสมกับสถานการณ์

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ความเป็นมา

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative language teaching-CLT) พัฒนาขึ้นครั้งแรกในแถบอเมริกาเหนือและยุโรปในช่วงปี 1970 ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวมีผู้อพยพเป็นจำนวนมาก ในยุโรป สมพันธ์ยุโรป (Council of Europe) จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาหลักสูตรการสอนภาษาที่สองที่เน้นหน้าที่ของภาษาและการสื่อความหมาย (Functional notional syllabus design) เพื่อช่วยให้ผู้อพยพสามารถใช้ภาษาที่สองในการสื่อสารได้ ส่วนในอเมริกาเหนือ ไสมส์ (Hymes) เป็นคนคิดแนวการสอนนี้ขึ้นมาและใช้คำว่า “ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร” (Communicative competence) ซึ่งหมายถึง ความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social interaction) โดยเฉพาะการพูดถือว่าเป็นความสามารถทางด้านภาษาที่สำคัญ ซึ่งการพูดอาจไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่สื่อความหมายได้ และเหมาะสมกับสถานการณ์ (Savignon, 1991 : 261-277)

เป้าหมายของการจัดกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงระหว่างความรู้ทางภาษา (Linguistic knowledge) ทักษะทางภาษา (Language skill) และความสามารถในการสื่อสาร (Communicative ability) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างภาษาและนำความรู้นั้นมาใช้ประโยชน์เพื่อสื่อสาร (Canale and Swain, 1980: Widdowson, 1978)

แนวคิดพื้นฐาน

วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้ มีแนวคิดว่า เป้าหมายของการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถทางการสื่อสาร (Communicative competence) ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามสถานการณ์และกาลเทศะ รู้ว่าภาษาแบบไหนควรหรือไม่ควรใช้ในแต่ละโอกาส ความสามารถในการสื่อสารเพื่อที่จะใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมนั้น ประกอบด้วย

1. ความสามารถทางด้านภาษาศาสตร์หรือ ไวยากรณ์ (Linguistic or grammatical competence) ผู้เรียนจะต้องมีความเชี่ยวชาญด้านกฎเกณฑ์ของภาษา คำศัพท์ รูปประโยค การออกเสียง การสะกดคำ ทั้งที่เป็นภาษาพูด (verbal) และที่ไม่ใช่ภาษาพูด (nonverbal)

2. ความสามารถทางภาษาสังคม (Sociolinguistic competence) ผู้เรียนจะต้องแยกภาษาที่ใช้ในสังคมที่แตกต่างกันได้ว่าเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ ใครพูดกับใคร ระดับเสียงแบบไหน เช่น นักเรียนคนหนึ่งเมื่อพูดกับเพื่อนก็ใช้ภาษาแบบหนึ่ง แต่เมื่อพูดกับผู้สอนภาษาก็จะเปลี่ยนไป เป็นต้น

3. ความสามารถด้านการสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) เป็นความสามารถในการที่จะรวม และตีความรูปประโยคและความหมาย เพื่อให้ได้ใจความโดยรวมของข้อความที่พูดหรือเขียนความสามารถด้านนี้ประกอบด้วยกฎเกณฑ์ 2 ส่วน คือ

3.1 การสัมพันธ์ของข้อความระดับประโยค (Cohesion) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงข้อความตามกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ โดยใช้เครื่องมือสัมพันธ์ของข้อความในระดับประโยค (Cohesion devices) ต่างๆ เช่น การใช้สรรพนาม การใช้คำเชื่อม (Transition words) หรือการใช้โครงสร้างประโยคคู่ขนาน (Parallel structure)

3.2 การสัมพันธ์ของข้อความระดับในระดับสูงกว่าประโยค (Coherence) ซึ่งเป็นการเรียบเรียง จัดการกับความหมายของข้อความทั้งหมด เช่น การซ้ำคำ (Repetition) ความสัมพันธ์กลมกลืน (Consistency) และความสอดคล้องกันของความคิด (Relevance of ideas)

4. ความสามารถทางด้านการกลวิธีในการสื่อความหมาย (Pragmatic competence or strategic competence) กลวิธีต่างๆ เพื่อให้การสื่อสารของตนประสบความสำเร็จ ในกรณีที่ไม่มีความรู้ความสามารถทางภาษาอย่างเพียงพอ อาจต้องภาษาท่าทางประกอบการพูด การขยายความด้วยคำศัพท์อื่นๆ แทนคำศัพท์ที่ไม่รู้ เช่น ผู้เรียนไม่รู้คำว่าเครื่องทำลายเอกสารใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษคำใด แต่ผู้เรียนบอกว่า the machine which destroys papers หรือบอกว่า the paper destroyer (ที่ถูกคำศัพท์คำนี้คือ a shredder หรือ a paper shredder) ก็ถือว่าผู้เรียนมีความสามารถทางด้านการกลวิธีในการสื่อความหมายแล้ว

ลักษณะสำคัญ

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ได้เปลี่ยนแนวความคิดทางการสอนภาษาที่มีใช่มุ่งความถูกต้องแม่นยำทางกฎเกณฑ์ภาษาเท่านั้น หากแต่คำนึงถึงการนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารที่แท้จริงด้วย จึงพอที่จะสรุปลักษณะที่สำคัญของวิธีการสอนแบบนี้ได้ดังนี้

1. มุ่งเน้นการนำภาษาไปใช้จริง (Use) มากกว่าการสอนวิธีการใช้ภาษาตามหลักภาษา (Usage) และให้ความสำคัญกับความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) มากกว่าความถูกต้องแม่นยำในการใช้ภาษา (Accuracy) ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าวิธีการสอนนี้ละเลยการสอนหลักไวยากรณ์ เมื่อผู้เรียนใช้ภาษาผิดๆ ผู้สอนก็จะเข้าไปแก้ไขข้อผิดพลาดในช่วงเวลาที่เหมาะสม ไม่เข้าไปขัดจังหวะผู้เรียนทันที ซึ่งจะทำให้การใช้ภาษาหรือการสื่อสารของผู้เรียนหยุดชะงัก และการแก้ไขผู้สอนจะแก้ไขเฉพาะสิ่งที่สำคัญๆ และสิ่งที่ผิดพลาดบ่อยๆ เท่านั้น

2. มุ่งเน้นการเรียนการสอนทั้ง 4 ทักษะ แบบบูรณาการ (Integrated skills) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งฝึกนักเรียนให้มีทักษะทางภาษาในการติดต่อสื่อสาร

3. มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีบทบาทในการฝึกภาษาเป็นสำคัญ โดยมีผู้สอนเป็นผู้เริ่มกิจกรรมและเป็นผู้ช่วยในการฝึกภาษาดำเนินต่อไประหว่างผู้เรียนด้วยกันในลักษณะกิจกรรมกลุ่มใหญ่ กลุ่มย่อย และกิจกรรมคู่ นอกจากนี้ผู้สอนเป็นผู้ร่วมสื่อสาร (Co-communicator) ในบางสถานการณ์เพื่อเป็นตัวอย่างในการฝึกภาษาแก่ผู้เรียน

4. มุ่งเน้นการสอนหน้าที่ทางภาษา (Functions) มากกว่าการสอนรูปแบบทางภาษา (Forms) เพราะอาจมีรูปแบบทางภาษาหลายอย่างที่ทำหน้าที่อย่างเดียวกัน การสอนที่มุ่งเน้นหน้าที่ของภาษานี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบว่าตนเองมีความประสงค์ในการสื่อสารอย่างไร เช่น ผู้เรียนอยากจะแนะนำตนเอง หน้าที่ของภาษาที่ผู้เรียนต้องใช้ คือ การแนะนำตนเอง (Self-introduction) รูปแบบภาษาอาจมีหลายอย่าง que ผู้เรียนสามารถเลือกมาใช้ได้ คือ

My name is

I am

May I introduce myself? I am

I'd like to introduce myself. My name is เป็นต้น

5. ลักษณะของกิจกรรมการเรียนการสอนที่สำคัญของวิธีการสอนแบบนี้ คือ กิจกรรมการเรียนการสอนทุกกิจกรรมต้องเป็นไปเพื่อการสื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นการเล่นเกม การแสดงบทบาทสมมติ การแก้ปัญหา กิจกรรมที่เป็นการสื่อสารที่แท้จริงต้องมีลักษณะเหมือนกับการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันมากที่สุด

1. องค์ประกอบของความสามารถด้านการสื่อสาร

คเนลและสวอน (Canale and Swain, 1980) และเซวิกนอน (Savignon, 1991) ได้แยกองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1 ความสามารถทางด้านไวยากรณ์หรือโครงสร้าง (Grammatical competence) หมายถึง ความรู้ทางด้านภาษา ได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ โครงสร้างของคำ ประโยค การสะกด และการออกเสียง

1.2 ความสามารถทางด้านสังคม (Socio-linguistic competence) หมายถึง การใช้คำและโครงสร้างประโยคได้เหมาะสมตามบริบทของสังคม เช่น การขอโทษ การขอบคุณ การถามทิศทาง และข้อมูลต่างๆ และการใช้ประโยคคำตั้ง เป็นต้น

1.3 ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของเนื้อความ (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมระหว่างโครงสร้างของภาษา (Grammatical form) กับความหมาย (Meaning) ในการพูดและการเขียนตามรูปแบบ และสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

1.4 ความสามารถในการใช้กลวิธีสื่อความหมาย (Strategic competence) หมายถึง การใช้เทคนิคเพื่อให้การติดต่อสื่อสารประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะการพูด ผู้พูดมีกลวิธีที่จะทำให้การสนทนาล่องแคล่วมากขึ้น โดยการใช้ภาษาท่าทาง (Body language) การขยายความโดยใช้คำศัพท์อื่นแทนคำที่ผู้พูดไม่รู้ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ไม่ได้ละเลยโครงสร้างทางไวยากรณ์ แต่ในการสอนโครงสร้างทางไวยากรณ์ต้องเน้นการนำหลักไวยากรณ์เหล่านี้ไปใช้เพื่อการสื่อความหมายหรือการสื่อสารซึ่งคนละและสเวน (Canala and Swain, 1980) อธิบายไว้อย่างชัดเจนถึงความสำคัญของกฎเกณฑ์และโครงสร้างทางภาษาว่า ถ้าปราศจากกฎเกณฑ์และโครงสร้างแล้วความสามารถทางการสื่อสารของผู้เรียนจะถูกจำกัด ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) และความถูกต้องในการใช้ภาษา (Accuracy) มีความสำคัญเท่ากัน

2. บทบาทของผู้เรียน (Learner role)

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995) อธิบายบทบาทของผู้เรียนว่าผู้เรียนคือผู้ปรึกษา (Negotiator) การเรียนรู้เกิดจากการปรึกษาหารือในกลุ่มผู้เรียน โดยผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเล็กๆ จุดมุ่งหมายหลักในการทำกิจกรรมกลุ่มคือเพื่อให้ผู้เรียนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักการให้พอๆ กับการรับ

3. บทบาทของผู้สอน (Teacher role)

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995) อธิบายบทบาทของผู้สอนว่าผู้สอนมีบทบาทที่สำคัญ 3 บทบาท คือ ผู้ดำเนินการ (Organizer, Facilitator) มีหน้าที่เตรียมและดำเนินการจัดกิจกรรม ผู้แนะนำหรือแนะแนว (Guide) มีหน้าที่ให้คำแนะนำขั้นตอนและกิจกรรมต่างๆ และเป็นผู้วิจัยและผู้เรียน (Researcher, Learner) เรียนรู้พฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน นอกจากนั้นผู้สอนอาจมีบทบาทอื่นๆ เช่น ผู้ให้คำปรึกษา (Counselor) ผู้จัดการกระบวนการกลุ่ม (Group process manager) ผู้สอนที่ใช้วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นผู้สอนที่เป็นศูนย์กลางน้อยที่สุด (Less teacher centered) มีหน้าที่ดำเนินการจัดกิจกรรมเพื่อเป็นการสื่อสารและในช่วงที่ผู้เรียนทำกิจกรรมผู้สอนต้องกระตุ้นให้กำลังใจช่วยเหลือให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ เป็นการเชื่อมช่องว่างระหว่างความสามารถทางไวยากรณ์ และความสามารถทางด้านสื่อสารของผู้เรียน

4. บทบาทของสื่อการเรียนการสอน (Role of instructional material)

ริชาร์ด และ โรเจอร์ (Richards and Rogers, 1995) อธิบายบทบาทของสื่อการเรียนการสอนว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจำเป็นต้องใช้สื่อที่หลากหลาย เพราะสื่อมีความสำคัญต่อการ

เรียนที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน หรือการเรียนรู้แบบร่วมมือและการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร สื่อที่สำคัญ 3 ชนิด ดังนี้

4.1 เนื้อหา (Text) ในปัจจุบันมีตำราเรียนจำนวนมากมายที่สอดคล้องการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร การออกแบบตำราเรียน กิจกรรมและเนื้อหาแตกต่างจากตำราที่แต่งขึ้นมาเพื่อสอนไวยากรณ์ หนังสือเรียนที่ใช้สำหรับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไม่มีแบบฝึกหัด (Drill) หรือโครงสร้างประโยคมากมาย ส่วนมากประกอบไปด้วยข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดสถานการณ์เพื่อให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติหรือทำกิจกรรมคู่หรืออาจกำหนดเรื่อง (Theme) ที่จะเรียน แล้วมีกิจกรรมที่ออกแบบขึ้นมาเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่องนั้นๆ

4.2 งานหรือกิจกรรม (Task) หมายถึง เกมต่างๆ เช่น บทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง กิจกรรมการสอบถามแลกเปลี่ยนข้อมูล (Gap conversation) กิจกรรม jigsaw ที่เน้นให้ผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ทำงานเป็นกลุ่ม

4.3 สื่อที่เป็นของจริง (Real) การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารเน้นการใช้สื่อสภาพจริง (Authentic material) เช่น ป้ายประกาศโฆษณา หนังสือพิมพ์รูปภาพ แผนที่ เป็นต้น (รูปทอง กว้าง สวัสดิ์, 2549: 31-33)

5. กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจะเกิดประสิทธิภาพเต็มที่เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม เพื่อฝึกการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด การจัดกิจกรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เปรียบเสมือนหัวใจของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร วิลเลียม ลิตเติลวูด (William Little wood, 1983 : 20 - 21) นักการศึกษาด้านภาษาต่างประเทศได้เสนอกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้หลายแบบ โดยแบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ คือ กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional communication activities) และกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction activities)

1. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (Functional communication activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรมให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยผู้เรียนจะต้องพยายามใช้ภาษาเท่าที่ตนเองสามารถสื่อสารได้เพื่อสื่อความหมายให้เข้าใจกันได้มากที่สุด ในการทำกิจกรรมประเภทนี้ ผู้เรียนไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หรือเหมาะสมกับสถานการณ์เสมอไป ความสำเร็จของกิจกรรมนี้จะวัดจากการที่ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้บรรลุผลได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

2. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (Social interaction activities) กิจกรรมประเภทนี้นอกจากจะมีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนได้เลือกใช้ภาษาตามหน้าที่ของการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพแล้ว ยังคำนึงถึงการให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ในสังคมอีกด้วย กิจกรรมที่เหมาะสมกับสภาพห้องเรียนมากที่สุด คือ การใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) และการแสดงบทบาทสมมติ (Role playing) ผู้สอนจะประเมินทั้งความสามารถในการใช้ภาษาตามหน้าที่และความถูกต้องในการใช้ภาษาในสังคมจริงๆ โดยพิจารณาจากความถูกต้องของการออกเสียงและไวยากรณ์

ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังเป็นทักษะที่มีความสำคัญในการสื่อสาร ต้องมีการตีความและวิเคราะห์สิ่งที่ได้ยิน มีความเกี่ยวข้องกับความรู้และการถ่ายโอนข้อมูล วิลกา เอ็ม ริเวอร์ (Wilga M Rivers, 1980: 16) กล่าวถึงการฟังภาษาต่างประเทศว่า เกี่ยวข้องกับการเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ฟัง ซึ่งการเข้าใจความหมายได้นั้นต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1. ข้อมูลทางภาษาศาสตร์ (Linguistic information) หมายถึง เสียง คำ และการจัดเรียงคำพูดที่ผู้ฟังรับฟัง
2. บริบททางสถานการณ์ (Situational context) หมายถึง สถานการณ์ในการพูดที่มีผลต่อการรับฟังของผู้ฟัง เช่น ความสัมพันธ์ของสิ่งที่ได้ยิน สิ่งที่พูดออกมา และสิ่งที่คาดว่าจะได้ยินต่อไป
3. ข่าวสารที่เป็นที่เข้าใจ (Comprehended message) หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจข่าวสารของผู้ฟัง ซึ่งขึ้นอยู่กับความตั้งใจของผู้พูดด้วย

แอนน์ แอนเดอร์สัน และ โทนี ลินช์ (Anne Anderson and Tony Lynch, 1988 : 47 - 60) กล่าวถึงทักษะการฟังว่า ต้องอาศัยการฝึกฝนจากการสอนที่มีการวางขั้นตอนไว้อย่างดีโดยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการดังนี้

1. ประเภทของตัวป้อน (The type of input) ซึ่งได้แก่ ลักษณะภาษาที่ผู้ฟังได้รับฟัง ความยากง่ายของตัวป้อนทางภาษาจึงขึ้นอยู่กับการจัดลำดับข้อมูล ความคุ้นเคยกับหัวเรื่องที่รับฟังและความชัดเจนของข้อมูลที่ให้ ตลอดจนความซับซ้อนของเนื้อหา เป็นต้น
2. การสนับสนุนจากบริบทในการฟัง (The support provided by the listening context) ความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งที่ฟังยังขึ้นอยู่กับจำนวนข้อมูลและเวลาที่ใช้ในการฟัง ถ้าผู้ฟังได้ผ่านกิจกรรมก่อนการฟังที่เหมาะสมมาก่อน มีความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการฟังอย่างชัดเจน ทำให้การรับข้อมูลของผู้ฟังเป็นขั้นตอนมากขึ้น ทำให้ผู้ฟังไม่ต้องเน้นความจำจนเกินไป การใช้สื่อหรือวัสดุสารที่มองเห็นได้จะช่วยให้ผู้ฟังเข้าใจหรือตีความสิ่งที่ฟังได้ชัดเจนยิ่งขึ้นด้วย นอกจากนี้การทำงานเป็น

กลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันทำงานและเป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมในการเรียน ทำให้การฝึกทักษะการฟังได้ผลดียิ่งขึ้น

3. ประเภทของกิจกรรม (The kind of task involved) กิจกรรมที่ต่างกันทำให้ผู้ฟังได้รับฟังสิ่งที่ซับซ้อนต่างกัน ตัวอย่างเช่น การสรุปเนื้อหาสิ่งที่ฟัง อาจจะเป็นกิจกรรมที่ยากกว่าการให้เติมเนื้อความให้สมบูรณ์ ทั้งที่เป็นเนื้อความเดียวกันการให้วาดรูปหรือเรียงภาพตามลำดับเหตุการณ์เป็นงานที่ง่ายกว่าการให้ข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นความคิดเห็น เป็นต้น ดังนั้นการจัดกิจกรรมจึงต้องจัดให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนด้วย

ขั้นตอนการสอนทักษะการฟัง

ความสามารถของผู้เรียนที่จะเข้าใจสิ่งที่ฟังขึ้นอยู่กับความคุ้นเคยกับเสียง โครงสร้างทางภาษา ความหมายของคำศัพท์ ความสามารถที่จะจดจำข่าวสาร และการเดาความหมายของข้อความที่ไม่คุ้นเคย ความสามารถเหล่านี้ผู้เรียนจะต้องได้รับการช่วยเหลือให้ได้ฟังและตอบสนองต่อสิ่งที่ฟัง ซึ่งต้องใช้เวลาในการพัฒนา โดยกิจกรรมการฝึกฟัง เริ่มจากการฟัง ถ้อยคำสั้นๆ ในสถานการณ์หนึ่งๆ แล้วค่อยเพิ่มความยาวของประโยคทีละน้อย สำหรับขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังนั้น คอน เบอร์น (Donn Byrne, 1988) ได้เสนอไว้ดังนี้

1. ให้ผู้เรียนได้ฟังตัวอย่างภาษาพูดต่างๆ โดยกระตุ้นให้ฟังสิ่งที่ผู้เรียนสนใจและสามารถจะเข้าใจได้ อีกทั้งให้ความเพลิดเพลินด้วย

2. ฝึกให้ผู้เรียนฟังและเก็บข้อมูลเฉพาะ เช่น ใจความหลัก หรือความคิด หรือสามารถตอบสนองต่อคำสั่งต่างๆ ได้

3. การกระตุ้นให้ผู้ฟังทำกิจกรรมอื่นๆ เช่น การอภิปราย การอ่าน หรือเขียนจากเรื่องที่ฟัง

4. ให้โอกาสผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนๆ ในขณะที่ฟังด้วย เช่น การทำกิจกรรมกลุ่ม หรือทั้งชั้น

เจอร์มี แสมเมอร์ (1991 : 136 - 138) กล่าวว่าหัวใจหลักการเบื้องหลังการสอนการฟัง คือ

1. เครื่องบันทึกเทปมีความสำคัญเท่าๆ กับตัวเทปเอง เครื่องบันทึกเทปต้องคงพอที่จะได้ยินรายละเอียดอย่างชัดเจนและคงทั่วห้องที่ใช้ดำเนินการจัดการเรียนการสอน

2. การเตรียมตัวเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งผู้สอนและผู้เรียนควรเตรียมตัวให้พร้อมก่อนเริ่มการฟัง เช่น อุปกรณ์พร้อม ทราบเกี่ยวกับประเด็นที่กำลังจะฟังคร่าวๆ เพื่อให้สามารถคาดเดาสิ่งที่กำลังจะได้ยินได้

3. ฟังครั้งเดียวไม่พอ การฟังรอบแรกเป็นการให้ผู้เรียนฟังว่าเรื่องนั้นเป็นอย่างไร เพื่อที่ว่า การฟังครั้งต่อไปจะง่ายขึ้นสำหรับเขา

4. ควรกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองต่อเนื้อหาของสิ่งที่ฟังด้วย ไม่ใช่เฉพาะแต่เพียงภาษาเท่านั้น ผู้สอนควรเน้นให้ผู้เรียนจับความหมาย เจตนารมณ์ของผู้พูด หรือผู้เรียนฟังแล้วรู้สึกอย่างไร

5. งานประกอบการฟังจะต้องแตกต่างกันไปตามลำดับขั้นตอนการฟังที่แตกต่างกัน ซึ่งหมายความว่าในการฟังรอบแรก งานที่ให้อ่านจะต้องเป็นคำถามที่ค่อนข้างตรงไปตรงมา และถามทั่วๆ ไป ส่วนการฟังรอบหลังให้นั้นรายละเอียดของข้อมูล การใช้ภาษา การออกเสียง ฯลฯ

6. ผู้สอนที่ดีต้องใช้ประโยชน์จากเรื่องที่ให้ผู้เรียนฟังให้เต็มที่ หลังจากการเล่นเทปครั้งแรก ผู้สอนอาจจะเล่นเทปอีกครั้ง เพื่อการศึกษาแบบต่างๆ ก่อนที่จะใช้เนื้อเรื่อง สถานการณ์ หรือบทถอดเทป สำหรับกิจกรรมใหม่ ดังนั้นการฟังจึงเป็นเหตุการณ์ที่สำคัญตอนหนึ่งในขั้นตอนการสอน มิใช่เป็นแต่เพียงแค่แบบฝึกหัดเท่านั้น

กิจกรรมการสอนทักษะการฟัง

ในการพัฒนาทักษะการฟัง สิ่งสำคัญคือจะต้องไม่ลดความเร็วในการพูด ควรให้ผู้ฟังได้ฟังทำนอง เสียงสูงต่ำ การหยุด ความเร็วของเสียงที่ใช้ในการพูดปกติ ในการพัฒนาความสามารถด้านการฟังอาจจะใช้กิจกรรมดังต่อไปนี้

1. ให้ฟังคำสั่งที่ใช้ในการเรียนการสอนของผู้สอน เช่น การถามคำถาม และกระตุ้นให้ผู้เรียนตอบสนองอย่างเหมาะสม การฟังการบอกแนวทางในการปฏิบัติ การอธิบายภาพ การเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และการบอกแนวทางในการทำกิจกรรมของผู้สอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

2. ให้ฟังเพื่อนคนอื่นถามคำถาม สรุปเรื่อง หรือเรื่องเล่าต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ

3. ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติ แสดงละคร หรือการสนทนาต่างๆ

4. ให้ฟังคำบรรยายของบุคคลภายนอก หรือฟังบทเรียนจากเทป ฟังเพลง หรือปาฐกถาต่างๆ

5. ให้ดูภาพยนตร์ โดยเฉพาะที่จัดทำขึ้นเพื่อสอนภาษาอังกฤษและโปรแกรมภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์

6. ให้สัมภาษณ์ชาวต่างชาติที่อยู่ในชุมชน

7. ให้เข้าร่วมบรรยาย การประชุมปฏิบัติการ ชมรมภาษา หรือการประชุมต่างๆ ที่ใช้ภาษาอังกฤษ

8. ให้เล่นเกมภาษาอังกฤษ

ทักษะการพูด

ทักษะการพูดเป็นทักษะที่สำคัญในการสื่อสาร ผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอาชีพ มักจะเป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการพูด แต่ทักษะการพูดเป็นทักษะที่ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับเสียง ศัพท์ โครงสร้าง และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา เป็นทักษะที่ต้องคำนึงถึงความคิดที่ต้องการแสดง

ออกมาให้ผู้อื่นเข้าใจ ตลอดจนการเลือกใช้สำนวนที่ถูกต้องเหมาะสม และเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษาด้วย ดังนั้นการพัฒนาทักษะการพูดจึงต้องใช้เวลาในการฝึก ต้องมีแรงจูงใจและความถนัดของผู้เรียน และขึ้นอยู่กับคุณภาพในการสอนของผู้สอนด้วย

วาสนา โกวิทยา (2525 : 174) กล่าวถึงความสามารถของผู้เรียนในด้านทักษะการพูดภาษาอังกฤษว่า จะต้องมีความสามารถหลักอยู่สองประการคือ

1. ความสามารถเกี่ยวกับองค์ประกอบของภาษา คือ ระบบเสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ หมายความว่าสามารถออกเสียงสระ พยัญชนะ เสียงเน้นหนัก ระดับเสียงสูงต่ำ ตลอดจนจังหวะการออกเสียงได้ถูกต้อง และมีความรู้ความสามารถในการใช้ศัพท์และไวยากรณ์ถูกต้องตามกฎเกณฑ์

2. ความสามารถในการสื่อความหมาย สามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ในการสื่อความหมายด้วยการพูดนั้น ผู้เรียนจะต้องมีอะไรที่จะต้องพูดและพูดโดยไม่กลัวว่าจะพูดผิด แต่ต้องคำนึงว่าผู้ฟังเข้าใจสิ่งที่พูดหรือไม่ ถ้าเข้าใจถึงแม้ว่าผู้พูดจะพูดผิดไวยากรณ์หรือใช้ศัพท์ผิดไปบ้าง ก็ยังถือว่าผู้พูดสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารได้

วอลเตอร์ เอช บาร์ทซ์ (Walter H.Bartz, 1979 : 18 - 22) ได้กล่าวถึงทักษะการพูดว่าเป็นทักษะที่ซับซ้อน และจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของการพูด 5 ประการคือ

1. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
2. ความสามารถพูดให้ผู้อื่นเข้าใจ (Comprehensibility)
3. ปริมาณของข้อมูลที่สามารถสื่อสารได้ (Amount of communication)
4. คุณภาพของข้อความที่สามารถนำมาสื่อสารได้ (Quality of communication)
5. ความพยายามในการสื่อสาร (Effort to communicate)

ขั้นตอนการสอนทักษะการพูด

ขั้นตอนการสอนทักษะการพูดนั้น โรเจอร์ สกอต (Roger Scott, 1980 : 70) เสนอไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. การบอกวัตถุประสงค์ ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนรู้ถึงสิ่งที่จะเรียน ซึ่งกระทำได้หลายวิธี ขึ้นกับกลวิธีของผู้สอน

2. การเสนอเนื้อหา การเสนอจะเสนอในรูปแบบบริบท ผู้สอนจะต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ซึ่งความหมายของข้อความที่พูดจะขึ้นอยู่กับบริบททั้งหมด เช่น ผู้พูดเป็นใคร ความสัมพันธ์ของคู่สนทนา ผู้สนทนาพยายามจะบอกอะไร สิ่งที่พูด สถานที่พูด และเนื้อหาที่พูด

3. การฝึกและการถ่ายโอน การฝึกจะกระทำทันทีหลังจากการเสนอเนื้อหา อาจจะเริ่มจากการพูดพร้อมๆ กันทีละคน หรือจับคู่กันฝึกในรูปแบบต่างๆ เช่น ฝึกสนทนาโดยการเปลี่ยนกัน

แสดงบทบาท ซึ่งถือหลักว่าให้ผู้เรียนมีอิสระในการเลือกสิ่งที่จะพูด ผู้สอนเป็นเพียงผู้กระตุ้นหรือวางโครงร่างให้ ส่วนเนื้อหาและผลการสนทนาขึ้นกับผู้พูด

ดอน เบอร์น (Donn Byrne, 1987 : 22 - 99) ได้แบ่งขั้นตอนในการสอนทักษะการพูดไว้ 3 ขั้น คือ

1. ขั้นการให้ความรู้ ในขั้นนี้ผู้สอนเป็นผู้เลือกเนื้อหาหรือบทเรียนมาสอนให้ผู้เรียนเข้าใจ และจดจำ ผู้เรียนมีหน้าที่ฟังและทำความเข้าใจโดยสิ่งที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ในขั้นนี้คือ โครงสร้างภาษา ศัพท์ การสื่อความหมายเพื่อแสดงจุดมุ่งหมายทางสังคมของผู้พูดแต่ละครั้ง ซึ่งวิธีการและเทคนิคที่สนองความต้องการได้ดีและเป็นที่ยอมรับคือ การใช้บทสนทนา ทั้งนี้เพราะบทสนทนาทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในบทเรียนซึ่งคล้ายกับสถานการณ์จริง จึงทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในภาษาและนำไปใช้พูดได้ตามต้องการ

2. ขั้นฝึกฝน ในขั้นนี้ผู้เรียนจะมีบทบาทมากขึ้น โดยที่ผู้สอนจะทำหน้าที่แจกจ่ายงานให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสฝึกฝนบทเรียนด้วยการพูดให้มากที่สุด เช่น อาจจัดให้ผู้เรียนทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม กิจกรรมเป็นคู่ หรือกิจกรรมที่ทำเดี่ยว

3. ขั้นการใช้ภาษาตามความต้องการ ในขั้นนี้ผู้สอนทำหน้าที่เป็นผู้แนะนำหรือเป็นที่ปรึกษา เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ความเข้าใจมาใช้ในการสื่อความหมายอย่างเสรี ตามความต้องการของตน เป็นการพิสูจน์ให้รู้ว่าผู้เรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนมาใช้ในการสถานการณ์ที่เหมือนสถานการณ์จริงได้หรือไม่ ข้อผิดพลาดต่างๆ ที่อาจเกิดกับผู้เรียนในการใช้ภาษาจึงไม่ถือเป็นเรื่องสำคัญ สิ่งสำคัญคือ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีความกล้าแสดงออกในด้านภาษา อันจะมีผลให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนต่อไป ผู้สอนต้องพยายามให้นักเรียนที่ขี้อายได้พูด ความสนใจของผู้เรียนในเรื่องที่พูด ซึ่งวิธีการและเทคนิคที่ควรใช้คือ การแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมการสอนทักษะการพูด

อาจสรุปกิจกรรมต่างๆ ในการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้สอนจะต้องเลือกจัดให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับดังนี้

1. ให้ตอบคำถาม ซึ่งผู้สอนและเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง เช่น Point to the window.
3. ให้ผู้เรียนถามและตอบคำถามกับเพื่อนๆ ในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียนหรือประสบการณ์ต่างๆ นอกชั้นเรียน
4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่างๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ของผู้เรียน โดยผู้สอนอาจให้คำสำคัญต่างๆ ได้

6. ให้งานเรื่องราวต่างๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้ และเตรียมตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ

7. จัดสถานการณ์ต่างๆ ในชั้นเรียน เพื่อให้ผู้เรียนใช้บทสนทนาต่างๆ กันไป เช่น ร้านขายของ สถานีตำรวจ ธนาคาร เป็นต้น

8. ให้เล่นเกมต่างๆ ทางภาษา

9. ให้ได้วาทิ อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ

10. ให้ฝึกสนทนาทางโทรศัพท์

11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาไทยแล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ โดยให้เตรียมคำถามและคำตอบเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านด้วย

12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

ทักษะการอ่าน

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญ เพราะเป็นทักษะที่นำไปสู่ความรู้ต่างๆ รับรู้ข่าวสาร ช่วยเสริมสร้างความคิดและประสบการณ์ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม การอ่านเป็นกระบวนการหาความหมายจากข้อเขียน เอ็ดดี้ วิลเลียมส์ (Eddie Williams, 1986 : 3 - 7) มีความเห็นว่าผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีความรู้ต่อไปนี้ คือ

1. ความรู้เกี่ยวกับระบบการเขียน (Knowledge of the writing system) เช่น การสะกดคำ การผสมคำ และการอ่านคำเหล่านั้น ได้ถูกต้อง

2. ความรู้เกี่ยวกับตัวภาษา (Knowledge of the language) เช่น ความรู้เกี่ยวกับคำและความหมาย ความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างของภาษาและการเรียบเรียงคำ เป็นต้น

3. ความสามารถในการตีความ (Ability to interpret) ซึ่งหมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจถึงจุดประสงค์ของสิ่งที่เขียนทั้งหมด เข้าใจวิธีการเรียบเรียงเนื้อหาและเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ และสามารถติดตามความคิดของผู้เขียนได้

4. ความรู้รอบตัว (Knowledge of the world) เช่น นำความรู้รอบตัวมาช่วยทำความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ความรู้ดังกล่าวได้แก่ ความคุ้นเคยเกี่ยวกับข้อเขียน ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม ความเป็นอยู่เฉพาะด้าน และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการเมือง นันทนาการ และการกีฬา เป็นต้น

5. เหตุผลในการอ่านและวิธีการอ่าน (Reason for reading and reading style) ผู้อ่านแต่ละคนมีเหตุผลในการอ่านที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อวิธีการอ่าน ดังนั้น เวลาที่อ่านผู้อ่านจะต้องพิจารณาว่าเนื้อเรื่องที่อ่านนั้นนำมาจากไหน อ่านเพื่ออะไร และจะเลือกวิธีอ่านอย่างไรให้เหมาะสม

เคนเนท กูดแมน (Kenneth Goodman, 1971 : 25 - 27) ได้กล่าวถึงทักษะการอ่านว่าเป็นทักษะที่ซับซ้อน และการอ่านให้ประสบความสำเร็จต้องอาศัยปัจจัยดังต่อไปนี้

1. ความรู้ทางภาษา (Linguistic knowledge) โดยในระยะเริ่มเรียน ผู้เรียนจะเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกับตัวอักษร และความหมายของคำแต่ละคำ แต่เมื่อมีประสบการณ์ในการอ่านมากขึ้น ผู้เรียนจะสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้มากขึ้น

2. ประสบการณ์ และความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Schema) ซึ่งได้แก่ ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาสิ่งที่ผู้อ่านมีอยู่เดิม

3. ความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่องหรือข้อเขียน (Conceptual or semantic completeness) ผู้อ่านจะไม่เข้าใจสิ่งที่อ่านถ้าเนื้อเรื่องนั้นมีเนื้อความที่ยังไม่สมบูรณ์ ยกเว้นกรณีที่ผู้อ่านมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้นมาก่อน ซึ่งถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของประสบการณ์จากการเรียนรู้

4. ความสามารถในการวิเคราะห์โครงสร้างของเนื้อเรื่อง (Text schema) เนื้อเรื่องหรือข้อเขียนแต่ละชิ้นนั้น จะมีลักษณะโครงสร้างที่แตกต่างกันและยังสะท้อนให้เห็นความเชื่อและวัฒนธรรมของผู้เขียน ถ้าเนื้อเรื่องนั้นเสนอเรื่องราวที่แตกต่างไปจากวัฒนธรรมและประสบการณ์ของผู้อ่าน การอ่านก็อาจจะไม่ประสบความสำเร็จได้

ขั้นตอนการสอนทักษะการอ่าน

การเตรียมการสอนทักษะการอ่านควรกระทำเป็นขั้นตอน และพิจารณาให้เหมาะสมกับผู้เรียนและวัตถุประสงค์ในการสอนอ่าน แมรี ฟินอคเชียโร และ คริสโตเฟอร์ บรัมฟิต (Marry Finocchiaro and Christopher Brumfit, 1983 : 144) ได้เสนอวิธีพัฒนาทักษะการอ่านไว้ดังนี้

1. แจกแจงสภาพการณ์ให้ผู้เรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายหลักของอนุเจต
2. เพิ่มพูนประสบการณ์ของผู้เรียน เพื่อให้เข้าใจองค์ประกอบต่างๆ ของสภาพการณ์ในอนุเจตนั้นๆ เช่น บุคคล สถานที่ เวลา หัวเรื่อง และวัฒนธรรม
3. นำเสนอการออกเสียง และความหมายของคำศัพท์ที่ไม่คุ้นเคย
4. ช่วยให้ผู้เรียนอ่านคำต่างๆ อย่างต่อเนื่อง
5. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจหน้าที่ทางไวยากรณ์ของโครงสร้างทางภาษา
6. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและโยงความสัมพันธ์ของสำนวนต่างๆ ที่คุ้นเคยเข้าด้วยกัน
7. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจและเดาความหมายคำและข้อความจากเครื่องหมายสัมพันธ์ความต่างๆ
8. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจใจความหลัก และรายละเอียดของเนื้อเรื่อง
9. ช่วยเพิ่มอัตราเร็วในการอ่านเพื่อความเข้าใจให้มากขึ้น

นอกจากนี้ เอ็ดดี้ วิลเลียมส์ (Eddie Williams, 1984 : 37 - 70) ได้เสนอแนะ ลำดับขั้นตอนในการสอนอ่านไว้แตกต่างออกไป โดยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการสอนอ่าน (Pre-reading) จุดประสงค์ของขั้นตอนนี้คือ

- 1.1 เพื่อแนะนำและกระตุ้นความสนใจในหัวข้อเรื่อง
- 1.2 เพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจอยากเรียนด้วยการให้เหตุผลสำหรับการอ่าน
- 1.3 เพื่อเตรียมตัวในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนก่อนจะอ่านเนื้อเรื่อง
2. ขั้นการอ่าน (While-reading) ขั้นตอนนี้เน้นที่เนื้อเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมายดังนี้
 - 2.1 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจจุดประสงค์ของผู้เขียน
 - 2.2 เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียน หรือเนื้อความที่จะอ่าน
 - 2.3 เพื่อช่วยขยายเนื้อความของเรื่องให้ชัดเจน
3. ขั้นหลังการอ่าน (Post-reading) ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายคือ
 - 3.1 เพื่อถ่ายโอนความรู้ความคิดในเรื่องที่อ่านไปแล้ว
 - 3.2 เพื่อเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านเข้ากับความรู้ ความสนใจ หรือความคิดเห็นของผู้เรียน

Harmer (1991 : 95 - 97) กล่าวว่าหัวใจหลักการเบื้องหลังการสอนการอ่าน คือ

1. การอ่านมิใช่ทักษะแบบเฉื่อยๆ ผู้เรียนจะต้องตื่นตัวอย่างมากเพื่อจะอ่านให้รู้เรื่อง ต้องเข้าใจความหมายของคำ มองเห็นภาพ เข้าใจเหตุผลและโต้แย้งจากเรื่องที่อ่านได้
2. ผู้เรียนจะต้องรู้สึกสนใจและอยากติดตามเรื่องที่กำลังอ่าน
3. ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้ตอบสนองต่อเนื้อหาของเรื่องที่อ่านด้วย มิใช่เพียงเฉพาะต่อภาษาเท่านั้น เช่น ดูวิธีการใช้ภาษา จำนวนย่อหน้า ความหมายของสาร เป็นต้น โดยต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนตอบสนองต่อเรื่องราวนั้นๆ จะช่วยกระตุ้นให้เขาเกิดความสนใจเป็นส่วนตัวในเนื้อเรื่องและภาษาในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น
4. การคาดเดาเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่านเป็นปัจจัยสำคัญในการอ่าน เมื่อทราบเป็นนัยล่วงหน้าจากหน้าปก สารบัญของหนังสือหรืออื่นๆ ผู้เรียนจะสามารถคาดเดาล่วงได้ว่าเรื่องที่ตนเองกำลังจะอ่านนั้นมีแนวทางอย่างไร
5. เลือกงานให้เหมาะกับเรื่อง เป็นต้นว่าคำถามที่เหมาะสม ปัญหาที่ต้องหาคำตอบที่น่าสนใจและมีประโยชน์
6. ผู้สอนที่ดีต้องใช้ประโยชน์จากเรื่องที่ให้ผู้เรียนอ่านให้เต็มที่ ผู้สอนควรผนวกเรื่องที่อ่านเข้ากับขั้นตอนการสอนต่างๆ ที่น่าสนใจ โดยใช้หัวข้อเรื่องเป็นประเด็นสำหรับการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสำหรับทำงานอื่นๆ ต่อไป

กิจกรรมการสอนทักษะการอ่าน

กิจกรรมต่างๆ ในการสอนทักษะการอ่านนั้น สรุปได้ดังนี้

1. ให้อภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านก่อนการอ่าน เพื่อเชื่อมโยงความรู้เดิมกับเรื่องที่อ่าน

2. ให้ฝึกหาความยาวของคำศัพท์ที่อ่านพบ แล้วให้หาคำตรงกันข้ามหรือคำที่มีความหมายคล้ายคลึงกัน

3. ให้หาคำสำคัญของอนุเจต

4. แจกกระดาษที่มีคำถามประมาณ 4-5 ข้อ ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม แล้วให้เรียงลำดับคำถามเหล่านั้นตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น แล้วให้นักเรียนในแต่ละกลุ่มถามคำถามเพื่อนในกลุ่มอื่นโดยให้ตอบปากเปล่า หรือเขียนคำตอบบนกระดาน และให้เพื่อนคนอื่นแก้ไขข้อผิดพลาดที่พบ เป็นต้น

5. ให้ตั้งคำถามจากอนุเจตที่อ่าน แล้วผลัดกันถามเพื่อนในกลุ่มอื่นๆ

6. ให้เล่าเรื่องจากเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเอง โดยใช้คำสำคัญที่ผู้สอนกำหนดให้

7. ให้เขียนแผนผังโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่องที่อ่าน

8. ให้เขียนสรุปเรื่องที่อ่านด้วยสำนวนของตนเอง

9. ให้อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านเป็นกลุ่ม

10. ให้สัมภาษณ์ความคิดเห็นของเพื่อนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ทักษะการเขียน

ในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศนั้น การเขียนนับได้ว่าเป็นทักษะที่ยุ่งยากซับซ้อน ต้องใช้ความรู้ความสามารถหลายประการ ทั้งนี้เพราะความสามารถทางการเขียนจะต้องมีพื้นฐานในทักษะการฟัง การพูด และการอ่านมาก่อน นอกจากนี้ทักษะการเขียนยังเป็นทักษะการแสดงออกที่สำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการติดต่อสื่อสาร เพราะใช้ถ่ายทอดความรู้ ความคิดและเหตุการณ์ต่างๆ และความสามารถเก็บไว้เป็นหลักฐานสำหรับอ้างอิงได้ ในการสอนทักษะการเขียนเพื่อการสื่อความหมายได้ผู้สอนจะต้องกระตุ้นให้ผู้เขียนได้แสดงออกมาซึ่งความคิด โดยสัมพันธ์กับความสามารถในการใช้ภาษา ในการเขียนแต่ละครั้ง ผู้เรียนจะต้องมีความสามารถในการเลือกใช้คำและสะกดคำให้ถูกต้องและมีความรู้ทางโครงสร้าง ทั้งระบบคำและประโยค และหลักการเรียบเรียงในการเขียนอย่างมีประสิทธิภาพด้วย เดวิด พี แฮริส (David P. Harris, 1974 : 68 - 69) มีความเห็นว่าองค์ประกอบของการเขียนโดยทั่วไปมีดังนี้

1. เนื้อหา (Content) ได้แก่ สาระการเขียนตลอดจนความนึกคิดที่แสดงออกมา

2. รูปแบบ (Form) ได้แก่ การเรียบเรียงเนื้อหาให้มีความต่อเนื่องกัน

3. ไวยากรณ์ หรือหลักภาษา (Grammar) ได้แก่ การใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์ที่ถูกต้องและสื่อความหมายได้

4. สีสภาษา (Style) ได้แก่ การเลือกใช้ถ้อยคำ สำนวน โวหาร เพื่อให้เกิดลักษณะเฉพาะของผู้เขียน

5. กลไกในการเขียน (Mechanics) ได้แก่ การใช้สัญลักษณ์ต่างๆของภาษาที่ใช้ในการเขียน เช่น การใช้เครื่องหมายวรรคตอน และการใช้อักษรตัวใหญ่ให้ต้องตามเกณฑ์ของภาษานั้นๆ

แอน ไรเมส (Ann Raimes, 1983 : 5 - 11) กล่าวถึงองค์ประกอบในการสอนเขียนไว้โดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. เนื้อหา (Content) เช่น การสื่อความหมายให้ตรงจุดตรงประเด็น (Relevance) มีความกระจ่าง (Clarity) มีความคิดริเริ่ม (Originality) และมีเหตุผล (Logic) ฯลฯ

2. กระบวนการเขียนของผู้เขียน (The writer's process) ได้แก่ การรวบรวมความคิด (Getting ideas) การเริ่มทำการเขียน (Getting started) การเขียนร่าง (Writing drafts) และการทบทวน (Revising)

3. การคำนึงถึงผู้อ่าน (Audience)

4. วัตถุประสงค์ในการเขียน (Purpose)

5. การเลือกใช้คำ (Word choice) ได้แก่ คำศัพท์ (Vocabulary) สำนวน (Idioms) และคำที่แสดงความรู้สึก (Tone)

6. การเรียบเรียงข้อความ (Organization) ได้แก่ ประโยค (Paragraph) ประโยคหัวเรื่องและประโยคสนับสนุน (Topic and support) การเชื่อมโยงกันของเนื้อหาและความเป็นเอกภาพ (Cohesion and unity)

7. กลไกในการเขียน (Mechanics) เช่น การคัดลายมือ (Handwriting) การสะกดคำ (Spelling) และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน (Punctuations) ฯลฯ

8. ไวยากรณ์ (Grammar) เช่น กำหนดการใช้คำกริยา (Rules of Verbs) ความสอดคล้องของประธานและกริยา (Agreement) คำนำหน้า (Articles) และคำสรรพนาม (Pronouns) ฯลฯ

9. ความสัมพันธ์ของคำในประโยค (Syntax) เช่น โครงสร้างประโยค (Sentence structure) ขอบข่ายของประโยค (Sentence boundaries) และการเลือกกลีลาในการเขียน (Stylistic choices) ฯลฯ

ขั้นตอนในการสอนทักษะการเขียน

ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาการเขียนของตนให้ดีขึ้นนั้น ผู้สอนผู้สอนมีบทบาทสำคัญยิ่งในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเขียนของผู้เรียน ถ้าบรรยากาศในการเรียนการสอนเขียนมีลักษณะเป็นมิตร ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นช่วยให้กำลังใจและให้คำปรึกษา ผู้เรียนมีความวิตกกังวลในการเขียนน้อย การสอนของผู้สอนมีขั้นตอนที่ชัดเจน สิ่งเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

คีท จอห์นสัน และคีท มอร์โลว์ (Keith Johnson and Keith Morrow, 1981 : 72) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการสอนทักษะการเขียนว่าแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ ดังนี้

1. การตั้งจุดมุ่งหมายในการสอน ผู้สอนจะต้องตั้งจุดมุ่งหมายในการสอนทั้งจุดมุ่งหมายปลายทางและจุดมุ่งหมายนำทาง ดังนี้

1.1 จุดมุ่งหมายปลายทาง หมายถึง ความต้องการให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่จะสื่อสารได้ โดยการเขียน เช่น ให้เขียนรายละเอียดทั่วไปเกี่ยวกับตนเอง เพื่อใช้ในการออกแบบฟอร์มต่างๆ

1.2 จุดมุ่งหมายนำทาง หมายถึง ความรู้ด้านคำศัพท์และสำนวนที่มีความสำคัญต่อการเขียน ในข้อ 1.1 เช่น เขียนชื่อ นามสกุล วันเดือนปีเกิด สถานที่เกิด อายุ และบ้านเลขที่ใด เป็นต้น

2. การดำเนินการสอน ผู้สอนจะต้องทำให้ผู้เรียนเกิดความกระจำในบริบทก่อนทำการเขียน เช่น คว้าใครเป็นคนเขียน เขียนให้ใครอ่าน ผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายในการเขียนอย่างไร ตลอดจนศึกษาความรู้ลึกของผู้เขียนและวิธีเขียนต่างๆ เป็นต้น ในขั้นนี้ผู้สอนอาจใช้สื่อช่วยสอน เช่น รูปภาพ เครื่องบันทึกเสียง ตาราง กราฟ แผนที่ และข้อเขียนต่างๆ มาใช้ให้เหมาะสมกับประเภทของข้อเขียน และวิธีการต่างๆที่เลือกไว้แล้ว

3. การฝึกซึ่งเป็นการเขียนจริง ในระยะเริ่มต้นควรใช้วิธีการสอนแบบกำหนดขอบข่ายให้เขียน ระยะต่อไปควรเป็นการเขียนโดยแนะแนวทาง ให้เขียนโดยใช้รูปภาพ และระยะสุดท้ายควรให้เขียนแบบอิสระ กำหนดสถานการณ์ให้

ฮาร์โรลด์ เอส แมดเซม (Harold S. Madsem 1983 : 101 - 122) แบ่งการสอนออกเป็น 3 ขั้นตอน แตกต่างออกไป ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการสอน (Prewriting) ในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างความสนใจในเรื่องที่จะเขียน และปูพื้นความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน โดยอ่านทบทวนความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ทางภาษาโดยใช้เทคนิคการสอนหรือแบบที่ให้นักเรียนเขียน เชื่อมประโยคขยายประโยค ลดรูปประโยค ปรับคำศัพท์และสำนวนในประโยคเดิมเสียใหม่ โดยยังคงความหมายเดิมและแบบสอบแบบเดิมส่วนที่หายไปโดยลบคำที่ถูกต้องเดิมออกให้ดีกว่าแบบทดสอบธรรมดา

2. ขั้นการเขียนโดยการแนะแนวทาง (Guided writing) ในขั้นนี้จะใช้เทคนิคการสอนหรือแบบสอบที่ให้นักเรียนโดยเปลี่ยนเนื้อหาบางส่วนหรือเรื่องที่กำหนดให้ เขียนขยายโครงเรื่องของบทความที่ให้มาและการเขียนตามคำบอก ซึ่งกำหนดความยาวของเรื่องที่จะเขียน 75-100 คำ เมื่อการเขียนตามคำบอกเป็นเพียงส่วนหนึ่งของแบบสอบและร้อย 125-200 คำ สำหรับแบบสอบการเขียนตามคำบอกโดยเฉพาะ

3. ขั้นในการเขียนแบบอิสระ (Free writing) ในขั้นนี้ผู้สอนมีความจำเป็นต้องกำหนดขอบข่ายของเรื่องที่จะเขียนให้ ทั้งนี้เพื่อความยุติธรรมในการตรวจให้คะแนน

กิจกรรมการสอนทักษะการเขียน

กิจกรรมในการสอนทักษะการเขียนที่ใช้กันทั่วไป อาจสรุปได้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ฝึกองค์ประกอบสำคัญในการเขียน ได้แก่ การคัดลอกข้อความตามตัวอย่างที่กำหนดให้ ให้แทนคำลงในประโยคตัวอย่าง การเขียนคำจำกัดความของคำที่กำหนดให้ การเปลี่ยนรูปประโยค เช่น จากประโยคบอกเล่าเป็นประโยคคำถาม และประโยคปฏิเสธ เป็นต้น การเชื่อมประโยค การขยายประโยคให้ได้ใจความละเอียดกว่าประโยคที่กำหนดให้ การเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่าง เป็นต้น

2. การเขียนตามคำบอก ได้แก่ การเขียนตามคำบอกโดยทั่วไป การเขียนตามคำบอกแบบคิดโต-คอมป์ (Dicto-comp) ซึ่งนำการเขียนตามคำบอกและการเขียนเรียงความมารวมกัน โดยผู้สอนอ่านข้อความให้นักเรียนฟังหลายๆครั้ง แล้วจึงให้นักเรียนเขียนข้อความนั้นตามที่จำได้ โดยอาจจะใช้จำนวนของตนเองเขียนก็ได้ นอกจากนี้ยังมีการเขียนตามคำบอกที่เน้นเครื่องหมายวรรคตอน โดยผู้เขียนจะต้องใส่เครื่องหมายวรรคตอนของข้อความที่ได้ฟังด้วยตนเอง เป็นต้น

3. การเขียนเรียงความเพื่อฝึกการลำดับความคิด แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 การเขียนเรียงความแบบควบคุมและมีการชี้แนะ เช่น การเขียนเรื่องตามภาพ การเขียนเรียงความจากคำถามที่ให้ไว้เป็นแนว การเขียนเรียงความจากบทสนทนา การลำดับประโยคเป็นความเรียง (Strip story) การเขียนเค้าโครงเรื่องจากเรื่องที่อ่าน เขียนสรุปหรือย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่าน หรือฟัง เป็นต้น

3.2 การเขียนเรียงความอิสระ เป็นการเขียนตามหัวข้อเรื่องที่กำหนดให้โดยใช้รูปแบบและโครงสร้างความคิดของตนเอง

4. การเขียนที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เช่น การเขียนจดหมายส่วนตัว จดหมายธุรกิจ จดหมายในโอกาสต่างๆ เช่น จดหมายแสดงความยินดี เสียใจ ขอบคุณ เป็นต้น การเขียนบัตรเชิญ และบัตรอวยพร การกรอกแบบฟอร์ม การเขียนรายการต่างๆ การเขียนบันทึกประจำวัน เป็นต้น (สมิตรา อังวัฒนกุล, 2537: 8-44)

5. พื้นที่ศึกษา

จังหวัดชุมพรตั้งอยู่ตอนบนสุดของภาคใต้ ห่างจากกรุงเทพมหานครตามเส้นทางรถยนต์ประมาณ 498 กิโลเมตรและเส้นทางรถไฟสายใต้ประมาณ 476 กิโลเมตร มีเนื้อที่ 3.75 ล้านไร่ ชุมพรเป็นจังหวัดแรกของภาคใต้ตอนบนฝั่งอ่าวไทยมีรูปลักษณะพื้นที่เรียวยาวตามแนวเหนือ-ใต้มีความยาวประมาณ 222 กิโลเมตรโดยอาณาเขตติดต่อกับ

1) ทิศเหนือ	ติดกับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2) ทิศใต้	ติดกับจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3) ทิศตะวันออก	ติดกับอ่าวไทย
4) ทิศตะวันตก	ติดกับจังหวัดระนองและสหภาพพม่า

จากศักยภาพของจังหวัดชุมพรที่มีทรัพยากรท่องเที่ยวโดดเด่นและมีความหลากหลาย ทั้งทรัพยากรทางธรรมชาติ และวัฒนธรรม รวมทั้งสามารถเดินทางเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอื่นทั้งสองฝั่งทะเล อันได้แก่ ชายฝั่งทะเลอ่าวไทยและชายฝั่งทะเลอันดามัน ทำให้กิจกรรมการท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงกันได้ทั้งกิจกรรมทางบกและทางทะเล

แหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ประกอบด้วย 1) บ้านคลองเรือ ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ 2) ชมรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์อำเภอพะโต๊ะ 3) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านกำนันเควีต์ อำเภอหลังสวน 4) ชุมชนทุ่งหงส์ อำเภอเมือง 5) ศูนย์เรียนรู้วิถีกรรมธรรมชาติบ้านลุงนิล อำเภอทุ่งตะโก 6) ชมรมรักษ์เรือใบโบราณละแม อำเภอละแม 7) บ้านโนไร่ ตำบลด่านสวี อำเภอสวี 8) บ้านท้องตมใหญ่ อำเภอสวี 9) บ้านเกาะพิทักษ์ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน 10) ชุมพรคามานารี รีสอร์ท อำเภอปะทิว 11) บ้านทุ่งมหา ตำบลปากคลอง อำเภอปะทิว 12) ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ อำเภอพะโต๊ะ 13) ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริ อำเภอเมืองโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ชุมชนบ้านโนไร่ (โฮมสเตย์บ้านโนไร่)

ชุมชนบ้านโนไร่ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 6 บ้านโนไร่ ตำบลด่านสวี อำเภอสวี จังหวัดชุมพร มีครัวเรือนทั้งหมด 90 ครัวเรือน ประชากรรวม 367 คน และการที่ชุมชนอยู่ในบริเวณอ่าวทุ่งคา - สวี ซึ่งเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญมากที่สุดในภาคใต้ฝั่งตะวันออก มีความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์มากที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย และมีคลองที่ไหลลงสู่อ่าวหลายสาย ทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นแหล่งอาหาร แหล่งอาศัยของสัตว์น้ำตามธรรมชาติหลายชนิด และที่สำคัญอีกประการหนึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และศูนย์การเรียนรู้ด้านทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งแก่นักเรียนและประชาชนทั่วไป

กิจกรรมการท่องเที่ยว

1. เส้นทางเดินศึกษาเส้นทางธรรมชาติป่าชายเลน (Walk way) บริเวณที่ทำการของสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 12 (ชุมพร) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง เส้นทางฯ เป็นสะพาน

ไม้กระดืบ สามารถเดินศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลน ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร และภายในเส้นทางฯ สามารถเดินทางสู่จุดชมวิวของป่าชายเลนในมุมสูง

2. นั่งเรือชมธรรมชาติ และวิถีชีวิต ทั้งนี้ด้วยความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศป่าชายเลน และมีคลองสวีไหลลงสู่อ่าว ทำให้มีความอุดมสมบูรณ์ทางธรรมชาติ มีความหลากหลายทางชีวภาพ และเป็นแหล่งอาศัยของสัตว์น้ำตามธรรมชาติหลายชนิด ดังนั้น กิจกรรมนั่งเรือชมธรรมชาติจึงมีศักยภาพในการประกอบกิจกรรมอื่นควบคู่ไปได้ ได้แก่ กิจกรรมดูนกชายเลน ซึ่งอ่าวทุ่งคา-สวีเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกนานาชนิด ทั้งนกอพยพ และนกประจำถิ่น นอกจากนี้สามารถประกอบกิจกรรมศึกษาชนิดพันธุ์พืช และสัตว์ในป่าชายเลน ซึ่งเป็นการนั่งเรือหางยาวลัดเลาะไปตามลำคลอง ร่องบางต่างๆ เพื่อชื่นชมพรรณไม้ป่าชายเลน หลายชนิด เช่น แสม ลำพู โกงกาง หรือชนิดพันธุ์สัตว์ เช่น ปู ปลา หอย หรือฝูงลิงแสมนับพันตัว ที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลน ซึ่งสามารถสังเกตพฤติกรรม เช่น การใช้หางแห่รูปแสม เพื่อจับปูแสมกินเป็นอาหาร เป็นต้น

3. เที่ยวเกาะและชมปะการังน้ำตื้นเกาะกุลา เป็นเกาะที่อยู่ห่างจากที่ทำการ ประมาณ 6 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 30 นาที ซึ่งสามารถประกอบกิจกรรมดำน้ำตื้น และเล่นน้ำบริเวณชายหาด

4. กิจกรรมศึกษาวิถีชีวิตการทำประมงพื้นบ้าน การหาปู หาปลา หรือหอยชนิดต่างๆ เช่น หอยขาว หอยหลอด หอยจ๊อบแฉะ เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือประมงพื้นบ้าน และกิจกรรมอื่นๆ เช่น การร่วมปลูกต้นไม้ป่าชายเลน ร่วมกับสถานีพัฒนาทรัพยากรป่าชายเลนที่ 12 (ชุมพร) กิจกรรมพายเรือคายัคลัดเลาะตามลำคลองสวี เป็นต้น

2. ศูนย์เรียนรู้วิถีการเกษตร (สวนลุงนิล)

สวนลุงนิล ตั้งอยู่หมู่ที่ 6 ตำบลช่องไม้แก้ว อำเภอทุ่งตะโก จังหวัดชุมพรลุงนิลได้ฟังพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ผ่านทางโทรทัศน์ว่า “คนเราส่วนมากรู้จักแต่คนอื่น ไม่รู้จักตนเองการรู้จักตนเองคือเราต้องทบทวนตัวเองว่าเราเก่งอะไร ทำอะไรได้” จากนั้นลุงนิลได้เริ่มศึกษาและทำเกษตรแบบผสมผสานเน้นการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการปลูกพืชหลักพร้อมเลี้ยงสัตว์โดยการปลูกพืชของลุงนิลนั้นจะปลูกพืชเลียนแบบธรรมชาติจนทำให้เป็นสวนที่ทำการเกษตรแบบผสมผสานที่มีเอกลักษณ์ (รางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรดีเด่น ครั้งที่ 8 ประจำปี 2553) โดยมีฐานการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ฐานเรียนบ้านดิน ฐานเรียนรู้หมูลุม ฐานเรียนรู้คนเอากลั่น ฐานเรียนรู้คนมีน้ำยา ฐานเรียนรู้น้ำสมุนไพร ฐานเรียนรู้ธนาคารต้นไม้ ทั้งนี้สวนลุงนิลเน้นการปลูกพืชหลักพร้อมเลี้ยงสัตว์ โดยการปลูกพืชของลุงนิลนั้นจะปลูกพืชแบบเกษตรอินทรีย์ ให้พืชเจริญเติบโตตามธรรมชาติ

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ศูนย์เรียนรู้วิถีการเกษตรกรรม (สวนลุงนิล) เป็นหนึ่งในเครือข่ายจากภูผาสู่ห่านที่ที่มีการเผยแพร่องค์ความรู้เรื่องธนาคารต้นไม้ และวิถีการเกษตรกรรม ซึ่งในคราวประชุมองค์กรเครือข่าย ครั้งที่ 3 ณ บ้านทุ่งมหา (ปากคลองโฮมสเตย์) สมาชิกเครือข่ายฯ มีมติให้มีการส่งเสริมศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวและเป็นสมาชิกเครือข่ายฯ ทั้งนี้สวนลุงนิล เป็นศูนย์ที่ผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มศึกษาดูงานจากองค์กร หรือหน่วยงานต่างๆ และอีกส่วนหนึ่ง คือ กลุ่มครอบครัวที่สนใจเรื่องเกษตรอินทรีย์ ซึ่งสวนลุงนิลจะเป็นสวนที่มีเอกลักษณ์ในการปลูกเป็นพืช 9 ชั้นชั้นที่ 1 พืชหัว เช่น ขมิ้น กระชาย กลอย มันหอม ชั้นที่ 2 พืชน้ำ เช่น บัว บักปุง ผักกะเฉด ชั้นที่ 3 พืชสมุนไพรต้นเดี่ยว เช่น ตะไคร้ ผักสวนครัว ชั้นที่ 4 ส้มจี๊ด ชั้นที่ 5 กล้วยเล็บมือนาง ไม้ผลพวกเงาะ มังคุด ลองกอง กล้วยไม้ ชั้นที่ 6 ไม้ยืนต้น คือ ทุเรียนหมอนทอง ทุเรียน สะตอ ชั้นที่ 7 ปลูกพริกไทย แซมตามโคนต้นไม้ ชั้นที่ 8 ไม้ใช้สอย เช่น ตะเคียนทอง ชั้นที่ 9 ไม้ยางนาส่งผลให้สวนลุงนิลมีรายได้รายวัน รายสัปดาห์ รายเดือน รายปีซึ่งเพียงพอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ในปัจจุบันสวนลุงนิลปลูกกระชาย ส้มจี๊ด กล้วยเล็บมือ ทุเรียน พืช ผักผลไม้ปลอดสารพิษทุกอย่าง มีขายตลอดทั้งปี ทำให้นักท่องเที่ยวที่มาเยือนอิ่มหนำกับอาหาร ผัก ผลไม้ที่ปลูกไว้ในสวนพื้นที่ประมาณ 17 ไร่ เท่านั้น

3. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง บ้านทุ่งหงส์

ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งหงส์ จัดตั้งขึ้นมาเพื่อเป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่นำมาปรับใช้ในระดับครัวเรือนแล้วได้ผล จึงไม่นับกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้นหากไม่มีผู้มาเยือนชาวบ้านก็ยังคงดำรงวิถีเดิม ซึ่งที่ผ่านมารับคณะศึกษาดูงานประมาณ 3-4 คณะ ต่อเดือน ขึ้นอยู่กับคณะฯ ว่าต้องการศึกษาดูงานเรื่องใดบ้าง โดยเฉลี่ยแต่ละฐานใช้เวลาการบรรยายประมาณ 1 ชั่วโมงทั้งนี้ที่ผ่านมาเนื่องจากผู้มาเยือนส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่มาแวะศึกษาดูงานจากหน่วยงานต่างๆ และเดินทางต่อไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่นๆ ในเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ศูนย์วิถีการเกษตรกรรม (ชุมพรคานา) โครงการหนองใหญ่ตามพระราชดำริ หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ สวนลุงนิล เกษะพิทักษ์ เป็นต้น

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ทั้งนี้ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านทุ่งหงส์ไม่ได้จัดตั้งขึ้นเพื่อรองรับกิจกรรมการท่องเที่ยว ดังนั้นขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคณะผู้ศึกษาดูงานว่าต้องการศึกษาดูงานเรื่องอะไร และมีเวลาแค่ไหน

4. เกษะพิทักษ์

ชุมชนเกษะพิทักษ์ตั้งอยู่ในหมู่ที่ 14 ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร มีเนื้อที่ประมาณ 712 ไร่ มีชุมชนอาศัยอยู่ประมาณ 42 ครัวเรือน โดยส่วนใหญ่จะมีอาชีพหลักในการทำ

ประมงพื้นบ้าน วางลอบหมึก อวนปู เลี้ยงหอยแมลงภู่ อาชีพรองลงมา คือ การทำสวนมะพร้าว ชาวบ้านโดยส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ แต่บนเกาะไม่มีศาสนสถาน ดังนั้นในเวลาประกอบกิจกรรมทางศาสนา จะต้องขึ้นมาประกอบกิจกรรมบนฝั่งเกาะพิทักษ์ นับเป็นหมู่บ้านเดียวของจังหวัดชุมพร มีเนื้อที่เป็นเกาะทั้งหมด โดยอยู่ห่างจากฝั่งประมาณ 1 กิโลเมตร

จุดเริ่มต้นของกิจกรรมการท่องเที่ยวบนเกาะพิทักษ์ เริ่มจากเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2538 เริ่มมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามายังเกาะพิทักษ์ เพราะเห็นถึงความสวยงามและความเป็นธรรมชาติบนเกาะ เมื่อมีนักท่องเที่ยวมากขึ้น ก็เริ่มมีการแสวงหาที่พักแรมภายในเกาะ ผู้ใหญ่บ้านนายอำพล ธานีครุฑ จึงได้เรียกลูกบ้านมาประชุมหารือกันในการจัดทำบ้านพักในรูปแบบของโฮมสเตย์ (Homestay) เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและเป็นรายได้เสริมให้กับชุมชนอีกทางหนึ่ง โดยในปีแรกมีการเก็บเงินค่าที่พักเพียง 100 บาท

ภายหลังจากการเริ่มทำกิจกรรมที่พักแรมแบบโฮมสเตย์ขึ้นบนเกาะพิทักษ์ ชื่อเสียงของชุมชนก็เริ่มเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น ดังนั้นการจัดการของชุมชนก็เริ่มเป็นรูปแบบมากยิ่งขึ้น โดยมีการจัดการในรูปแบบของสหกรณ์เพื่อแบ่งปันรายได้ให้ทั่วถึง นอกจากนั้นรายได้จากการท่องเที่ยวส่วนหนึ่ง ยังได้นำมาใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ อีกด้วย

กิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมดำน้ำตื้น ตกหมึก พายเรือคายัค เดินศึกษาธรรมชาติและวัฒนธรรม ดูนก พักผ่อน และเล่นน้ำบริเวณชายหาด บนเกาะยังมีทางเดินถนนตัวหนอนรอบเกาะนักท่องเที่ยวสามารถชมวิถีชีวิตชาวประมง ชมกรรมวิธีการเผามะพร้าวและชมวิวรอบเกาะ

5. บ้านคลองเรือ

บ้านคลองเรือตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 9 ตำบลปากทรง อำเภอพะโต๊ะ ห่างจากอำเภอเมืองประมาณ 115 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง ประมาณ 2 ชม. มีบ้านพักจำนวน 13 หลังสามารถรับนักท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปีบ้านคลองเรือเป็นชุมชนที่อยู่ในเขตป่าต้นน้ำมีป่าดิบชื้นที่สมบูรณ์ ล้อมรอบหมู่บ้านนอกจากนี้ยังมีพื้นที่เกษตรกรรมแบบผสมผสาน ทำให้ชุมชนมีพืชผักและผลไม้หลากหลายชนิด ประกอบกับสภาพอากาศภายในหมู่บ้านเย็นสบายและมีทัศนียภาพที่งดงามตลอดทั้งปี

กิจกรรมการท่องเที่ยว

บ้านคลองเรือเป็นพื้นที่ต้นน้ำ จึงมีความสมบูรณ์ทางด้านทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลาย และมีความสมบูรณ์ทางด้านชุมชนและวัฒนธรรม กิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านคลองเรือได้เน้นไปในทางการศึกษาธรรมชาติและวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนบ้านคลองเรือ เช่นชมสวนผลไม้ สวนผสม ไร่กาแฟเก็บผักพื้นบ้านเพื่อนำมาประกอบอาหารหมกหมูนึ่งหรือตำราที่

ลักษณะคล้ายห้องเรืออันเป็นที่มาของชื่อหมู่บ้านชมการสาธิตการร่อนแร่ดีบุกแบบดั้งเดิมกิจกรรมเดินป่าเพื่อชมและศึกษาบัวผุดดอกไม้ ขนาดใหญ่ และพรรณไม้สมุนไพรชมกรรมวิธีการกรีดยางเพื่อทำยางแผ่นที่เขื่อนน้ำตกหวาดจันทร์เรียนรู้กรรมวิธีการทำแป้นไม้ไผ่ชมการสาธิตการทำเครื่องจักสานที่ทำจากหวาย

6. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง เพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า

ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า (หน่วยอนุรักษ์และจัดการต้นน้ำพะโต๊ะ) ตั้งอยู่ที่ 132 หมู่ที่ 6 ตำบลปทกทรวง อำเภอพะโต๊ะ จังหวัดชุมพร ลักษณะของพื้นที่เป็นเส้นทางศึกษาธรรมชาติและเรียนรู้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า หรือเป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานรองรับ และมีพื้นที่สำหรับสัมมนาสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้ประมาณ 100 คน สภาพทั่วไปเป็นพื้นที่ราบทางเดินเป็นปูนซีเมนต์ผ่านฐานการเรียนรู้ต่าง ภายในพื้นที่มีทัศนียภาพค่อนข้างสวยงาม การจัดแต่งภูมิทัศน์มีความกลมกลืนเข้ากับสภาพแวดล้อมป่าไม้ และธรรมชาติที่สมบูรณ์ มีต้นไม้ขนาดกลางและขนาดใหญ่ตลอดเส้นทางเดิน เช่น ฐานศาลาวนาริวัน มีการออกแบบตกแต่งศาลาหลังด้วยไม้ที่มีความเป็นเอกลักษณ์โดดเด่นในพื้นที่

กิจกรรมการท่องเที่ยว

1. การเดินป่าด้วยสภาพธรรมชาติ ที่มีความอุดมสมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพอันเป็นฐานทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญของผืนป่าต้นน้ำพะโต๊ะทุกชุมชนจึงจัดกิจกรรมการเดินป่าในป่าที่ล้อมรอบชุมชนซึ่งมีหลากหลายเส้นทางใช้เวลาตั้งแต่ 1 วัน ถึง 5 วัน - ล่องแพไม้ไผ่สะท้อนถึงการเก็บเอาภูมิปัญญาชาวบ้านมาส่งเสริมให้เป็นการท่องเที่ยวที่อาศัยทรัพยากรสายน้ำที่ไหลลงจากขุนเขาและป่าไม้เขียวกับไม้ไผ่ที่มีความหนาแน่นและชุมชนได้รักษาไว้นำมาใช้อย่างชาญฉลาดจนทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดโดยการนำไม้ไผ่มาใช้ทำแพ

2. การเดินป่าพิชิตยอดเขาเนื่องจากป่าพะโต๊ะมียอดเขาสูงจำนวนมากบนยอดเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์จากป่าเขาถึงทะเลอันดามันชุมชนจึงจัดกิจกรรมเดินพิชิตยอดเขาได้แก่ยอดเขาพ่อตาโขงโขง ยอดเขาพ่อตามังกร

3. การเดินป่าศึกษาระบบนิเวศต้นน้ำสำหรับนักเรียนนักศึกษา จากสถาบันต่าง ๆ ที่สนใจในการศึกษาระบบนิเวศของผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์บริเวณรอบ ๆ ผืนป่าต้นน้ำพะโต๊ะ

4. การนั่งเรือไม้ทวนสายน้ำด้วยชาวพะโต๊ะส่วนใหญ่มีวิถีชีวิตอยู่กับสายน้ำจึงได้ขุดเรือไม้ที่มีรูปลักษณะสวยงามเพื่อใช้ในการสัญจรและบรรทุกผลผลิตแต่เมื่อการคมนาคมด้านอื่นสะดวกขึ้นเรือไม้จึงถูกทอดทิ้งจึงได้นำมาใช้เป็นทรัพยากรท่องเที่ยวที่สะท้อนถึงการนำเอาวิถีภูมิปัญญามาใช้กิจกรรมนี้เป็นการนั่งเรือทวนสายน้ำสู่ผืนป่าบริสุทธิ์โดยนั่งทวนกระแสน้ำคลองสอกสู่ป่าต้นน้ำเข้า

ไปในป่าลึก และเกิดกิจกรรมแคมป์บริเวณชายหาดริมคลองทั้งใช้เป็นเครื่องมือป้องกันการลักลอบล่าสัตว์ป่าโดยอาศัยกิจกรรมการท่องเที่ยว

5. การล่องแก่งเป็นการล่องแก่งระยะสั้นเหมาะสำหรับผู้ที่มีเวลาในการท่องเที่ยวน้อยสามารถเดินทางไปจุดที่ล่องแพได้โดยทางรถโดยตรง ชาวบ้านริมสายน้ำและนักเรียน นักศึกษาจะได้มีค่าจ้างในการเป็นฝีพายชาวบ้านได้จำหน่ายอาหารริมเมืองมื่อเที่ยงในการล่องแก่ง

6. การศึกษาวิถีชีวิตและบ้านพักแบบโฮมสเตย์โดยการนำนักท่องเที่ยวเข้ามาพักค้างคืนในหมู่บ้านของตนหรือลักษณะการกางเต็นท์มีการศึกษาวิถีชีวิตชุมชน ชมภูมิปัญญาท้องถิ่นการทำเกษตรลักษณะใกล้เคียงป่าธรรมชาติรูปแบบการใช้น้ำจากป่าอย่างยั่งยืน

7. ชุมชนบ้านทุ่งมหา (ปากคลองโฮมสเตย์)

ทุ่งมหา (ปากคลองโฮมสเตย์) ตั้งอยู่ที่ 51/4 หมู่บ้านทุ่งมหา ปากคลอง ปะทิว ชุมพร ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในชุมชนประกอบด้วย เนินทรายงามหนึ่งในสยามเป็นความมหัศจรรย์ของธรรมชาติ ที่ก่อให้เกิดเนินทรายรูปร่างงดงามแปลกตา มีทางเดินเท้ารอบบริเวณเพื่อศึกษาพันธุ์ไม้เฉพาะถิ่น กว่า 160 ชนิด นอกจากนี้ยังมีป่าชายเลนอ่าวทุ่งมหา เป็นแหล่งศึกษาระบบนิเวศและสัตว์นานาชนิด เช่น ปูก้ามดาบ ปลาตีน หิ่งห้อย บนเนื้อที่ 6,552 ไร่ และแหล่งท่องเที่ยวใกล้เคียงยังมีเกาะเวียง เป็นแหล่งเรียนรู้ระบบนิเวศป่าไม้ที่มีความอุดมสมบูรณ์ ประกอบด้วย ดอกไม้ป่าหลากหลายชนิด เช่น รongเท้านารีขาวชุมพร กล้วยไม้ป่าที่เพิ่งสำรวจพบบนเกาะเวียง บนเกาะสามารถประกอบกิจกรรมดูนก เช่น นกแก้ว นกกก นกเป็ดน้ำ ฯลฯ และสัตว์ป่า

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ประกอบด้วย เดินป่าศึกษาธรรมชาติเกาะเวียง นั่งเรือชมฝูงนกนางนวล ศึกษาระบบนิเวศป่าชายเลนชมฝูงปลาโลมาหัวบาตรและวิถีชีวิตการเลี้ยงปลาออกเรือไปปลาหมึกดำน้ำตื้นที่เกาะไข่น้ำพายเรือชมหิ่งห้อยเที่ยวหาดถ้ำธง-บางเบ็ด อ่าวทุ่งทราย และอ่าวทุ่งตาเมือง

8. บ้านท้องตมใหญ่

หมู่บ้านท้องตมใหญ่ อำเภอสวี จังหวัดชุมพรเป็นหมู่บ้านชาวประมงมีราษฎรอาศัยประมาณ 170 หลังคาเรือนประชากรในหมู่บ้านท้องตมใหญ่มีประมาณ 652 คนอาชีพและวิถีชีวิตชาวบ้านชาวบ้านประกอบอาชีพประมงเล็ก ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรือหางยาวทำมาหากินกับทรัพยากรใกล้ๆ ชายฝั่งหมุนเวียนกันไปตามฤดูกาลบ้านท้องตมใหญ่เป็นหมู่บ้านชายฝั่งทะเลที่ตั้งอยู่ริมทะเลฝั่งตะวันออก (อ่าวไทย) ชาวบ้านส่วนใหญ่สร้างบ้านขึ้นลงไปบนทะเลตามเชิงเขาชาวบ้านส่วนใหญ่จึงไม่มีที่ดิน ไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่ลักษณะภูมิประเทศของหมู่บ้านเป็นอ่าวโค้งรูปเกือกม้า มีความกว้างประมาณ 2 กิโลเมตรด้านในเป็นป่าชายเลนที่ยังคงความอุดมสมบูรณ์มีระบบนิเวศป่าชายเลนที่

นำศึกษาลักษณะทางทะเลและชายฝั่งตอนนอกมีลักษณะเป็นหาดหินเรียงรายตามไหล่เขามีหาดทรายในระยะ 2-3 ก.ม. ประมาณ 4-5 หาดส่วนใหญ่เป็นชายหาดที่เรียบสงบไม่พลุกพล่านด้วยนักท่องเที่ยวเหมือนกับชายหาดอื่นๆ

กิจกรรมการท่องเที่ยว

เนื่องจากลักษณะทางภูมิศาสตร์ของบ้านท้องตมใหญ่เป็นพื้นที่ที่ติดกับทะเลกิจกรรมการท่องเที่ยวของบ้านท้องตมใหญ่ ส่วนใหญ่นั้นเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับทะเลซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่ได้เน้นการอนุรักษ์ เช่น ปลูกป่าชายเลน , ตกปลา ไคหมึก, ดำน้ำดูปะการัง, เล่นน้ำชายหาด, ออกเรือวางอวน, กิจกรรมชายหาด, นวดผ่อนคลายสมุนไพร, ให้อาหารกระรอกหลวงชุมพร, พักผ่อนสบายๆ สงบๆ

9. ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ภายในโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริ

ศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเริ่มมีการดำเนินการประมาณ ปีพ.ศ. 2552 ภายในโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริตำบลบางลึก อำเภอเมืองชุมพร ซึ่งมีหน้าที่รับน้ำจากคลองต่าง ๆ ที่อยู่รอบบริเวณหนองใหญ่เพื่อเก็บน้ำไว้ใช้ฤดูแล้ง และเป็นพื้นที่รับน้ำในฤดูมรสุม และเพื่อให้พื้นที่ดังกล่าวมีการใช้ประโยชน์อย่างสูงสุดด้วยการน้อมนำแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติและนำเสนอให้เกิดประโยชน์ต่อราชการและประชาชน จึงมีการพัฒนาพื้นที่ร่วมกันระหว่างภาคีที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะภาคประชาชน ในนาม เครือข่ายจากภูผาสู่หานที่ เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมกับประชาชนท้องถิ่นบริเวณหนองใหญ่ปัจจุบันพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ มีผู้มาเยือนเข้ามาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะกลุ่มศึกษาดูงาน จากหน่วยงาน สถาบันการศึกษา หรือกลุ่มองค์กรต่างๆ เน้นการเข้ามาศึกษาเรียนรู้ภายในฐานการเรียนรู้และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

กิจกรรมการท่องเที่ยว

กิจกรรมการท่องเที่ยวภายในศูนย์การเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงภายในโครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริ เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ตามศาสตร์พระราชา นำเสนอผ่านฐานการเรียนรู้ของแต่ละอำเภอที่มีการทำให้เห็นเป็นประจักษ์ภายในพื้นที่ตนเอง ในอำเภอต่างๆ แล้วนำมาเสนอเป็น โมเดลที่มีชีวิต ตามจุดต่างๆ ในพื้นที่หมายเลข 9 โดยมีเส้นทางเดินเท้าเชื่อมโยงแต่ละฐานการเรียนรู้ เช่น ฐานการเรียนรู้ชุมชนตลาด และชายขอบเมืองกับการพึ่งพาตัวเองในนิเวศปลายน้ำเสนอ การปลูกผักในกระถาง เลี้ยงปลาในคูน้าข้างเรือน การรักษานิเวศปลายน้ำด้วยสาหลม แสงแดด ฐานการเรียนรู้อำเภอทุ่งตะโก เสนอสวนคอนโค 9 ชั้น ฐานการเรียนรู้อำเภอสวี เสนอโรงเรียนจุลินทรีย์กับบ้านน้ำจากวัดสุวรรณชาติ ฐานการเรียนรู้อำเภอหลังสวน

เสนอการจัดพื้นที่โดยพลังธรรมชาติลดต้นทุน 90 เปอร์เซ็นต์ฐานการเรียนรู้อำเภอท่าชะแจะ เสนอ
ปาล์มแห่งธรรมชาติสายลม และแสงแดดฐานการเรียนรู้อำเภอละแม เสนอฐานธนาคารต้นไม้เพื่อ
ป่า 3 อย่าง ประโยชน์ 4 อย่างและวิถีชีวิตเรือใบกับกล้วยหอมอินทรีย์ฐานการเรียนรู้อำเภอพะโต๊ะ
เสนอ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อชุมชนคนอยู่กับป่า เป็นต้น

10. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงเพลิน ชุมพรคานาน้ำรีสอร์ท

ชุมพรคานาน้ำ รีสอร์ท ตั้งอยู่บริเวณหาดทุ่งวัวแล่น ตำบลสะพลี อำเภอปะทิว จังหวัด
ชุมพรชุมพรคานาน้ำ รีสอร์ท ขึ้นชื่อว่า เป็นรีสอร์ทธรรมชาติเพื่อการพักผ่อนของคนทั่วโลก มีการ
กำเนิดจากการรักธรรมชาติ มีความสุขท่ามกลางสวนไร่ นา และผู้คนท้องถิ่นที่รักสงบ ร่วมกันรักษา
ชายหาดให้ปลอดภัย และการก่อกองไฟบนชายหาด

กิจกรรมการท่องเที่ยว

เป็นศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงโดยยึดหลักการคงอยู่ของธรรมชาติเป็นสำคัญ อันเป็น
หน้าที่หลักอย่างหนึ่งของรีสอร์ทที่จะเข้าร่วมกับชุมชนเพื่อดูแลรักษาสิ่งมีค่าร่วมกัน โดยอาศัยพึงพิง
กันตามเส้นทางบนฐานการเรียนรู้เพลิน (Play+Learn) ประกอบด้วย ฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่
การทำปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพปุ๋ยอัดเม็ด ปุ๋ยสูตรหญ้าผสมอาหารไก่ ปุ๋ยสูตรเศษอาหารปุ๋ยสูตรพืชผักปุ๋ย
สูตรหอยเชอรี่ ปุ๋ยสูตรสะสมตาดอกปุ๋ยสูตรเปิดตาดอกปุ๋ยสูตรหมักแห้งอินทรีย์ชนิดผง ปุ๋ยเม็ด
อินทรีย์ชีวภาพ การทำไบโอดีเซล การทำน้ำมันมะพร้าวบริสุทธิ์ 100 % น้ำส้มควันไม้สูตรการ
ทำอาหารไก่และปลา

11. ชมรมรักเรือใบโบราณละแมและมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

เรือใบโบราณในเขตพื้นที่อำเภอละแม เกิดจากแนวคิดร่วมระหว่างคณาจารย์ในมหาวิทยาลัย
แม่โจ้-ชุมพร และกลุ่มชาวบ้านในพื้นที่ผู้สนใจเรื่องเรือใบโบราณ ผู้มีประสบการณ์เล่นเรือใบ
โบราณ ผู้ที่สามารถต่อเรือและทำใบเรือ โดยการร่วมกันอนุรักษ์และฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นประเภท
เรือใบโบราณ นำเสนอผ่านกิจกรรมเปิดโลกทะเลละแม ครั้งที่ 1 ด้วยการจัดแข่งขันเรือใบโบราณ
ขึ้นเมื่อ ปีพ.ศ. 2543 จวบจนปัจจุบันเป็นการจัดกิจกรรมครั้งที่ 10 เมื่อวันที่ 11-14 เมษายน พ.ศ.
2553 แต่ที่ผ่านมายังไม่มีกรรวมตัวเกิดขึ้นอย่างชัดเจน มีเพียงการรวมกันเฉพาะกิจก่อนการแข่งขัน

กิจกรรมการท่องเที่ยว

คุณก ขี้จ๊กขานเลื้อยเขา พักแรมด้วยเต็นท์ พายแคนู ดำน้ำ ทั้งนี้พื้นที่สำหรับประกอบ
กิจกรรมหลัก ได้แก่ บริเวณชายหาด แปลงผลิตกล้าปาล์มน้ำมัน และพื้นที่อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ซึ่ง
ตั้งอยู่ภายในเขตมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร และสามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี นอกจากนี้มีการ

พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับกิจกรรมการใช้ประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ที่มีความหลากหลาย

ช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการท่องเที่ยว

เป็นโครงการการท่องเที่ยวที่สามารถท่องเที่ยวได้ตลอดทั้งปี แต่ช่วงที่เหมาะสมที่สุด สำหรับกิจกรรมคนก คือ ต.ค. – พ.ค. ส่วนกิจกรรมท่องเที่ยวทางทะเล คือ ช่วง มี.ค. – ต.ค.

12. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านก้านเค็ด

ก้านเค็ด หรือนายประวิทย์ภูมิระวิ แกนนำนุชนโครงการรักษ์ป่าสร้างคน 84 ตำบล วิถีพอเพียง ตำบลวังตะกอก อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ที่ชาวบ้านให้การยอมรับนับถือ ด้วยความเสียสละที่ก้านเค็ด มีให้กับชุมชน เพื่อให้ชุมชนอยู่เย็นเป็นสุขโดยไม่หวังผลตอบแทน ชื่อเสียงของก้านเค็ดเริ่มเป็นที่รู้จักของคนทั่วประเทศอีกครั้ง เมื่อชุมชนตำบลวังตะกอกได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ครั้งที่ 10 พ.ศ. 2551 จากการเป็นต้นแบบสร้างความร่วมมือในการสร้างพื้นที่สีเขียว และจัดทำธนาคารต้นไม้ และกระแสนก้านเค็ดโมเดล ก็เริ่มแพร่หลายไปทั่วประเทศ ทุกคนจากทั่วประเทศเดินทางมาตำบลวังตะกอก เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับก้านเค็ด

กิจกรรมการท่องเที่ยว

ดังนั้นจากบทเรียนการทำงานของก้านเค็ด ที่ปฏิบัติแล้วปรากฏผลให้เห็นเป็นประจักษ์ ทำให้บ้านก้านเค็ดเป็นแหล่งเรียนรู้ และศึกษาดูงานในประเด็นการทำงานด้านต่างๆ ดังนี้

1. ปัญหาที่ดินทำกินแก้ไขโดยการจัดการที่ดินอย่างไม่รื้อมือกฎหมาย ก้านเค็ดและแกนนำต่อสู้เพื่อเอาที่สาธารณะอันประชาชนใช้ร่วมกัน มาจัดการให้คนยาก คนจน คนด้อยโอกาส จัดการออกหนังสือรับรองการถือครองของประชาชนที่ถือครองมาชั่วชีวิตให้มีความมั่นคง

2. ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่าต้นน้ำแก้ไขโดยการจัดทำขอบเขตและกำหนดจุดตายจุดเป็นว่านี่คือประกาศิต หรือข้อกำหนดว่าใครจะละเมิดมิได้

3. ปัญหาปุ๋ยเคมีและสารเคมีชาววังตะกอกเริ่มต้นด้วยแผนชีวิตชุมชน นำไปสู่การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ จากขี้หมูทั้งหมูหลุม หมูลาน น้ำหมัก ขุยมะพร้าว กากปาล์ม ฯลฯ ปีละหลายร้อยตันพลิกผืนเพื่อลดต้นทุนถึงร้อยละ 90

4. ปัญหาขาดแคลนข้าวชาววังตะกอกแก้ปัญหาพร้อมกันโดยการรื้อฟื้นการทำนาอินทรีย์ และสร้างภาคีเครือข่ายชาวนาที่จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุงชวนชาวบ้านไปทำนาที่นาของเครือข่าย แล้วสร้างโรงสีชุมชนขึ้นให้พอกินในตำบล

5. ปัญหาน้ำดื่มชาววังตะกอกที่เคยซื้อน้ำกินต่างๆที่เป็นชุมชนแห่งสายน้ำหันมาผลิตน้ำดื่มด้วยตนเองโดยไม่พึ่งพาบริษัทน้ำดื่มของระบบตลาด ทำให้พอกินเหลือช่วยงานกุศลในตำบลอย่างสังคมอุดมคติ

6. ปัญหาไร้ที่อยู่อาศัยชาววังตะกอกพร้อมเพรียงกันยกมือยกที่ดินรกร้างให้และลงขันปลูกบ้านให้ พอคุ้มแดดคุ้มฝน ปลูกให้ทั้งคนสิ้นไร้ในชุมชนและคนดีคนขยันในชุมชนให้มีความทัดเทียม

7. ปัญหาเกษตรเชิงเดี่ยวชาววังตะกอกจำใจโค่นต้นมังคุดที่มีอายุ 80 ปี มาเริ่มปลูกปาล์ม น้ำมันเสมือนเริ่มต้นชีวิตใหม่ตอนอายุ 60 ปี แต่ก้านันเครีดและเครือข่ายธนาคารต้นไม้ส่งเสริมให้ปลูกต้นตะเคียนทอง จำปาทองสร้างป่าผสมกับสวนปาล์มสู่การสร้างความปลอดภัย มั่งคั่งและความยั่งยืนใหม่

8. ปัญหาหนี้สินชาววังตะกอกสร้างร้านค้าชุมชนและสร้างป่าส่วนรวม 65 ไร่หวังว่าวันหนึ่งปริมาณต้นไม้จะมีมูลค่าพอแก่การชำระหนี้รวมของตำบลราว 147 ล้านบาทได้อย่างง่ายดาย ชาววังตะกอกฟื้นคืนระบบนิเวศของคนทั้งตำบลให้เอื้ออำนวยแก่คนวังตะกอกและคนทั้งโลก โดยความเชื่อว่าระบบนิเวศฟื้นคืนเศรษฐกิจและสังคมย่อมฟื้นคืน

9. ปัญหาขาดแคลนอาหารชาววังตะกอกเลี้ยงสัตว์ หมูวัว ปลา เพาะเห็ดด้วยตัวเอง และชำแหละหมูขายในชุมชนให้เห็นว่านี่คือการปฏิวัติการพึ่งตน

6. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วารุณี อศวโกทิน (2554:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ห้าประการคือ เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาเพื่อศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตรนั้น เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อศึกษาลักษณะมุงอนาคตของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อหลักสูตร และเพื่อศึกษาแรงงูงใจภายในของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความต้องการในการฝึกอบรม ของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จำนวน 285 คน และสอง กลุ่มตัวอย่างที่เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อศึกษาผลการทดลองการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่หลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร แบบประเมินความสอดคล้อง และแบบประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร แบบทดสอบความรู้และทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรม แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบสอบถามลักษณะมุงอนาคต และแบบสอบถามแรงงูงใจภายในของบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการที่มีต่อการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test

ผลการวิจัยพบว่า ประการที่หนึ่ง หลักสูตรฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดไว้สามารถนำไปใช้ได้ ประการที่สอง ผลการทดสอบความรู้และทักษะก่อนและหลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการ

ฝึกอบรม สรุปว่าคะแนนหลังการฝึกอบรมสูงกว่าคะแนนก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านความพึงพอใจ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ในด้านลักษณะมุ่งอนาคต ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีลักษณะมุ่งอนาคตด้านทั่วไปและด้านการฝึกอบรมในระดับสูง และผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีแรงจูงใจภายในด้านลักษณะงานและพลังจูงใจในการทำงานอยู่ในระดับสูง แต่แรงจูงใจภายในด้านสภาพแวดล้อมการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

บุษริย์ ฤกษ์เมือง (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนุรารักษ์ การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาการใช้เกมคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนุรารักษ์กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนุรารักษ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 32 คน ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การดำเนินการทดลอง 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 4 คาบ รวม 16 คาบๆ ละ 60 นาที และมีการทดสอบวัดผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ แผนการสอนการใช้เกมคำศัพท์ประกอบการสอนแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้คำศัพท์ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับเกมคำศัพท์ 8 แผน ของนักเรียนสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ T-Test

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมคำศัพท์ประกอบการเรียนการสอนมีคะแนนเฉลี่ยทักษะคำศัพท์ภาษาอังกฤษสูงกว่าร้อยละ 70
2. นักเรียนมีความรู้สึกชอบในกิจกรรมเกมคำศัพท์ที่ใช้ประกอบการสอนในระดับชอบมากทุกเกม

ปทุมพร วรจิตพิงศ์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน 2) พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน และ 3) เพื่อประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืนการดำเนินการวิจัยใช้กระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) โดย แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมและขั้นตอนการประเมิน หลักสูตรฝึกอบรม โดยการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชน แนวคิดทฤษฎีการจัดทำหลักสูตร ผนวก

กับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และการสำรวจความต้องการฝึกอบรมจากชุมชน เพื่อนำมากำหนดหัวเรื่องของหลักสูตร ผลการศึกษามำกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และออกแบบหลักสูตรฝึกอบรม 10 บทเรียน หลังจากนั้นนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้ในชุมชนตัวอย่างที่ตำบลศรีประจันต์ อำเภอ ศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรีจำนวน 21 คน ส่วนขั้นตอนของการประเมินหลักสูตรฝึกอบรม ใช้วิธีการประเมินสภาพแวดล้อมของชุมชน และผลการเรียนรู้โดยการวิเคราะห์เพื่อหาประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืน เพื่อความยั่งยืน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืนจะต้องให้บุคลากรในชุมชนมีโอกาสดำเนินกิจกรรมการฝึกอบรม เพื่อสร้างทักษะ ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชน โดยให้บุคลากรในชุมชนมีส่วนร่วมในการเสนอหัวข้อที่ต้องการเรียนรู้ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมการฝึกอบรม

2. หลักสูตรฝึกอบรมการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืนที่พัฒนาขึ้นได้นำหัวข้อเรื่องจากผลการศึกษาความต้องการของชุมชน ประกอบการศึกษา แนวคิดการจัดการการท่องเที่ยวจากงานวิจัย ตลอดจนการวิเคราะห์ทฤษฎีต่าง ๆ จนได้โครงสร้างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย 1) ความจำเป็นและปัญหา 2) จุดมุ่งหมายของหลักสูตร และ 3) หน่วยการเรียนรู้จำนวน 10 บทซึ่งผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญแล้ว พบว่า โครงสร้างหลักสูตรมีความสอดคล้องและเหมาะสม ในระดับมาก

3. ผลการประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมพบว่า หลังการฝึกอบรมผู้เข้ารับการอบรมมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืนสูงกว่า ก่อนการทดลองใช้หลักสูตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 และผู้เข้ารับการอบรมมีเจตคติต่อการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนเพื่อความยั่งยืนสูงกว่าก่อนการทดลองใช้อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ .01 ผู้เข้าอบรมสามารถทำแบบทดสอบตามวัตถุประสงค์การฝึกอบรมทุกหน่วยคิดเป็น ร้อยละ 81.96 การทดสอบประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมด้วยคะแนนจากผลการทำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบมีค่าเฉลี่ย 84.38/81.96 การประเมินสภาพแวดล้อมการฝึกอบรมพบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากับ 4.47 หมายถึงมีระดับความคิดเห็นการประเมินอยู่ในระดับมากที่สุด

สุชานาฏ สิตานุกฤษ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบมีส่วนร่วม มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมกับชุมชนและกลุ่มธุรกิจท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เฉพาะ

คือ 1) เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้เหมาะสมกับชุมชนเป้าหมาย 2) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมาย 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายที่มีต่อการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารฯ 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษท่องเที่ยว 2 ภาคเรียนที่ 1/2551 ที่ให้นักศึกษาได้มีโอกาสดลงพื้นที่จริงกลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) บุคลากรด้านการท่องเที่ยวในชุมชนวัดคู่มานมงคลชัยซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวจากอำเภอคอยสะเกิด อำเภอสนทราย และอำเภอสนคำแพง จำนวน 3 อาชีพ ได้แก่ อาชีพนวดแผนโบราณ อาชีพทำผลิตภัณฑ์พวงกุญแจไม้สักดอกเงิน และอาชีพขายของหัตถกรรม จำนวน 33 คน 2) นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2 ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 21 คน ซึ่งผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการเรียนทักษะภาษาอังกฤษของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว 2) แบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับบุคลากรด้านการท่องเที่ยว และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการร่วมดำเนินการวิจัยของนักศึกษา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่เหมาะสมกับชุมชนและกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่
2. ผู้เข้าอบรมมีทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น หลังจากได้รับการอบรมโดยใช้แบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับธุรกิจการท่องเที่ยว
3. ผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจกับความรู้ที่ได้รับซึ่งสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในอาชีพของตนได้
4. นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2551 มีความพึงพอใจที่ได้นำความรู้จากการเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยว 2 มาใช้ในฐานะผู้ช่วยนักวิจัยในการลงพื้นที่จริง

แบก มูลเดช (2555 : บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาบุคลากรทาง การศึกษาโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นบุคลากรทางการศึกษา ในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบูรณ์เขต 1-3 และสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิจิตรเขต 1-2 ปีการศึกษา 2555

จำนวน 30 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างตามเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย (Purposive Sampling) ดังนี้ รับสมัครบุคลากรทางการศึกษาที่มีความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการวิจัย มีความสนใจและมีเวลาสำหรับการเข้าร่วมโครงการวิจัยในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 3 ชนิด คือ 1. แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม มีลักษณะเป็นข้อคำถามชนิดปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.500 – 0.700 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.333 – 0.800 และค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก ซึ่งมีค่า = 0.9070 2. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีองค์ประกอบตามแนวคิดของ Taba (1962: 214) 4 ประการคือ วัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) และการประเมินผล (Evaluation) มีค่า $E1 = 81.77$ และค่า $E2 = 82.74$ 3. แบบประเมินหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก = 0.9288 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มดำเนินการดังนี้ 1. ทำการทดสอบผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม 2. ดำเนินการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ 3. ทำการทดสอบผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังเสร็จสิ้นการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม 4. ทำการประเมินผลการฝึกอบรมด้วยแบบประเมินฯ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้ 1. คะแนนจากการทดสอบผู้เข้ารับการฝึกอบรมด้วยแบบทดสอบมาตรฐาน 2. ทำการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการฝึกอบรมโดยใช้การทดสอบทีแบบไม่มีอิสระ (t-test แบบ dependent) 3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ค่า IOC ค่าความยาก ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัก และค่า $E1$ และ $E2$

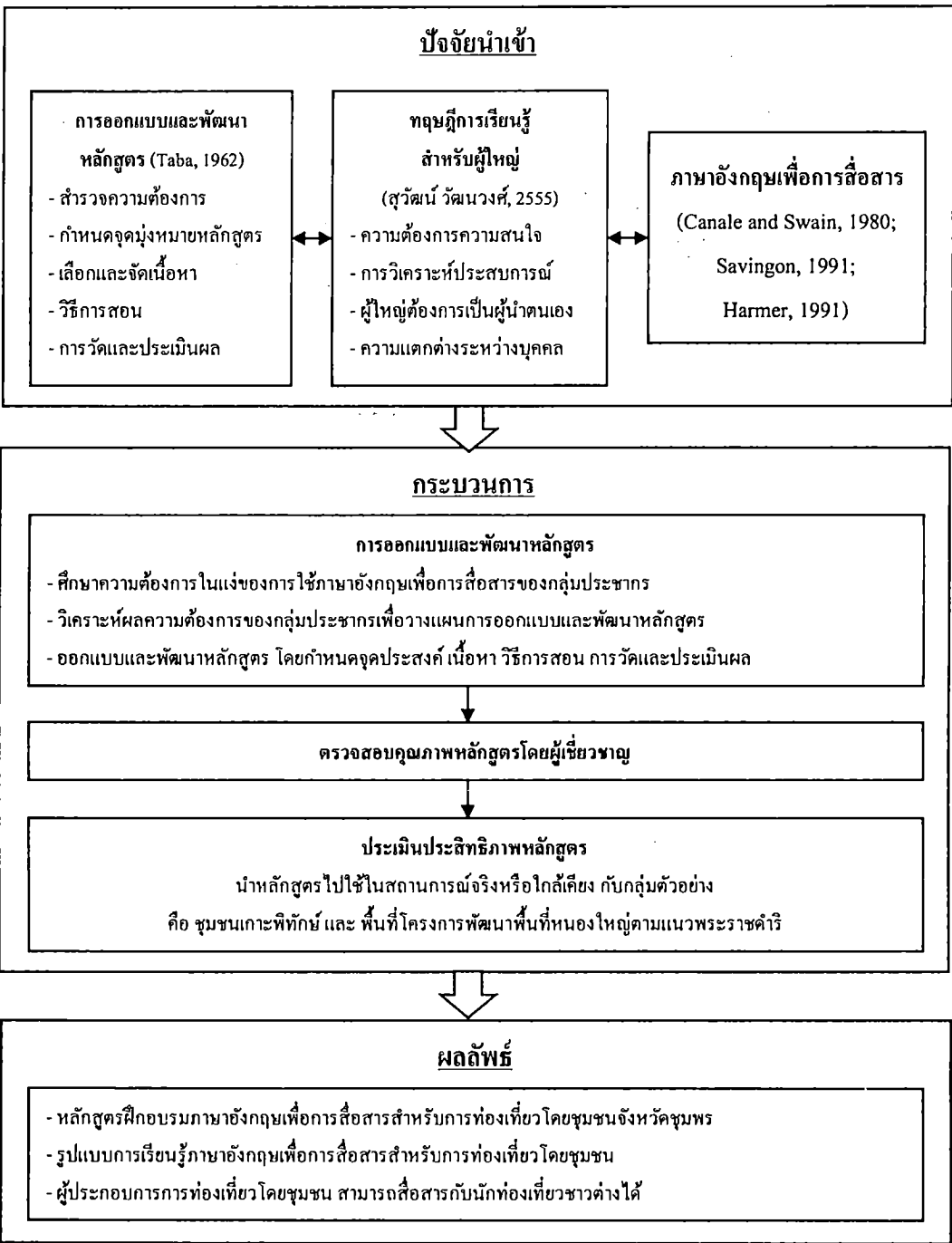
ผลการวิจัยพบว่า

1. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ มีองค์ประกอบหลัก 4 ประการคือวัตถุประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Content) ประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning Experiences) และการประเมินผล (Evaluation) ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร โดยการทดลองใช้หลักสูตร จำนวน 3 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 นำไปทดลองใช้กับคณาจารย์คณะครุศาสตร์ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 จำนวน คน พบว่า คณาจารย์ คณะครุศาสตร์มีผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ครั้งที่ 2 นำไปทดลองใช้กับครูที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 30 คน ในโรงเรียนชัยสมบูรณวิเทศ ซึ่งตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านหนองมะค่า ตำบลชัยสมบูรณ อำเภอนิคมพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในวันที่ 1-3 กรกฎาคม 2555 ณ ห้องประชุมโรงเรียนชัยสมบูรณวิเทศ พบว่า มีค่า $E1 = 80.85$ และค่า $E2 = 81.92$ และครั้งที่ 3 นำไปทดลองใช้กับครูที่จัดการเรียนการสอน จำนวน 30 คน ในโรงเรียนหนองไผ่ตั้งอยู่เลขที่ 700 ถนนสระบุรี -

หล่มสัก ตำบลหนองไผ่ อำเภอหนองไผ่ จังหวัดเพชรบูรณ์ 67140 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2555 ในวันที่ 9-11 กรกฎาคม 2555 ณ ห้องประชุม โรงเรียนหนองไผ่ พบว่า มีค่า $E_1=81.77$ และค่า $E_2=82.74$ และผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมฯ จากผู้เข้ารับการฝึกอบรม อยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนานุเคราะห์ทางการศึกษาโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ พบว่า ผู้เข้ารับการพัฒนาดังกล่าวทั้งหมด 30 คน เป็นเพศชาย 8 คน (ร้อยละ 26.66) เพศหญิง 22 คน (ร้อยละ 73.33) ส่วนใหญ่วุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี อายุสูงสุด 56 – 60 ปี ต่ำสุดอายุ 25 – 30 ปี ส่วนใหญ่สังกัดสพฐ. เพชรบูรณ์ เขต 1 และ อื่นๆ ผู้เข้ารับการอบรมผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 0 คน คิดเป็นร้อยละ 0

7. กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของโครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method Research) ด้วยการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methods) ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methods) โดยมีระเบียบการดำเนินงาน 5 ส่วน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือ ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และผู้ที่สนใจเข้าร่วมพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนภายในจังหวัดชุมพร และกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากประชากรจำนวน 80 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน ดำเนินการสำรวจความต้องการโดยใช้แบบสอบถามทั้งหมด 80 ฉบับ และได้สำรวจครบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดสอบประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร (เข้าร่วมฝึกอบรม) ได้แก่ ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน และมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จากพื้นที่ศึกษา ศูนย์การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหนองใหญ่ตามแนวพระราชดำริ อำเภอเมือง จำนวน 11 คน และชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จำนวน 12 คน ทั้งนี้พื้นที่ดังกล่าวเป็นแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนอย่างต่อเนื่อง เมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนอื่นๆ ภายในจังหวัดชุมพร ผู้วิจัยจึงกำหนดเป็นพื้นที่สำหรับทดสอบประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมฯ

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ชุด คือ 1) แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 2) หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 3) แบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม และ 4) แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ

เครื่องมือชุดที่ 1 แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

- 1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามความต้องการ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดรายละเอียดของแบบสอบถาม
- 2. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามรูปแบบข้อคำถามแบบปิด โดยการตรวจสอบรายการ (Check – list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 3 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

คะแนน	3	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนน	2	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนน	1	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละระดับความต้องการ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย แบ่งเป็นช่วงได้ 3 ระดับโดยวิธีการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 84)

เกณฑ์การแบ่งระดับ =
$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนชั้นที่แบ่ง}}$$

=
$$\frac{3 - 1}{3} = 0.67$$

คะแนนเฉลี่ย	2.35 – 3.00	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
คะแนนเฉลี่ย	1.68 – 2.34	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.67	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลต่อไป

เครื่องมือชุดที่ 2 หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

1. ศึกษาและรวบรวมหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แรงจูงใจและพื้นที่ศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ผู้วิจัยนำผลการสังเคราะห์แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดร่างโครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

2.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตร

2.3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ (สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบการฝึกอบรม)

2.4 การประเมินผลการเรียนรู้

3. การหาคุณภาพหลักสูตร เรื่องการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร โดยนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นพร้อมแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม (IOC) และวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและภาษาที่ใช้ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณา คือ

เห็นว่าสอดคล้อง ให้คะแนน 1

ไม่แน่ใจ ให้คะแนน 0

เห็นว่าไม่สอดคล้อง ให้คะแนน -1

นำข้อมูลความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ และค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้ต้องเท่ากับหรือมากกว่า 0.50 ขึ้นไป และปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา และข้อความต่างๆ ให้มีความกระชับมากยิ่งขึ้น ก่อนการนำไปใช้อบรมกลุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือชุดที่ 3 แบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างแบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรม ดังนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์และเนื้อหาของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ในแต่ละหัวข้อของการฝึกอบรม

2. ผู้วิจัยดำเนินการประเมินผู้เข้าร่วมฝึกอบรมด้วยวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือ ต่อไปนี้

2.1 แบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยวิธีการเชิงปริมาณ ใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อประเมินความรู้ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

2.2 แบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ ใช้การประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) โดย การสอบถามและสังเกตระดับความสามารถในการฟังและการพูด เพื่อประเมินความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามสภาพจริงทั้งก่อนและหลังการฝึกอบรม

3. นำแบบประเมินก่อนและหลังการฝึกอบรมไปทดสอบกลุ่มตัวอย่างต่อไป

เครื่องมือชุดที่ 4 แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบสอบถามความพึงพอใจ เพื่อเป็นแนวทาง ในการกำหนดรายละเอียดของแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามรูปแบบข้อคำถามแบบปิด โดยการตรวจสอบ รายการ (Check – list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ มีเกณฑ์การให้คะแนน ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

คะแนน	5	หมายถึง	พอใจมากที่สุด
คะแนน	4	หมายถึง	พอใจมาก
คะแนน	3	หมายถึง	พอใจปานกลาง
คะแนน	2	หมายถึง	พอใจน้อย
คะแนน	1	หมายถึง	พอใจน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการพิจารณาค่าเฉลี่ยแต่ละระดับความพึงพอใจ ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ในการ วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย แบ่งเป็นช่วงได้ 5 ระดับโดยวิธีการคำนวณ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 84)

เกณฑ์การแบ่งระดับ

=

(คะแนนสูงสุด – คะแนนต่ำสุด)

จำนวนชั้นที่แบ่ง

=

5 – 1

5

=

0.80

คะแนนเฉลี่ย	4.21 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	3.41 – 4.20	หมายถึง	พึงพอใจมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.61 – 3.40	หมายถึง	พึงพอใจปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.81 – 2.60	หมายถึง	พึงพอใจน้อย
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 1.80	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด

3. นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน และการศึกษาความต้องการในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร (Need Analysis)

1. ศึกษาและรวบรวมหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แรงจูงใจและพื้นที่ศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ผู้วิจัยศึกษาความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร โดยใช้กระบวนการในการสำรวจเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 การสอบถาม โดยใช้แบบสอบถามรูปแบบข้อคำถามแบบปิด โดยการตรวจสอบรายการ (Check – list) และมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ 1) ข้อมูลทั่วไป 2) ข้อมูลความต้องการในการเข้าร่วมพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว 3) รูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ และ 4) หัวข้อบทสนทนาภาษาอังกฤษที่มีความสำคัญต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

2.2 การจัดกิจกรรมด้านภาษาอังกฤษ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้แสดงความสามารถด้านภาษาอังกฤษ โดยการใช้เกมส์และการสนทนาภาษาอังกฤษเบื้องต้น และสังเกตระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของกลุ่มเป้าหมาย และทำการบันทึกข้อมูล และนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้เปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงกับความต้องการและระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มเป้าหมายที่ทราบจากการสอบถามกลุ่มเป้าหมาย

2.3 ร่างโครงสร้างหลักสูตร โดยการจัดประชุมเวทีชาวบ้าน นำบทสรุปจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และผลระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษของกลุ่มเป้าหมาย ณ ปัจจุบัน เข้าประชุมเพื่อวิพากษ์และจัดทำร่างโครงสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมและตรงความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว โดยชุมชนจังหวัดชุมพร

1. พัฒนาร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการนำผลการสังเคราะห์ข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดร่าง โครงสร้างหลักสูตร ดังนี้

1.1 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ

1.2 เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมฯ

1.3 การนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ (สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบการฝึกอบรม)

1.4 การประเมินผลการเรียนรู้

2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการสังเคราะห์และวิเคราะห์ข้อมูลจากการสอบถาม และประชุมเวที ชาวบ้านกลุ่มตัวอย่างและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อทราบเป้าหมายของการพัฒนาหลักสูตรและ กำหนดวัตถุประสงค์ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจข้อมูลประกอบเนื้อหา สาระของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ขึ้นตอน ดังต่อไปนี้

3.1 ศึกษาและรวบรวม ภาษาอังกฤษสำหรับการท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการสื่อสารกับ นักท่องเที่ยวต่างชาติ จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.2 ศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาสาระที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับ นักท่องเที่ยวต่างชาติจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการสอบถามและประชุมเวทีชาวบ้าน

3.3 คัดเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ และคำนึงถึงลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

3.4 รวบรวมและเรียบเรียงเนื้อหาสาระ ตามลำดับจากเนื้อหาง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยาก และความต่อเนื่องของเนื้อหาสาระ

4. การนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ (สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบการ ฝึกอบรม) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบสื่อและกิจกรรม การเรียนการสอนประกอบการฝึกอบรม ขึ้นตอนดังต่อไปนี้

4.1 ศึกษาและรวบรวม รูปแบบสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนประกอบการ ฝึกอบรม จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2 ศึกษาคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง โดยการสอบถาม สังเกตพฤติกรรม การ เรียนรู้ และพิจารณาความสามารถทางด้านร่างกายของกลุ่มตัวอย่างเช่น สมอง สายตา การได้ยิน

และการตอบสนองต่อสิ่งเร้า เนื่องจากสิ่งเหล่านี้มีผลต่อการเรียนรู้ ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถออกแบบสื่อ และกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาสาระและส่งเสริมให้กลุ่มตัวอย่างเกิดการ เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.3 คัดเลือกสื่อและกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับ เนื้อหาสาระและคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

5. การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

5.1 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนการฝึกอบรม (Pre-test) โดยประเมิน ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบ รุบริคส์ (Rubric Scoring) โดยผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ 2 คน สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการ ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และนำไปประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบรุบริคส์ (Rubric Scoring) ที่ กำหนดไว้ และประเมินด้วยวิธีการเชิงปริมาณใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

5.2 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการฝึกอบรม โดยใช้การสังเกต พฤติกรรม การถามตอบปากเปล่า การฝึกสนทนา แสดงบทบาทสมมติและปฏิบัติจริง และบันทึก พฤติกรรมและพัฒนาการของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

5.3 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรม (Post-test) โดยประเมิน ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบ รุบริคส์ (Rubric Scoring) โดยผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ 2 คน สังเกตและบันทึกพฤติกรรมและพัฒนาการ ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และนำไปประเมินตามเกณฑ์การให้คะแนนแบบรุบริคส์ (Rubric Scoring) ที่ กำหนดไว้ และประเมินด้วยวิธีการเชิงปริมาณใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินประสิทธิภาพหลักสูตร ผู้วิจัยดำเนินการประเมินประสิทธิภาพ หลักสูตรฝึกอบรมฯ ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นไปตรวจสอบคุณภาพและวิพากษ์โดยผู้เชี่ยวชาญ
2. ทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยจัดฝึกอบรมฯ กับกลุ่มตัวอย่างในสถานการณ์จริง หรือใกล้เคียงสถานการณ์จริง ทั้งนี้ ผู้วิจัยวางแผนการฝึกอบรมฯ ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะและ ความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง และเหมาะสมกับเนื้อหาสาระ สื่อและกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น
3. การสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 4 ปรับปรุงหลักสูตรตามผลการประเมินในขั้นตอนที่ 3 และพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ฉบับสมบูรณ์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการดังต่อไปนี้

- 1. การวิเคราะห์ความต้องการของกลุ่มตัวอย่างในการพัฒนาความสามารถด้าน
ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และระดับความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยใช้ค่าร้อยละ
(Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 2. การประเมินค่าความสอดคล้องของหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการ
ท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร พร้อมด้วยแบบสอบถามความต้องการ แบบทดสอบก่อนและ
หลังการฝึกอบรม และแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการใช้ค่าดัชนี
ความสอดคล้อง (IOC)
- 3. เปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ผลการประเมินก่อนและหลังฝึกอบรมของผู้เข้ารับการ
ฝึกอบรม โดยการใช้ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

- 1. ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.)
- 2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence)

สูตรการคำนวณ

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC = ดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

- 3. เปรียบเทียบผลที่ได้จากการฝึกอบรม ก่อน (Pre-test) และ หลัง (Post-test) โดยใช้ Pair
t-test

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร แบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาและรวบรวมหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แรงจูงใจและพื้นที่ศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

1. กำหนดร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ
3. พัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ตามร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับความสอดคล้องและเหมาะสมของหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

1. การประเมินความสามารถผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนการฝึกอบรมฯ (Pre-test)
2. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ
3. การประเมินความสามารถผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมฯ (Post-test)

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล

ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

1. ศึกษาและรวบรวมหลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวโดยชุมชน การพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ แรงจูงใจและพื้นที่ศึกษา จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ

2. สำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร พร้อมสำรวจระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 80 ฉบับ ผู้วิจัยสามารถสำรวจได้ทั้งหมด 80 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจ ดังปรากฏในตาราง 1 ถึง ตาราง 9

ตาราง 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ข้อมูลทั่วไป		N=80	ร้อยละ
เพศ	ชาย	27.00	33.75
	หญิง	53.00	66.25
อายุ	<20 ปี	4.00	5.00
	21-30 ปี	7.00	8.75
	31-40 ปี	7.00	8.75
	41-50 ปี	43.00	53.75
	>50	19.00	23.75
อาชีพ	เกษตรกร	25.00	31.25
	ธุรกิจส่วนตัว	29.00	36.25
	รับราชการ	5.00	6.25
	นักเรียน/นักศึกษา	5.00	6.25
	อื่นๆ	16.00	20.00

ตาราง 1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	N=80	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	11.00	13.75
5,001-10,000 บาท	25.00	31.25
10,001-20,000 บาท	30.00	37.50
20,001-30,000 บาท	7.00	8.75
30,001 ขึ้นไป	7.00	8.75
การศึกษา		
ประถมศึกษา	30.00	37.50
มัธยมศึกษาตอนต้น	14.00	17.50
มัธยมศึกษาตอนปลาย	18.00	22.50
ปวส.	5.00	6.25
ปริญญาตรี	13.00	16.25

จากตาราง 1 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี มีอาชีพอิสระส่วนตัว รายได้ต่อเดือน 10,001-20,000 บาท และมีการศึกษาระดับประถมศึกษา

ตาราง 2 ความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ข้อมูลความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรม	N=80	ร้อยละ
ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างไร		
เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์	30.00	37.50
มัคคุเทศก์/ผู้นำเที่ยว	13.00	16.25
ขายของที่ระลึก	3.00	3.75
ร้านค้า/ร้านค้าชุมชน	8.00	10.00
รถรับจ้างนำเที่ยว	2.00	2.50
อื่นๆ ระบุ.....	24.00	30.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ข้อมูลความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรม	N=80	ร้อยละ
ท่านคิดว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับการท่องเที่ยวมาก		
น้อยแค่ไหน		
มาก	66.00	82.50
ปานกลาง	12.00	15.00
น้อย	2.00	2.50

จากตาราง 2 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นเจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์ และมีความคิดเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับการท่องเที่ยวในระดับมาก

ตาราง 3 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และความต้องการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษ

ด้าน	ด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ			ด้านความต้องการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษ		
			ระดับความคิดเห็น			ระดับความคิดเห็น
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
ด้านการฟัง	1.34	0.53	น้อย	2.79	0.41	มาก
ด้านการพูด	1.29	0.51	น้อย	2.76	0.48	มาก
ด้านการอ่าน	1.26	0.44	น้อย	2.11	0.78	ปานกลาง
ด้านการเขียน	1.27	0.48	น้อย	2.09	0.80	ปานกลาง
รวม	1.29	0.43	น้อย	2.44	0.51	มาก

จากตาราง 3 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษโดยรวมในระดับน้อยทั้ง 4 ด้าน และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูดในระดับมาก และด้านการอ่านและการเขียนในระดับปานกลาง

ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ ปรากฏดังตาราง 4

ตาราง 4 ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว และความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ จำแนกรายด้าน

ด้าน	ความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			ความต้องการในการพัฒนา ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ตามหัวข้อต่างๆ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
			ความสามารถ			ความสามารถ
ด้านการฟัง						
ฟังคำถามจากนักท่องเที่ยว ต่างชาติ เช่น ราคาสินค้า ข้อมูล สถานที่ท่องเที่ยว ทิศทาง เป็น ต้น	1.42	0.57	น้อย	2.82	0.38	มาก
ฟังข้อมูลจากการบอกเล่า ของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้	1.36	0.51	น้อย	2.81	0.42	มาก
รวม	1.39	0.51	น้อย	2.82	0.39	มาก
ด้านการพูด						
พูดคุยและใช้บทสนทนาใน ชีวิตประจำวัน	1.32	0.52	น้อย	2.82	0.38	มาก
สอบถามข้อมูลจาก นักท่องเที่ยวต่างชาติ	1.25	0.44	น้อย	2.84	0.37	มาก
ตอบคำถามนักท่องเที่ยว ต่างชาติ	1.21	0.41	น้อย	2.85	0.36	มาก
นำเสนอข้อมูลกิจกรรม และ สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	1.28	0.45	น้อย	2.79	0.41	มาก
รวม	1.27	0.42	น้อย	2.82	0.37	มาก
ด้านการอ่าน						
อ่านข้อมูลภาษาอังกฤษข้าง กล่องผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่าง เข้าใจ	1.42	0.57	น้อย	2.44	0.63	มาก

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้าน	ความสามารถในการใช้ ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			ความต้องการในการพัฒนา ความสามารถด้านภาษาอังกฤษ ตามหัวข้อต่างๆ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
			ความสามารถ			ความสามารถ
อ่านสื่อโฆษณา	1.35	0.55	น้อย	2.28	0.73	ปานกลาง
ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการ ท่องเที่ยว						
อ่านข้อมูลจากเอกสารและ คู่มือท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่าง เข้าใจ	1.30	0.49	น้อย	2.16	0.74	ปานกลาง
รวม	1.36	0.50	น้อย	2.33	0.69	ปานกลาง
ด้านการเขียน						
เขียนป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอก สถานที่ เป็นต้น	1.31	0.47	น้อย	2.32	0.69	ปานกลาง
เขียนข้อความเพื่อนำเสนอ ข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและ สถานที่ท่องเที่ยว	1.25	0.46	น้อย	2.32	0.73	ปานกลาง
รวม	1.28	0.42	น้อย	2.33	0.69	ปานกลาง

จากตาราง 4 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ
เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้ง 4 ด้าน โดยรวมในระดับน้อย และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความต้องการ
ในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ ด้านการฟังและด้านการพูดโดยรวม
ในระดับมาก และด้านการอ่านและด้านการเขียนโดยรวมในระดับปานกลาง

ตาราง 5 รูปแบบลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของท่าน

รูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษ	มีส่วนช่วย	N=80	ลำดับที่
1. การสนทนาจริงกับชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ	98.75	79.00	1
2. การศึกษาและทำแบบฝึกหัดจากใบความรู้ หรือคู่มือต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อการพัฒนาความสามารถทั้ง 4 ด้าน (การฟัง พูด อ่าน และเขียน)	93.75	75.00	2
3. การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนาต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ	91.25	73.00	3
4. การดูภาพยนตร์ และโปรแกรมสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และการเข้าใจลักษณะท่าทางประกอบการสนทนา	86.25	69.00	4
5. การฟังบทสนทนา จากสื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด	86.25	69.00	4
6. การฟังเพลง จากวิทยุ สื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด	78.75	63.00	5
7. การสนทนาทางโทรศัพท์	52.50	42.00	6

จากตาราง 5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่ารูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีส่วนช่วยในการเรียนรู้และจดจำภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ 1) การสนทนาจริงกับชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ 2) การศึกษาและทำแบบฝึกหัดจากใบความรู้ หรือคู่มือต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อการพัฒนาความสามารถทั้ง 4 ด้าน (การฟัง พูด อ่าน และเขียน) และ 3) การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนาต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดและเสริมสร้างความมั่นใจ และรูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีส่วนช่วยในการเรียนรู้และจดจำภาษาอังกฤษลำดับสุดท้าย คือ การสนทนาทางโทรศัพท์

ตาราง 6 หัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

หัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสาร กับนักท่องเที่ยวต่างชาติ	จำเป็น	N=80	ลำดับ ที่
1. การทักทาย	100.00	80.00	1
2. การต้อนรับ และการส่งนักท่องเที่ยว	100.00	80.00	1
3. การบอกทิศทางและการเดินทาง	100.00	80.00	1
4. การสนทนาเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม	100.00	80.00	1
5. การแนะนำตนเอง และผู้อื่น	98.75	79.00	2
6. การเชิญชวนให้ท่องเที่ยว ซื้อสินค้า	97.50	78.00	3
7. การแนะนำกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยว	97.50	78.00	3
8. การซื้อขายสินค้าและบริการ	97.50	78.00	3
9. การพูดเรื่อง เวลา วัน เดือน ปี	93.75	75.00	4
10. การรักษาพยาบาลเบื้องต้น	92.50	74.00	5
11. การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	90.00	72.00	6
12. การพูดโทรศัพท์	46.25	37.00	7

จากตาราง 6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าหัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ 1) การทักทายการบอกทิศทางและการเดินทาง, การสนทนาเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม, การต้อนรับ และการส่งนักท่องเที่ยว 2) การแนะนำตนเองและผู้อื่น และ 3) การเชิญชวนให้ท่องเที่ยว ซื้อสินค้า และหัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นลำดับสุดท้ายคือ การพูดโทรศัพท์

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร จำนวน 36 ชั่วโมง ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ดังขั้นตอนที่ 1 และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรผ่านการปรึกษาคณะที่ปรึกษาหลักสูตรนำเสนอโดย Tabata (1962 : 10) ซึ่งประกอบด้วย 1) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร 2) จุดประสงค์การเรียนรู้ 3) เนื้อหาสาระ 4) สื่อ 5) กิจกรรมการเรียนการสอน และ 6) การ

ประเมินผล ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการศึกษาสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติได้ภายใต้สถานการณ์จริง

1. กำหนดร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยนำข้อมูลจากศึกษาแนวคิดและทฤษฎี และการสำรวจความต้องการกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ดังนี้ วัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรมฯ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

2. กำหนดวัตถุประสงค์หลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการระดับความสามารถด้านภาษาอังกฤษ และพฤติกรรมการเรียนรู้ของกลุ่มตัวอย่าง และกำหนดวัตถุประสงค์ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว

3. การร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการสำรวจความต้องการด้านเนื้อหา ของหลักสูตร จำนวน 12 หัวข้อ และคัดเลือกหัวข้อที่ได้รับการประเมินว่ามีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างที่ดำเนินการสำรวจ ได้ 11 หัวข้อ ผู้วิจัยนำหัวข้อเหล่านั้นมาพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ทั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลจาก การศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรม การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ และภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และนำข้อมูลทั้ง 2 ส่วน มาออกแบบรายละเอียดแต่ละ องค์ประกอบของโครงสร้างหลักสูตรตามร่าง โครงสร้างหลักสูตรที่ได้ออกแบบไว้ รายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 จุดประสงค์การเรียนรู้ (รายบท)

3.2 เนื้อหาสาระ

3.2.1 บทสนทนาพื้นฐาน

3.2.2 การแนะนำตนเองและผู้อื่น

3.2.3 การนับจำนวนตัวเลข

3.2.4 วัน เดือน และเวลา

3.2.5 การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

3.2.6 การซื้อขายสินค้าและบริการ

3.2.7 การสอบถามและบอกเส้นทาง

3.2.8 อาหารและเครื่องดื่ม

3.2.9 ที่พักโฮมสเตย์

3.2.10 การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว

3.2.11 เจ็บไข้ได้ป่วย

ภายในบทเรียนแต่ละบทผู้วิจัยออกแบบรูปแบบการสอนภาษาโดยประยุกต์แนวคิดและทฤษฎีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นพัฒนาตามวิธีการสอนภาษาแบบที่เน้นการฟัง-พูด (Audio-lingualism) และวิธีการสอนแบบนำเสนอ ฝึกฝนและใช้ภาษา (Presentation, Practice and Production; PPP) โดยใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ร่วมกัน (Student-centered methods) ผู้สอนเป็นเพียง “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator)” เท่านั้น รายละเอียดรูปแบบของบทเรียนประกอบด้วยองค์ประกอบดังนี้

1) ส่วนนำของบทเรียนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล

2) กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน เป็นส่วนการเตรียมความพร้อมผู้เรียนเข้าสู่เนื้อหาสาระและ กิจกรรมการเรียนการสอนในบทเรียนนั้นๆ

3) เนื้อหา ซึ่งประกอบไปด้วยเนื้อหาสาระภายในบทเรียนนั้นๆ พร้อมตัวอย่างและ กิจกรรมการฝึกปฏิบัติรูปแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝน จนสามารถบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ได้

4) Pattern practice เป็นส่วนของรูปแบบภาษาอังกฤษที่ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ โดยการเพิ่มคำศัพท์ใหม่ และสร้างประโยคใหม่ในการสนทนาในสถานการณ์อื่นๆ

5) คำศัพท์น่ารู้ภายในบทเรียน

3.3 สื่อการสอน

สื่อประกอบการฝึกอบรม ผู้วิจัยเลือกใช้สื่อที่สอดคล้องกับศักยภาพของกลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมและเนื้อหาสาระ ตลอดจนพัฒนาการเรียนรู้ออกแบบของกลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ได้แก่ เอกสารประกอบการเรียน เพลง บัตรคำ เครื่องมือสื่อสาร (สมาร์ทโฟน) วัสดุและอุปกรณ์จริง และชาวต่างชาติ ทั้งนี้สื่อการสอนอย่างเอกสารประกอบการเรียน บัตรคำ ผู้วิจัยออกแบบให้มีอักษรขนาดใหญ่เพื่อให้กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถมองเห็นได้ชัดเจน เพลงที่ใช้ประกอบมีความง่าย ไม่ซับซ้อน และใช้อุปกรณ์เครื่องบันทึกเสียงที่มีความคมชัด เพื่อให้กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถได้ยินชัดเจนและเข้าใจได้ง่าย

3.4 กิจกรรมการเรียนการสอน

ผู้วิจัยเลือกใช้กิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ รวมทั้งกลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรม มุ่งเน้นพัฒนาความรู้ความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารได้ เข้าใจกระบวนการเรียนภาษาอังกฤษและสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง กิจกรรมการเรียนการสอน ได้แก่ การบรรยาย ร้องเพลง เกมส์ การฝึกสนทนารายบุคคล คู่และกลุ่ม ระดมความคิดและปรึกษาหารือ แสดงบทบาทสมมติ และการฝึกปฏิบัติจากอุปกรณ์และสถานที่จริง รวมทั้งการสนทนาและสัมภาษณ์ชาวต่างชาติ โดยมี

ผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มกิจกรรมด้วยการบรรยาย และใช้สื่อประเภทต่างๆ ประกอบ และเป็นผู้ช่วยในการฝึกภาษาระหว่างผู้เรียนในการฝึกสนทนารายบุคคล คู่และกลุ่ม ตลอดจนให้คำปรึกษาระหว่างการระดมความคิดเห็นและปรึกษาหารือระหว่างผู้เรียนในประเด็นต่างๆ และกิจกรรมการเรียนการสอน ใช้วิธีการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student-centered methods) เพื่อให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ร่วมกันและนำเอาประสบการณ์ของตนเองมาสู่สถานการณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้ กระบวนการเรียนการสอนออกแบบตามวิธีการสอนภาษาแบบเน้นการฟัง-พูด ที่เน้นให้มีช่วงเวลาของการฝึกฝนภาษาแบบให้พูดซ้ำๆ ที่ยาวนาน และวิธีการสอนแบบนำเสนอ ฝึกฝนและใช้ภาษา (Presentation, Practice and Production; PPP) การสอนแบบนี้ ผู้สอนจะให้บริบท และสถานการณ์ และจะอธิบายและสาธิตให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายและรูปแบบภาษาใหม่ที่จะเรียนรู้ ซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมที่สามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าได้ค่อนข้างช้าและมีความจำค่อนข้างสั้น ต้องใช้เวลาในการฝึกฝน

3.5 การประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม โดยแบ่งขั้นตอนการประเมินผลออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมก่อนการฝึกอบรมฯ (Pre-test) ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) และวิธีการเชิงปริมาณ โดยใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.5.2 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมระหว่างการฝึกอบรมฯ โดยใช้การสังเกตพฤติกรรม การถามตอบปากเปล่า การฝึกสนทนา แสดงบทบาทสมมติและปฏิบัติจริง

3.5.3 การประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมฯ (Post-test) ด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) และวิธีการเชิงปริมาณ โดยใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว โดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญกับความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 ค่าดัชนีความสอดคล้องและความเหมาะสมของร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ

หัวข้อประเมิน	R = 3 IOC	ผล ประเมิน	ความคิดเห็น (N = 3)		ระดับความ เหมาะสม
			$\bar{X}$	S.D.	
1. คำอธิบายหลักสูตรฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
3. แผนการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
4. สื่อประกอบการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง	4.33	0.58	มากที่สุด
5. กระบวนการฝึกอบรมแต่ละบท	1.00	สอดคล้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
6. เนื้อหาเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก	1.00	สอดคล้อง	5.00	0.00	มากที่สุด
7. เนื้อหาสามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
8. ระยะเวลาในการฝึกอบรม	0.67	สอดคล้อง	4.00	1.00	มาก
9. การประเมินผลการฝึกอบรม	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
10. บทสนทนาพื้นฐาน	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
11. การแนะนำตนเองและผู้อื่น	1.00	สอดคล้อง	4.33	0.58	มากที่สุด
12. การนับจำนวนตัวเลข	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
13. วัน เดือน และเวลา	1.00	สอดคล้อง	4.33	0.58	มากที่สุด
14. การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
15. การซื้อขายสินค้าและบริการ	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
16. การสอบถามและบอกเส้นทาง	1.00	สอดคล้อง	4.00	1.00	มากที่สุด
17. อาหารและเครื่องดื่ม	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
18. ที่พักโฮมสเตย์	1.00	สอดคล้อง	4.67	0.58	มากที่สุด
19. การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว	1.00	สอดคล้อง	4.33	0.58	มากที่สุด
20. เจ็บไข้ได้ป่วย	1.00	สอดคล้อง	4.00	1.00	มาก

จากตาราง 7 ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า ร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีประเด็นสาระ
สอดคล้อง (1.00) ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสม
ในระดับมากถึงมากที่สุด สามารถนำไปใช้ได้

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร

ดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง และชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

4.1 การประเมินความรู้และความความสามารถของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ

4.1.1 การประเมินความรู้ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยวิธีการประเมินเชิงปริมาณได้จากผลการใช้แบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 8

ตาราง 8 คะแนน (ค่าเฉลี่ย±S.D.) ก่อนและหลังฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ด้านความรู้

สถานที่	คะแนน (เต็ม 30 คะแนน)	
	ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
หนองใหญ่	10.09 ± 6.60 ^a	24.45 ± 4.90 ^b
เกาะพิทักษ์	15.50 ± 9.52 ^a	23.67 ± 7.40 ^b

*อักษรที่กำกับแตกต่างกันในแถวเดียวกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p < 0.05) ทดสอบโดย t-test

จากตาราง 8 เปรียบเทียบค่าคะแนนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม พบว่า ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความรู้ด้านภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้

4.1.2 การประเมินความสามารถของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมก่อนและหลังการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยวิธีการประเมินเชิงคุณภาพ ได้จากผลการใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) ทั้งนี้ ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมพัฒนาความสามารถในการสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษตลอดการฝึกอบรม แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมไม่สามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาอังกฤษได้ และมีพฤติกรรมตื่นเต้น ไม่กล้าแสดงออกหรือสอบถามข้อสงสัย และขาดความมั่นใจ ทำให้ตะกุกตะกักและลื

เนื้อหาในขณะฝึกปฏิบัติ และไม่กลัวพูดคุยกับชาวต่างชาติ ทั้งนี้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความตั้งใจในการเข้าร่วมกิจกรรมดีมาก

ระยะที่ 2 ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความมั่นใจ กล้าแสดงออก สอบถามข้อสงสัย สามารถปฏิบัติตาม สร้างการสนทนาด้วยตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับชาวต่างชาติโดยใช้ภาษากายและภาษาพูดอย่างง่ายได้ ทั้งนี้ผู้สอนต้องให้คำปรึกษาระหว่างกระบวนการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองเบื้องต้นจากประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมภายในชีวิตประจำวัน

ระยะที่ 3 ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความมั่นใจ กล้าแสดงออกและสอบถามข้อสงสัย สามารถปฏิบัติตามและสร้างการสนทนาด้วยตนเอง และให้การช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและประยุกต์ใช้เนื้อหาสาระผ่านกระบวนการเรียนการสอนเข้ากับประสบการณ์และสภาพแวดล้อมภายในชีวิตประจำวัน และสื่อสารเบื้องต้นโดยใช้ภาษาพูดและภาษากายกับชาวต่างชาติโดยไม่มีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือได้

โดยผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 9

ตาราง 9 คะแนน (ค่าเฉลี่ย±S.D.) ก่อนและหลังฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ด้านความสามารถ

สถานที่	คะแนน (เต็ม 21 คะแนน)	
	ก่อนฝึกอบรม	หลังฝึกอบรม
หนองใหญ่	11.20 ± 3.71 ^a	17.20 ± 2.86 ^b
เกาะพิทักษ์	11.25 ± 3.39 ^a	17.25 ± 3.62 ^b

*อักษรที่กำกับแตกต่างกันในแถวเดียวกันแสดงว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่น 95% (p < 0.05) ทดสอบโดย t-test

จากตาราง 9 เปรียบเทียบค่าคะแนนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม พบว่า ทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีคะแนนก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p < 0.05) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้

4.2 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ศึกษาข้อมูลทั่วไปของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ด้านเพศ อายุ อาชีพ รายได้ และการศึกษา รวมทั้งความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ จำนวน 23 คน เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยจำแนกตามพื้นที่ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตาราง 10 - 11

ตาราง 10 ผลของอายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับคะแนนหลังการฝึกอบรมของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ พื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราช โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอมะนัง จังหวัดชุมพร

ปัจจัย	คะแนนหลังทดสอบ (เปอร์เซ็นต์)			
	13 – 18	19 – 24	25 – 30	ผลรวม
อายุ				
31 – 40	9.10	0.00	0.00	9.10
41 – 50	9.10	9.10	36.40	54.50
>50	0.00	9.10	27.30	36.40
การศึกษา				
ประถมศึกษา	18.20	9.10	45.50	72.70
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.00	9.10	0.00	9.10
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.00	0.00	18.20	18.20
ความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรม				
4	0.00	0.00	9.10	9.10
5	9.10	0.00	0.00	9.10
6	9.10	18.20	9.10	36.40
7	0.00	0.00	9.10	9.10
8	0.00	0.00	36.40	36.40

จากตาราง 10 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ และความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระดับคะแนนหลังฝึกอบรม คือ อายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านของความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรมและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีความถี่ใน

การเข้าร่วมฝึกอบรมระหว่าง 6 – 8 ครั้ง ถึงแม้ว่าจะมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมบางส่วนที่มีความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม 4 ครั้ง แต่สามารถได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) ซึ่งเมื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานส่วนอื่นๆ พบว่าผู้เข้าร่วมฝึกอบรมท่านนี้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการติดต่อและประสานงานกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ และมีระดับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ระดับคะแนนสูง

ตารางที่ 11 ผลของอายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรมต่อระดับคะแนนหลังการฝึกอบรมของผู้เข้ารับฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ พื้นที่ชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร

ปัจจัย	คะแนนหลังทดสอบ (เปอร์เซ็นต์)				ผลรวม
	7 – 12	13 – 18	19 – 24	25 – 30	
อายุ					
21 – 30	0.00	0.00	0.00	41.70	41.70
31 – 40	0.00	8.30	0.00	0.00	8.30
41 – 50	0.00	0.00	0.00	8.30	8.30
>50	16.70	0.00	8.30	16.70	41.70
การศึกษา					
ประถมศึกษา	16.70	0.00	8.30	0.00	25.00
มัธยมศึกษาตอนต้น	0.00	8.30	0.00	16.70	25.00
มัธยมศึกษาตอนปลาย	0.00	0.00	0.00	16.70	16.70
ปริญญาตรี	0.00	0.00	0.00	33.30	33.30
ความถี่ในการเข้ารับการฝึกอบรม					
5	0.00	0.00	8.30	8.30	16.70
6	16.70	8.30	0.00	50.00	75.00
7	0.00	0.00	0.00	8.30	8.30

จากตาราง 11 ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา รายได้ และความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม พบว่า ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อระดับคะแนนหลังฝึกอบรม คือ อายุ การศึกษา และความถี่ในการเข้าร่วมฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านอายุและการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะทาง

กายภาพแล้ว บุคคลในช่วงอายุดังกล่าว มีความสามารถในการเรียนรู้ค่อนข้างเร็วและมีความจำดี จึงสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถได้เป็นอย่างดี และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีพื้นฐานองค์ความรู้ที่ดีและเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ระดับคะแนนสูง

ขั้นตอนที่ 5 การประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการติดตามประเมินผล โดยการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร โดยรวม และในด้านต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านกระบวนการฝึกอบรม และด้านความรู้ความเข้าใจ ดังแสดงในตาราง 12 - 13

ตาราง 12 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร โดยภาพรวม

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านผู้สอน	4.43	0.71	มากที่สุด
ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม	4.55	0.41	มากที่สุด
ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม	4.49	0.44	มากที่สุด
ด้านกระบวนการฝึกอบรม	4.37	0.49	มากที่สุด
ด้านความรู้ความเข้าใจ	4.07	0.70	มาก
รวม	4.38	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 12 ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 4 ด้านคือ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการฝึกอบรม และอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ

ตาราง 13 ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร จำแนกรายด้าน

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านผู้สอน			
สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน	4.48	0.85	มากที่สุด
ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย	4.35	0.93	มากที่สุด
สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี	4.48	0.79	มากที่สุด
ใช้อุปกรณ์และเอกสารประกอบการสอนได้ดี	4.43	0.66	มากที่สุด
ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม			
ข้อมูลและเนื้อหาตรงกับความต้องการ	4.65	0.57	มากที่สุด
ข้อมูลและเนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง	4.65	0.49	มากที่สุด
เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ง่าย	4.57	0.59	มากที่สุด
เอกสารและสื่อ ง่ายต่อการใช้งานและสามารถนำไป	4.35	0.57	มากที่สุด
ฝึกปฏิบัติได้เอง			
ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม			
ใช้กระบวนการที่เข้าใจง่าย ไม่ยากจนเกินไป	4.43	0.66	มากที่สุด
กิจกรรมช่วยให้สามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วย	4.48	0.51	มากที่สุด
ตนเอง			
กิจกรรมช่วยให้เข้าใจวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	4.39	0.58	มากที่สุด
กิจกรรมช่วยให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับ	4.65	0.57	มากที่สุด
ภาษาอังกฤษ ตรงตามความต้องการและการใช้ประโยชน์จริง			
ด้านกระบวนการฝึกอบรม			
การประสานงาน และ การเตรียมการ	4.35	0.57	มากที่สุด
ความเหมาะสมของสถานที่	4.35	0.65	มากที่สุด
ความเหมาะสมของ วัน และ เวลา ที่จัดอบรม	4.39	0.58	มากที่สุด
ความเหมาะสมของอุปกรณ์ประกอบการอบรม	4.39	0.58	มากที่สุด

ตาราง 13 (ต่อ)

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ ความพึงพอใจ
ด้านความรู้ความเข้าใจ			
ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหา ก่อน เข้าร่วมอบรม	3.87	1.01	มาก
ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหา หลัง เข้าร่วมอบรม	4.22	0.85	มากที่สุด
สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้	4.17	0.83	มาก
สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้	4.00	0.67	มาก

จากตาราง 13 ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจรายประเด็นด้านผู้สอน ด้านผู้สอน ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม และด้านกระบวนการฝึกอบรมในระดับมากที่สุด และมีความพึงพอใจรายประเด็นด้านความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุดคือ ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหาหลังเข้าร่วมฝึกอบรม และระดับมากคือ 1) สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ 2) สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้ และ 3) ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหา ก่อนเข้าร่วมฝึกอบรม

สรุปผลการดำเนินการวิจัยตามวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยบรรลุตามวัตถุประสงค์การวิจัย รายละเอียดดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย	ผลผลิต
1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร	1. ทราบข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร
2. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร	2. หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร (เอกสารแนบ ก)
3. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน	3. รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน (ดังรายละเอียดภายในบทที่ 5)

บทที่ 5

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

โครงการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร 2) เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร และ 3) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยมีกระบวนการดำเนินการวิจัยดังนี้ 1) การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การท่องเที่ยวโดยชุมชนและอื่นๆ จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์สำหรับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการกำหนดร่างโครงสร้าง วัตถุประสงค์ และพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ เนื้อหาสาระ การนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปใช้ และการประเมินผลการเรียนรู้ 3) การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ด้วยแบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม และการวิพากษ์ 4) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2 พื้นที่ ระยะเวลา 36 ชั่วโมง และ 5) ประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน 2) การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ 3) การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ 4) การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ และ 5) การประเมินผล รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

ผลการสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร และระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจากกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับการท่องเที่ยวมาก ซึ่งสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในจังหวัดชุมพร ณ ปัจจุบันมีปริมาณนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น ดังข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว พ.ศ.2554 จังหวัดชุมพรมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 62,868 คน และมีรายได้

จากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเป็นจำนวน 392.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 42.32% จากปี 2553 ที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 292.44 ล้านบาท จึงเห็นได้ว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้ประกอบการและผู้ที่เกี่ยวข้องภายในแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างมีความต้องการในการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการฟังและการพูด ซึ่งความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารมุ่งเน้นความสามารถในการปฏิสัมพันธ์ทางด้านสังคม โดยเฉพาะการพูด แม้ว่าการพูดนั้นจะไม่ถูกหลักไวยากรณ์แต่สามารถสื่อความหมายได้และเหมาะสมกับสถานการณ์ก็เพียงพอ นอกจากนี้กลุ่มตัวอย่างได้ให้ข้อเสนอแนะว่าตนเองไม่ได้อ่านหรือเขียนภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันหรืองานประจำ จึงมีความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านและการเขียนในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนในระดับน้อย จากข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41 – 50 ปี อาชีพธุรกิจส่วนตัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท และระดับการศึกษาระดับประถมศึกษา ซึ่งปัจจัยเหล่านี้มีผลต่อความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษทั้งสิ้น โดยเฉพาะ อายุ อาชีพ และการศึกษา

รูปแบบลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเห็นว่ามีผลต่อการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษมากและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ ได้แก่ 1) การสนทนาจริงกับชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ 2) การศึกษาและทำแบบฝึกหัดจากใบความรู้ หรือคู่มือต่างๆ ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาความสามารถทั้ง 4 ด้าน (การฟัง พูด อ่าน และเขียน) และ 3) การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนาต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดและเสริมสร้างความมั่นใจ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้านการฟังและการพูด คือ 1) การมีชาวต่างชาติอยู่ในพื้นที่ 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงบทบาทสมมติหรือการสนทนา 3) ผู้เรียนฝึกถามตอบกับเพื่อนในชั้นเรียน เป็นต้น โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดเห็นว่าหัวข้อบทสนทนาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 12 หัวข้อ มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวน 11 หัวข้อ ผู้วิจัยจึงได้นำหัวข้อ 11 หัวข้อดังกล่าวไปออกแบบโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ต่อไป

2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ผู้วิจัยพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ บนพื้นฐานของข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน เพื่อให้ได้หลักสูตรที่ตรงตามความต้องการและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ภายใต้สถานการณ์จริง โดยพัฒนาโครงสร้างของหลักสูตรฝึกอบรมฯ

จากแนวคิดของ Taba (1962:10) ซึ่งหลักสูตรประกอบด้วยเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลการเรียนรู้ รายละเอียดดังนี้

1. เป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมฯ คือ 1) เพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นความสามารถด้านการฟังและพูดในลักษณะ คำศัพท์ต่อคำศัพท์ และการใช้ประโยคอย่างง่ายแก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นภายในจังหวัดชุมพร และ 2) เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยตนเองแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นภายในจังหวัดชุมพร

2. เนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมฯ พัฒนาจากความต้องการของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 หัวข้อ ได้แก่ 1) บทสนทนาพื้นฐาน 2) การแนะนำตนเองและผู้อื่น 3) การนับจำนวนตัวเลข 4) วัน เดือน และเวลา 5) การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 6) การซื้อขายสินค้าและบริการ 7) การสอบถามและบอกเส้นทาง 8) อาหารและเครื่องดื่ม 9) ที่พักโฮมสเตย์ 10) การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว และ 11) เจ็บไข้ได้ป่วย โดยผู้วิจัยพิจารณาเรียงลำดับหัวข้อจากง่ายไปหายาก มีความต่อเนื่อง และมีการบูรณาการเนื้อหาของแต่ละหัวข้อตามการใช้ประโยชน์จริง

3. กิจกรรมหรือประสบการณ์การเรียนรู้ ซึ่งหมายถึงสื่อและกิจกรรมประกอบการฝึกอบรม รวมทั้งสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยพิจารณาปัจจัยด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างและเป้าหมายและวัตถุประสงค์การเรียนรู้หลักสูตรฝึกอบรมฯ เป็นหลัก ในการเลือกสื่อและกิจกรรมประกอบการฝึกอบรม ดังนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีปัจจัยด้านร่างกายที่มีผลโดยตรงต่อการเรียนรู้ เช่น 1) ประสิทธิภาพในการจำและเรียนรู้ช้าเนื่องจากประสิทธิภาพของสมองที่เสื่อมถอยลงตามอายุ ดังนั้น กิจกรรมฝึกอบรมจึงต้องเป็นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและกิจกรรมนั้นๆ ต้องให้กลุ่มตัวอย่างได้ทำซ้ำๆ จนเกิดการเรียนรู้และจดจำ และ 2) การเปลี่ยนแปลงของสายตามีผลกับการมองเห็น เอกสารและสื่อประกอบการกิจกรรมฝึกอบรมจึงต้องมีขนาดใหญ่เห็นได้ชัดเจน เป็นต้น นอกจากนี้ระดับการศึกษาเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยให้ความสำคัญด้วยเช่นกันเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษา ซึ่งระดับการศึกษามีผลโดยตรงกับระดับความรู้พื้นฐานที่กลุ่มตัวอย่างมีอยู่ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้สื่อและกิจกรรมประกอบการฝึกอบรมที่ใช้ภาษาง่ายแก่การเข้าใจ และเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเรียนรู้ผู้วิจัยได้นำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ โดยให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมศึกษาค้นคว้าคำศัพท์ที่ตนเองต้องการเรียนรู้จากสมาร์ตโฟน ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสร้างกระบวนการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากชีวิตประจำวัน และผู้วิจัยได้ทดลองใช้กลุ่มสนทนาในแอปพลิเคชัน Line เพื่อใช้เป็นช่องทางสำหรับพูดคุยปรึกษาหารือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษในช่วงระหว่างสัปดาห์ที่ไม่มีการจัดฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถทบทวนสิ่งที่

ได้เรียนรู้ไปแล้วตลอดจนข้อสงสัยต่างๆ ได้รับการตอบอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ถูกออกแบบให้ผู้เรียนมีความสะดวกสบายเหมาะสมตลอดจนสร้างความไว้วางใจและให้เกียรติผู้เรียน ลดช่องว่างระหว่างผู้สอนและผู้เรียน รวมทั้งสร้างความกลมกลืนระหว่างผู้เรียนที่มีความสามารถด้านภาษาอังกฤษมากและน้อย เพื่อลดความประหม่าและไม่กล้าแสดงออกของผู้เรียน

4. การประเมินผลการเรียนรู้ ผู้วิจัยกำหนดการประเมินผลการเรียนรู้ 3 ระยะ คือ 1) ก่อนการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) และแบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 2) ระหว่างการฝึกอบรม โดยใช้การสังเกตพฤติกรรม การถามตอบปากเปล่า การฝึกสนทนา แสดงบทบาทสมมติและปฏิบัติจากสถานการณ์จริง และ 3) หลังการฝึกอบรม โดยใช้แบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) และแบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ

ร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ ดำเนินการประเมินก่อนการนำไปทดลองใช้โดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม ซึ่งผลการวิเคราะห์พบว่าผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่หลักสูตรฝึกอบรมฯ มีประเด็นสาระสอดคล้อง (1.00) ตามวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรม และร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ มีความเหมาะสมในระดับมากถึงมากที่สุด จึงถือว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นได้ผ่านเกณฑ์ค่าเฉลี่ยที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ได้ อย่างไรก็ตามผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขร่างหลักสูตรฝึกอบรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เช่น ระยะเวลาในการฝึกอบรมจาก 24 ชั่วโมง เป็น 36 ชั่วโมง เป็นต้น ก่อนการนำหลักสูตรฝึกอบรมฯ ไปทดลองใช้

4. การทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 11 คน ในพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริอำเภอเมือง และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 12 คน ในพื้นที่ชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร โดยดำเนินการฝึกอบรมจำนวน 8 ครั้ง ระยะเวลา 36 ชั่วโมง ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ – มิถุนายน 2559

ผู้วิจัยประเมินความรู้และความสามารถของผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยแบ่งการทดสอบออกเป็นก่อนและหลังการฝึกอบรม ด้วยแบบประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริงสร้างเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูบริกส์ (Rubric Scoring) และแบบทดสอบประเภทจับคู่และแบบเลือกตอบ ชนิด 3 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 พื้นที่ มีคะแนนก่อนฝึกอบรม

และหลังฝึกอบรมจากการประเมินความรู้และความสามารถแตกต่างกัน โดยคะแนนหลังฝึกอบรมมีค่าสูงกว่าคะแนนก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้นนั้น มีประสิทธิภาพสามารถช่วยพัฒนาความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้แก่กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ ซึ่งอาจเนื่องมาจากองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้และการพัฒนาความสามารถของกลุ่มตัวอย่างจากพื้นที่ 2 พื้นที่ที่แตกต่างกัน ดังนี้ 1) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ ของกลุ่มตัวอย่างพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร คือ อายุ การศึกษา และความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านของความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรม ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรมและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรมระหว่าง 6 - 8 ครั้ง ทั้งนี้จากการที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมฝึกอบรมบ่อยครั้งทำให้เกิดพัฒนาการในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจากบุคคลซึ่งมีความกลัว ไม่กล้าแสดงออก ไม่กล้าซักถามข้อสงสัย พุคตะกุกตะกัก เป็นบุคคลที่มีความมั่นใจ กล้าแสดงออก สอบถามข้อสงสัย สามารถปฏิบัติตาม สร้างการสนทนาด้วยตนเอง และให้การช่วยเหลือในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และสามารถสื่อสารเบื้องต้น โดยใช้ภาษาพูดและภาษากายกับชาวต่างชาติโดยไม่มีผู้สอนคอยให้การช่วยเหลือได้ ถึงแม้ว่าจะมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมบางส่วนที่มีความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรม 4 ครั้ง แต่สามารถได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) ซึ่งเมื่อตรวจสอบข้อมูลพื้นฐานส่วนอื่นๆ พบว่าผู้เข้าร่วมฝึกอบรมท่านนี้ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีการติดต่อและประสานงานกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ และมีระดับการศึกษาระดับมัธยมตอนปลาย/ปวช. ซึ่งอาจจะเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ระดับคะแนนสูง และ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ พื้นที่ชุมชนเกาะพิทักษ์ อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร คือ อายุ การศึกษา และความสามารถในการเข้าร่วมฝึกอบรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยในด้านอายุและการศึกษา ซึ่งเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างอายุและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีอายุระหว่าง 21-30 ปี ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะทางกายภาพแล้ว บุคคลในช่วงอายุดังกล่าว มีความสามารถในการเรียนรู้ค่อนข้างเร็วและมีความจำดี จึงสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถได้เป็นอย่างดี และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาและคะแนนหลังฝึกอบรม พบว่า ผู้ที่ได้ระดับคะแนนสูง (25 - 30) มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งมีพื้นฐานองค์ความรู้ที่ดีและเป็นปัจจัยสำคัญที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ระดับคะแนนสูง

นอกจากนี้ หลังการดำเนินการทดลองใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงเนื้อหา สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนการสอน และรายละเอียดอื่นๆ และผู้วิจัยปรับเปลี่ยนจำนวนบทเรียนจาก 11 บทจากร่างโครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรมฯ เป็น 10 บท เพื่อให้มีความสอดคล้องและเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างมากยิ่งขึ้น

5. การประเมินผล

ผู้วิจัยดำเนินการติดตามประเมินผล โดยการศึกษาความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร โดยรวม และในด้านต่างๆ ของหลักสูตร ได้แก่ ด้านผู้สอน ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านกระบวนการฝึกอบรม และด้านความรู้ความเข้าใจ พบว่า ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม มีความพึงพอใจต่อหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 4 ด้านคือ ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ด้านผู้สอน ด้านกระบวนการฝึกอบรม และอยู่ในระดับมาก 1 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ รายละเอียดดังนี้

1. ด้านผู้สอน ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนมีความรู้ความสามารถ และประสบการณ์ด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว สามารถสร้างความน่าเชื่อถือ อธิบายเนื้อหาได้อย่างชัดเจน กอปรกับบุคลิกลักษณะที่ดี เป็นธรรมชาติทั้งน้ำเสียงและกิริยาท่าทาง ภาษาที่ใช้เหมาะสมและเข้าใจง่าย สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี มีความใกล้ชิดระหว่างผู้สอนและผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ผู้สอนมีความเป็นกันเองและกลมกลืนกับพื้นที่ สร้างบรรยากาศการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้มากกว่าการสอนโดยทั่วไป นอกจากนี้ผู้สอนยังสามารถใช้สื่อและเอกสารประกอบการฝึกอบรมได้เป็นอย่างดีอีกด้วย

2. ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรมนั้น พัฒนามาจากข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมโดยตรง ส่งผลให้ข้อมูลและเนื้อหาตรงตามความต้องการและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เช่น กลุ่มผู้เข้าร่วมฝึกอบรมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัวและเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ซึ่งเนื้อหาถูกออกแบบให้สามารถประยุกต์ใช้งานได้ตามอาชีพนั้นๆ ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถใช้ประสบการณ์เดิมที่มีกับองค์ความรู้ใหม่ ทำให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้รวดเร็วและง่ายขึ้น เป็นต้น นอกจากนี้ จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐาน พบประเด็นที่น่าสนใจประการหนึ่ง คือ กลุ่มตัวอย่างจะมีเวลาอยู่กับผู้สอนเพียงช่วงเวลาสั้นๆ (3 – 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์) เวลาส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างจะอยู่กับการทำงานและชีวิตส่วนตัว ผู้วิจัยเห็นถึง

ความสำคัญของช่วงเวลาดังกล่าว จึงออกแบบเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรมให้ง่ายต่อการใช้งานและสามารถนำไปฝึกปฏิบัติได้เองในช่วงเวลาว่าง

3. ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการฝึกอบรมพัฒนาขึ้นตามศักยภาพและลักษณะพื้นฐานของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม กิจกรรมการฝึกอบรมเน้นให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าใจเนื้อหา โดยเน้นกิจกรรมที่สามารถพัฒนากระบวนการคิดมากกว่าการจำสิ่งที่ได้เรียนรู้ เริ่มจากง่าย ๆ และพัฒนากิจกรรมให้มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นตามศักยภาพของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม เช่น กิจกรรมการฝึกอบรมในช่วงบทเรียนแรกๆ (บทที่ 1 – 4) ผู้สอนจะมีบทบาทในการป้อนข้อมูลและฝึกผู้เข้าร่วมฝึกอบรม หลังจากนั้น (บทที่ 5 – 11) ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนได้คิดและพิจารณาสิ่งต่างๆ รอบตัวโดยการดำเนินกิจกรรมคู่และกลุ่ม ฝึกสนทนา แสดงบาบาทสมมุติ และปฏิบัติจากสถานการณ์จริง เป็นต้น ด้วยกิจกรรมการฝึกอบรมที่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้มีส่วนร่วมตลอดกระบวนการ และได้ฝึกกิจกรรมต่างๆ เข้าไปซ้ำมาจนสามารถเข้าใจและปฏิบัติตามได้อย่างเป็นธรรมชาติ เกิดการเรียนรู้และเข้าใจวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง กอปรกับบรรยากาศการฝึกอบรมที่เป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกันระหว่างผู้สอนและผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และผู้เข้าร่วมฝึกอบรมด้วยกัน ตลอดจนการช่วยเหลือระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ทำให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมรู้สึกสนุกสนาน ไม่เครียด และสามารถเรียนรู้ได้ดี ส่งผลให้มีพัฒนาการที่ดีทั้งด้านความรู้และความสามารถ นอกจากนี้ในบางบทเรียนผู้สอนได้เชิญชาวต่างชาติเข้าร่วมกิจกรรมการฝึกอบรมด้วย ทำให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเกิดแรงจูงใจและกระตุ้นให้มีความต้องการในการฝึกฝนมากยิ่งขึ้น และเป็นการสร้างกำลังใจระหว่างการดำเนินการฝึกอบรมอีกด้วย

4. ด้านกระบวนการฝึกอบรม ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุด ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้สอนมีการวางแผนการจัดฝึกอบรมล่วงหน้าเป็นระยะเวลาที่เหมาะสม ทำให้สามารถประสานงานให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมเข้าร่วมการฝึกอบรมได้โดยไม่กระทบต่อการงานประจำ ทั้งนี้หากมีเหตุการณ์ที่มีความจำเป็นก็สามารถประสานงานเพื่อเปลี่ยนแปลงเวลาและสถานที่ได้ตามความเหมาะสม โดยสถานที่ที่ใช้สำหรับการฝึกอบรม คือ อาคารเอนกประสงค์ ของทั้ง 2 พื้นที่ ซึ่งผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความคุ้นเคย และรู้สึกสบายๆ เป็นกันเอง สามารถช่วยผ่อนคลายความกังวลหรืออาการประหม่าได้เป็นอย่างดี

5. ด้านความรู้ความเข้าใจ ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความพึงพอใจมาก ซึ่งอาจเนื่องมาจากผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษมากขึ้นหลังจากเข้าร่วมฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมฯ ดังจะเห็นได้จากคะแนนประเมินความรู้และความสามารถก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรม ซึ่งมีความแตกต่างกัน กอปรกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมสามารถนำไปใช้ใน

การประกอบอาชีพได้จริง ตลอดจนสามารถให้คำปรึกษาซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และผู้อื่น ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมจึงมีความพึงพอใจด้านความรู้ความเข้าใจในระดับมาก

รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

จากการศึกษาและสำรวจข้อมูลพื้นฐานและความต้องการของกลุ่มตัวอย่าง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมฯ การประเมินร่างหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ ตลอดจนการทดลองใช้ และการประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมฯ ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดและออกแบบรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน คือ

- 1) ข้อมูลพื้นฐานของแต่ละบุคคล ความต้องการ ความพร้อม และเป้าหมายในการเรียนรู้
- 2) กระบวนการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรมฯ คิดเป็นร้อยละ 10 ของกระบวนการเรียนรู้ และการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสืบค้นจากตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกระบวนการเรียนรู้ และ
- 3) ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (ความสำเร็จ) รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. บุคคลแต่ละคนมีปัจจัยพื้นฐานที่แตกต่างกัน เช่น เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา และรายได้ ซึ่งแต่ละปัจจัยส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของแต่ละคนในระดับที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม คือ อายุและการศึกษา ทั้งนี้อาชีพมีผลกระทบเช่นกันในด้านของสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม และเมื่อบุคคลพิจารณาเห็นความจำเป็นในการพัฒนาตนเอง จะเกิดความ ต้องการ ซึ่งแต่ละคนมีความต้องการแตกต่างกันขึ้นอยู่กับเป้าหมายที่ตนเองตั้งไว้ อย่างไรก็ตามหากมีเพียงความต้องการแต่ขาดความพร้อมในการพัฒนาตนเองก็ไม่อาจจะพัฒนาตนเองให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ความพร้อมจึงเป็นปัจจัยสำคัญอีกปัจจัยหนึ่งที่ต้องพิจารณาเพื่อสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมในการพัฒนาความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนต่อไป

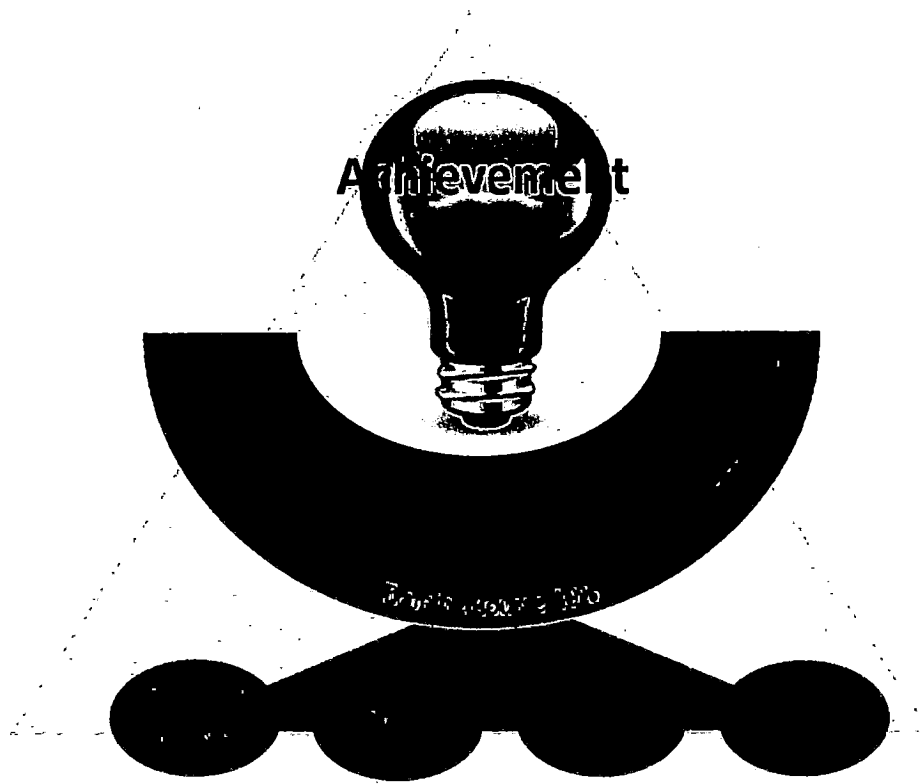
2. กระบวนการเรียนรู้สำหรับบุคคลอาจมีได้หลายวิธี อย่างไรก็ตามจากผลการวิจัยผู้วิจัยแบ่งกระบวนการเรียนรู้ออกเป็น 2 ส่วนคือกระบวนการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 10 ของกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด และกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสืบค้นจากตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 90 ของกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมด รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 กระบวนการเรียนรู้ผ่านการฝึกอบรม โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมฯ ที่พัฒนาขึ้น ซึ่งประกอบด้วย 1) เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรมฯ 2) บทเรียน จำนวน 10 บท ซึ่งภายใน 1 บทเรียนประกอบด้วย จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาสาระ สื่อการสอน กิจกรรมการเรียนรู้ การสอน และการประเมินผล และ 3) การประเมินผลหลักสูตรฯ อย่างไรก็ตามในแต่ละบทเรียนนั้นมีจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาสาระเฉพาะเรียงลำดับจากง่ายไปหายากจากบทที่ 1 ถึง 10

สำหรับการสอนและกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น เน้นพัฒนาความรู้และความสามารถจากง่ายไปหายาก โดยให้ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้สอน และดำเนินการประเมินผลหลังจากจบการฝึกอบรม โดยผู้เข้าร่วมฝึกอบรมต้องเข้าร่วมฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องจึงจะสามารถพัฒนาความรู้และความสามารถได้อย่างมีประสิทธิภาพดังปรากฏจากผลการวิจัย ทั้งนี้ภายในหนึ่งสัปดาห์ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีโอกาสร่วมกิจกรรมฝึกอบรมเพียง 3 - 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เท่านั้น ซึ่งคิดโดยประมาณเป็นร้อยละ 10 ของเวลาว่างของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสัปดาห์ ดังนั้นเพื่อให้การพัฒนาความรู้และความสามารถของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงต้องใช้กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองในช่วงเวลาว่างระหว่างสัปดาห์เข้ามาช่วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้

2.2 กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เข้าร่วมฝึกอบรมได้ถูกพัฒนาให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองผ่านหลักสูตรฝึกอบรมฯ โดยในแต่ละกระบวนการของหลักสูตรฝึกอบรมฯ ช่วยเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ ความรู้และความสามารถ ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านการสืบค้นจากตำรา หนังสือ สื่อออนไลน์และอื่นๆ รอบตัวในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติในงาน ตลอดจนร่วมปรึกษาหารือช่วยเหลือกันระหว่างผู้เข้าร่วมฝึกอบรม อย่างไรก็ตามผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถใช้เวลาว่างนอกเวลาทำงานและพักผ่อนเพื่อศึกษาและฝึกฝนเพิ่มเติมเนื้อหาสาระที่ได้เรียนรู้จากการฝึกอบรม ซึ่งคิดโดยประมาณเป็นร้อยละ 90 ของเวลาว่างของผู้เข้าร่วมฝึกอบรมทั้งสัปดาห์

3. ผลลัพธ์ของการเรียนรู้ (ความสำเร็จ) ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมมีระดับความรู้และความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนมากขึ้น มีพฤติกรรมการเรียนรู้ที่ดีสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้สอน มีความมั่นใจ กล้าคิดกล้าแสดงออก และสามารถสื่อสารในระดับเบื้องต้นได้

ภาพ 2 รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

แนวทางการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยตนเอง

1. ศึกษาหาแหล่งสืบค้นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือ และเหมาะสมกับศักยภาพของตนเอง เช่น หนังสือ คู่มือ เอกสาร พจนานุกรม สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อออนไลน์ เป็นต้น
2. พิจารณาเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษที่ตนเองมีความเกี่ยวข้องและมีความจำเป็นต้องใช้ใน ชีวิตประจำวันหรือการปฏิบัติงานเท่านั้น ในการเริ่มศึกษาและพัฒนาความสามารถด้าน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของตนเอง
3. สร้างสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของตนเอง ด้วยการสืบค้นข้อมูลและสร้างสื่อที่เหมาะสม เช่น เขียนชื่อภาษาอังกฤษของสิ่งของลงบนสิ่งของภายในบ้านและสถานที่ทำงาน ฝึกออกเสียง คำศัพท์และอัดเสียงตนเองในโทรศัพท์มือถือเพื่อเก็บไว้ฟัง เป็นต้น ทั้งนี้ควรพัฒนาจากคำศัพท์ใน ชีวิตประจำวันหรือการปฏิบัติงาน และพยายามเรียกสิ่งต่างๆ รอบตัวด้วยภาษาอังกฤษ
4. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับคนใกล้ชิดและเพื่อนร่วมงานที่ฝึกฝนภาษาอังกฤษเช่นเดียวกัน สร้างการพูดคุย ปรึกษาหารือเกี่ยวกับภาษาอังกฤษในประเด็นต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจและจดจำ ได้มากยิ่งขึ้นจากการได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น

5. ฝึกเรียบเรียงคำศัพท์ แบบศัพท์ต่อศัพท์และศึกษาเพิ่มเติมจากผู้ที่มีความรู้ เพื่อให้สามารถสื่อสารได้เบื้องต้น พร้อมหาโอกาสในการได้ฝึกสนทนากับชาวต่างชาติ

6. ฝึกเรียบเรียงประโยคจากคำศัพท์ง่ายๆ รอบตัวและศึกษาเพิ่มเติมจากผู้ที่มีความรู้ เพื่อให้สามารถเรียบเรียงประโยคอย่างง่าย พร้อมฝึกสนทนากับชาวต่างชาติอย่างต่อเนื่อง

7. ฝึกปฏิบัติและใช้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากภาษาอังกฤษเป็นทักษะ ซึ่งบุคคลจะมีทักษะใดได้ ต้องเกิดจากการฝึกปฏิบัติและใช้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 หน่วยงานที่มีบทบาทและเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวควรให้การสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านภาษาอังกฤษ เนื่องจากเป็นภาษาที่ได้รับการยอมรับทั่วโลกในการใช้เป็นภาษากลางสำหรับการสื่อสารระหว่างประเทศ โดย ณ ปัจจุบันมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทยเป็นจำนวนมาก บุคลากรจึงควรได้รับการพัฒนาให้สามารถสื่อสารได้ เพื่องานบริการที่มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 สถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาเรียนรู้ต่างๆ ควรได้รับการพัฒนาระบบสื่อความหมายเป็นภาษาอังกฤษ ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบของ ป้าย คู่มือท่องเที่ยว แผ่นพับ สื่อวีดิทัศน์ และอื่นๆ เพื่อให้นักท่องเที่ยวต่างชาติได้รับทราบข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ผู้ที่จะนำหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพรไปใช้ ควรศึกษารายละเอียดของหลักสูตรฝึกอบรมฯ และปรับให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ โดยควรสำรวจข้อมูลของผู้เข้าร่วมฝึกอบรม ความต้องการจำเป็น ตลอดจนความพร้อมในการเข้าร่วมฝึกอบรม

2.2 การดำเนินการฝึกอบรมต้องใช้เวลาและทุนทรัพย์สูง จึงควรมีการวางแผนการดำเนินการให้ครอบคลุม โดยการ 1) ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมฝึกอบรม 2) กำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน 3) จัดผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถและเข้าใจบริบทพื้นที่ เพื่อสร้างแรงจูงใจ กระตุ้น และสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีให้แก่ผู้เข้าร่วมฝึกอบรม 4) การประเมินผลการฝึกอบรม และ 5) สถานที่และระยะเวลาที่มีความยืดหยุ่นและเหมาะสม

2.3 การฝึกอบรมผู้ใหญ่นั้น ควรคำนึงถึงหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ประกอบกับลักษณะทางกายภาพของผู้ใหญ่เป็นสำคัญ โดยผู้สอนนั้นควรเป็นบุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี เข้าใจธรรมชาติ

ของผู้ใหญ่ เปิดกว้างรับความคิดเห็น ไม่ยึดตนเองเป็นหลัก มีบุคลิกภาพที่สบายๆ เป็นกันเอง อ่อนนุ้ย และน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ผู้สอนควรระแวดระวังการแสดงความรู้สึกในแง่ลบ เช่น เบื่อ รำคาญ โกรธ ไม่ใส่ใจ เป็นต้น ผู้สอนมีบทบาทสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี สร้างแรงจูงใจ กระตุ้น และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมผู้เข้าร่วมฝึกอบรมให้สามารถพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรมีการวิจัยการพัฒนาระบบสื่อความหมายเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวและแหล่งศึกษาเรียนรู้ต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นเครื่องมือในการช่วยชุมชนให้สามารถถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์สู่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติต่อไปในอนาคต

3.2 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

3.3 ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษาที่ช่วยส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านภาษาอังกฤษและเหมาะสมกับกลุ่มผู้ใหญ่ เพื่อให้เท่าทันกับการเปลี่ยนของยุคปัจจุบัน

3.4 ควรมีการวิจัยพัฒนาบุคลากรภายในชุมชนให้สามารถสื่อความหมายเป็นภาษาอังกฤษเกี่ยวกับธรรมชาติ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้สามารถชุมชนสามารถนำเสนอเรื่องราวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความยั่งยืนให้แก่ทรัพยากรผ่านการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

เมื่อสิ้นสุดการดำเนินการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ณ ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร ซึ่งเป็นพื้นที่ให้ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง แก่บุคคลทั่วไป มีกลุ่มศึกษาดูงานและนักท่องเที่ยวชาวไทยและต่างประเทศเดินทางมาศึกษาเรียนรู้เป็นจำนวนมาก กอปรกับพื้นที่ดังกล่าวมีความเป็นธรรมชาติและตั้งอยู่ใกล้กับตัวเมืองจังหวัดชุมพร จึงง่ายต่อการเข้าเยี่ยมชมและพักผ่อนเป็นอย่างยิ่ง ดังนั้นการพัฒนาให้ศูนย์การเรียนรู้ฯ สามารถนำเสนอข้อมูลให้แก่กลุ่มนักท่องเที่ยวทุกกลุ่มจึงมีความสำคัญและจำเป็น ทั้งนี้จากการร่วมพูดคุยกับผู้ประกอบการนำเที่ยวที่เคยมาขอร้องศูนย์การเรียนรู้ฯ ผู้ประกอบการนำเที่ยวแนะนำให้ปรับปรุงฉลากผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัยและน่าสนใจ ผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ จึงร่วมพัฒนาฉลากผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้น ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทางศูนย์การเรียนรู้ฯ จัดจำหน่าย เช่น สบู่ ยาสระผม และครีม นวดผม เป็นต้น นอกจากนี้ทางศูนย์การเรียนรู้ฯ ไม่มีสื่อสำหรับประชาสัมพันธ์ ผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ จึงร่วมออกแบบแผ่นพับ 2 ภาษา สำหรับประชาสัมพันธ์ศูนย์การเรียนรู้ฯ ด้วยเช่นกัน (รูปฉลากผลิตภัณฑ์และแผ่นพับปรากฏในภาคผนวก ข) และดำเนินการพัฒนาศูนย์การ

เรียนรู้ให้มีระบบสื่อความหมาย 2 ภาษา ทั้งนี้ ณ ปัจจุบัน ผู้เข้าร่วมฝึกอบรมสามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง และสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและให้บริการนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติด้วยความมั่นใจ กล่าวได้ตอบ และนำเสนอข้อมูล แม้ว่าจะเป็นรูปแบบคำศัพท์ต่อคำศัพท์ และประโยคอย่างง่าย แต่การปฏิบัติอย่างต่อเนื่องย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาที่ยั่งยืนในอนาคต

บรรณานุกรม

- Anderson, Anne and Tony Lynch. (1988). *Listening*. Oxford : University Press.
- Bartz, Walter H. (1979). *Language in Education : Theory and Practice*. Virginia : Center for Applied Linguistics.
- Byrne, Donn. (1987). *Teaching Oral English*. Essex : Longman Group UK Ltd.
- Byrne, Donn. (1988). *Teaching Writing Skills*. New York : Longman Group UK Ltd.
- Canale, M. and Swian, M. (1980). *Theoretical bases of communicative approaches to second language teaching and testing*. Applied Linguistics.
- Clark, Barbara. (1997). *Growing Up Gifted*. 5th ed. New Jersey: Prentice-Hall.
- Doll, Ronald C. (1992). *Curriculum Improvement: Decision Making and Process*. 8th ed. Boston: Allyn and Bacon.
- Finocchiaro, Mary and Christopher Brumfit. (1983). *The Functional-Notional Approach : From Theory to Practice*. New York : Oxford University Press.
- Goodman, Kenneth. (1971). *The Psychology of Second Language Learning*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Harris, David P. (1974). *Testing English as a Second Language*. New Delhi : Tata MaGraw-Hill Publishing Co.
- Harmer, J. (1991). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. แปลและเรียบเรียงโดย เสาวภา ฉะปะบุระกุล และพงษ์ศรี เลขะวัฒนะ. กรุงเทพฯ : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อิน โชนำ จำกัด*
- Johnson, Keith and Keith Morrow. (1981). *Communication in the Classroom*. London : Longman Group Ltd.
- Littlewood, William. (1983). *Communication Language Teaching : An Introduction*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Madsen, Harold S. (1983). *Techniques in Testing*. London : Oxford University Press.
- Raimes, Ann. (1983). *Techniques in Teaching Writing*. New York : Oxford University Press.
- River, Wilga M. (1980). "Hearing and Comprehending" *English Teaching Forum*. 18.
- Taba, H. (1962). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt Brace & World.

- Taba, H. (1981). *Curriculum Development : Theory and Practice*. New York : Harcourt Brace & World.
- Towell, Richard and Roger Hawkins. (1995). *Approaches to Second Language Acquisition*. Clevedon : Multilingual Matters.
- Tyler, R.W. (1942). General Statement on Evaluation. *Journal of Educational Research*, 35. 492-501g.
- Tyler, R. W. (1949). *Basic Principles of Curriculum and Instruction*. Chicago : University of Chicago Press.
- Tyler, R.W. (1986). Program Evaluation International. *Journal of Educational Research*, 10. 53-67.
- Savignon, S.J. (1991). Communicative Language Teaching: State of the Art. *TESOL Quarterly*. Vol. 25, No.2.
- Saylor, Galen J., Alexander , William M. & Lewis , ArthurJ. (1981). *Curriculum Planning for Better Teacher and Learning*. 4th ed. New York : Holt Rinehart and Winston.
- Scott, Roger, (1980). "Speaking" *Communication in the Classroom*. ed. by Keith Johnson and Keith Morrow. London : Longman Group Ltd.
- Scriven, M., Tyler, R. W. and Gagne, R.M. (Eds.). (1967). Perspectives of Curriculum Evaluation. *American Educational Research Association Monograph Series on Curriculum Evaluation*, Vol.1. Rand McNally.
- Widdowson, H.G. (1978). *Teaching Language as Communication*. Oxford: Oxford University Press.
- William, Eddie. (1984). *Reading in the Language Classroom*. London : McMillan Publishers Limited.
- การท่องเที่ยว, กรม. (2557). *สรุปสถานการณ์นักท่องเที่ยว ตุลาคม 2557* หน้า 7 (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์ : <http://www.tourism.go.th/home/details/11/222/23921>
- แจ็ก มุลเดช. (2555). *การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้*. เพชรบูรณ์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). *การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อีสันเพรส.

ฉัตรศิริ ปิยะพิมลสิทธิ์. (2544). เกณฑ์การให้คะแนน *Scoring Rubrics*. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์

: <http://www.watpon.com/Elearning/mea5.html>

ชมพันธ์ ภูษธร ณ อยุธยา. (2540). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.

ทิวัดต์ มณี โชติ. (2549). การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

ทิสนา แจมมณี. (2553). ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 13). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ธำรง บัวศรี. (2542). ทฤษฎีการพัฒนาหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา (พิมพ์ครั้งที่ 2).

กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

รูปทอง กว้างสวัสดิ์. (2549). คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ. มหาสารคาม: ภาควิชาหลักสูตรและการ

สอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

นิรมล สดวณ. (2543). การพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะ

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น

บุญริย์ ฤกษ์เมือง. (2552). การใช้เกมส์คำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์

ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบูรารักษ์. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตร

มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ.

ปทุมพร วรจิตพิงศ์. (2552). การพัฒนาหลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน. คุณฐิณีพนธ์ครู

ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ภาควิชาบริหารเทคนิค

ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ

พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน. กรุงเทพฯ : โครงการท่องเที่ยวเพื่อ

ชีวิตและธรรมชาติ.

พจนา สวนศรี. (2546). เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 8-15 การจัดการนันทนาการและการ

ท่องเที่ยวทางธรรมชาติ. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

มงคล หวังสถิตย์ยังษ์. (2546). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเสริมสมรรถภาพด้านการสอนวิชา

ทฤษฎีสำหรับอาจารย์ที่สอนวิชาชีพด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีในระดับอุดมศึกษา.

วิทยานิพนธ์ครูศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันเทคโนโลยีพระ

จอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2546). มปป. อ้างถึงใน รัชกิจดิสา เชาวนเข้มแข็ง. (2555).

ประเมินความต้องการจำเป็นทำไม?. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์ :

<https://www.gotoknow.org/posts/462393>

มาเรียม นิลพันธุ์. (2543). การสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร. รายงานการวิจัย. กันยายน 20

ตุลาคม 2553, เว็บไซต์: http://www.pirun.kv.ac.th/~psdllv/paper/dev_curri.doc/

วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : คณะ
ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

วิทย์ เทียงบุญธรรม. (2551). พจนานุกรม อังกฤษ-ไทย & ไทย-อังกฤษ ฉบับทันสมัยและสมบูรณ์
ที่ชุด New Se-Ed English-Thai & Thai-English Dictionary (Complete Revised & Updated
Edition). กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดเคชั่น.

วิภาดา ประสารทรัพย์. (2542). พฤติกรรมการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

วีระพันธ์ แก้วรัตน์. (2553). การฝึกอบรมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยเนชั่น.

วารุณี อัสวโกทิน. (2554). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของ
บุคลากรสายสนับสนุนวิชาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คู่มือนิพนธ์การศึกษาคุณ
บัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพฯ.

วาสนา โกวิทยา. (2525). การประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์. (2544). จุดมุ่งหมายทางการศึกษา. (แหล่งที่มา) มปป.

สถาบันการท่องเที่ยวโดยชุมชน. (2551). การท่องเที่ยวโดยชุมชน. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์ :

www.cbt-i.org/2012/travel.php

สมชาย รัตนทองคำ. (2550). การสอนทางกายภาพบำบัด. เอกสารประกอบการสอน 475.

สมนึก ธาตุทอง. (2548). เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นครปฐม : เพชรเกษมการพิมพ์.

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2553). วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.

สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชุมพร. (2555). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวจังหวัดชุมพร ประจำปี 2555. (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์:

http://chumporn.mots.go.th/images/column_1343622537/Lesson%201.pdf

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. (2555). ยุทธศาสตร์การวิจัยการท่องเที่ยวแห่งชาติ (พ.ศ. 2555-2559). (แหล่งที่มา) ระบบออนไลน์: http://www.ird.rmutt.ac.th/?wpfb_dl=172

สุจิตรา ภักดีสงคราม. (2553). สังคมศึกษาในหลักสูตรมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

สุชานาฏ สิตานุรักษ์. (2551). การสร้างแบบฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม สำหรับกลุ่มธุรกิจการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่.

สุมิตร ภูมานุกร. (2523). หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.

สุมิตร อังวัฒนกุล. (2537). กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2555). จิตวิทยาเพื่อการฝึกอบรมผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์

อำนาจ รักษาพล. (2549). การประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนเกาะฆวน้อย ตำบลเกาะฆวน้อย อำเภอเกาะยาว จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

English Communication Course
for Community-Based Tourism in Chumphon Province

โดย
นางสาวจุฑามาส เพ็ญโคณา และคณะ
มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

คำนำ

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ได้จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษแก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นภายในจังหวัดชุมพรให้สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการ โดยผู้วิจัยได้พัฒนาหลักสูตรจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง พื้นที่ศึกษา ตลอดจนการสำรวจความต้องการ และดำเนินการกำหนดโครงสร้างและองค์ประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งหวังว่าหลักสูตรฝึกอบรมภาษาฯ ฉบับนี้ จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาและพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษให้สามารถสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติได้ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามต้องการ ตลอดจนสามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองได้หลังจากสิ้นสุดการฝึกอบรม

อย่างไรก็ตาม หากมีข้อบกพร่องใดๆ ภายในหลักสูตรฝึกอบรมภาษาฯ ฉบับนี้ ผู้วิจัยต้องขออภัยมา ณ โอกาสนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าบุคคลหรือหน่วยงานใดจะสามารถประยุกต์และใช้ประโยชน์จากหลักสูตรฝึกอบรมภาษาฯ ฉบับนี้ได้

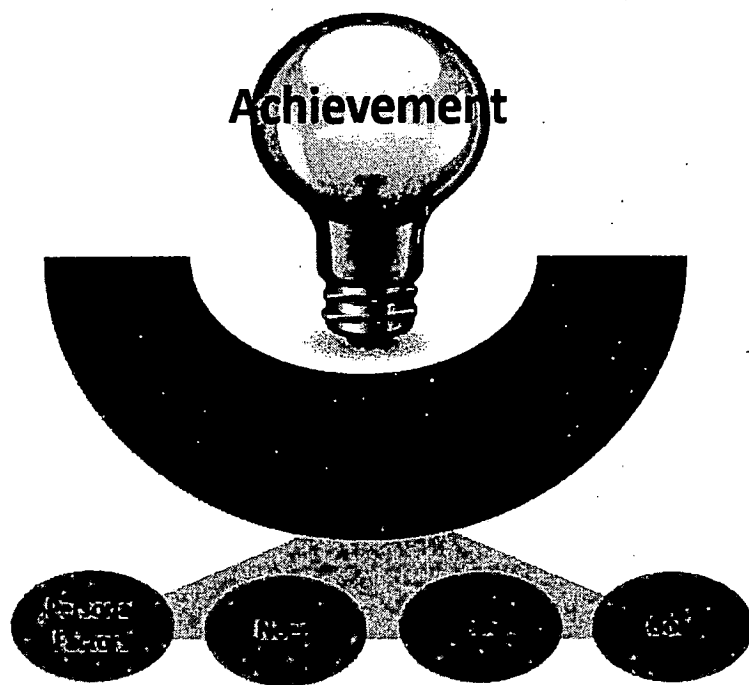
จุฑามาส เพ็งโคนา และคณะ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ปัญหาและความสำคัญ	1
เป้าหมาย	2
จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2
ระยะเวลา	2
ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม	2
สื่อประกอบการฝึกอบรม	2
การประเมินผลการฝึกอบรม	2
2 แนวทางการฝึกอบรม	3
คำแนะนำวิทยากร	3
กระบวนการฝึกอบรม	3
เนื้อหาสาระของหลักสูตร	4
ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม	5
แผนการฝึกอบรม	6
3 โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม	8
คำอธิบายหลักสูตรฝึกอบรม	8
วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม	8
องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม	8
บทที่ 1 บทสนทนาพื้นฐาน	9
บทที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล	14
บทที่ 3 การนับจำนวนตัวเลข	20
บทที่ 4 วัน เดือน และเวลา	26
บทที่ 5 การซื้อขายสินค้าและบริการ	32
บทที่ 6 การสอบถามเส้นและบอกเส้นทาง	40
บทที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม	45
บทที่ 8 ที่พักโฮมสเตย์	53
บทที่ 9 การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว	59
บทที่ 10 เจ็บไข้ได้ป่วย	67

บทที่	หน้า
แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม	72
เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม	75
การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม	76

English Communication Learning Model for Community-Based Tourism

รูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน

บทที่ 1

บทนำ

ปัญหาและความสำคัญ

จังหวัดชุมพรเป็นจังหวัดหนึ่งที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวหลากหลาย เช่น หาดทราย ทะเล เกาะ ปะการัง วนอุทยานและถ้ำต่างๆ ที่สวยงาม นอกจากนี้ ยังมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งเที่ยวเชิงเกษตร การท่องเที่ยวแบบ Home Stay ที่มีที่พักอยู่ในชุมชน หมู่บ้าน ทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และสัมผัสกับ คุณค่าของการดำเนินชีวิตและดื่มด่ำกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอันมีคุณค่าของชุมชนตามลักษณะภูมิศาสตร์

แผนยุทธศาสตร์ จังหวัดชุมพร พ.ศ.2554 – 2556 ได้กำหนดวิสัยทัศน์จังหวัดชุมพร คือ “ชุมพรน่าอยู่ สู่เกษตรกรรมที่ยั่งยืน และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์” และกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างครบวงจร ซึ่งจากรายงานสถิตินักท่องเที่ยวในประเทศไทย (รายจังหวัด) ของฐานข้อมูลการท่องเที่ยวเชิงการตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ.2554 พบว่า จังหวัดชุมพรมีนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวน 62,868 คน มีค่าใช้จ่าย 2,273.70 บาท/คน/วัน ทำให้จังหวัดชุมพรมีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเป็นจำนวน 392.75 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 42.32% จากปี 2553 ที่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 292.44 ล้านบาท

จากมูลค่าเศรษฐกิจการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติในจังหวัดชุมพร ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นประกอบกับ ในปี 2558 ประเทศไทยจะเข้าร่วมประชาคมอาเซียนกับประเทศในอาเซียนอีก 9 ประเทศ จากข้อตกลงกฎบัตรอาเซียนข้อที่ 34 ได้ระบุให้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษากลางที่ใช้ในการสื่อสารของอาเซียน ดังนั้นการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การจัดการด้านการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติจึงเป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวต้องตระหนักและหาวิธีการที่จะลดช่องว่างของการสื่อสารดังกล่าว ซึ่งภาษาเป็นเรื่องที่ทั้งผู้ให้บริการและผู้รับบริการ (houses and guests) รู้สึกอึดอัดคับข้องใจมาก ดังนั้นในการให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติให้เกิดความประทับใจนั้น ผู้ประกอบการควรมีความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ แต่จากการสำรวจความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวชุมชนจังหวัดชุมพร พบว่า ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในชุมชนแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรมีความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับต่ำ ทำให้เป็นอุปสรรคในการบริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ดังนั้น ความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริการนักท่องเที่ยวต่างชาติ ซึ่งผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนต้องได้รับการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ซึ่งมหาวิทยาลัยแม่โจ้ – ชุมพร ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญ ความจำเป็นและความต้องการดังกล่าว จึงมีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยว โดยชุมชนจังหวัดชุมพร เพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษให้กับผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดชุมพรได้ใช้ เป็นเครื่องมือในการให้บริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติแก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่น ให้สามารถบริการนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งยังเป็นแนวทางให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาบุคลากรทางการท่องเที่ยวในการจัดฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้นำไปใช้และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานต่อไป

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร
2. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดชุมพร
3. เพื่อสร้างรูปแบบและแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารแก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ระยะเวลา

ระยะเวลาการฝึกอบรม 36 ชั่วโมง

ผู้เข้าร่วมการฝึกอบรม

ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มัคคุเทศก์ท้องถิ่นและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวภายในจังหวัดชุมพร

สื่อประกอบการฝึกอบรม

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. เพลง
3. บัตรคำ
4. เครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ (สมาร์ทโฟน) เป็นต้น
5. วัสดุและอุปกรณ์จริง

การประเมินผลการฝึกอบรม

1. ด้านความรู้และความสามารถ โดยใช้แบบประเมินผลก่อนและหลังการฝึกอบรม
2. ความพึงพอใจที่มีต่อการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

บทที่ 2

แนวทางการฝึกอบรม

คำแนะนำสำหรับวิทยากร

วิทยากรเป็นผู้ที่มีบทบาทต่อความสำเร็จของการนำหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพรไปใช้ โดยการถ่ายทอดเนื้อหาสาระกระบวนการจัดการเรียนการสอนและสื่อที่พัฒนาขึ้น เพื่อสร้างประสบการณ์และฝึกฝนผู้เข้ารับการฝึกอบรมให้สามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารตามขอบเขตและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ดังนั้น เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด วิทยากรควรดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. การเตรียมการก่อนการฝึกอบรม

1.1 ศึกษาทำความเข้าใจ จุดมุ่งหมาย เนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อ ตลอดจนวิธีการประเมินผล

1.2 ศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

1.3 วางแผนดำเนินการจัดฝึกอบรมให้เหมาะสม ดังนี้

1.3.1 การกำหนดบทบาทและวิธีการฝึกอบรม

1.3.2 การกำหนดขอบเขตและระยะเวลาในการบรรยายและการประกอบกิจกรรม

1.3.3 การเตรียมสื่อ วัสดุและอุปกรณ์

1.3.4 การเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์

2. ระหว่างการฝึกอบรม

2.1 สร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างวิทยากรและผู้เข้ารับการฝึกอบรม เกี่ยวกับวิธีการในการดำเนินการฝึกอบรม

2.2 สร้างแรงจูงใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและความต้องการในการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง

2.3 สร้างสภาพแวดล้อมในการฝึกอบรมให้เหมาะสมแก่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เข้ารับการฝึกอบรม

2.4 ติดตามและประเมินผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลังการฝึกอบรมแต่ละครั้ง

3. หลังการฝึกอบรม

ประเมินผลการฝึกอบรม เพื่อใช้ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการฝึกอบรมครั้งต่อไป

กระบวนการฝึกอบรม

การฝึกอบรม หลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร มีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

1. สำรวจความต้องการและระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชน มัคคุเทศก์ท้องถิ่น และผู้สนใจ ภายในจังหวัดชุมพร
2. การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร โดยพัฒนาจากข้อมูลที่ได้จากการสังเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจ ศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ตลอดจนปรึกษาหารือกับผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และดำเนินการกำหนดโครงสร้างหลักสูตรซึ่งประกอบด้วย จุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหาสาระ กระบวนการเรียนการสอน สื่อ และการประเมินผล
3. วางแผนการดำเนินการฝึกอบรมให้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษฯ ที่ได้พัฒนาขึ้น โดยพิจารณาการกำหนดบทบาทและวิธีการฝึกอบรม ขอบเขตและระยะเวลาในการบรรยายและการประกอบกิจกรรม การเตรียมสื่อ วัสดุและอุปกรณ์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมด้านสถานที่ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์อีกด้วย
4. การดำเนินการจัดฝึกอบรมตามแผนที่ได้วางไว้
5. สำรวจความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมที่มีต่อการฝึกอบรมภาษาอังกฤษฯ

เนื้อหาสาระของหลักสูตร

เนื้อหาสาระหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร พัฒนาตามความต้องการและความจำเป็นโดยคำนึงถึงระดับความสามารถและลักษณะเฉพาะของผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมััคคุเทศก์ท้องถิ่น จังหวัดชุมพร ประกอบด้วยเนื้อหาจำนวน 10 บท คือ

บทที่ 1 บทสนทนาพื้นฐาน

1. การทักทายปราศรัย
2. การขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ
3. การขอโทษและการตอบรับคำขอโทษ

บทที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. การสอบถามชื่อและการแนะนำตนเอง
2. การแนะนำผู้อื่น
3. การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ ได้แก่ อายุ ที่มา ข้อมูลช่องทางการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่ชอบชอบ เป็นต้น

บทที่ 3 การนับจำนวนตัวเลข

1. เลข 0-10
2. เลข 11-20
3. เลข 21-30
4. เลขหลักสิบ ร้อย และพัน

บทที่ 4 วัน เดือน ปี และเวลา

1. วัน เดือน และปี
2. เวลา

บทที่ 5 การซื้อขายสินค้าและบริการ

1. การสอบถามความต้องการ
2. การอธิบายลักษณะสินค้าและบริการ
3. การซื้อขายสินค้าและบริการ

บทที่ 6 การสอบถามและบอกเส้นทาง

1. การสอบถามเส้นทาง
2. การบอกตำแหน่งและเส้นทาง

บทที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม

1. การเรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่ม
2. วัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์เครื่องครัว
3. การเตรียม และประกอบอาหารและเครื่องดื่ม
4. การสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม

บทที่ 8 ที่พักโฮมสเตย์

1. การต้อนรับ
2. การแนะนำสิ่งของและสถานที่ภายในที่พักโฮมสเตย์
3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์และพื้นที่โดยรอบ
4. การส่งนักท่องเที่ยว

บทที่ 9 การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว

1. การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว
2. การอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว
3. การอธิบายข้อควรปฏิบัติ

บทที่ 10 เจ็บไข้ได้ป่วย

1. อาการเจ็บป่วย
2. การให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย

ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

ระยะเวลาการฝึกอบรม 36 ชั่วโมง

แผนการฝึกอบรม

ครั้งที่	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการฝึกอบรม
1	บทที่ 1 บทสนทนาพื้นฐาน 1. การทักทายปราศรัย 2. การขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ 3. การขอโทษและการตอบรับคำขอโทษ บทที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล 1. การสอบถามชื่อและการแนะนำตนเอง 2. การแนะนำผู้อื่น 3. การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ ได้แก่ อายุ ที่มา ข้อมูลช่องทางการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่ชอบชอบ เป็นต้น	2 3	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ร้องเพลงประกอบกิจกรรม 3. ฝึกสนทนาเป็นคู่ พร้อมแสดงบทบาทสมมุติ 1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. เกมสัประจบกิจกรรม 3. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อมแสดงบทบาทสมมุติ
2	บทที่ 3 การนับจำนวนตัวเลข 1. เลข 0-10 2. เลข 11-20 3. เลข 21-30 4. เลขหลักสิบ รอย และพัน บทที่ 4 วัน เดือน ปี และเวลา 1. วัน เดือน และปี 2. เวลา	3 3	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. เกมสัประจบกิจกรรม 3. ฝึกสนทนาเป็นรายบุคคล คู่และกลุ่ม 1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ร้องเพลงประกอบกิจกรรม 3. เกมสัประจบกิจกรรม 4. ฝึกสนทนาเป็นรายบุคคลและคู่
3	บทที่ 5 การซื้อขายสินค้าและบริการ 1. การสอบถามความต้องการ 2. การอธิบายลักษณะสินค้าและบริการ 3. การซื้อขายสินค้าและบริการ	4	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายคู่และกลุ่ม 3. สนทนากับชาวต่างชาติ 4. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อมแสดงบทบาทสมมุติจากสถานการณ์จริง

ครั้งที่	เนื้อหา	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการฝึกอบรม
4	บทที่ 6 การสอบถามและบอกเส้นทาง 1. การสอบถามเส้นทาง 2. การบอกตำแหน่งและเส้นทาง	3	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายคู่และกลุ่ม 3. เกมสัประกอบกิจกรรม 4. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อม แสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ จริง
5	บทที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม 1. การเรียกซื้ออาหารและเครื่องดื่ม 2. วัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบ อาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์ เครื่องครัว 3. การเตรียม และประกอบอาหารและ เครื่องดื่ม 4. การสนทนาเกี่ยวกับอาหารและ เครื่องดื่ม	6	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายบุคคล และกลุ่ม 3. สาธิตการประกอบอาหารราย กลุ่ม 4. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อม แสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ จริง
6	บทที่ 8 ที่พักโฮมสเตย์ 1. การต้อนรับ 2. การแนะนำสิ่งของและสถานที่ ภายในที่พักโฮมสเตย์ 3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์และ พื้นที่โดยรอบ 4. การส่งนักท่องเที่ยว	3	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายบุคคล และกลุ่ม 4. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อม แสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ จริง
7	บทที่ 9 การแนะนำกิจกรรมและการนำ เที่ยว 1. การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว 2. การอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการ ท่องเที่ยว 3. การอธิบายข้อควรปฏิบัติ	6	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายคู่ บุคคล และกลุ่ม 3. สนทนากับชาวต่างชาติ 4. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อม แสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์ จริง
8	บทที่ 10 เจ็บไข้ได้ป่วย 1. อาการเจ็บป่วย 2. การให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย	3	1. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ 2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลรายคู่ บุคคล และกลุ่ม 3. ฝึกสนทนาเป็นคู่และกลุ่ม พร้อม ปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

บทที่ 3

โครงสร้างหลักสูตรฝึกอบรม

คำอธิบายหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร จำนวน 36 ชั่วโมง ศึกษาและพัฒนาให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรม มีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารอย่างง่ายกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ จากการฝึกปฏิบัติภายใต้สถานการณ์จริง และคล้ายสถานการณ์จริง ตลอดจนสามารถพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองหลังการเข้าร่วมฝึกอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมสามารถเรียนรู้และพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพในการให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรฝึกอบรม

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นความสามารถด้านการฟังและพูดในลักษณะคำศัพท์ต่อคำศัพท์ และการใช้ประโยคอย่างง่ายแก่ผู้ประกอบการการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นภายในจังหวัดชุมพร
2. เพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารด้วยตนเองแก่ผู้ประกอบการท่องเที่ยวโดยชุมชนและมัคคุเทศก์ท้องถิ่นภายในจังหวัดชุมพร

องค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม

หลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร ประกอบด้วยเนื้อหาที่ใช้ในการฝึกอบรม จำนวน 10 บท ดังบทเรียนต่อไปนี้

บทที่ 1 บทสนทนาพื้นฐาน (Basic conversation)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค บทสนทนาพื้นฐานได้ถูกต้อง
2. สามารถสนทนาบทสนทนาพื้นฐานได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาพื้นฐาน Pattern practice และคำศัพท์น่ารู้

1. การทักทายปราศรัย
2. การขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ
3. การขอโทษและตอบรับคำขอโทษ

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. เพลง (แถบเสียง)
3. ภาพประกอบกิจกรรม
4. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้ผู้เรียนฟังและออกเสียงตามเพลง
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาพื้นฐาน
3. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกการสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ผู้เรียนฟังและออกเสียงตามเพลงต่อไปนี้

เพลง The Greetings Song การทักทาย

Good morning.	Good morning.	Good afternoon.
กุด มอ'นิง	กุด มอ'นิง	กุด อาฟทะนูน'
Good evening.	Good evening.	Good night. Good night.
กุด อีฟว'นิง	กุด อีฟว'นิง	กุด ไนท กุด ไนท
Nice to meet you.	Nice to meet you, too.	
ไนซ ทู มีท ยู	ไนซ ทู มีท ยู ทู	
Good bye.	Good bye.	See you.
กุด ไบ	กุด ไบ	ซี ยู

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนฟังเพลงทั้งเพลง และให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ หรือสำนวน ที่ได้ยินจากการฟังเพลงครั้งที่ 1
2. ให้ผู้เรียนฟังเพลงทั้งเพลงครั้งที่ 2 และให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ หรือสำนวน ที่ได้ยินจากการฟังเพลงครั้งที่ 2
3. ให้ผู้เรียนฟังเพลงครั้งที่ 3 โดยผู้สอนเปิดเพลงครึ่งละวรรค และให้ผู้เรียนออกเสียงตามจนจบเพลง
4. ผู้สอนเปิดเพลงครั้งที่ 4 และให้ผู้เรียนร้องตามเพลงจนจบเพลง

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การทักทายปราศรัย

การทักทาย

Hello.	เฮลโล	สวัสดี
Hi.	ไฮ	สวัสดี
Good morning.	กุด มอ'นิง	สวัสดีตอนเช้า
Good afternoon.	กุด อาฟทะนูน'	สวัสดีตอนบ่าย
Good evening.	กุด อีฟว'นิง	สวัสดีตอนเย็น
Welcome to ...	เวล'เคิม ทู	ยินดีต้อนรับสู่ ...ชื่อสถานที่...

คำถาม-ตอบ ทุกข์สุข

How are you?	เฮา อา ยู	คุณสบายดีไหม?
I am good.	ไอ แอม กุด	ฉันสบายดี
I am fine.	ไอ แอม ไฟน	ฉันสบายดี

[การใช้ I am ... (ไอ แอม ...) สามารถใช้รูปย่อได้คือ I'm ... (แอม...)]

การบอกลา

Good bye.	กุด ไบ	ลาก่อน
Bye bye.	ไบ ไบ	ลาก่อน
Good night.	กุด ไนท	ราตรีสวัสดิ์
See you again.	ซี ยู อะเกน	เจอกันอีกครั้ง
Have a save trip.	แฮฟว อะ เซฟว ทริพ	ขอให้เดินทางปลอดภัย
Good luck.	กุด ลัค	โชคดี

ตัวอย่าง บทสนทนาการทักทาย ปราศรัย

Dang :	Good morning, Pim.
แดง	กุด มอ'นิง พิม
	สวัสดีตอนเช้าครับ พิม
Pim :	Good morning, Dang. How are you?
พิม	กุด มอ'นิง แดง เฮา อา ยู
	สวัสดีตอนเช้าค่ะ แดง คุณสบายดีไหมค่ะ
Dang :	I'm good. Thank you. And you?
แดง	แอม กุด แรงค ยู แอนด ยู
	ผมสบายดี ขอขอบคุณครับ แล้วคุณล่ะ
Pim :	I'm good. Thank you.
พิม	แอม กุด แรงค ยู
	ฉันสบายดี ขอขอบคุณค่ะ

(การตอบ ฉันสบายดี สามารถตอบเฉพาะ good ได้
ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพูดทั้งประโยคผู้ฟังก็สามารถเข้าใจได้)

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาการทักทายปราศรัย และสลับกันทำหน้าที่ผู้ถามและผู้ตอบ จนสามารถทักทายปราศรัยเป็นภาษาอังกฤษได้
2. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนรายบุคคล เพื่อให้แสดงบทบาทสมมติการทักทายปราศรัย

หัวข้อที่ 2 การขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ

Thank you.	แรงค ยู	ขอบคุณ
You're welcome.	ยูเออะ เวล'เคิม	ด้วยความยินดี

ตัวอย่าง การขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ

Dang : Can I have some water?
 แดง แคน ไอ แฮฟว ชัม วอ'เทอะ
 ขอน้ำหน่อยได้ไหมครับ

Pim : Yes.
 พิม เยช
 ได้ค่ะ

Dang : Thank you.
 แดง ค ยู
 ขอขอบคุณครับ

Pim : You're welcome.
 พิม ยูเออะ เวล'เคิม
 ด้วยความยินดีค่ะ

หัวข้อที่ 3 การขอโทษและตอบรับคำขอโทษ

I'm sorry. แอม ซอ'รี ฉันทเสียใจ
 (ใช้ในกรณีทำหรือพูดอะไรผิดไป)

Excuse me. อิคชกยูช มี ขอโทษ
 (ใช้ในกรณีขอความช่วยเหลือหรือรบกวนให้ผู้อื่นทำอะไรให้)

Pardon me. พา'เดิน มี อะไรนะ
 (ใช้ในกรณีฟังไม่ทันหรือไม่เข้าใจ)

(สามารถใช้ I'm sorry. หรือ Sorry. ได้กับทั้ง 3 สถานการณ์ เพื่อไม่ให้ผู้เรียนสับสน)

That's OK. แทะช โอเค ไม่เป็นไร

That's all right. แทะช ออล ไรท ไม่เป็นไร

ตัวอย่าง การขอโทษและตอบรับคำขอโทษ

Dang : Excuse me. May I walk through?
 แดง อิคชกยูช มี เม ไอ วอค ธรู
 ขอโทษครับ ผมขอเดินผ่านหน่อยครับ

Pim : Yes.
 พิม เยช
 ได้ค่ะ

Dang : Thank you.
 แดง ค ยู
 ขอขอบคุณครับ

Pim : That's OK.
 พิม : แอช โอเค
 ไม่เป็นไรค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

 ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาการขอบคุณและตอบรับคำขอบคุณ และการขอโทษและตอบรับคำขอโทษ และสลับกันทำหน้าที่ผู้ถามและผู้ตอบ จนสามารถสนทนาได้
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่จับสลากบทบาทสมมติ และแสดงบทบาทสมมติตามที่คู่ของตนจับสลากได้ และให้ทุกคู่โหวตคู่ที่ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้ชนะ

Pattern practice

Welcome to ...

เวล'เคิม ทุ ...

ยินดีต้อนรับสู่ ...ชื่อสถานที่...

ตัวอย่าง

Welcome to Thailand.

เวล'เคิม ทุ ไทยแลนด์

ยินดีต้อนรับสู่ประเทศไทย

Welcome to Chumphon.

เวล'เคิม ทุ ชุมพร

ยินดีต้อนรับสู่จังหวัดชุมพร

Welcome to Phitak Island.

เวล'เคิม ทุ พัทธกัษ์ ไอ'แลนด์

ยินดีต้อนรับสู่เกาะพิทักษ์

คำศัพท์น่ารู้

Afternoon

อาฟทะนูน'

ตอนบ่าย

Evening

อิฟว'นิง

ตอนเย็น

Fine

ไพน

ดี

Good

กุด

ดี

Morning

มอ'นิง

ตอนเช้า

Night

ไนท

กลางคืน

Some

ซัม

บางส่วน บางอัน

Through

ธรู

ผ่าน

Water

วอ'เทอะ

น้ำ

บทที่ 2 ข้อมูลส่วนบุคคล (Personal information)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน ประโยค และบทสนทนาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลได้ถูกต้อง
2. สามารถสอบถามและบอกเล่าข้อมูลส่วนบุคคลได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล Pattern practice และ คำศัพท์น่ารู้

1. การสอบถามชื่อและการแนะนำตนเอง
2. การแนะนำผู้อื่น
3. การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ ได้แก่ อายุ ที่มา ข้อมูลช่องทางการติดต่อสื่อสาร สิ่งที่ชอบ ชอบ เป็นต้น

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. กระดานดำ (สำหรับเขียนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
3. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยการเล่นเกมส์คำถามและตอบข้อระหว่างผู้เรียน
2. อธิบาย เนื้อหา คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล
3. ให้ผู้เรียนจับคู่และกลุ่ม ฝึกการสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ผู้เรียนเล่นเกมคำถามและตอบชื่อ ต่อไปนี้

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เรียนยืนต่อกันเป็นวงกลม
2. ผู้สอนบอกประโยคในการถามและตอบชื่อ ดังนี้
3. What's your name? Please tell me what's your name.

วอทช ยอ เนม พลีส เทล มี วอทช ยอ เนม

My name is Sara.

ไม เนม อิช ชาร่า

(โดยผู้เรียนที่ถูกถามชื่อ เปลี่ยนชื่อจาก ชาร่า เป็นชื่อของตนเอง เช่น พิม แพม ทอม เล็ก เป็นต้น)

4. ผู้เรียนคนที่ 1 พูด ประโยค

What's your name? Please tell me what's your name.

วอทช ยอ เนม พลีส เทล มี วอทช ยอ เนม

เพื่อถามชื่อคนถัดไป ผู้เรียนคนถัดไปพูดประโยค

My name is ไม เนม อิช เพื่อตอบชื่อของตนเอง

(ผู้เรียนทำเช่นเดียวกันต่อไป จนครบวงรอบ)

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การสอบถามชื่อและแนะนำตนเอง

What is your name?

วอทช อิช ยอ เนม

คุณชื่ออะไร

[การใช้ What is ... (วอทช อิช...) สามารถใช้รูปย่อได้คือ What's ... (วอทช...)]

I'm ...

แอม ...

ดิฉันชื่อ

My name is ...

ไม เนม อิช ...

ดิฉันชื่อ

Nice to meet you.

ไนซ ทู มีท ยู

ยินดีที่ได้รู้จัก

Glad to meet you.

แกลด ทู มีท ยู

ยินดีที่ได้รู้จัก

Nice to meet you, too.

ไนซ ทู มีท ยู ทู

ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกัน

Glad to meet you, too.

แกลด ทู มีท ยู ทู

ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกัน

ตัวอย่าง บทสนทนาการสอบถามชื่อและแนะนำตนเอง

Sara : Hello. My name is Sara. What is your name?

ซาร่า : เฮล'โล ไม เนม อิช ซาร่า วอท อิช ยอ เนม
สวัสดีค่ะ ดิฉันชื่อ ซาร่า คุณชื่ออะไรค่ะ

Pim : Hello. I'm Pim. Nice to meet you.

พิม : เฮล'โล แอม พิม ไนซ ทู มีท ยู
สวัสดีค่ะ ดิฉันชื่อ พิม ยินดีที่ได้รู้จักค่ะ

Sara : Nice to meet you, too.

ซาร่า : ไนซ ทู มีท ยู ทู
ยินดีที่ได้รู้จักเช่นกันค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาการสอบถามชื่อและแนะนำตนเอง และสลับกันทำหน้าที่ผู้ถามและผู้ตอบ จนสามารถสอบถามชื่อและแนะนำตนเองเป็นภาษาอังกฤษได้
2. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนบางคู่ เพื่อให้แสดงบทบาทสมมติการสอบถามชื่อและแนะนำตนเอง

หัวข้อที่ 2 การแนะนำผู้อื่น

This is ...(Name)... อิช อิช นี่คือ ...(ชื่อ)...

How do you do? เฮา ดู ยู ดู สวัสดี

(ใช้สำนวน How do you do? ทักทายเมื่อพบปะกันเป็นครั้งแรก)

หรือใช้ Hello หรือ Hi ทักทายแทน How do you do? ก็ได้ เมื่อต้องการแสดงความเป็นกันเอง)

ตัวอย่าง การแนะนำผู้อื่น

Sara : Pim, this is Tom.

ซาร่า : พิม อิช อิช ทอม
พิม นี่คือ ทอม

Pim : How do you do?

พิม : เฮา ดู ยู ดู
สวัสดี

Tom : How do you do?

ทอม : เฮา ดู ยู ดู
สวัสดี

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับกลุ่มๆ ละ 3 คน ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาการแนะนำผู้อื่น และสลับกันทำหน้าที่ผู้ถามและผู้ตอบภายในกลุ่ม จนสามารถแนะนำผู้อื่นให้รู้จักกันเป็นภาษาอังกฤษได้
2. ผู้สอนจัดแข่งขันระหว่างผู้เรียน โดยให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติ และให้ทุกกลุ่มโหวตกลุ่มที่ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้ชนะ

หัวข้อที่ 3 การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ

How old are you?	เฮา โอลด อา ยู	คุณอายุเท่าไร
I'm ...	แอม ...	ฉัน ...อายุ...
Where are you from?	เวเออะ อา ยู ฟรอม	คุณมาจากไหน
I'm from ...	แอม ฟรอม ...	ฉันมาจาก...(ชื่อประเทศ, จังหวัด, ภาค, ...)
What is your ... ?	วอท อิช ยอ ...	... ของคุณคืออะไร ***
My ... is ...	ไม ... อิช ...	... ของฉันคือ ...

(***ประโยคคำถามนี้สามารถใช้เป็นรูปแบบเดียวกันในการถามเพียงเปลี่ยนคำศัพท์ในประโยค ก็จะได้คำถามใหม่ที่ต้องการ)

ตัวอย่าง บทสนทนาการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลอื่นๆ

Dang :	How old are you?
แดง	เฮา โอล อา ยู
	คุณอายุเท่าไรครับ
Pim :	I'm 25 years old.
พิม	แอม ทเวน'ที ไฟฟว ยีเออะ โอล
	ฉันอายุ 25 ปีคะ

Pim :	Where are you from?
พิม	เวเออะ อา ยู ฟรอม
	คุณมาจากไหนคะ
Sara :	I'm from Canada.
ซาร่า	แอม ฟรอม แคนาดา
	ฉันมาจากประเทศแคนาดา

Pim : What is your telephone number?

พิม วอท อิช ยอ เทล'ลิโฟน นัม'เบอะ
เบอร์โทรศัพท์ของคุณคืออะไร

Sara : My telephone number is 089-454-6205.

ซาร่า ไม เทล'ลิโฟน นัม'เบอะ อิช ชิ'อะโร เอท ไนน โฟ ไฟฟว โฟ ชิกช ทู ชิ'อะโร
ไฟฟว
เบอร์โทรศัพท์ของฉันคือ 089-454-6205

Pim : What is your Line ID?

พิม วอท อิช ยอ ไลน ไอดี
Line ID ของคุณคืออะไร

Sara : My Line ID is Darling.

ซาร่า ไม ไลน ไอดี อิช ดา'ลิง
Line ID ของฉันคือ Darling

กิจกรรม การฝึกฝนและทบทวนการถาม-ตอบข้อมูลส่วนบุคคล

 ให้ผู้เรียนฝึกฝนและทบทวนการถาม-ตอบข้อมูลส่วนบุคคล ด้วยกิจกรรมต่อไปนี้

 วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนยืนต่อกันเป็นวงกลม
2. ผู้สอนถามผู้เรียนคนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล ดังนี้
3. What is your telephone number?
วอท อิช ยอ เทล'ลิโฟน นัม'เบอะ
และผู้เรียนคนที่ 1 ตอบข้อมูลส่วนบุคคลนั้นๆ
My telephone number is 089-454-6205.
ไม เทล'ลิโฟน นัม'เบอะ อิช ชิ'อะโร เอท ไนน โฟ ไฟฟว โฟ ชิกช ทู ชิ'อะโร ไฟฟว
4. ผู้เรียนคนที่ 1 ถามผู้เรียนคนถัดไป คำถามเดียวกับผู้สอนโดยเปลี่ยนคำศัพท์
What is your address? วอท อิช ยอ อะเดรช' (ที่อยู่ของคุณคืออะไร)
และผู้เรียนคนถัดไปตอบข้อมูลส่วนบุคคลนั้นๆ
My address is 53 Thungluang, Lamae, Chumphon 86170
ไม อะเดรช' อิช ฟิฟ'ที ธีรี ทุ่งหลวง ละแม ชุมพร เอท ชิกช วัน เซฟ'เวิน ชิ'อะโร
(ที่อยู่ของฉันคือ 53 ตำบลทุ่งหลวง อำเภอละแม จังหวัดชุมพร 86170)
5. ผู้เรียนทำเช่นเดียวกันต่อไป จนครบวงรอบ
6. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนอีกครั้ง เพื่อฝึกถาม-ตอบ ตามความเหมาะสมเพื่อให้ผู้เรียนจดจำ
คำถามและคำศัพท์เกี่ยวกับการสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลได้
7. ผู้สอนสรุปบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน

Pattern practice

What is your ... ? วอท อิช ยอของคุณคืออะไร

ตัวอย่าง

What is your name? วอท อิช ยอ เนม ชื่อของคุณคืออะไร

What is your address? วอท อิช ยอ อะเดรส' ที่อยู่ของคุณคืออะไร

What is your favorite food? วอท อิช ยอ เฟ'เวอะริท ฟูด อาหารโปรดของคุณคืออะไร

คำศัพท์น่ารู้

Address	แอดเดรส	ที่อยู่
Birthday	เบิร์ดเดย์	วันเกิด
Drink	ดริงค์	เครื่องดื่ม
Favorite	เฟเวอริท	ชื่นชอบ
Food	ฟูด	อาหาร
Glad	แกลด	ยินดี ดีใจ
Introduce	อินทระดยูซ'	แนะนำ
Job	จ๊อบ	อาชีพ
Meet	มีท	พบปะ
Name	เนม	ชื่อ
Nice	ไนซ	ดี
Number	นัมเบอร์	หมายเลข
Old	โอลด์	แก่
Please	พลีซ	โปรด กรุณา
Telephone	เทเลโฟน	โทรศัพท์
Tell	เทล	บอก

บทที่ 3 การนับจำนวนตัวเลข (Numbering)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับจำนวนตัวเลขได้ถูกต้อง
2. สามารถบอกจำนวนตัวเลขเป็นภาษาอังกฤษได้

เนื้อหาสาระ

คำศัพท์ ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับจำนวนตัวเลข Pattern practice และคำศัพท์

ความรู้

1. เลข 0-10
2. เลข 11-20
3. เลข 21-30
4. เลขหลักสิบ ร้อย และพัน

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. กระดาษขนาด 3 x 4 นิ้ว (สำหรับเขียนตัวเลขประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน)
3. กระดานดำ (สำหรับเขียนตัวเลขประกอบกิจกรรมการเรียนรู้การสอน)
4. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยผู้เรียนบอกตัวเลขที่ตนเองชื่นชอบเป็นภาษาอังกฤษ
2. อธิบาย คำศัพท์เกี่ยวกับจำนวนตัวเลข
3. เล่นเกมส์ต่อจำนวนตัวเลข เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ในบทนี้ผู้เรียนจะเรียนเกี่ยวกับจำนวนตัวเลข ซึ่งผู้เรียนต้องใช้เสมอในการสนทนาภาษาอังกฤษ และก่อนอื่นผู้เรียนควรจดจำคำศัพท์เกี่ยวกับจำนวนตัวเลขให้ได้ขึ้นใจ

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรม ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนเขียนตัวเลขที่ตนเองชื่นชอบลงในกระดาษขนาด 3 x 4 นิ้วที่เตรียมไว้
2. ผู้เรียนแต่ละคนบอกตัวเลขนั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษ จนครบทุกคน (หากผู้เรียนท่านใดไม่สามารถบอกเลขนั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษได้ ให้ขำผู้เรียนท่านนั้นไป และค่อยกลับมาขำผู้เรียนท่านนั้นอีกครั้งหลังจากผู้เรียนท่านอื่นๆ ดำเนินกิจกรรมเสร็จสิ้นแล้ว จนครบทุกคน)

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 เลข 0 - 10

ผู้สอนอธิบายตัวเลข 0 - 10 โดยออกเสียงเป็นภาษาอังกฤษและใช้บัตรคำประกอบการอธิบาย ให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง

Zero	ซี'อะโร	0
One	วัน	1
Two	ทู	2
Three	ธรี	3
Four	โฟ	4
Five	ไฟฟว	5
Six	ซิคซ	6
Seven	เซฟ'เวิน	7
Eight	เอท	8
Nine	ไนน์	9
Ten	เทน	10

กิจกรรม การฝึกบอกจำนวนตัวเลข 0-10

ผู้สอนสุ่มตัวเลข 0 - 10 ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบเป็นภาษาอังกฤษ 3-5 ครั้ง เพื่อการทบทวนและทดสอบ

หัวข้อที่ 2 เลข 11 - 20

ผู้สอนอธิบายตัวเลข 11-20 โดยออกเสียงเป็นภาษาอังกฤษและใช้บัตรคำประกอบการอธิบายให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง ทั้งนี้มีข้อสังเกตคือ เลข 16 - 19 ลงท้ายด้วยคำว่า "ทีน" ซึ่งเลข 16 - 19 เกิดจากการนำเลข 6 - 9 เพิ่มไว้ด้านหน้าของคำว่า "ทีน"

Eleven	อิเลฟ'เวิน	11
Twelve	ทเวลฟธ	12
Thirteen	เธอทีน'	13
Fourteen	ฟอทีน'	14
Fifteen	ฟิฟทีน'	15
Sixteen	ซิคซทีน'	16
Seventeen	เซฟเวินทีน'	17
Eighteen	เอทีน'	18
Nineteen	ไนน์ทีน'	19
Twenty	ทเวน'ที	20

กิจกรรม การฝึกบอกจำนวนตัวเลข 11-20

 ผู้สอนสุ่มตัวเลข 11-20 ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบเป็นภาษาอังกฤษ 3-5 ครั้ง เพื่อการทบทวนและทดสอบ

หัวข้อที่ 3 เลข 21 - 30

ผู้สอนอธิบายเลข 21 - 30 โดยให้ผู้เรียนสังเกตว่า เลข 1 - 20 จะแตกต่างกับการนับเลขตั้งแต่เลข 20 ขึ้นไป คือหลังจากเลข 20 แล้วจากเลข 21 - 29 จะเพิ่มเลข 1 ถึง 9 ไว้ข้างท้าย และจากเลข 30 ขึ้นไปก็เช่นเดียวกันจนถึงเลข 99

Twenty - One	ทเวน'ที วัน	21
Twenty - Two	ทเวน'ที ทู	22
Twenty - Three	ทเวน'ที ธีรี	23
Twenty - Four	ทเวน'ที โฟ	24
Twenty - Five	ทเวน'ที ไฟฟว	25
Twenty - Six	ทเวน'ที ซิคซ	26
Twenty - Seven	ทเวน'ที เซฟ'เวิน	27
Twenty - Eight	ทเวน'ที เอท	28
Twenty - Nine	ทเวน'ที ไนน์	29
Thirty	เธอ'ที	30

กิจกรรม การฝึกบอกจำนวนตัวเลข 21-30

ผู้สอนสุ่มตัวเลข 21-30 ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบเป็นภาษาอังกฤษ 3-5 ครั้ง เพื่อการทบทวนและทดสอบ

หัวข้อที่ 4 เลขหลักสิบ ร้อย และพัน

ผู้สอนอธิบายตัวเลขหลักสิบ ร้อย และพัน โดยออกเสียงเป็นภาษาอังกฤษและใช้บัตรคำประกอบการอธิบาย ให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง

Forty	ฟอ'ที	40
Fifty	ฟิฟ'ที	50
Sixty	ซิคซ'ตี	60
Seventy	เซฟ'เวินที	70
Eighty	เอ'ที	80
Ninety	ไนน์'ที	90
One hundred	วัน ฮัน'เดร็ด	100
One thousand	วัน เธา'เซินด	1,000

การอ่านเลขหลักร้อย

นำเลข 1-9 เพิ่มไว้ข้างหน้าของคำว่า “ฮัน'เดร็ด” และตามด้วยเลขหลักสิบและหลักหน่วยตามลำดับ

One hundred one	วัน ฮัน'เดร็ด วัน	101
One hundred twenty - five	วัน ฮัน'เดร็ด ทเวน'ที ไฟฟว	125
Two hundred	ทู ฮัน'เดร็ด	200
Two hundred fifty-one	ทู ฮัน'เดร็ด ฟิฟที วัน	251
Three hundred	ธรี ฮัน'เดร็ด	300

การอ่านเลขหลักพัน

การอ่านเลขหลักพัน หรือหลักอื่นๆ ที่มากกว่า ให้สังเกตตัวลูกน้ำที่จะแบ่งตัวเลขออกเป็นชุดละพัน แล้วให้อ่านเรียงตัวเลข และเรียงหลักหน้าลูกน้ำกันไป

1,125	One thousand one hundred twenty - five วัน เชา'เชินด วัน อัน'เดริด ทเวน'ที ไฟฟว
5,251	Five thousand two hundred fifty-one ไฟฟว เชา'เชินด ทู อัน'เดริด ฟิฟ'ที วัน
25,125	Twenty - five thousand one hundred twenty - five ทเวน'ที ไฟฟว เชา'เชินด วัน อัน'เดริด ทเวน'ที ไฟฟว
500,251	Five hundred thousand two hundred fifty-one ไฟฟว อัน'เดริด เชา'เชินด ทู อัน'เดริด ฟิฟ'ที วัน

กิจกรรม การฝึกบอกจำนวนตัวเลขหลักสิบ ร้อย และพัน

 ผู้สอนสุ่มเลขให้ผู้เรียนแต่ละคนประยุกต์เลขหลักสิบ ร้อย และพัน เข้ากับหลักหน่วย และตอบเป็นภาษาอังกฤษ 3-5 ครั้งเพื่อการทบทวนและทดสอบ

ตัวอย่าง บทสนทนาจำนวนตัวเลข

Dang	:	How much is it?
แดง		เฮา มัช อิช อิท ราคาเท่าไรครับ
Pim	:	It is 225 baht.
พิม		อิท อิช ทู อัน'เดริด ทเวน'ที ไฟฟว บาท ราคา 225 บาทค่ะ How many would you like? เฮา เมน'นี วุด ยู ไลค คุณต้องการจำนวนเท่าไรค่ะ
Dang	:	75 bottles.
แดง		เซฟ'เวินที ไฟฟว บอท'เทิลซ 75 ขวด ครับ

กิจกรรม เกมส่ต่อจำนวนตัวเลข

ให้ผู้เรียนเล่น เกมส่ต่อจำนวนตัวเลข ต่อไปนี้

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เรียนจับคู่
2. ผู้สอนชูบัตรคำซึ่งมีเลขต่างๆ อยู่ในบัตรคำ และให้ผู้เรียนแต่ละคู่ทายบัตรคำนั้นๆ เช่น 5 15 350 1,225 เป็นต้น
3. หลังจากเสร็จกิจกรรมรายกลุ่ม ผู้สอนดำเนินกิจกรรมแบบเดียวกับกิจกรรมกลุ่มแต่เป็นรายบุคคลอีกครั้ง เพื่อทดสอบความสามารถในการบอกจำนวนตัวเลขเป็นภาษาอังกฤษของผู้เรียนแต่ละคน

Pattern practice

How much is ... ?

เฮา มัซ อิช ...

...สิ่งของ... ราคาเท่าไร

How many would you like?

เฮา เมน'นี วุด ยู โลค

คุณต้องการจำนวนเท่าไร

ตัวอย่าง

How much is the T-Shirt?

เฮา มัซ อิช เรอะ ที เชท

เสื้อราคาเท่าไร

How much is the EM extract?

เฮา มัซ อิช เรอะ อีเอ็ม อิคซ'แตรคท

เชื้ออีเอ็มเข้มข้นราคาเท่าไร

คำศัพท์น่ารู้

Bottle

บอท'เทิล

ขวด

EM

อีเอ็ม

จุลินทรีย์ขนาดเล็ก

(Effective Microorganism)

(อีเฟค'ทิฟว ไมโครอ'กะนิซเซิม)

Extract

อิคซ'แตรคท

สารสกัดเข้มข้น

Like

ไลค

ชื่นชอบ

บทที่ 4 วัน เดือน ปี และเวลา (Date month year and time)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค เกี่ยวกับวัน เดือน ปีและเวลา ได้ถูกต้อง
2. สามารถบอกวัน เดือน ปีและเวลา เป็นภาษาอังกฤษได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาวัน เดือน ปีและเวลา Pattern practice และคำศัพท์

น่ารู้

1. วัน เดือน และปี
2. เวลา

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. เพลง (แถบเสียง)
3. แผ่นป้ายและบัตรคำประกอบเกมส์
4. กระดานดำ (สำหรับเขียนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
5. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้ผู้เรียนฟังและออกเสียงตามเพลง
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับวัน เดือน ปีและ

เวลา

3. เล่นเกมส์ทายคำศัพท์ วัน เดือน ปีและเวลา เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ในบทนี้ผู้เรียนจะเรียนเกี่ยวกับวัน เดือน ปีและเวลา ซึ่งผู้เรียนต้องใช้เสมอในการสนทนาภาษาอังกฤษ และก่อนอื่นผู้เรียนควรจดจำคำศัพท์เกี่ยวกับวัน เดือน ปีและเวลา ให้ได้ขึ้นใจ

ให้ผู้เรียนฟังและออกเสียงตามเพลงต่อไปนี้

เพลง	Day	เด	วัน
	Sunday	Monday	Tuesday
	ซัน'เด	มัน'เด	ทยูซ'เด (ซ้ำ 4 ครั้ง)
	Wednesday	Thursday	Friday
	เวนซ'เด (ซ้ำ 4 ครั้ง)	เธิส'เด	ไฟร'เด
			Saturday
			แซท'เทอะเด

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนฟังเพลงทั้งเพลง และให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ หรือสำนวน ที่ได้ยินจากการฟังเพลงครั้งที่ 1
2. ให้ผู้เรียนฟังเพลงทั้งเพลงครั้งที่ 2 และให้ผู้เรียนบอกคำศัพท์ หรือสำนวน ที่ได้ยินจากการฟังเพลงครั้งที่ 2
3. ให้ผู้เรียนฟังเพลงครั้งที่ 3 โดยผู้สอนเปิดเพลงครั้งละวรรค และให้ผู้เรียนออกเสียงตามจนจบเพลง
4. ผู้สอนเปิดเพลงครั้งที่ 4 และให้ผู้เรียนร้องตามเพลงจนจบเพลง

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 วัน เดือน และปี

ผู้สอนอธิบายตัวเลข วัน เดือน และปี โดยออกเสียงเป็นภาษาอังกฤษและใช้บัตรคำประกอบการอธิบาย ให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2 – 3 ครั้ง และผู้สอนสุ่มวัน เดือน และปี ให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบเป็นภาษาอังกฤษอีกครั้งเพื่อการทบทวนและทดสอบ

Day	เด	วัน
Sunday	ซัน'เด	วันอาทิตย์
Monday	มัน'เด	วันจันทร์
Tuesday	ทยูซ'เด	วันอังคาร
Wednesday	เวนซ'เด	วันพุธ
Thursday	เธิส'เด	วันพฤหัสบดี
Friday	ไฟร'เด	วันศุกร์
Saturday	แซท'เทอะเด	วันเสาร์
Week	วีค	สัปดาห์
Yesterday	เยซ'เตอะเด	เมื่อวานนี้

Tomorrow	มะมอ'โร	พรุ่งนี้
<u>Month</u>	<u>มันธ์</u>	<u>เดือน</u>
January	แจน'ยูอะรี	มกราคม
February	เฟบ'บรูอะรี	กุมภาพันธ์
March	มาช	มีนาคม
April	เอ'พริล	เมษายน
May	เม	พฤษภาคม
June	จุน	มิถุนายน
July	จูไล	กรกฎาคม
August	ออ'เกิซท	สิงหาคม
September	เซพเทม'เบอะ	กันยายน
October	ออกโท'เบอะ	ตุลาคม
November	โนเวม'เบอะ	พฤศจิกายน
December	ดิเซม'เบอะ	ธันวาคม
Month	มันธ์	เดือน
Last month	ลาซท มันธ์	เดือนก่อน
This month	ธิซ มันธ์	เดือนนี้
Next month	เนคซท มันธ์	เดือนหน้า
<u>Year</u>	<u>ยิเออะ</u>	<u>ปี</u>
Last year	ลาซท ยิเออะ	ปีก่อน
This year	ธิซ ยิเออะ	ปีนี้
Next year	เนคซท ยิเออะ	ปีหน้า

การอ่านปี คริสตศักราช (ค.ศ.)

การอ่านปี ค.ศ. สามารถอ่านได้ 2 วิธี คือ

- 1.ให้อ่านแยกทีละ 2 หลัก เช่น
- 1637

ซิคซติน' เรอ'ที เซฟ'เวิน

หนึ่งพันหกร้อยสามสิบเจ็ด
- 1883

เอทีน' เอ'ที ธรี่

หนึ่งพันแปดร้อยแปดสิบสาม
- 1985

ไนนทีน เอ'ที ไฟฟว

หนึ่งพันเก้าร้อยแปดสิบห้า
- 2.ให้อ่านทั้ง 4 หลัก เช่น
- 1500

ฟิฟทีน' อัน'เดริด

หนึ่งพันห้าร้อย
- 1700

เซฟเวินทีน' อัน'เดริด

หนึ่งพันเจ็ดร้อย
- 2000

ทู เธา'เซินด

สองพัน

ตัวอย่าง วัน เดือน และปี

Sara : How long will you stay?

ซาร่า : เฮา ลอง วิล ยู สเต
คุณจะพักเป็นระยะเวลานานเท่าไร

Pim : I will stay here for 2 nights from July the fifth to July the seventh.

พิม : ไอ วิล สเต ฮีเออะ ฟอ ทู ไนทส พรอม จูไล เรอะ ฟิฟท์ ทู จูไล เรอะ เซฟ'เวินธ
ฉันจะพักที่นี่ 2 คืน จากวันที่ 5 ถึงวันที่ 7 กรกฎาคม

Pim : When was the Learning Center established?

พิม : เวน วอช เรอะ เลิน'นิง เซน'เตอะ อีสเตบ'ลิช
ศูนย์การเรียนรู้ก่อตั้งขึ้นเมื่อไร

Sara : It was established in 1984.

ซาร่า : อิท วอช อีสเตบ'ลิช อิน ไนน์'ทีน เอ'ที โฟ
ศูนย์การเรียนรู้ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. หนึ่งพันเก้าร้อยแปดสิบสี่

กิจกรรม เกมสัจจับคู่คำศัพท์

ให้ผู้เรียนเล่น เกมสัจจับคู่คำศัพท์ ต่อไปนี้

วิธีเล่น

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ เล่นเกมสัจครั้งละคู่ โดยผู้สอนให้ชุดบัตรคำแก่ผู้เรียนคู่หนึ่งๆ ซึ่งบัตรคำ ระบุวัน เดือน และปีต่างๆ เป็นคำอ่านภาษาอังกฤษ และผู้สอนเรียงบัตรคำระบุวัน เดือน และปีต่างๆ ภาษาไทยไว้บนแผ่นป้ายที่เตรียมไว้แบบไม่เรียงลำดับ
2. ให้ผู้เรียนนำบัตรคำที่ได้รับวางคู่กับวัน เดือน และปีในภาษาไทยให้ถูกต้อง
3. ผู้สอนดำเนินกิจกรรมจนครบทุกคู่ และสรุปคะแนน

หัวข้อที่ 2 เวลา

Morning	มอ'นิง	เวลาเช้า
Noon	นูน	เวลาเที่ยงตรง
Afternoon	อาฟทะนูน'	เวลาบ่าย
Evening	อีฟว'นิง	เวลาเย็น
Now	เนา	เดี๋ยวนี้
Before	บีฟอ'	ก่อนหน้านี้
Later	เล'เทอะ	หลังจากนี้
Second	เซค'เคินด	วินาที
Minute	มิน'นิต	นาที
Hour	เอา'เออะ	ชั่วโมง
O' clock	อะคลอค'	นาฬิกา, โมง

การถาม-ตอบ เวลา

What time is it?	วอท ไทม อิช อิท	เวลาเท่าไร
Do you have time?	ดู ยู แฮฟว ไทม	เวลาเท่าไร
It is ...	อิท อิช	เวลา คือ ...

การบอกเวลาในภาษาอังกฤษใช้ระบบเวลา 12 ชั่วโมง ซึ่งสามารถบอกได้โดยบอกเวลาเป็น ชั่วโมงก่อนและตามด้วยการบอกนาที ดังนี้

Nine o'clock	ไนน อะคลอค'	9.00 น.
(การบอกเวลาเป็นชั่วโมงเต็มให้ลงท้ายด้วย o'clock)		
Eight Forty-five	เอท ฟอ'ที ไฟฟว	8.45 น.
Ten Thirty	เทน เธอ'ที	10.30 น.

ตัวอย่าง การถาม-ตอบ เวลา

Pim	:	What time is it?
พิม		วอท ไทม อิช อิท
		เวลาเท่าไร
Sara	:	It is 8 o'clock.
ซาร่า		อิท อิช เอท อะคลอค'
		เวลา คือ 8 นาฬิกา

Pim	:	Do you have time?
พิม		ดู ยู แฮฟว ไทม
		เวลาเท่าไร
Sara	:	Yes. It is 8:20.
ซาร่า		เยซ อิท อิช เอท ทเวน'ที
		คะ เวลา คือ 8 นาฬิกา 20 นาที

Pim	:	What time will we meet back here?
พิม		วอท ไทม วิล วี มีท แบค ฮิเออะ
		เราจะกลับมาเจอกันที่นี่เวลาเท่าไร
Sara	:	We will meet back here at 10:30.
ซาร่า		วี วิล มีท แบค ฮิเออะ แอท เทน เธอ'ที
		เราจะกลับมาเจอกันเวลา 10 นาฬิกา 30 นาที

กิจกรรม การฝึกสนทนา

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนา ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกกิจกรรมที่ตนเองทำเป็นประจำทุกวันพร้อมระบุเวลา โดยประมาณ และเตรียมนำเสนอข้อมูลต่อผู้เรียนคนอื่นๆ
2. ให้ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอข้อมูลต่อผู้เรียนคนอื่นๆ จนครบทุกคน
3. ผู้สอนสรุปบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน

Pattern practice

What time is it?

วอท ไทม อิช อิท

เวลาเท่าไร

Do you have time?

ดู ยู แฮฟว ไทม

เวลาเท่าไร

It was established in ...

อิท วอซ อีสเตบ'ลิส อิน ...

มันถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. ...

ตัวอย่าง

It was established in 1975.

อิท วอซ อีสเตบ'ลิส อิน ไนน
ทีน' เซฟ'เวินที ไฟฟว

มันถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.
1975

It was established in 2000.

อิท วอซ อีสเตบ'ลิส อิน ทู
เธา'เซินด

มันถูกก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ.
2000

คำศัพท์น่ารู้

Center

เซน'เตอะ

ศูนย์กลาง

Establish

อีสเตบ'ลิส

ก่อตั้ง

Here

ฮีเออะ

ที่นี่

Learning

เลิน'นิง

การเรียนรู้

Meet

มีท

พบปะ

Stay

สเต

พัก

Time

ไทม

เวลา

บทที่ 5 การซื้อขายสินค้าและบริการ

(Buying - selling products and services)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค การซื้อขายสินค้าและบริการได้ถูกต้อง
2. สามารถสนทนาถามตอบการซื้อขายสินค้าและบริการได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค และตัวอย่างบทสนทนาการซื้อขายสินค้าและบริการ Pattern practice และ คำศัพท์น่ารู้

1. การสอบถามความต้องการ
2. การอธิบายลักษณะสินค้าและบริการ
3. การซื้อขายสินค้าและบริการ

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. เกมส์
3. วัสดุ อุปกรณ์ สินค้าและบริการที่มีจำหน่ายในพื้นที่
4. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษาข้อมูลสินค้าและบริการ
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาการซื้อขายสินค้าและบริการ
3. สนทนากับชาวต่างชาติ
4. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

หลังจากจบบทที่ 4 (การบ้าน) ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาข้อมูลสินค้าและบริการของตนเอง และค้นคว้าคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องจากหนังสือ ตำรา สื่อ และอื่นๆ ก่อนเข้าสู่บทที่ 5

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมกลุ่มเพื่อศึกษาข้อมูลสินค้าและบริการของตนเองที่มีไว้สำหรับจำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว ต่อไปนี้

วิธีการ

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความเกี่ยวข้องกับสินค้าและบริการนั้นๆ เช่น ผู้เรียนที่ขายสินค้าที่ระลึกให้อยู่กลุ่มเดียวกัน และผู้เรียนที่ขายอาหารให้อยู่กลุ่มเดียวกัน เป็นต้น
2. ผู้สอนให้แต่ละกลุ่มปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อมูลที่ต้องการทราบเกี่ยวกับสินค้าและบริการนั้นๆ และค้นคว้าคำศัพท์เกี่ยวกับข้อมูลสินค้าและบริการนั้นๆ โดยใช้สินค้าและบริการจริงประกอบ
3. แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการปรึกษาหารือ และผู้สอนสรุปข้อมูลและคำศัพท์ที่ได้จากทุกกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน
4. ผู้สอนออกเสียงคำศัพท์ต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ และให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกเสียงและจำคำศัพท์ได้

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การสอบถามความต้องการ

What would you like?	วอท วูด ยู ไลค	คุณต้องการอะไร
What are you looking for?	วอท อา ยู ลูค'คิง ฟอ	คุณกำลังมองหาอะไร

ลูกค้าอาจสอบถามสินค้าหรือบริการที่ต้องการโดยใช้คำถามต่อไปนี้

Do you have ...?	ดู ยู แฮฟว ...	คุณมี ...สิ่งของ...
I'm looking for ...	แอม ลูค'คิง ฟอ ...	ฉันกำลังมองหา ...
What size would you like?	วอท ไซซ วูด ยู ไลค	คุณต้องการขนาดเท่าไร
What color would you like?	วอท คัล'เลอะ วูด ยู ไลค	คุณต้องการสีอะไร

(การถามว่าคุณต้องการขนาดหรือสีอะไร สามารถถามโดยใช้ What size? หรือ What color? ได้ ผู้พูดไม่จำเป็นต้องพูดทั้งประโยค ผู้ฟังก็สามารถเข้าใจได้)

Which one would you like?	วิช วัน วูด ยู ไลค	คุณต้องการชิ้นไหน
Do you have a bigger (smaller) size?	ดู ยู แฮฟว อะ บิก'เกอะ (ซมอล'เกอะ) ไซซ	คุณมีขนาดใหญ่ (เล็ก) กว่านี้ไหม
Can I try?	แคน ไอ ไทร	ขอฉันลองได้ไหม

ตัวอย่าง การสอบถามความต้องการ

Pim : Hello. What would you like?

พิม เฮลโล' วอท วุด ยู ไคค
สวัสดีค่ะ คุณต้องการอะไรค่ะ

Sara : Hello. I would like a T-shirt. Do you have it?

ซาร่า เฮลโล' ไอ วุด ไคค อะ ที เชิท ดู ยู แฮฟว อิท
สวัสดีค่ะ ฉันต้องการเสื้อทีเชิท คุณมีไหมค่ะ

Pim : Yes. What size would you like?

พิม เยช วอท ไซซ วุด ยู ไคค
มีค่ะ คุณต้องการขนาดอะไรค่ะ

Sara : A small size, please

ซาร่า อะ ซมอล ไซซ, พลีส
ขนาดเล็กค่ะ

Thank you. Can I try?

แธงค ยู แคน ไอ ไทร
ขอบคุณค่ะ ขอลองหน่อยได้ไหมค่ะ

Pim : Yes. Is it OK?

พิม เยช อิช อิท โอเค
ได้ค่ะ ใส่ได้ไหมค่ะ

Sara : No. Do you have a bigger size?

ซาร่า โน ดู ยู แฮฟว อะ บิก'เกอะ ไซซ
ใส่ไม่ได้ค่ะ มีขนาดใหญ่กว่านี้ไหมค่ะ

Pim : Yes. Do you want a medium size?

พิม เยช วุด ยู ไคค อะ มี'ดีเอิม ไซซ
มีค่ะ คุณต้องการขนาดกลางไหมค่ะ

Sara : Yes. Thank you.

ซาร่า เยช แธงค ยู
ใช่ค่ะ ขอบคุณค่ะ

Pim : What color would you like?

พิม วอท คัล'เลอะ วุด ยู ไคค
คุณต้องการสีอะไรค่ะ

Sara : Yellow, please.

ซาร่า เยล'โล พลีส
ฉันต้องการสีเหลืองค่ะ

Pim : Here is it.
 พิม ฮีเออะ อิช อิท
 นี่คะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกถาม-ตอบ บทสนทนาการสอบถามความต้องการ และสลับกันทำ
 หน้าที่ผู้ถามและผู้ตอบ จนสามารถสอบถามความต้องการเป็นภาษาอังกฤษได้
2. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนบางคู่ เพื่อให้แสดงบทบาทสมมติการสอบถามความต้องการลูกค้า

หัวข้อที่ 2 การอธิบายลักษณะของสินค้าและบริการ

<u>Size</u>	<u>ไซซ</u>	<u>ขนาด</u>
Big	บิก	ใหญ่
Large (L)	ลาจ	ใหญ่
Extra-large (XL)	เอก'ซตระ ลาจ	ใหญ่พิเศษ
Medium (M)	มี'ดีเอ็ม	ปานกลาง
Small (S)	ซมอล	เล็ก
Extra-small (XS)	เอก'ซตระ ซมอล	เล็กพิเศษ
Bigger	บิก'เกอะ	ใหญ่กว่า
Smaller	ซมอล'เลอะ	เล็กกว่า
<u>Color</u>	<u>คัลเลอร์</u>	<u>สี</u>
White	ไวท	ขาว
Green	กรีน	เขียว
Pink	พิงค	ชมพู
Black	แบลค	ดำ
Red	เรด	แดง
Dark blue	ดาค บลู	น้ำเงิน
Brown	เบรอัน	น้ำตาล
Blue	บลู	ฟ้า
Purple	เพอ'เพิล	ม่วง
Orange	ออ'รินจ	ส้ม
Yellow	เยล'โล	เหลือง

(หากต้องการบอกว่าเป็นสีอ่อนให้เติมคำว่า ไลท์ (light) ไว้ข้างหน้าชื่อสีนั้นๆ เช่น สีเขียวอ่อน เรียกว่า ไลท์ กรีน (light green) และหากต้องการบอกว่าเป็นสีเข้มให้เติมคำว่า ดาค (dark) ไว้ข้างหน้าชื่อสีนั้นๆ เช่น สีเขียวแก่ เรียกว่า ดาค กรีน (dark green) เป็นต้น สีอื่นๆ ก็เช่นเดียวกัน)

<u>Taste</u>	<u>เทศ</u>	<u>รสชาติ</u>
Sweet	สวีท	หวาน
Sour	เซา'เออะ	เปรี้ยว
Salty	ซอล'ตี้	เค็ม
Spicy	สไป'ซี่	เผ็ด
Bitter	บิท'เทอะ	ขม
Mild	ไมลด์	จืด

การอธิบายลักษณะสินค้าและบริการ

1. วางคำบอกลักษณะด้านหน้าของคำที่ต้องการอธิบาย เช่น

It is a big fish.	อิท อิซ อะ บิก ฟิช	มันคือปลาขนาดใหญ่
It is a red T-shirt.	อิท อิซ อะ เรด ที-เชิ	มันคือเสื้อทีเชิ้สีแดง

2. วางคำบอกลักษณะไว้ด้านหลังของกริยา is am are (แปลว่า เป็น อยู่ หรือ คือ) หรือ

กริยาแท้ (เช่น taste, smell, look เป็นต้น) เช่น

It is big.	อิท อิซ บิก	มันใหญ่
It is blue.	อิท อิซ บลู	มันเป็นสีแสด
It is sweet.	อิท อิซ สวีท	มันหวาน
It tastes bitter.	อิท เทซท บิท'เทอะ	มันมีรสขม
It looks small.	อิท ลุค ซมอล	มันดูเล็ก

ตัวอย่าง การสอบถามและอธิบายลักษณะสินค้าและบริการ

Sara : What is this?

ซาร่า วอท อิซ ธิซ
นี่คืออะไรคะ

Pim : It is a passion fruit?

พิม อิท อิซ อะ แพช'ชั่น ฟรุท
มันคือเสาวรสค่ะ

Sara : How does it taste?

ซาร่า เฮา ดัซ อิท เทซท
รสชาติเป็นอย่างไรคะ

Pim : It tastes sour?

พิม อิท เทซท เซา'เออะ
มันมีรสเปรี้ยวค่ะ

Sara : Can I try?

ซาร่า แคน ไอ ไทร
ขอลองหน่อยได้ไหมคะ

- Pim : The total is 250 baht.
พิม : เรอะ โทท'เทิล อิช ทุ อัน'เดริด ฟิฟ'ที บาท
รวมราคาเท่ากับ 250 บาทค๊ะ

- Sara : How much does the squid fishing trip cost?
ซาร่า : เฮา มัซ ดัซ เรอะ สกวิด ฟิช'ซิง ทริฟ คอซท
การเดินทางไปตกหมึกมีราคาเท่าไรค๊ะ
Pim : It costs 700 baht per trip.
พิม : อิท คอซท เซฟ'เวิน อัน'เดริด บาท เพอ ทริฟ
ราคา 700 บาท ต่อครั้งค๊ะ

- Sara : How much?
ซาร่า : เฮา มัซ
ราคาเท่าไรค๊ะ
Pim : It is 250 baht.
พิม : อิท อิช ทุ อัน'เดริด ฟิฟ'ที บาท
ราคา 250 บาทค๊ะ
Sara : Can you give me a discount?
ซาร่า : แคน ยู กิฟว มี อะ ดิสเคานท
ลดราคาหน่อยได้ไหมค๊ะ
Pim : Yes. 230 baht.
พิม : เยซ ทุ อัน'เดริด เรอ'ที บาท
ได้ค๊ะ เหลือ 230 บาทค๊ะ
Sara : Here is 250 baht.
ซาร่า : ฮีเออะ อิช ทุ อัน'เดริด ฟิฟ'ที บาท
นี่ค๊ะ 250 บาท
Pim : Here is your change. 20 baht. Thank you.
พิม : ฮีเออะ อิช ยอ เซนจ ทเวน'ที บาท แงค ยู
นี่ค๊ะเงินทอน 20 บาท ขอบคุณค๊ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง

ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริงโดยใช้กลุ่มเดิมจากกิจกรรมแรก
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเตรียมสินค้าและบริการของกลุ่มตนเอง พร้อมขายแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ
3. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแสดงบทบาทสมมติเป็นผู้ขายสินค้า และนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติสอบถามและเลือกซื้อสินค้า โดยดำเนินกิจกรรมจนครบทุกกลุ่ม

Pattern practice

Can you give me ... ?

แคน ยู กิฟว มี ...

คุณสามารถให้ ...(สิ่งของ)... กับฉันไหม

ตัวอย่าง

Can you give me some water?

แคน ยู กิฟว มี ซัม วอ'เทอะ

คุณสามารถให้น้ำกับฉันไหม

Can you give me a fork?

แคน ยู กิฟว มี อะ ฟอค

คุณสามารถให้ส้อมกับฉันไหม

คำศัพท์น่ารู้

Change

เชนจ

เงินทอน, เปลี่ยนแปลง

Discount

ดิชเคานท

ลดราคา

Have

แฮฟว

มี

Look

ลุค

มอง

Shirt

เชิท

เสื้อเชิ้ต

Want

วอนท

ต้องการ

บทที่ 6 การสอบถามและบอกเส้นทาง (Asking and giving directions)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค การสอบถามและบอกเส้นทางได้ถูกต้อง
2. สามารถตอบเกี่ยวกับเส้นทางอย่างง่ายได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาการสอบถามและบอกเส้นทาง Pattern practice และ คำศัพท์น่ารู้

1. การสอบถามเส้นทาง
2. การบอกตำแหน่ง และเส้นทาง

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. กระดาษรูป (สำหรับวาดแผนที่)
3. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนรู้

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยให้ผู้เรียนปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการสอบถามและบอกเส้นทาง
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาการสอบถามและบอกเส้นทาง
3. ให้ผู้เรียนจับกลุ่มฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์ใกล้เคียงสถานการณ์จริง
4. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มเล่นเกม Rally in the garden

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามบอกปากเปล่า
3. การฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ผู้เรียนปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลและคำศัพท์ที่ควรทราบในการสอบถามและบอกเส้นทาง ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนปรึกษาหารือกับเพื่อนข้างๆ ร่วมกันเสนอและสรุปข้อมูลที่ควรทราบเกี่ยวกับการสอบถามและบอกเส้นทาง เช่น ผู้ที่สอบถามเส้นทางจะสอบถามเส้นทางไปที่ไหนบ้าง (เช่น ห้องน้ำ ร้านค้า ที่พัก เป็นต้น) และผู้บอกจะบอกให้ผู้สอบถามไปถึงจุดหมายได้อย่างไร (เช่น ซ้าย ขวา ตรงไป เป็นต้น) เป็นต้น
2. ให้ผู้เรียนร่วมกันเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ตนเองทราบ
3. ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนสรุปคำศัพท์ที่ควรทราบในการสอบถามและบอกเส้นทาง และผู้สอนออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษพร้อมแสดงท่าทาง ให้ผู้เรียนออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง เช่น toilet, souvenir shop, left and right และคำอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และออกเสียงได้
4. ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่เล่นเกมสหายคำศัพท์ร่วมกัน ผู้เรียนแต่ละคู่จับสลากคำศัพท์และใบคำศัพท์นั้นๆ โดยบอกคำศัพท์ภาษาอังกฤษและแสดงท่าทางประกอบการใบคำศัพท์ ผู้เรียนแต่ละคู่สลับกันเป็นผู้ใบและทายคำศัพท์จนครบทุกคู่ และผู้เรียนคู่ใดสามารถตอบได้ถูกต้องมากที่สุดคือคู่ชนะ

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การสอบถามเส้นทาง

(ก่อนการสอบถามเส้นทางขึ้นต้นด้วย Excuse me และตามต่อด้วยคำถามต่อไปนี้)

Where is the ... ? เวเออะ อิช เรอะ (ชื่อสถานที่)... อยู่ที่ไหน?

(เมื่อผู้เรียนได้ยินคำถามเกี่ยวกับเส้นทาง หากผู้เรียนไม่เข้าใจทั้งประโยค ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการจับคำสำคัญที่มีอยู่ในประโยค เพื่อเดาว่าผู้ถามต้องการไปที่ไหน เช่น Where is the toilet? คำสำคัญคือคำว่า toilet ซึ่งแปลว่า ห้องน้ำ ทำให้ทราบว่าผู้ถามต้องการไปห้องน้ำ)

ตัวอย่าง การสอบถามเส้นทาง

Excuse me. Where is the Chumphon National Museum?

อิชชกยูช มี เวเออะ อิช เรอะ ชุมพร แนช'เชินเนิล มยูซี'เอิม

ขอโทษค่ะ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติจังหวัดชุมพรตั้งอยู่ที่ไหนค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ และฝึกสอบถามเส้นทาง โดยแต่ละคู่สลับสอบถามเส้นทางโดยใช้สถานที่ภายในพื้นที่ของตนเองหรือพื้นที่ใกล้เคียง
2. ผู้สอนสุ่มผู้เรียนแต่ละคู่แสดงบทบาทสมมุติการสอบถามเส้นทาง

หัวข้อที่ 2 การบอกตำแหน่งและเส้นทาง

Go straight	โก สเตรท	เดินตรงไป
Turn left	เทิน เลฟท	เลี้ยวซ้าย
Turn right	เทิน ไรท	เลี้ยวขวา
Over there	โอ'เวอะ เธเออะ	ตรงนั้น
Right here	ไรท ฮีเออะ	ตรงนี้
Corner	คอ'เนอะ	หัวมุม
Cross	ครอส	ข้าม
In front of	อิน ฟรอนท ออฟ	ข้างหน้า
Behind	บิไฮนด	ข้างหลัง, หลัง
Near	นีเออะ	ใกล้
Next to	เนคซท ทู	ถัดไป
Opposite	ออฟ'พะซิท	ตรงกันข้าม
In	อิน	ใน, ภายใน
On	ออน	บน
At	แอท	ที่, ณ.
And	แอนด์	และ

ตัวอย่าง การสอบถามและบอกเส้นทาง

Sara : Excuse me. Where is the souvenir shop?

ซาร่า อิคชกยูซ มี เวเออะ อิช เรอะ ชูวะนิ'เออะ ซอพ
ขอโทษค่ะ ร้านขายของที่ระลึกอยู่ที่ไหนค่ะ

Pim : Go straight, turn left, turn right and cross the bridge.

พิม โก สเตรท เทิน เลฟท เทิน ไรท แอนด์ ครอส เรอะ บริดจ
เดินตรงไป เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา และข้ามสะพานค่ะ

Sara : Thank you.

ซาร่า แธงค ยู
ขอบคุณค่ะ

Pim : You're welcome.

พิม ยูเออะ เวล'เคิม
ด้วยความยินดี

Sara : Excuse me. Where is the pillow?

ซาร่า อิคชกยูช มี เวเออะ อิช เรอะ พิล'โล
ขอโทษค่ะ หมอนอยู่ที่ไหนค่ะ

Pim : It is in the closet over there.

พิม อิท อิช อิน เรอะ คลอซ'ซิฟ โอ'เวอะ เรเออะ
อยู่ในตู้เสื้อผ้าตรงนั้นค่ะ

Sara : Thank you.

ซาร่า แงค ยู
ขอบคุณค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ วาดแผนที่อย่างง่ายภายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวของตนเอง และระบุจุดสำคัญ 2 จุด และฝึกถาม-ตอบเส้นทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่แสดงบทบาทสมมติตามที่คู่ของตนเองฝึกฝน และให้ทุกคู่โหวตคู่ที่ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้ชนะ

ให้ผู้เรียนเล่น เกม Rally in the garden ต่อไปนี้

วิธีเล่น

1. ผู้สอนนำสิ่งของ (อะไรก็ได้) ไปซ่อนไว้ภายในพื้นที่สวนหรือจุดต่างๆ ที่ผู้เรียนต้องใช้การเดิน เลี้ยวซ้าย เลี้ยวขวา หรืออื่นๆ เพื่อไปหาสิ่งของเหล่านั้น
2. ให้ผู้เรียนจับกลุ่มๆ ละ 3 คน
3. ผู้เรียนหยิบสลากจากผู้สอน และผู้สอนบอกเส้นทางในการไปเอาสิ่งของนั้นๆ แก่ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเป็นภาษาอังกฤษ
4. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มเดินทางไปเอาสิ่งของนั้นๆ มา กลุ่มใดเดินทางกลับมาถึงก่อนคือกลุ่มที่ชนะในรอบแรก
5. เมื่อทุกกลุ่มเดินทางกลับมาถึง ให้แต่ละกลุ่มบอกไปลักษณะสิ่งของที่กลุ่มตนเองได้เป็นภาษาอังกฤษพร้อมแสดงท่าทางประกอบ และกลุ่มใดสามารถทายสิ่งของได้มากที่สุดคือกลุ่มที่ชนะ

Pattern practice

Where is the ... ? เวเออะ อิช เรอะ(ชื่อสถานที่)... อยู่ที่ไหน?

ตัวอย่าง

Where is the toilet? เวเออะ อิช เรอะ ทอยเล็ท ห้องน้ำอยู่ที่ไหน?
Where is the restaurant? เวเออะ อิช เรอะ เรส'ตอรอนท ร้านอาหารอยู่ที่ไหน?
Where is the kitchen? เวเออะ อิช เรอะ คิท'ชีน ห้องครัวอยู่ที่ไหน?

คำศัพท์น่ารู้

Bridge	บริดจ	สะพาน
Go	โก	ไป
Intersection	อินเทอะเซค'ชัน	สี่แยก
Left	เลฟท	ซ้าย
On	ออน	บน
Right	ไรท	ขวา
Shop	ชอพ	ร้านค้า
Straight	สเตรท	ตรง
Traffic light	แทรฟ'ฟิค ไลท	ไฟจราจร
Turn	เทิน	เลี้ยว
Under	อัน'เดอะ	ใต้
Walk down	วอค เดาน	เดินลง
Walk up	วอค อัป	เดินขึ้น

บทที่ 7 อาหารและเครื่องดื่ม (Food and beverage)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ ส่วนวน และประโยค เกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มได้ถูกต้อง
2. สามารถอธิบายวัตถุดิบและส่วนผสม รวมถึงรสชาติของอาหารและเครื่องดื่มได้
3. สามารถสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มได้

เนื้อหาสาระ

ส่วนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม Pattern practice และ คำศัพท์น่ารู้

1. การเรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่ม
2. วัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์เครื่องครัว
3. การเตรียม และประกอบอาหารและเครื่องดื่ม
4. การสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. กระดาษขนาด 3 x 4 นิ้ว (สำหรับเขียนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
3. วัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่มภายในพื้นที่
4. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มภายในพื้นที่
2. อธิบาย คำศัพท์ ส่วนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมสาธิตและแสดงท่าทางประกอบการอธิบาย
3. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มประกอบอาหารจริง อธิบายวัตถุดิบและส่วนผสม และวิธีการทำ
4. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม และร่วมรับประทานอาหารและสนทนาจริง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ผู้เรียนปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับข้อมูลและคำศัพท์ที่ควรทราบ ด้านอาหารและเครื่องดื่ม ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนปรึกษาหารือร่วมกัน เสนอและออกแบบรายการอาหารที่มีไว้บริการในพื้นที่
2. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มๆ ละ 3 – 5 คน และแต่ละกลุ่มรับผิดชอบประกอบอาหาร 1 รายการตามความถนัด
3. ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับชื่ออาหาร ส่วนผสมและอุปกรณ์สำหรับการประกอบอาหารรายการนั้นๆ รวมถึงรสชาติอาหาร
4. ให้ผู้เรียนทุกกลุ่มร่วมกันเสนอคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่กลุ่มตนเองทราบ
5. ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนสรุปคำศัพท์ที่ควรทราบเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม และผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษพร้อมแสดงท่าทางให้ผู้เรียนคนอื่น ๆ ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง เช่น fish sauce, shrimp paste, chili และ basil เป็นต้น และคำอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และออกเสียงได้

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การเรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่ม

การเรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่มในภาษาอังกฤษ สามารถเรียกได้ 2 วิธี ต่อไปนี้

1. เรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่มนั้นๆ ทับศัพท์ภาษาไทย เช่น ต้มยำกุ้ง เรียกว่า Tom Yum Kung ทอดมันปลา เรียกว่า Tod Mun Pla เป็นต้น
2. เรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่ม เป็นภาษาอังกฤษโดยใช้วัตถุดิบและส่วนผสมหลัก และวิธีการประกอบอาหารในการเรียกชื่ออาหารและเครื่องดื่ม เช่น

อาหาร

- ต้มข่าไก่ มีส่วนผสมหลักคือ ไก่ และ กะทิ ดังนั้นต้มข่าไก่จึงเรียกเป็นภาษาอังกฤษ Coconut soup with chicken
- ปลาทอด มีส่วนผสมหลักคือ ปลา และมีวิธีการทำคือ การทอด ดังนั้นปลาทอดจึงเรียกเป็นภาษาอังกฤษ Fried fish

เครื่องดื่ม

- น้ำใบเตย เรียกเป็นภาษาอังกฤษ Pandan drink
- น้ำเสาวรส เรียกเป็นภาษาอังกฤษ Passion fruit drink

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ และฝึกเรียกชื่ออาหารเป็นภาษาอังกฤษโดยการถาม-ตอบ ระหว่างผู้เรียน โดยใช้คำถาม What is this? และตอบ It is ...ชื่ออาหาร... และผู้เรียนสลับกันเป็นผู้ถามและตอบ
2. ผู้สอนสุ่มผู้เรียน เพื่อถามชื่ออาหารโดยการบอกชื่ออาหารเป็นภาษาไทย และให้ผู้เรียนบอกชื่ออาหารเป็นภาษาอังกฤษ และผู้สอนสลับบอกชื่ออาหารเป็นภาษาอังกฤษและให้ผู้เรียนบอกชื่ออาหารเป็นภาษาไทย

หัวข้อที่ 2 วัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์เครื่องครัว

What are the ingredients? วอท อา เรอะ อินกรี้'ดีเอ็นท ส่วนผสมมีอะไรบ้าง?
The ingredients are ... เรอะ อินกรี้'ดีเอ็นท อา ... ส่วนผสมคือ ...ชื่อส่วนผสม...

ตัวอย่าง การสอบถามและบอกส่วนผสมอาหาร

Sara : What are the ingredients?

ซาร่า วอท อา เรอะ อินกรี้'ดีเอ็นท
 ส่วนผสมมีอะไรบ้าง?

Pim : The ingredients are chicken, basil, chili, garlic, fish sauce and sugar.

พิม เรอะ อินกรี้'ดีเอ็นท อา ชิค'คิน, เบ'เซิล, ชิล'ลี้, กา'ลิก, ฟิช ซอซ แอนด ชุก'เกอะ
 ส่วนผสมคือ ไก่ ใบโหระพา พริก กระเทียม น้ำปลา และน้ำตาลทราย

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่ม โดยใช้กลุ่มเดิมจากกิจกรรมแรกและจัดเตรียมพื้นที่สำหรับประกอบอาหารให้เหมาะสม
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมวัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์เครื่องครัวภายในพื้นที่มาจัดเรียงบริเวณพื้นที่ประกอบอาหารของตน
3. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและนำเสนอวัตถุดิบและส่วนผสมในการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมอุปกรณ์เครื่องครัวเป็นภาษาอังกฤษต่อกลุ่มอื่นๆ โดยให้กลุ่มอื่นๆ เป็นผู้ถาม What are the ingredients? และกลุ่มที่ถูกถามตอบ The ingredients are ...ส่วนผสม...
4. ดำเนินการจนครบทุกกลุ่ม

หัวข้อที่ 3 การเตรียม และการประกอบอาหารและเครื่องดื่ม

Fry	ผราย	ทอด
Stir-Fry	สเตอ ผราย	ผัด
Boil	บอยล	ต้ม
Grill	กริล	ย่าง
Break	เบรก	ตอก
Pour	พอ	เท
Stir	สเตอ	คนไปมา
Cut	คัท	ตัด, หั่น
Peel	พีล	ปอกเปลือก
Mix	มิคซ	ผสม
Add	แอด	เติม
Then	เรน	จากนั้น , แล้วก็

I will show you how to cook ... ไอ วิล โช ยู เฮา ทู คูก ... ฉันจะแสดงการทำ...ชื่ออาหาร ...

ตัวอย่าง การอธิบายการเตรียมและประกอบอาหารและเครื่องดื่ม

Pim : I will show you how to cook stir-fried cucumber with egg.
พิม ไอ วิล โช ยู เฮา ทู คูก สเตอ ผราย คูก คัมเบอะ วิท เอค
 ฉันจะแสดงการทำแตงกวาผัดไข่

Sara : That sounds good.
ซาร่า แธ เซานด กูด
 ดีค่ะ

Pim : Clean and cut all cucumber. Then, add oil into the pan and fry garlic.
 And, add cucumber and stir-fry it for 3 to 5 minutes, and add sugar and
 fish sauce. Then, add egg and stir-fry it for 2 to 3 minutes. It is done.
พิม คลีน แอนด์ คัท ออล คูก คัมเบอะ เรน แอด ออยล อินทู เรอะ แพน แอนด์
 ฟราย กา'ลิก แอนด์ แอด คูก คัมเบอะ แอนด์ สเตอ ฟราย อิท ฟอ ธิรี ทู ไฟฟว
 มิน'นิต แอนด์ แอด ชุก'เกอะ แอนด์ ฟิช ซอส เรน แอด เอค แอนด์ สเตอ
 ฟราย อิท ฟอ ทู ทู ธิรี มิน'นิต อิท อิช ดัน
 ทำความสะอาดแตงกวาทั้งหมด ใส่น้ำมันลงในกระทะและทอดกระเทียม ใส่แตงกวา
 และผัดประมาณ 3 ถึง 5 นาที และใส่น้ำตาลและน้ำปลา หลังจากนั้นใส่ไข่และผัดอีก
 2 ถึง 3 นาที เสร็จแล้วค่ะ

Sara : It looks delicious.
ซาร่า อิท ลุค
 ดูน่าอร่อยค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มจัดเตรียมการประกอบอาหาร
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการประกอบอาหารพร้อมอธิบายวิธีการประกอบอาหารตามขั้นตอนให้แก่กลุ่มอื่นๆ ได้รับชมและฟังประกอบการประกอบอาหารรายการนั้นๆ จนเสร็จสิ้น
3. ดำเนินการจนครบทุกกลุ่ม

หัวข้อที่ 4 การสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม

Are you hungry?	อา ยู ฮัง'กรี	คุณหิวไหม
What is this?	วอท ออช อิช	นี่คืออะไร
Let's eat.	เลท อีท	กินกันเถอะ
How does it taste?	เฮา ดัช อิท เทซท	รสชาติเป็นอย่างไร
It tastes sweet.	อิท เทซท สวีท	มันมีรสชาติดหวาน
(สามารถใช้คำแสดงรสชาติอาหารอื่นๆ เช่น <i>spicy, sour, salty</i> และ <i>bitter</i> แทนคำว่า <i>sweet</i> ได้)		
How is the food?	เฮา อิช เรอะ ฟู้ด	อาหารเป็นอย่างไรบ้าง
How is it?	เฮา อิช อิท	เป็นอย่างไรบ้าง
It is delicious.	อิท อิช ดิลิช'เชิซ	มันอร่อย

(สามารถใช้คำว่า *good, yummy* และ *tasty* แทนคำว่า *delicious* ได้)

ซึ่งให้ความหมายว่าอร่อยเช่นเดียวกัน)

Would you like anything else?	วูด ยู ไลค เอน'นีอิง เอลซ	คุณต้องการอะไรเพิ่มเติม
Would you like ...?	วูด ยู ไลค ...	คุณต้องการ ... ไหม
Are you done?	อา ยู ดัน	คุณอิ่มรึยัง

ตัวอย่าง การสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม

Pim :	Sara, are you hungry?
พิม	ซาร่า อา ยู ฮัง'กรี
	ซาร่า คุณหิวรึยังคะ
Sara :	Oh! Yes.
ซาร่า	โอ้ เยช
	ใช่ค่ะ
Pim :	Please come this way. Dinner is ready.
พิม	พลีซ คัม อิช เว ดิน'เนอะ อิช เรด'ดี
	เชิญทางนี้ค่ะ อาหารเย็นพร้อมแล้วค่ะ

Sara : What is this?

ซาร่า : วอท อิช อิช
นี่คืออะไร

Pim : It is stir-fried merlinjo with egg.

พิม : อิท อิช สเตอ ฟราย เมอลินโจ วิท เอก
มันคือผักเหลียงผัดไข่ค่ะ

Sara : How does it taste?

ซาร่า : เฮา ดัช อิท เทซท
มันมีรสชาติอย่างไรค่ะ

Pim : It is sweet and salty.

พิม : อิท อิช สวีท แอนด์ ซอล'ที
มันมีรสชาติดหวานและเค็มค่ะ

Sara : What are the ingredients?

ซาร่า : วอท อา เรอะ อินกรี้'ดีเอนท์
ส่วนผสมมีอะไรบ้าง

Pim : The ingredients are merlinjo, egg, garlic, sugar and fish sauce.

พิม : เรอะ อินกรี้'ดีเอนท์ อา เมอลินโจ, เอก, กา'ลิค, ชุก'เกอะ แอนด์ ฟิช ซอส
ส่วนผสมมี ผักเหลียง ไข่ กระเทียม น้ำตาลทราย และน้ำปลา

Sara : Oh! Sound good.

ซาร่า : โอ้ เซานด์ กูด
โอ้ ฟังดูดีนะ

Pim : OK. Let's eat.

พิม : โอเค เลท อีท
โอเค กินกันเถอะค่ะ

Sara : OK.

ซาร่า : โอเค
โอเค

Pim : How is it?

พิม : เฮา อิช อิท
มันเป็นอย่างไรบ้าง

Sara : It is delicious

ซาร่า : อิท อิช ดีลิช'เชิซ
อร่อยค่ะ

Pim : Would you like anything else?

พิม : วุด ยู ไคค เอน'นีธิง เอลซ
คุณต้องการอะไรเพิ่มไหม

Sara : No. I am full. Thank you.
 ชาร่า โน ไอ แอม ฟูล แธงค ยู
 ไม่ค่ะ ฉันอิ่มแล้ว ขอบคุณค่ะ
 Pim : Are you done?
 พิม อา ยู ดัน
 คุณทานอาหารเสร็จรึยังค่ะ
 Sara : Yes. Thank you very much.
 ชาร่า เยช แธงค ยู เว'รี มัช
 ใช่ค่ะ ขอบคุณมากค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง

 ให้ผู้เรียนรับประทานอาหารร่วมกัน และให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ และสลับกันเป็นผู้ถาม-ตอบ ตามบทสนทนาเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่ม พร้อมรับประทานอาหารร่วมกัน
2. หลังจากรับประทานอาหารเสร็จ ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่จับสลากบทบาทสมมติ และให้ผู้เรียนแต่ละคู่แสดงบทบาทสมมติตามที่คู่ของตนจับสลากได้ และให้ทุกคู่โหวตคู่ที่ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้ชนะ

Pattern practice

I will show you how to ...	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู ...	ฉันจะแสดงการ...
Would you like ...?	วุด ยู ไลค ...	คุณต้องการ ... ไหม

ตัวอย่าง

I will show you how to <u>cook fried rice.</u>	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู คูก ฟรายด ไรซ	ฉันจะแสดงการทำข้าวผัด
I will show you how to <u>make salted fish.</u>	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู เมค ซอล'เทด ฟิช	ฉันจะแสดงการทำปลาเค็ม
Would you like <u>some</u> <u>water?</u>	วุด ยู ไลค ซัม วอ'เทอะ	คุณต้องการน้ำไหม
Would you like <u>some more</u> <u>rice?</u>	วุด ยู ไลค ซัม มอ ไรซ	คุณต้องการข้าวเพิ่มไหม

คำศัพท์น่ารู้

Breakfast	เบรค'เฟริชท	อาหารเช้า
Chicken	ชิก'คิน	ไก่
Chili	ชิล'ลี	พริก
Coconut	โค'คะนัท	มะพร้าว
Delicious	ดิลิช'เชิซ	อร่อย
Dinner	ดิน'เนอะ	อาหารเย็น
Drink	ดริงค	ดื่ม
Fish	ฟิช	ปลา
Fish sauce	ฟิช ซอซ	น้ำปลา
Garlic	กา'ลิก	กระเทียม
Hungry	ฮัง'กรี	หิว
Ingredient	อินกรี้'ดีเินท	ส่วนผสม
Lunch	ลันช	อาหารเที่ยง
Merlinjo	เมอลินโจ	ผักเหลียง
Pandon	แพนดอน	ใบเตย
Passion fruit	แพช'ชัน ฟรุท	เสาวรส
Ready	เรต'ดี	พร้อม
Salty	ซอล'ที	เค็ม
Sugar	ซุก'เกอะ	น้ำตาลทราย
Sweet	สวีท	หวาน
Taste	เทซท	รสชาติ

บทที่ 8 ที่พักรโฮมสเตย์ (Homestay)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค เกี่ยวกับการบริการที่พักรโฮมสเตย์ได้ถูกต้อง
2. สามารถสนทนาเพื่อการให้บริการเกี่ยวกับที่พักรโฮมสเตย์ได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับการบริการที่พักรโฮมสเตย์ Pattern practice และคำศัพท์น่ารู้

ขั้นตอนการบริการที่พักรโฮมสเตย์

1. การต้อนรับ
2. การแนะนำสิ่งของและสถานที่ภายในที่พักรโฮมสเตย์
3. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับโฮมสเตย์และพื้นที่โดยรอบ
4. การส่งนักท่องเที่ยว

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. วัสดุและอุปกรณ์ที่มีในบริเวณโฮมสเตย์
3. กระดานดำ (สำหรับเขียนข้อมูลประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
4. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับโฮมสเตย์
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับการบริการที่พักรโฮมสเตย์
3. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การแสดงบทบาทสมมุติ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการบริการที่พักโฮมสเตย์ ซึ่งในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในบทเรียนก่อนหน้านี้ ดังนั้นในบทเรียนนี้ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับการบริการที่พักโฮมสเตย์ และประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ในการฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเพื่อศึกษาคำศัพท์เกี่ยวกับอุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ภายในที่พักโฮมสเตย์ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนบอกอุปกรณ์และส่วนประกอบต่างๆ ภายในที่พักโฮมสเตย์ที่ตนเองทราบจนครบทุกคน โดยให้ผู้เรียน 1 คน เขียนสิ่งของที่ผู้เรียนทุกคนบอกลงในกระดาน และผู้เรียนทุกคนช่วยกันจำแนกสิ่งของนั้นๆ เป็นหมวดหมู่
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนค้นคว้าคำศัพท์และช่วยกันบอกสิ่งของนั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษ โดยดำเนินการไปที่ละหมวดหมู่จนครบทุกหมวด หากภายในหมวดใดผู้เรียนไม่สามารถบอกสิ่งของทุกอย่างเป็นภาษาอังกฤษได้ ผู้สอนจะช่วยเติมเต็มจนครบทั้งหมด
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนออกเสียงสิ่งของในหมวดต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษและให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง จนครบทุกหมวด เช่น Bedroom, Toilet, Kitchen และคำอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และออกเสียงได้
4. ผู้สอนให้ผู้เรียนจับคู่และเล่นเกมสหายคำศัพท์จากอุปกรณ์จริง โดยผู้เรียนคู่ใดตอบได้ถูกต้องมากที่สุดคือคู่ที่ชนะ

เนื้อหา

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเพื่อศึกษาขั้นตอนการบริการที่พักโฮมสเตย์ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนร่วมเรียบเรียงลำดับขั้นตอนในการให้บริการที่พักโฮมสเตย์ ตั้งแต่ต้อนรับนักท่องเที่ยวจนกระทั่งส่งนักท่องเที่ยวกลับ
2. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปขั้นตอนร่วมกันเพื่อให้ทุกคนเข้าใจขั้นตอนในการให้บริการโฮมสเตย์ตรงกัน
3. ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันทบทวนเนื้อหาบทเรียนที่เกี่ยวข้องกับแต่ละขั้นตอนซึ่งได้เรียนไปแล้ว เช่น การต้อนรับ การบอกตำแหน่งและทิศทาง และอาหารและเครื่องดื่ม เป็นต้น

ตัวอย่าง บทสนทนาเพื่อการบริการที่พักรีสอร์ท

การต้อนรับ

Pim : Hello. Welcome to Phitak Island.

พิม เฮลโล' เวล'เคิม ทุ พัทักซ์ ไอ'เลินด
สวัสดีค่ะ ยินดีต้อนรับสู่เกาะพิทักษ์ค่ะ

Tom : Hello. Thank you.

ทอม เฮลโล' แธงค ยู
สวัสดีครับ ขอขอบคุณครับ

Pim : Please follow me.

พิม พลีส ฟอล'โล มี
กรุณาเดินตามฉันมาค่ะ
Sit down please. Make yourself at home.

ซิท เดาน พลีส เมค ยอเซลฟ แอท โฮม
เชิญนั่งค่ะ ตามสบายนะคะ

Would you like some water?

วูด ยู ไคค ซัม วอ'เทอะ
คุณต้องการน้ำไหมค่ะ

Tom : Yes. Thank you.

ทอม เยส แธงค ยู
ครับ ขอขอบคุณครับ

Pim : Here is the water.

พิม ฮีเออะ อิช เรอะ วอ'เทอะ
นี่คะน้ำ

การแนะนำสิ่งของและสถานที่ภายในที่พักโฮมสเตย์

Tom : Thank you. Excuse me, where is the toilet?

ทอม แธงค ยู อิคชกยูซ มี เวเออะ อิช เรอะ ทอย'ลิท
ขอขอบคุณครับ ขอโทษห้องน้ำอยู่ที่ไหนครับ

Pim : Over there. And, this is tissue paper.

พิม โอ'เวอะ เรเออะ แอนด ริช อิช ทิช'ชู เพ'เพอะ
ตรงนั้นค่ะ และกระดาษทิชชูค่ะ

Tom : Thank you. Where can I sleep?

ทอม แธงค ยู เวเออะ แคน ไอ ซลึพ
ขอขอบคุณครับ ผมนอนได้ตรงไหนครับ

- Pim : You can sleep here. And, you can get a pillow, mattress, and mosquito net from the storage over there.
- พิม : ยู แคน ซลึฟ ฮีเออะ แอนด์ ยู แคน เกท อะ พิลโล่ แมท'เทริช แอนด์ มะ สกี้'โท เนท ฟรอม เรอะ สตอ'ริจ โอ'เวอะ เรเออะ
คุณสามารถนอนได้ตรงนี้คะ และคุณสามารถเอาหมอน ที่นอน และมุ้งได้ที่ห้องเก็บของตรงนั้นคะ
- Tom : OK. Thank you.
- ทอม : โอเค แงค ยู ครับ ชอบคุณครับ

ข้อมูลทั่วไป

- Tom : Where is the store?
- ทอม : เวเออะ อิช เรอะ สตอ'ริจ
ร้านค้าไปทางไหนครับ
- Pim : Go straight and turn right.
- พิม : โก สเตรท แอนด์ เทิน ไรท
เดินตรงไป และ เลี้ยวขวา
- Tom : Thank you.
- ทอม : แงค ยู
ขอบคุณครับ

- Pim : We will have lunch at 11.30 a.m.
- พิม : วี วิล แฮฟว ลันช แอท อิลฟ์'เวิน เรอ'ที
เราจะทานข้าวเที่ยงเวลา 11.30 น.
- Tom : OK. Good.
- ทอม : โอเค กุด
ตกลงครับ ดีครับ

- Tom : Excuse me. What are things to do here?
- ทอม : อิคชกยูช มี วอท อา อิง ทู ดู ฮีเออะ
ขอโทษครับ มีกิจกรรมอะไรให้ทำที่นี่บ้างครับ
- Pim : Kayaking, squid fishing, nature trail and snorkeling. And, here is the brochure.
- พิม : ไค'แอคคิง สควิด ฟิช'ซิง เนช'เซอะ เทรล แอนด์ ชนอ'เคิลลิ่ง แอนด์ ฮีเออะ อิช เรอะ โบร'เชอะ
พายเรือคายัค ตกหมึก เดินศึกษาธรรมชาติ และดำน้ำตื้น นี่คะแผ่นพับ

Tom : Thank you.

ทอม แงค ยู
ขอบคุณครับ

Tom : How much in total?

ทอม เฮา มัซ อิน โทท'เทิล
ราคารวมเท่าไรครับ

Pim : It is 600 baht per person. So, it is 1,800 baht in total.

พิม อิท อิช ซิคซ ฮัน'เดร็ด บาท เพอ'เซิน โซ อิท อิช วัน เฮา'เซินด เอท ฮัน'เด
ริด บาท อิน โทท'เทิล
ราคา 600 บาทต่อคน ทั้งหมด 1,800 บาทค่ะ

Tom : Here is 2,000 baht.

ทอม ฮีเออะ อิช ทู เฮา'เซินด บาท
นี่ครับ 2,000 บาท

Pim : Here is your change. 200 baht. Thank you.

พิม ฮีเออะ อิช ยอ เซนจ ทู ฮัน'เดร็ด บาท แงค ยู
นี่คะเงินทอน 200 บาท ขอบคุณค่ะ

การส่งนักท่องเที่ยว

Tom : Thank you for taking care of us.

ทอม แงค ยู ฟอ เทค'คิง เคเออะ ออฟ อัส
ขอบคุณที่ดูแลพวกเราครับ

Pim : You're welcome. Have a safe trip. See you again. Bye bye.

พิม ยูเออะ เวล'เคิม แฮฟว อะ เซฟว ทริพ ซี ยู อะเกน ไบ ไบ
ด้วยความยินดีค่ะ ขอให้เดินทางปลอดภัย เจอกันใหม่อีกครั้ง ลาก่อนครับ

Tom : Thank you. Bye bye.

ทอม แงค ยู ไบ ไบ
ขอบคุณครับ ลาก่อนครับ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนดำเนินกิจกรรมต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 3-5 คน ให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแบ่งหน้าที่กันภายในกลุ่มตามความสามารถของแต่ละคนให้ครบทุกขั้นตอนในการให้บริการโฮมสเตย์ และเตรียมบทสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ
2. ผู้เรียนทุกกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติ โดยผู้สอนและคณะทำงานร่วมแสดงบทบาทเป็นนักท่องเที่ยว
3. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน

Pattern practice

Make yourself at home.	เมค ยอเซลฟ แอท โฮม	เชิญตามสบาย
You can ... here.	ยู แคน ... ฮีเออะ	คุณสามารถ ... ได้ที่นี่
Here is ...	ฮีเออะ อิช ...	นี่คือ ...

ตัวอย่าง

You can <u>swim</u> here.	ยู แคน สวิม ฮีเออะ	คุณสามารถว่ายน้ำได้ที่นี้
You can <u>eat</u> here.	ยู แคน อีท ฮีเออะ	คุณสามารถทานอาหารได้ที่นี้
Here is <u>the brochure</u> .	ฮีเออะ อิช เรอะ โบร'เชอะ	นี่คือแผ่นพับ
Here is <u>the key</u> .	ฮีเออะ อิช เรอะ คี	นี่คือกุญแจ

คำศัพท์น่ารู้

Brochure	โบร'เชอะ	แผ่นพับ
Come	คัม	มา
Kayaking	ไค'แอกคิง	การพายเรือคายัค
Key	คี	กุญแจ
Make	เมค	ทำ
Nature	เนช'เชอะ	ธรรมชาติ
Sit down	จิต เดาน	นั่ง
Sleep	สลีพ	หลับ
Snorkeling	ชนอ'เคิลลิง	การดำน้ำตื้น
Squid fishing	สกวิด ฟิช'ซิง	การตกหมึก
Store	สตอ	ร้านค้า
Take care	เทค เค'เออะ	ดูแล
Thing	ธิง	สิ่งของ
Total	โทท'เทิล	ผลรวม
Trail	เทรล	เส้นทางเดิน

บทที่ 9 การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว (Guiding activities and places)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค เกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยวได้ถูกต้อง
2. สามารถสนทนาเพื่อการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยวได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว Pattern practice และคำศัพท์น่ารู้

1. การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว
2. การอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว
3. การอธิบายข้อควรปฏิบัติ

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. ระบบสื่อความหมายภายในพื้นที่
3. กระดาษบุรุษ (สำหรับเขียนประกอบกรออธิบายข้อควรปฏิบัติ)
4. กระดานดำ (สำหรับเขียนข้อมูลประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
5. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยใช้กิจกรรมกลุ่มศึกษากิจกรรมท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว
3. สนทนากับชาวต่างชาติ
4. ให้ผู้เรียนแบ่งกลุ่มฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมุติ

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์จริง

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

บทเรียนนี้ผู้เรียนจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว ซึ่งในบทเรียนนี้ผู้เรียนจะประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาในบทเรียนก่อนหน้านี้ ดังนั้นในบทเรียนนี้ผู้สอนจะเน้นให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมและสถานที่ท่องเที่ยว และประยุกต์ใช้ความรู้ต่างๆ ในการฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมกลุ่มเพื่อศึกษากิจกรรมการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตนเอง ต่อไปนี้วิธีการ

1. แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มตามความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยวนั้นๆ เช่น ฐานการเรียนรู้ EM ball (Effective Microorganism ball) การทำหมักแห้ง เป็นต้น
2. ผู้สอนให้แต่ละกลุ่มปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อมูลและค้นคว้าคำศัพท์เกี่ยวกับกิจกรรมการท่องเที่ยว แต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลและคำศัพท์ที่ได้จากการปรึกษาหารือเป็นภาษาอังกฤษ และผู้สอนสรุปข้อมูลที่ได้จากทุกกลุ่มเป็นหมวดหมู่ หากภายในหมวดใดผู้เรียนไม่สามารถบอกสิ่งของทุกอย่างเป็นภาษาอังกฤษได้ ผู้สอนจะช่วยเพิ่มเติมจนครบทั้งหมด เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนออกเสียงสิ่งของในหมวดต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษและให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง จนครบทุกหมวด เช่น Squid fishing, Kayaking, Learning base และคำอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์และออกเสียงได้

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 การแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว

Here is ...	ฮีเออะ อิช	นี่คือ ...
Over there is ...	โอ'เวอะ เธเออะ อิช	ที่นั่นคือ ...
Please follow me.	พลีช ฟอล'โล มี	กรุณาเดินตามฉันมา
In front of you is ...	อิน ฟรอน ออฟ ยู อิช	ด้านหน้าของคุณคือ ...
On the right is ...	ออน เรอะ ไรท อิช	ด้านขวาคือ ...
On the left is ...	ออน เรอะ เลฟท อิช	ด้านซ้ายคือ ...
You can ...(verb)...(noun)...	ยู แคน	คุณสามารถ ..(กริยา). (คำนาม)..

(ตัวอย่างกริยา เช่น eat, see, try, go เป็นต้น)

ตัวอย่างที่ 1 บทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรม

Dang : Over there is Kram Island.

แดง โอ'เวอะ เรเออะ อิช คราม ไอ'เลินด
ที่นั่นคือเกาะครามครับ

Tom : What can I do over there?

ทอม วอท แคน ไอ ดู โอ'เวอะ เรเออะ
ผมสามารถทำอะไรได้ที่นั่นครับ

Dang : You can go snorkeling. You can see giant clams and coral reefs. You can hire a fishing boat for 700 baht and rent a life jacket and snorkel for 25 baht. You can go there around 7 o'clock.

แดง ยู แคน โก ชนอ'เคิลลิ่ง ยู แคน ซี ใจ'เอนท แคลม แอนด คอ'เรล รีฟ ยู
แคน ไฮ'อึเออะ อะ ฟิช'ซิง โบท ฟอ เซฟ'เวิน ฮัน'เดริด บาท แอนด เรนท อะ
ไลฟ แจค'คิท แอนด ชนอ'เคิล ฟอ ทเวน'ที ไฟฟว บาท ยู แคน โก เรเออะ
อะเรานด' เซฟ'เวิน อะคลอค'

คุณสามารถไปดำน้ำตื้น ดูหอยมือเสือและแนวปะการัง คุณสามารถเช่าเรือประมง
ในราคา 700 บาท และเช่าเสื้อชูชีพและหน้ากากดำน้ำในราคา 25 บาท คุณ
สามารถไปได้เวลาประมาณ 7.00 น.

Tom : Thank you.

ทอม แธงค ยู
ขอบคุณครับ

Dang : You're welcome.

แดง ยูเออะ เวล'เค็ม
ด้วยความยินดีครับ

ตัวอย่างที่ 2 บทสนทนาเกี่ยวกับการแนะนำกิจกรรม

Dang : Here is the Natural Product learning base.

แดง ฮึเออะ อิช เรอะ แนท'เชรล พรอด'คัท เลิน'นิง เบซ
ที่นั่นคือเกาะครามครับ

Tom : What can I learn from here?

ทอม วอท แคน ไอ เลิน ฟรอม ฮึเออะ
ผมสามารถเรียนรู้อะไรได้ที่นั่นครับ

Dang : You can learn how to make your own organic products such as soap, shampoo, conditioner, etc. from natural herbs.

แดง ยู แคน เลิน เฮา ทู เมค ยอ โอน ออแกน'นิค พรอด'คัท ซัช แอช โซฟ แชมพู
เคินดิช'ชันเนอะ ฮึทึซี ฟรอม แนท'เชรล เฮิบ

คุณสามารถเรียนรู้การทำผลิตภัณฑ์อินทรีย์ เช่น สบู่ ยาสระผม ครีมนวดผม และ

อื่นๆ จากสมุนไพรธรรมชาติ
Tom : Oh! Good.
ทอม โอ กุด
โอ ดีครับ

ตัวอย่างที่ 3 บทสนทนาเกี่ยวกับการนำเที่ยว

Dang : Please follow me. Here is the nature trail.
แดง พลีช ฟอลโล มี อีเออะ อิช เรอะ เนช'เซอะ เทรล
กรุณาเดินตามมาครับ นี่คือเส้นทางเดินศึกษาธรรมชาติครับ
Tom : Oh! Good.
ทอม โอ กุด
โอ ดีครับ
Dang : In front of you is the teak tree. ... On the right is the parkia tree. ...
Oh! Look over there! The dusky langur.
แดง อิน ฟรอน ออฟ ยู อิช เรอะ ทีก ทรี ออน เรอะ ไรท อิช เรอะ พาเกีย ทรี
โอ ลุก โอ'เวอะ เฮเออะ เรอะ ดัส'กิ แลน'เกอะ
ด้านหน้าของคุณคือต้นสัก ด้านขวาคือต้นสะตอ โอ มองที่นั่นซิ ค้างแว่นถิ่นได้
Tom : Wow! It's interesting.
ทอม ว้าว อิทซ อิน'เทรสติง
ว้าว มันน่าสนใจ

กิจกรรม การฝึกสนทนา

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเพื่อศึกษาการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยว ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากกิจกรรมแรก) เรียบเรียงลำดับขั้นตอนในการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยวตั้งแต่ต้อนรับนักท่องเที่ยว อธิบายกิจกรรม และส่งนักท่องเที่ยวกลับ
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือ ออกแบบการนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และนำเสนอข้อมูลต่อกลุ่มอื่นๆ
3. ผู้สอนและผู้เรียนกลุ่มอื่นๆ ร่วมวิพากษ์และเพิ่มเติมข้อมูลของกลุ่มที่นำเสนอเพื่อให้กลุ่มนั้นๆ เข้าใจการแนะนำกิจกรรมและการนำเที่ยวของกลุ่มตนเองและนำไปปรับปรุงได้
4. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน

หัวข้อที่ 2 การอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว

What's it good for?	วอท อิท กุด ฟอ	มันดีสำหรับอะไร
It's good for ...	อิท กุด ฟอ ...	มันดีสำหรับ ...
It made from ...	อิท เมด ฟรอม ...	มันทำมาจาก ...
What's it used for?	วอท อิท ยูซ ฟอ	มันใช้สำหรับอะไร
How do you use it?	เฮา ดู ยู ยูซ อิท	มันใช้อย่างไร
Can you show me how to make it?	แคน ยู โช มี เฮา ทู เทค อิท	ช่วยแสดงวิธีการทำได้ไหม
I will show you how to ...	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู ...	ฉันจะแสดง...

ตัวอย่าง การอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว

Tom :	What is this?
ทอม	วอท อิช อิช นี่คืออะไรครับ
Dang :	This is bamboo charcoal soap.
แดง	อิช อิช อะ แบมบู' ชา'โคล โซฟ ที่นั่นคือสบู่ถ่านไม้ไผ่ครับ
Tom :	Oh! It smells really good. What's it good for?
ทอม	โอ อิท ซเมล รี'อะลี กุด วอท อิท กุด ฟอ โอ กลิ่นหอมมากครับ มันดีสำหรับอะไรครับ
Dang :	Thank you. It's good for detoxing your skin.
แดง	แรงค ยู อิท กุด ฟอ ดี'ทอคซซิง ยอ สกิน ขอบคุณครับ มันดีสำหรับล้างสารพิษบนผิวหนังครับ
Tom :	Oh! Good. Can you show me how to make it?
ทอม	โอ กุด แคน ยู โช มี เฮา ทู เทค อิท โอ ดีครับ ช่วยแสดงวิธีการทำได้ไหม
Dang :	Yes. I will show you how to make the soap.
แดง	เยซ ไอ วิล โช ยู เฮา ทู เมค เรอะ โซฟ ได้ครับ ผมจะแสดงวิธีการทำสบู่ให้คุณครับ
Tom :	Thank you very much.
ทอม	แรงค ยู เว'รี มัช ขอบคุณมากครับ
Dang :	The ingredients are bamboo charcoal powder, glycerin, honey and fragrance.
แดง	เรอะ อินกรี'ดีเอนท อา แบมบู' ชา'โคล เพา'เออะ, กลิช'เซรีน, ฮัน'นี แอนด เฟร'เกรินซ

- Dang : ส่วนผสมประกอบด้วย ผงถ่านไม้ไผ่ ผงสบู่ น้ำผึ้งและน้ำหอม
Melt glycerin and add bamboo charcoal powder, honey and fragrance, then, mix them together. And put the mixer into the soap mold and let cool.
- แดง เมลท กลิช'เซรีน แอนด์ แอด แบมบู' ชา'โคล เพา'เออะ, ฮัน'นี แอนด์ เฟร'เกรินซ
ละลายผงสบู่ และใส่ผงถ่านไม้ไผ่ น้ำผึ้งและน้ำหอมลงไป หลังจากนั้นผสมให้เข้ากัน และใส่ส่วนผสมลงในแป้นพิมพ์สบู่และปล่อยให้แห้ง
- Tom : Oh! It's very easy.
ทอม โอ อิท เว'รี อี'ซี
โอ มันง่ายมากเลยครับ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเพื่อการอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากกิจกรรมแรก) เรียบเรียงลำดับขั้นตอนในการอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยว
2. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มปรึกษาหารือ ออกแบบการนำเสนอข้อมูลของกลุ่มตนเองเป็นภาษาอังกฤษ และนำเสนอข้อมูลต่อกลุ่มอื่นๆ
3. ผู้สอนและผู้เรียนกลุ่มอื่นๆ ร่วมวิพากษ์และเพิ่มเติมข้อมูลของกลุ่มที่นำเสนอเพื่อให้กลุ่มนั้นๆ เข้าใจการอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยวของกลุ่มตนเองและนำไปปรับปรุงได้
4. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแก้ไขและปรับปรุงการอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยวของกลุ่มตนเอง และเตรียมตัวสาธิตและอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยวในพื้นที่จริงของกลุ่มตนเอง
5. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการแนะนำกิจกรรม นำเที่ยว พร้อมสาธิตและอธิบายรายละเอียดสินค้าทางการท่องเที่ยวในพื้นที่จริงของกลุ่มตนเอง ณ สถานที่จริง โดยผู้สอน คณะทำงาน และชาวต่างชาติร่วมแสดงบทบาทเป็นนักท่องเที่ยว
6. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน

หัวข้อที่ 3 การอธิบายข้อควรปฏิบัติ

การอธิบายข้อควรปฏิบัติตนจะขึ้นต้นด้วย Please เพื่อแสดงความรู้สึกในการบอกนักท่องเที่ยว

Please ...	พลีซ ...	กรุณา ...
Please do not ...	พลีซ ดู นอท ...	กรุณาอย่า ...

ตัวอย่าง

Please take of your shoes.	พลีซ เทค ออฟ ยอ ชูช	กรุณาถอดรองเท้า
Please do not sit.	พลีซ ดู นอท ซิท	ห้ามนั่ง
Please do not touch.	พลีซ ดู นอท ทัช	ห้ามจับ
Please keep quite.	พลีซ คีพ ไคว'เอิท	กรุณาอย่าส่งเสียงดัง
Please put the life jacket on.	พลีซ พุท เรอะ 'ไลฟ์ แจค'คิท ออน	กรุณาใส่เสื้อชูชีพ

ตัวอย่าง บทสนทนาการอธิบายข้อควรปฏิบัติ

Dang :	Please take of your shoes.
แดง	พลีซ เทค ออฟ ยอ ชูช กรุณาถอดรองเท้าครับ
Tom :	Oh! OK.
ทอม	โอ โอเค โอ ครับ
Dang :	Thank you.
แดง	แธงค ยู ขอบคุณครับ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรมเพื่อการอธิบายข้อควรปฏิบัติ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนร่วมเสนอข้อควรปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง
2. ผู้เรียนแต่ละคนค้นคว้าคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับข้อควรปฏิบัติที่ตนเองเสนอ และนำเสนอคำศัพท์เหล่านั้นต่อผู้เรียนคนอื่นๆ โดยผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงคำศัพท์ต่างๆ เป็นภาษาอังกฤษ และให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงตาม 2 - 3 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นๆ สามารถออกเสียงและจำคำศัพท์ได้ และผู้สอนสรุปข้อมูลและคำศัพท์ที่ได้จากทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน
3. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละกลุ่ม (กลุ่มเดิมจากกิจกรรมแรก) ปรึกษากันหรือข้อควรปฏิบัติในพื้นที่หรือกิจกรรมของกลุ่มตนเอง เขียนลงในกระดาขบรูฟและนำเสนอข้อมูลต่อกลุ่มอื่นๆ
4. ผู้เรียนแต่ละกลุ่มสร้างสื่อสำหรับบอกข้อควรปฏิบัติในพื้นที่หรือกิจกรรมของกลุ่มตนเอง สำหรับใช้การงานจริง
5. ผู้สอนและผู้เรียนสรุปบทเรียนร่วมกัน

Pattern practice

You can ...	ยู แคน ...	คุณสามารถ ...
I will show you how to ...	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู ...	ฉันจะแสดง...
Please follow me.	พลีซ ฟอล'โล มี	กรุณาตามฉันมา

ตัวอย่าง

You can <u>try</u> it.	ยู แคน ทราย อิท	คุณสามารถลองได้
You can <u>go</u> swimming over there.	ยู แคน โก โอ'เวอะ เฮเออะ	คุณสามารถว่ายน้ำได้ที่นั่น
I will show you how to <u>make shampoo</u> .	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู เมค แชมพู	ฉันจะแสดงการทำยาสระผม
I will show you how to <u>produce compost</u> .	ไอ วิล โช ยู เฮา ทู โปร'ดุษ คอม'พอสท	ฉันจะแสดงการผลิตปุ๋ยหมัก

คำศัพท์น่ารู้

Follow	ฟอล'โล	ตาม
Giant clam	ไจ'เอนท แคลม	หอยมือเสือ
Coral	คอ'เรล	ปะการัง
Boat	โบท	เรือ
Hire	ไฮ'อิเออะ	ว่าจ้าง
Rent	เรนท	เช่า
Life jacket	ไลฟ์ แจค'คิท	เสื้อชูชีพ
Snorkel	ชนอ'เคิล	หน้ากากดำน้ำ
Teak	ทีก	ไม้สัก
Parkia	พาเกีย	สะตอ
Dusky langur	ดัส'กิ แลน'เกอะ	ค่างแว่นถิ่นใต้
Interesting	อิน'เทรสติง	น่าสนใจ
Shoe	ชู	รองเท้า
Sit	ซิท	นั่ง
Stand	สแตนด	ยืน
Touch	ทัช	จับ, สัมผัส
Quiet	ควาย'เอิท	เงียบ

บทที่ 10 เจ็บไข้ได้ป่วย (Illness)

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เข้าใจคำศัพท์ สำนวน และประโยค เกี่ยวกับการเจ็บไข้ได้ป่วยได้ถูกต้อง
2. สามารถสอบถามอาการเจ็บไข้ได้ป่วยและให้การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวได้

เนื้อหาสาระ

สำนวน ประโยค ตัวอย่างบทสนทนาการเจ็บไข้ได้ป่วย Pattern practice และคำศัพท์น่ารู้

1. อาการเจ็บป่วย
2. การให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย

สื่อการสอน

1. เอกสารประกอบการเรียน
2. กระดานดำ (สำหรับเขียนข้อมูลประกอบกิจกรรมการเรียนการสอน)
3. สมาร์ทโฟน (สำหรับค้นคว้าคำศัพท์)

กิจกรรมการเรียนการสอน

1. กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน โดยการระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย
2. อธิบาย คำศัพท์ สำนวนและประโยค และยกตัวอย่างบทสนทนาการสอบถามอาการเจ็บไข้ได้ป่วยและให้การช่วยเหลือ
3. ให้ผู้เรียนจับคู่ฝึกสนทนาและปฏิบัติจากสถานการณ์ใกล้เคียงสถานการณ์จริง

การประเมินผล

1. สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน
2. การถามตอบปากเปล่า
3. การแสดงบทบาทสมมติ

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

ให้ผู้เรียนระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับส่วนต่างๆ ของร่างกาย ต่อไปนี้

วิธีการ

- 1. ให้ผู้เรียน 1 คน วาดภาพร่างกายคนลงบนกระดานดำ
- 2. ให้ผู้เรียนแต่ละคนบอกส่วนต่างๆ ของร่างกาย ที่ตนเองรู้จักเป็นภาษาอังกฤษ และเขียนระบุบนภาพร่างกายคนบนกระดานดำ พร้อมออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษและแสดงท่าทาง ให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นๆ จดจำคำศัพท์และออกเสียงได้
- 3. ผู้สอนสรุปคำศัพท์ที่ได้จากทุกคน เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน
- 4. ผู้สอนชี้ไปที่ส่วนต่างๆ ของร่างกาย และให้ผู้เรียนทุกคนชี้ที่ส่วนนั้นๆ พร้อมบอกคำศัพท์ภาษาอังกฤษของส่วนนั้นๆ

เนื้อหา

หัวข้อที่ 1 อาการเจ็บป่วย

What's the matter with you?	วอท เรอะ แมท'เทอะ วิท ยู	คุณเป็นอะไร
What's the problem?	วอท เรอะ พรอบ'เบลิม	คุณเป็นอะไร
What's wrong?	วอท รong	คุณเป็นอะไร
Are you OK?	อา ยู โอเค	คุณเป็นอะไร
I have ...	ไอ แฮฟว	ฉันมี ...(อาการ)...
I feel pain on ...	ไอ ฟील เพน ออน	ฉันรู้สึกปวดที่ ...(ส่วนต่างๆของร่างกาย)...
I got bit by ...	ไอ กอท บิท ไบ	ฉันถูก ...(สัตว์หรือแมลง)... กัด

ตัวอย่าง อาการเจ็บป่วย

Pim :	Sara, what's the matter with you?
พิม	ซาร่า วอท เรอะ แมท'เทอะ วิท ยู ซาร่า คุณเป็นอะไรคะ
Sara :	I have a backache.
ซาร่า	ไอ แฮฟว อะ แบค'เอค ฉันปวดหลังคะ
Pim :	Sara, what's wrong?
พิม	ซาร่า วอท รong ซาร่า คุณเป็นอะไรคะ

Sara : I feel pain on my knee.

ซาร่า ไอ์ ฟील เพน ออน ไม์ นี
ฉันรู้สึกปวดที่หัวเข่าค่ะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติ

ให้ผู้เรียนปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยต่างๆ ต่อไปนี้

วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่และปรึกษาหารือร่วมกันเกี่ยวกับอาการเจ็บป่วยต่างๆ และคำศัพท์ที่ต้องใช้ในการสอบถามอาการเจ็บไข้ได้ป่วยและให้การช่วยเหลือ
2. ให้ผู้เรียนแต่ละคนนำเสนอข้อมูลที่ได้จากการปรึกษาหารือ โดยผู้เรียนแต่ละคนออกเสียงคำศัพท์นั้นๆ เป็นภาษาอังกฤษพร้อมแสดงท่าทาง ให้ผู้เรียนคนอื่นๆ ออกเสียงตาม 2-3 ครั้ง เช่น headache, itch, toothache และคำอื่นๆ ในลักษณะเดียวกันนี้ เพื่อให้ผู้เรียนคนอื่นๆ จดจำคำศัพท์และออกเสียงได้ และผู้สอนสรุปข้อมูลและคำศัพท์ที่ได้จากทุกคู่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจร่วมกัน
3. ผู้สอนให้ตัวแทนของผู้เรียนแสดงท่าทางอาการเจ็บป่วยต่างๆ และให้ผู้เรียนคนอื่นๆทายว่าอาการนั้นคืออะไรและตอบเป็นภาษาอังกฤษ ใครตอบได้ถูกต้องมากที่สุดคือคนที่ชนะ

หัวข้อที่ 2 การให้การช่วยเหลือผู้ป่วย

Would you like some
medicine?

วูด ยู ไลค ซัม เมด'ดิซีน

คุณต้องการยาไหม

Would you like to see a
doctor?

ดู ยู วอนท์ ทู ซี อะ ดอค'
เทอะ

คุณต้องการไปพบหมอไหม

Please take a rest.

พลีส เทค อะ เรซท

กรุณาพักผ่อน

Get well soon.

เกท เวล ชูน

ขอให้ดีขึ้นเร็วๆ นี้

ตัวอย่าง การให้การช่วยเหลือผู้ป่วย

Pim : Sara, what's the problem?

พิม ซาร่า วอท เธอะ พรอบ'เบลิ้ม
ซาร่า คุณเป็นอะไรค่ะ

Sara : I got bit by a bee.

ซาร่า ไอ์ กอท บิท ไบ อะ บี
ฉันโดนผึ้งกัดค่ะ

Pim : Would you like some medicine?

พิม วูด ยู ไลค ซัม เมด'ดิซีน
คุณต้องการยาไหม

Sara : Yes. Can I have bee balm? Thank you.
ซาร่า : เยช แคน โอ แสฟว บี บาม แแรงค ยู
 คะ ขอย่าหมอง ขอบคุณคะ
Pim : OK. This is the bee balm. Please take a rest.
พิม : โอเค ริช อิช เรอะ บี บาม พลีช เทค อะ เรชท
 คะ กรุณาพักผ่อนนะคะ
Sara : Thank you very much.
ซาร่า : แแรงค ยู เว'รี มัช
 คะ ขอบคุณมากคะ

กิจกรรม การฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง

 ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาและแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง ต่อไปนี้
 วิธีการ

1. ให้ผู้เรียนจับคู่ และสลับกันเป็นผู้ถาม-ตอบ ตามบทสนทนาเกี่ยวกับการสอบถามอาการเจ็บป่วย และให้การช่วยเหลือผู้ป่วย พร้อมแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จริง
2. ผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคู่จับสลากบทบาทสมมติ และให้ผู้เรียนแต่ละคู่แสดงบทบาทสมมติตามที่คู่ของตนจับสลากได้ และให้ทุกคู่โหวตคู่ที่ดีที่สุดเพื่อเป็นผู้ชนะ

Pattern practice

Are you OK?	อา ยู โอเค	คุณเป็นอะไร
Please take a rest.	พลีช เทค อะ เรชท	กรุณาพักผ่อน
Get well soon.	เกท เวล ชูน	ขอให้ดีขึ้นเร็วๆ นี้

คำศัพท์น่ารู้

Doctor	ดอค'เทอะ	แพทย์ หรือ หมอ
Ears	อีเออะ	หู
Eyes	อาย	ตา
Head	เฮด	หัว
Headache	เฮด'เอค	ปวดหัว
Itch	อิช	อาการคัน
Knees	นี	หัวเข่า
Medicine	เมด'ดิซีน	ยา
Mouth	เมาธ	ปาก
Nose	โนซ	จมูก
Problem	พรอบ'เบลิม	ปัญหา
Rest	เรชท	พักผ่อน

Shoulders	โหล'เดอะ	ไหล่
Toes	โท	นิ้วเท้า
Toothache	ทูธ'เอค	ปวดฟัน
Wrong	รอง	ผิดปกติ

แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม

คำชี้แจง จงจับคู่โดยการนำหมายเลขมาเติมหน้าข้อความดังต่อไปนี้

เดือนพฤษภาคม	1. Monday
โทรศัพท์	2. Tomorrow
หวาน	3. May
ขนาดเล็ก	4. Minute
ฟร่งนี้	5. Telephone
นาที้	6. Small
อาหาร	7. Sweet
หิว	8. Right
วันจันทร์	9. Hungry
ด้านขวา	10. Food

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้อง

11. What time is it? แปลว่าอะไร
 - a. คุณอายุเท่าไร
 - b. เวลาเท่าไร
 - c. คุณกินข้าวแล้วรียัง
12. Where are you from? แปลว่าอะไร
 - a. คุณมาจากที่ไหน
 - b. เวลาเท่าไร
 - c. คุณชื่ออะไร
13. What would you like? แปลว่าอะไร
 - a. ส่วนผสมมีอะไรบ้าง
 - b. คุณต้องการอะไร
 - c. คุณกินข้าวแล้วรียัง
14. What is this? แปลว่าอะไร
 - a. ตรงนี้ค่ะ
 - b. สวัสดิ์ค่ะ
 - c. นี่คืออะไร
15. You can try it. แปลว่าอะไร
 - a. คุณสามารถลองได้
 - b. คุณสามารถไปได้
 - c. ขอลองได้ไหม
16. Make yourself at home. แปลว่าอะไร
 - a. กลับบ้านรียัง
 - b. เชิญตามสบาย
 - c. บ้านอยู่ที่ไหน
17. Anything else? แปลว่าอะไร
 - a. ที่นั่นมีอะไร
 - b. คุณกำลังจะไปไหน
 - c. ต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม
18. ถาม ราคาเท่าไร?
 - a. How much?
 - b. How are you?
 - c. How long?
19. ถาม ทั้งหมดกี่ชิ้น?
 - a. How far?
 - b. How many?
 - c. How are you?

20. ถ้าม กินเผ็ดได้ไหม?
- a. It is delicious. b. Can you cook Thai food? c. Can you eat spicy?
21. ถ้าม หิวรียัง?
- a. Do you like to swim? b. How is it? c. Are you hungry?
22. ถ้าม มันเป็นอย่างไรบ้าง?
- a. How is it? b. When is it? c. Where is it?
23. ถ้าม ร้านค้าไปทางไหน?
- a. Where is the store?
- b. Where is the toilet?
- c. Where is the view point?
24. ยินดีต้อนรับสู่ชุมพร
- a. Please come to Chumphon again.
- b. Welcome to Chumphon.
- c. Chumphon is nice.
25. กรุณตามฉันมา
- a. Please have a seat. b. Please follow me. c. Please take a rest.
26. นี่คือกะปิ
- a. This is shrimp paste.
- b. Those are dried squid.
- c. Over there is the natural trail.
27. ฉันจะแสดงวิธีการทำยาสระผมสมุนไพร
- a. I will bring you to see herbal shampoo.
- b. I will show you how to make herbal shampoo.
- c. I will take you to the herbal product learning base.
28. มันดีสำหรับผิวแห้ง
- a. Dry skin is good.
- b. It is good for wet skin.
- c. It is good for dry skin.

29. กรุณาอย่าว่ายน้ำ

- a. Please come again.
- b. Please do not swim.
- c. Please sit down.

30. ขอให้เดินทางโดยปลอดภัย

- a. Have a save trip.
- b. Have a great day.
- c. Have a nice night.

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม

ข้อ	ข้อ
1. 3	16. B
2. 5	17. C
3. 7	18. A
4. 6	19. B
5. 2	20. C
6. 4	21. C
7. 10	22. A
8. 9	23. A
9. 1	24. B
10. 8	25. B
11. B	26. A
12. A	27. B
13. B	28. C
14. C	29. B
15. A	30. A

การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

เกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การพูด			
1. การออกเสียง	ออกเสียงคำ/ประโยค ได้ถูกต้องชัดเจน	ออกเสียงคำ/ประโยค ได้ส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยค ไม่ได้
2. การแสดงท่าทาง / น้ำเสียงประกอบการพูด	พูดได้เป็นธรรมชาติ และมีท่าทางประกอบ	พูดได้ ไม่เป็นธรรมชาติและไม่มีท่าทางประกอบ	พูดไม่ได้
3. ความคล่องแคล่ว	พูดคล่องแคล่ว ชัดเจน สามารถสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก แต่พอสื่อสารได้	พูดไม่ได้
4. การสนทนา	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ แสดงออกสีหน้าท่าทางได้อย่างเหมาะสม	พูดได้บางคำแต่สามารถสื่อสารได้	พูดไม่ได้
การฟัง			
1. การออกเสียงตาม	ออกเสียงตามได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกต้อง	ออกเสียงตามได้ ตะกุกตะกัก แต่สามารถสื่อความหมายได้	ออกเสียงตามไม่ได้
2. การปฏิบัติตาม	สามารถปฏิบัติตามได้ คล่องแคล่วและถูกต้อง	สามารถปฏิบัติตามได้ บางส่วน	ไม่สามารถปฏิบัติตามได้
3. การสนทนาตอบโต้	สามารถสนทนาตอบโต้ได้ คล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกต้อง	สามารถสนทนาตอบโต้ได้เล็กน้อย แต่สามารถเข้าใจได้	ไม่สามารถสนทนาตอบโต้ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

15 – 21

8 – 14

0 – 7

ระดับคุณภาพ

ดี

ปานกลาง

ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป

สรุป

☐

ผ่าน

☐

ไม่ผ่าน

แบบประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การพูด			
1. การออกเสียง			
2. การแสดงท่าทาง / น้ำเสียงประกอบการพูด			
3. ความคล่องแคล่ว			
4. การสนทนา			
การฟัง			
1. การออกเสียงตาม			
2. การปฏิบัติตาม			
3. การสนทนาตอบโต้			

—
**ONE LANGUAGE
SETS YOU IN
A CORRIDOR FOR LIFE.
TWO LANGUAGES OPEN
EVERY DOOR ALONG
THE WAY.**

...

Frank Smith
—

สนับสนุนโดย

สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)
และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

มหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร

ตำบลละแม อำเภอละแม จังหวัดชุมพร

โทร: 077-544-068 www.chumphon.mju.ac.th

ภาคผนวก ข

แบบประเมินความสอดคล้องและความเหมาะสม
ความต้องการในการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC)

แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร มีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “ระดับความคิดเห็น” ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สามารถวัดความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้

ข้อ	แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ	คะแนนความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ทักษะการฟัง					
1.	สามารถฟังคำถามจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น ราคา สินค้า ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ทิศทาง เป็นต้น	1	1	1	3	1
2.	สามารถฟังข้อมูลจากการบอกเล่าของนักท่องเที่ยวต่างชาติ	0	0	1	1	0.33
3.	สามารถฟังสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ จากสื่อต่างๆ	0	-1	0	-1	-0.33
4.	สามารถดูหนัง และ ฟังเพลง	0	0	0	0	0
	ทักษะการพูด					
5.	สามารถพูดคุยและใช้บทสนทนาในชีวิตประจำวัน	1	1	1	3	1
6.	สามารถซักถามข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ	1	1	0	2	0.67
7.	สามารถตอบคำถามนักท่องเที่ยวต่างชาติ	1	0	1	2	0.67
8.	สามารถนำเสนอข้อมูลกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ	1	0	1	2	0.67
	ทักษะการอ่าน					
9.	สามารถอ่านข้อมูลภาษาอังกฤษข้างกล่องผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ	1	0	1	2	0.67
10.	สามารถอ่านสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว	1	1	1	3	1
11.	สามารถอ่านข้อมูลจากเอกสารและคู่มือท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ	1	1	1	3	1

	ทักษะการเขียน					
12.	สามารถเขียนป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกสถานที่ เป็นต้น	0	0	0	0	0
13.	สามารถเขียนกฎ ข้อปฏิบัติ ที่นักท่องเที่ยวพึงปฏิบัติในการมาเยือนสถานที่ท่องเที่ยว	1	-1	0	0	0
14.	สามารถเขียนข้อความเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์	1	-1	0	0	0
15.	สามารถเขียนข้อความเพื่อนำเสนอข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว	1	0	1	2	0.67

ตอนที่ 2 แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สามารถวัดระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้

ข้อ	แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) ระดับความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
	ทักษะการฟัง					
1.	ฟังคำถามจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น ราคาสินค้า ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ทิศทาง เป็นต้น ได้	1	1	1	3	1
2.	ฟังข้อมูลจากการบอกเล่าของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้	1	1	1	3	1
3.	ฟังสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ จากสื่อต่างๆ ได้	0	0	0	0	0
4.	ดูหนัง และ ฟังเพลง ได้	0	0	-1	-1	-0.33
	ทักษะการพูด					
5.	พูดคุยและใช้บทสนทนาในชีวิตประจำวันได้	1	1	1	3	1
6.	ซักถามข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติได้	1	1	0	2	0.67
7.	ตอบคำถามนักท่องเที่ยวต่างชาติได้	1	1	1	3	1
8.	นำเสนอข้อมูลกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ได้	1	0	1	2	0.67
	ทักษะการอ่าน					
9.	อ่านข้อมูลภาษาอังกฤษข้างกล่องผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ	1	0	1	2	0.67
10.	อ่านสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวได้	1	1	1	3	1
11.	อ่านข้อมูลจากเอกสารและคู่มือท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ	1	1	1	3	1

	ทักษะการเขียน					
12.	เขียนป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกสถานที่ เป็นต้น ได้	1	0	0	1	0.33
13.	เขียนกฎ ข้อปฏิบัติ ที่นักท่องเที่ยวพึงปฏิบัติในการมาเยือนสถานที่ท่องเที่ยวได้	1	1	0	2	0.67
14.	เขียนข้อความเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ได้	1	1	0	2	0.67
15.	เขียนข้อความเพื่อนำเสนอข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยวได้	1	0	1	2	0.67

ตอนที่ 3 แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) รูปแบบและลักษณะการศึกษารายภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดรูปแบบและลักษณะการศึกษารายภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สามารถวัดรูปแบบและลักษณะการศึกษารายภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้
-1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สามารถวัดรูปแบบและลักษณะการศึกษารายภาษาอังกฤษที่ระบุไว้ได้

ข้อ	แบบประเมินความสอดคล้อง (IOC) รูปแบบและลักษณะการศึกษารายภาษาอังกฤษ	คะแนนความคิดเห็น ผู้เชี่ยวชาญ			รวม	ค่า IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1.	การดูภาพยนตร์ และโปรแกรมสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด และการเข้าใจลักษณะท่าทางประกอบการสนทนา	1	0	1	2	0.67
2.	การฟังเพลง จากวิทยุ สื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด	0	0	1	1	0.33
3.	การฟังบทสนทนา จากสื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด	0	1	1	2	0.67
4.	การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนาต่างๆ เพื่อพัฒนาทักษะการพูดและเสริมสร้างความมั่นใจ	1	1	1	3	1
5.	การเล่นเกมส์	0	0	0	0	0
6.	การสนทนาจริงกับชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ	1	1	1	3	1
7.	การสนทนาทางโทรศัพท์	1	1	1	3	1
8.	การเขียนบันทึกประจำวัน เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน	1	1	1	3	1

ลงชื่อ.....

ผู้ประเมิน

ภาคผนวก ค

แบบสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

**แบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร**

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร ทั้งนี้ทางคณะวิจัยจะนำผลจากการสำรวจไปวางแผนการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการของท่านให้มากที่สุด

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ	☐ ชาย	☐ หญิง	
2. อายุ	☐ ต่ำกว่า 20 ปี	☐ 21 - 30 ปี	☐ 31 - 40 ปี
	☐ 41 - 50 ปี	☐ 51 ปีขึ้นไป	
3. อาชีพ	☐ เกษตรกร	☐ ธุรกิจส่วนตัว ระบุ.....	
	☐ รับราชการ	☐ นักเรียน / นักศึกษา	
	☐ อื่นๆ ระบุ.....		
4. รายได้ (เดือน)	☐ ต่ำกว่า 5,000 บาท	☐ 5,001 - 10,000 บาท	
	☐ 10,001 - 20,000 บาท	☐ 20,001 - 30,000 บาท	
	☐ 30,001 ขึ้นไป		
5. การศึกษา	☐ ประถมศึกษา	☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	
	☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.	☐ ปวส.	
	☐ ปริญญาตรี	☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

ตอนที่ 2 ข้อมูลความต้องการในการเข้าร่วมฝึกอบรม

- ท่านมีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างไร

☐ เจ้าของบ้านพักโฮมสเตย์	☐ มัคคุเทศก์ / ผู้นำเที่ยว
☐ ชาวของที่ระลึก	☐ ร้านค้า / ร้านอาหารชุมชน
☐ รถรับจ้างนำเที่ยว	☐ อื่นๆ ระบุ.....
- ท่านคิดว่าภาษาอังกฤษมีความสำคัญกับการท่องเที่ยวมากน้อยแค่ไหน

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย
------------------------------	----------------------------------	-------------------------------

3. ท่านมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอยู่ในระดับใด

ความสามารถภาษาอังกฤษ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ด้านการฟัง			
2. ด้านการพูด			
3. ด้านการอ่าน			
4. ด้านการเขียน			

4. ท่านต้องการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษด้านต่างๆ ระดับใด

ความต้องการภาษาอังกฤษ	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ด้านการฟัง			
2. ด้านการพูด			
3. ด้านการอ่าน			
4. ด้านการเขียน			

5. ท่านมีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในระดับใด

ที่	กิจกรรม	ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ		
ด้านการฟัง		มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	ฟังคำถามจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น ราคา สินค้า ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ทิศทาง เป็นต้น			
2.	ฟังข้อมูลจากการบอกเล่าของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้			
ด้านการพูด		มาก	ปานกลาง	น้อย
3.	พูดคุยและใช้บทสนทนาในชีวิตประจำวัน			
4.	สอบถามข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ			
5.	ตอบคำถามนักท่องเที่ยวต่างชาติ			
6.	นำเสนอข้อมูลกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ			

ด้านการอ่าน		มาก	ปานกลาง	น้อย
7.	อ่านข้อมูลภาษาอังกฤษข้างกล่องผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ			
8.	อ่านสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			
ด้านการอ่าน		มาก	ปานกลาง	น้อย
9.	อ่านข้อมูลจากเอกสารและคู่มือท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ			
ด้านการเขียน		มาก	ปานกลาง	น้อย
10.	เขียนป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกสถานที่ เป็นต้น			
11.	เขียนข้อความเพื่อนำเสนอข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว			

6. ท่านมีระดับความต้องการในการพัฒนาความสามารถด้านภาษาอังกฤษตามหัวข้อต่างๆ ในระดับใด

ที่	กิจกรรม	ความต้องการในการพัฒนาภาษาอังกฤษ		
ด้านการฟัง		มาก	ปานกลาง	น้อย
1.	ฟังคำถามจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ เช่น ราคา สินค้า ข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยว ทิศทาง เป็นต้น			
2.	ฟังข้อมูลจากการบอกเล่าของนักท่องเที่ยวต่างชาติได้			
ด้านการพูด		มาก	ปานกลาง	น้อย
3.	พูดคุยและใช้บทสนทนาในชีวิตประจำวัน			
4.	สอบถามข้อมูลจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ			
5.	ตอบคำถามนักท่องเที่ยวต่างชาติ			
6.	นำเสนอข้อมูลกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ			
ด้านการอ่าน		มาก	ปานกลาง	น้อย
7.	อ่านข้อมูลภาษาอังกฤษข้างกล่องผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ			

ด้านการอ่าน		มาก	ปานกลาง	น้อย
8.	อ่านสื่อโฆษณา ประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการท่องเที่ยว			
9.	อ่านข้อมูลจากเอกสารและคู่มือท่องเที่ยวต่างๆ ได้อย่างเข้าใจ			
ด้านการเขียน		มาก	ปานกลาง	น้อย
10.	เขียนป้ายสื่อความหมาย เช่น ป้ายบอกทิศทาง ป้ายบอกสถานที่ เป็นต้น			
11.	เขียนข้อความเพื่อนำเสนอข้อมูลกิจกรรมการท่องเที่ยวและสถานที่ท่องเที่ยว			

ตอนที่ 3 รูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษที่มีผลต่อการพัฒนาความสามารถภาษาอังกฤษและสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพของท่าน

ที่	รูปแบบและลักษณะการศึกษาภาษาอังกฤษ	ความคิดเห็นต่อการพัฒนา	
		มีส่วนช่วย	ไม่มีส่วนช่วย
1.	การดูภาพยนตร์ และโปรแกรมสอนภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และการเข้าใจลักษณะท่าทางประกอบการสนทนา		
2.	การฟังเพลง จากวิทยุ สื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด		
3.	การฟังบทสนทนา จากสื่อออนไลน์ และสื่ออื่นๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด		
4.	การแสดงบทบาทสมมติ แสดงละครหรือการสนทนาต่างๆ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการพูดและเสริมสร้างความมั่นใจ		
5.	การสนทนาจริงกับชาวต่างชาติ เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการฟังและการพูด และเสริมสร้างความมั่นใจ		
6.	การสนทนาทางโทรศัพท์		
7.	การเขียนบันทึกประจำวัน เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนที่ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน		

ตอนที่ 4 หัวข้อบทสนทนาที่มีความจำเป็นต่อการสื่อสารกับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ที่	หัวข้อบทสนทนา	จำเป็น	ไม่จำเป็น
1.	การทักทาย		
2.	การแนะนำตนเอง และผู้อื่น		
3.	การสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล		
4.	การพูดเรื่อง เวลา วัน เดือน ปี		
5.	การต้อนรับ และการส่งนักท่องเที่ยว		
6.	การเชิญชวนให้ท่องเที่ยว ซื้อสินค้า		
7.	การพูดโทรศัพท์		
8.	การบอกทิศทางและการเดินทาง		
9.	การสนทนาเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม		
10.	การซื้อขายสินค้าและบริการ		
11.	การรักษาพยาบาลเบื้องต้น		
12.	การแนะนำกิจกรรม และสถานที่ท่องเที่ยว		
ข้อเสนอแนะ			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณสำหรับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้
คณะผู้วิจัย

ภาคผนวก ง

แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม
และเฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม

แบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม

คำชี้แจง จงจับคู่โดยการนำหมายเลขมาเติมหน้าข้อความดังต่อไปนี้

..... เดือนพฤษภาคม	1. Monday
..... โทรศัพท์	2. Tomorrow
..... หวาน	3. May
..... ขนาดเล็ก	4. Minute
..... ฟรังก์	5. Telephone
..... นาฬิกา	6. Small
..... อาหาร	7. Sweet
..... หิว	8. Right
..... วันจันทร์	9. Hungry
..... ด้านขวา	10. Food

คำชี้แจง ใส่เครื่องหมาย X หน้าข้อที่ถูกต้อง

11. What time is it? แปลว่าอะไร

- a. คุณอายุเท่าไร b. เวลาเท่าไร c. คุณกินข้าวแล้วรึยัง

12. Where are you from? แปลว่าอะไร

- a. คุณมาจากที่ไหน b. เวลาเท่าไร c. คุณชื่ออะไร

13. What would you like? แปลว่าอะไร

- a. ส่วนผสมมีอะไรบ้าง b. คุณต้องการอะไร c. คุณกินข้าวแล้วรึยัง

14. What is this? แปลว่าอะไร

- a. ตรงนี้ค่ะ b. สวัสดีค่ะ c. นี่คืออะไร

15. You can try it. แปลว่าอะไร

- a. คุณสามารถลองได้ b. คุณสามารถไปได้ c. ขอลองได้ไหม

16. Make yourself at home. แปลว่าอะไร

- a. กลับบ้านรึยัง b. เชิญตามสบาย c. บ้านอยู่ที่ไหน

17. Anything else? แปลว่าอะไร

- a. ที่นั่นมีอะไร b. คุณกำลังจะไปไหน c. ต้องการอะไรเพิ่มอีกไหม

18. ถาม ราคาเท่าไร?

- a. How much? b. How are you? c. How long?

19. ถาม ทั้งหมดกี่ชิ้น?

- a. How far? b. How many? c. How are you?

20. ถาม กินเผ็ดได้ไหม?

- a. It is delicious. b. Can you cook Thai food? c. Can you eat spicy?

21. ถาม หิวรึยัง?

- a. Do you like to swim? b. How is it? c. Are you hungry?

22. ถาม มันเป็นอย่างไบบ้าง?

- a. How is it? b. When is it? c. Where is it?

23. ถาม ร้านค้าไปทางไหน?

- a. Where is the store?
b. Where is the toilet?
c. Where is the view point?

24. ยินดีต้อนรับสู่ชุมพร

- a. Please come to Chumphon again.
b. Welcome to Chumphon.
c. Chumphon is nice.

25. กรุณาตามฉันมา

- a. Please have a seat. b. Please follow me. c. Please take a rest.

26. นี่คือกะปิ

- a. This is shrimp paste.
b. Those are dried squid.
c. Over there is the natural trail.

27. ฉันจะแสดงวิธีการทำยาสระผมสมุนไพร

- a. I will bring you to see herbal shampoo.
- b. I will show you how to make herbal shampoo.
- c. I will take you to the herbal product learning base.

28. มันดีสำหรับผิวแห้ง

- a. Dry skin is good.
- b. It is good for wet skin.
- c. It is good for dry skin.

29. กรุณาย่ำว่าข้านี้

- a. Please come again.
- b. Please do not swim.
- c. Please sit down.

30. ขอให้เดินทางโดยปลอดภัย

- a. Have a save trip.
- b. Have a great day.
- c. Have a nice night.

เฉลยแบบทดสอบก่อน-หลังการฝึกอบรม

ข้อ

- 1. 3
- 2. 5
- 3. 7
- 4. 6
- 5. 2
- 6. 4
- 7. 10
- 8. 9
- 9. 1
- 10. 8
- 11. B
- 12. A
- 13. B
- 14. C
- 15. A

ข้อ

- 16. B
- 17. C
- 18. A
- 19. B
- 20. C
- 21. C
- 22. A
- 23. A
- 24. B
- 25. B
- 26. A
- 27. B
- 28. C
- 29. B
- 30. A

ภาคผนวก จ

การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

เกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การพูด			
1. การออกเสียง	ออกเสียงคำ/ประโยค ได้ถูกต้องชัดเจน	ออกเสียงคำ/ประโยค ได้ส่วนใหญ่	ออกเสียงคำ/ประโยค ไม่ได้
2. การแสดงท่าทาง / น้ำเสียงประกอบการพูด	พูดได้เป็นธรรมชาติ และมีท่าทางประกอบ	พูดได้ไม่เป็นธรรมชาติและไม่มีท่าทางประกอบ	พูดไม่ได้
3. ความคล่องแคล่ว	พูดคล่องแคล่ว ชัดเจน สามารถสื่อสารได้	พูดตะกุกตะกัก แต่พอสื่อสารได้	พูดไม่ได้
4. การสนทนา	พูดได้คล่องแคล่ว เป็นธรรมชาติ แสดงออกสีหน้า ท่าทางได้อย่างเหมาะสม	พูดได้บางคำแต่สามารถสื่อสารได้	พูดไม่ได้
การฟัง			
1. การออกเสียงตาม	ออกเสียงตามได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกต้อง	ออกเสียงตามได้ ตะกุกตะกัก แต่สามารถสื่อความหมายได้	ออกเสียงตามไม่ได้
2. การปฏิบัติตาม	สามารถปฏิบัติตามได้คล่องแคล่วและถูกต้อง	สามารถปฏิบัติตามได้บางส่วน	ไม่สามารถปฏิบัติตามได้
3. การสนทนาตอบโต้	สามารถสนทนาตอบโต้ได้คล่องแคล่ว ชัดเจน และถูกต้อง	สามารถสนทนาตอบโต้ได้เล็กน้อย แต่สามารถเข้าใจได้	ไม่สามารถสนทนาตอบโต้ได้

เกณฑ์การตัดสินคุณภาพ

ช่วงคะแนน

15 – 21

8 – 14

0 – 7

ระดับคุณภาพ

ดี

ปานกลาง

ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับปานกลางขึ้นไป

สรุป

☐

ผ่าน

☐

ไม่ผ่าน

แบบประเมินผู้เข้าร่วมฝึกอบรม

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนน		
	3	2	1
การพูด			
1. การออกเสียง			
2. การแสดงท่าทาง / น้ำเสียงประกอบการพูด			
3. ความคล่องแคล่ว			
4. การสนทนา			
การฟัง			
1. การออกเสียงตาม			
2. การปฏิบัติตาม			
3. การสนทนาตอบโต้			
รวม			
รวมทั้งหมด			

ภาคผนวก ฉ

แบบประเมินความพึงพอใจโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

แบบประเมินความพึงพอใจโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

สำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดชุมพร

ระหว่าง เดือน กุมภาพันธ์ ถึง เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2559

วัตถุประสงค์

แบบสอบถามชุดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลการปฏิบัติและคุณภาพ การจัดโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสำหรับการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดชุมพร ทางคณะจะนำผลจากการประเมิน ไปใช้ในการปรับปรุง วางแผน และจัดทำสารสนเทศอื่น จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาการดำเนินงานการจัดโครงการฝึกอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร สำหรับการท่องเที่ยวต่อไป

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับข้อมูลของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. อายุ

☐ต่ำกว่า 20 ปี

☐21 - 30 ปี

☐31 – 40 ปี

☐41 – 50 ปี

☐51 ปีขึ้นไป
2. อาชีพ

☐เกษตรกร

☐ธุรกิจส่วนตัว ระบุ.....

☐รับราชการ

☐นักเรียน / นักศึกษา

☐อื่นๆ ระบุ.....
3. รายได้ (เดือน)

☐ต่ำกว่า 5,000 บาท

☐5,001 – 10,000 บาท

☐10,001 – 20,000 บาท

☐20,001 – 30,000 บาท

☐30,001 ขึ้นไป
4. การศึกษา

☐ประถมศึกษา

☐มัธยมศึกษาตอนต้น

☐มัธยมศึกษาตอนปลาย / ปวช.

☐ปวส.

☐ปริญญาตรี

☐สูงกว่าปริญญาตรี

ตอนที่ 2 การดำเนินงานโครงการฝึกอบรมให้ผู้เข้าร่วมประเมินผลความพึงพอใจต่อการปฏิบัติ/คุณภาพ ดังนี้

5 = มากที่สุด, 4 = มาก, 3 = ปานกลาง, 2 = น้อย, 1 = น้อยที่สุด

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ด้านผู้สอน					
	- สามารถอธิบายเนื้อหาได้ชัดเจน					
	- ใช้ภาษาที่เหมาะสมและเข้าใจง่าย					
	- สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดี					
	- ใช้อุปกรณ์และเอกสารประกอบการสอนได้ดี					

ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
2	ด้านเอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม					
	- ข้อมูลและเนื้อหาตรงกับความต้องการ					
	- ข้อมูลและเนื้อหาสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง					
	- เนื้อหาสามารถเข้าใจได้ง่าย					
3	ด้านกิจกรรมการฝึกอบรม					
	- ใช้กระบวนการที่เข้าใจง่าย ไม่ยากจนเกินไป					
	- กิจกรรมช่วยให้สามารถเรียนรู้ภาษาอังกฤษได้ด้วยตนเอง					
	- กิจกรรมช่วยให้เข้าใจวิธีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ					
4	ด้านกระบวนการฝึกอบรม					
	- การประสานงาน และ การเตรียมการ					
	- ความเหมาะสมของสถานที่					
	- ความเหมาะสมของ วัน และ เวลา ที่จัดอบรม					
5	ด้านความรู้ความเข้าใจ					
	- ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหา ก่อน เข้าร่วมอบรม					
	- ความรู้ความเข้าใจของเนื้อหา หลัง เข้าร่วมอบรม					
	- สามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพได้					
6	ด้านความรู้ความเข้าใจ					
	- สามารถให้คำปรึกษาแก่ผู้อื่นได้					
	ท่านต้องการให้อัดโครงการอบรมในลักษณะนี้อีก					
	ท่านมีความพึงพอใจในภาพรวมต่อการเข้าร่วมฝึกอบรม					

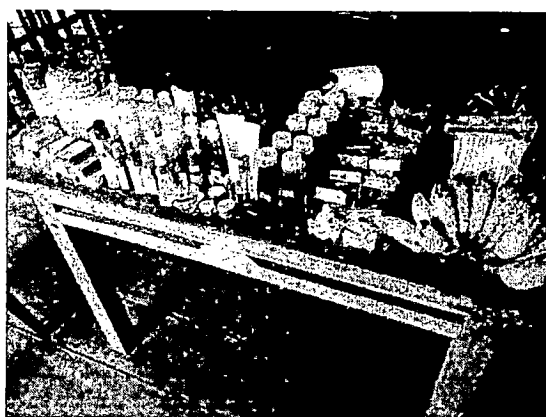
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

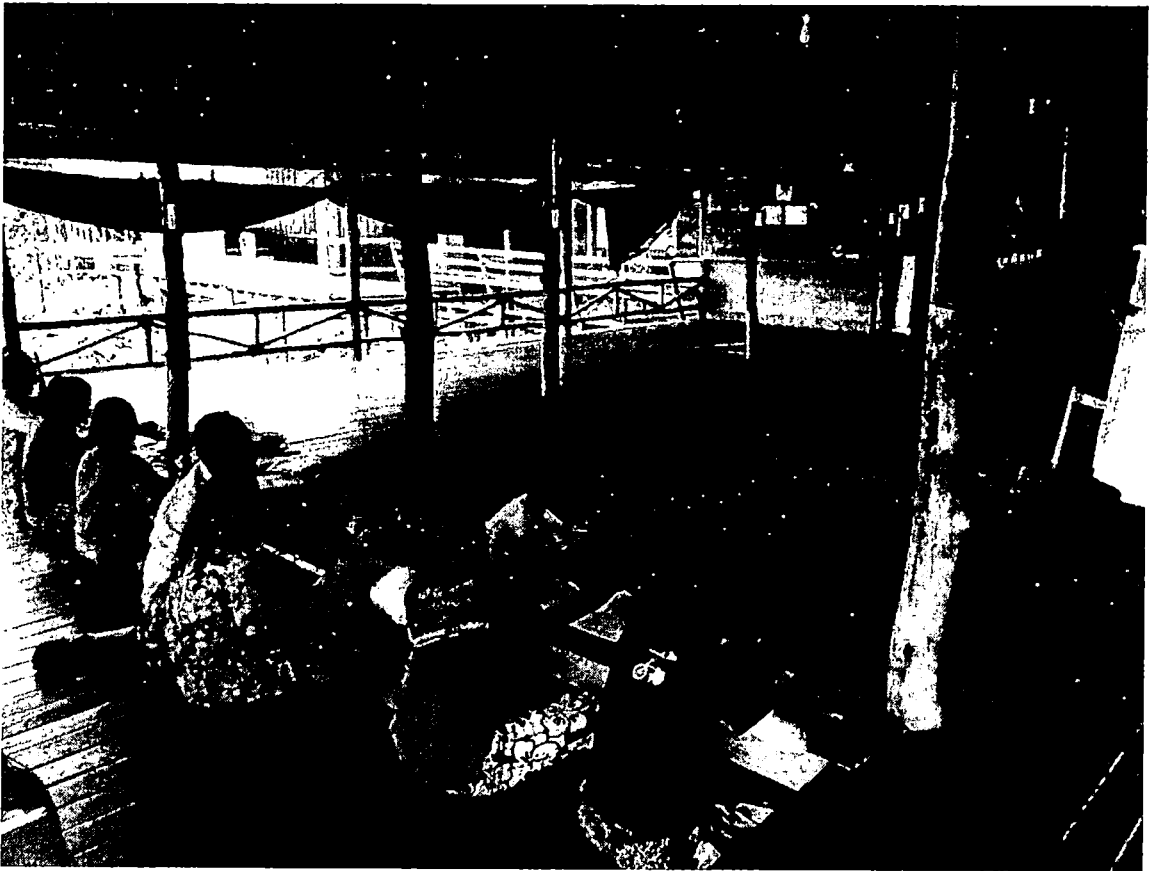
ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบประเมิน

ภาคผนวก ข

ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการวิจัย

ภาพกิจกรรมการดำเนินโครงการวิจัย

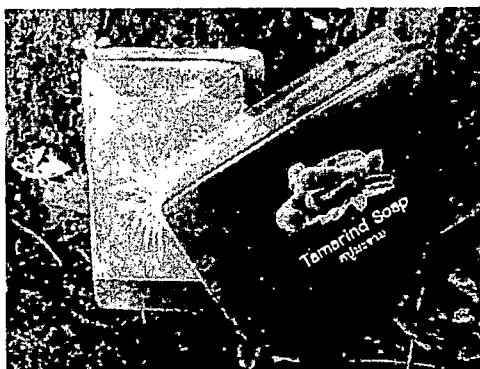
ภาคผนวก ข

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการไปใช้ประโยชน์

หลังจากการดำเนินโครงการวิจัยไปแล้ว ศูนย์การเรียนรู้ตามศาสตร์พระราชา โครงการพัฒนาพื้นที่หนองใหญ่ตามพระราชดำริ อำเภอเมือง จังหวัดชุมพร นำความรู้ที่ได้รับไปพัฒนาออกแบบฉลากผลิตภัณฑ์ที่มีข้อความบางส่วนเป็นภาษาอังกฤษ รวมทั้งผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บข้อมูลในพื้นที่จัดทำแผ่นพับแนะนำศูนย์การเรียนรู้แบบ 2 ภาษา (ไทยและอังกฤษ) ร่วมกับทางศูนย์การเรียนรู้อีกด้วย ดังตัวอย่าง

ฉลากผลิตภัณฑ์

แผ่นพับแนะนำศูนย์การเรียนรู้แบบ 2 ภาษา (ไทยและอังกฤษ)

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

His Majesty the King's Sufficiency
Economy Learning Center

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th

**ศูนย์การเรียนรู้
ตามศาสตร์พระราชา**

แบบขยาย
พื้นที่ 2 ไร่ บริเวณหลักทางหลวง กม. 10+100
โทร. 089-58624691
เปิดทำการเวลา 07.00 - 17.00 น.
www.cbl.chumphon.go.th